

39

INX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

FINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA

KAREL FABIÁN

Lup-Negru

EDITURA MILITARĂ

Karel Fabián
Lup-Negru

Karel Fabián la București

Primisem în cursul dimineții un telefon de la Karel Fabián. Se afla din nou la București. S-a scuzat că nu ne putem vedea imediat; avea o întrevedere la Uniunea Scriitorilor. A rămas să ne întâlnim seara, în holul hotelului unde era cazat.

Ușa ascensorului se deschise și imediat apăru Karel Fabián. Îmi întinse mâna jovial și arătă zâmbitor spre ceasul de deasupra recepției. Punctualitatea ce îl caracterizează nu se dezmințise nici de data aceasta.

Servise masa de seară. I-am propus atunci să mergem undeva, să bem o cafea.

Am pornit-o pe jos, spre Universitate. Aerul nopții era rece și orașul parcă se pregătea să primească primii fulgi de zăpadă. Ne-am oprit la vitrinele magazinelor de artizanat, am trecut prin pasaj și ne-am abătut apoi din bulevard pe străduțele care șerpuiesc spre „Hanul lui Manuc”. La acea oră, fără forfota din timpul zilei, aveau totuși o nostalgie a lor. Vroiam și eu să mă laud cu Orașul Vechi. După ce am mai zăbovit puțin în dreptul Consignației, am intrat la „Cafeneaua Veche”.

Am vorbit multe și de toate. Ne reîntâlneam la câteva luni

după ce, în vară, îl însoțisem într-o altă vizită în România. Venise atunci numai ca să vadă Marea... Ne-am amintit de Mamaia, de plaja ca o prăjitură pudrată cu zahăr, de panorama încântătoare care putea fi admirată de la ultimul etaj al hotelului „Parc”, unde rugase să-i fie repartizată o cameră, scuzându-se că de la o anumită vârstă visele își iau mai greu zborul direct de la pământ...

I-am spus că în București a rulat un film realizat după un scenariu de al său. S-a bucurat foarte mult și discuția a lunecat încet spre romanul Lup-Negru. Am aflat atunci că este cartea pe care o iubește cel mai mult și că în Cehoslovacia a fost ecranizată. Mi-am exprimat dorința de a o citi și a încerca eventual să o prezint cititorilor români. L-am rugat să-mi spună câte ceva despre viața și activitatea sa, gândindu-mă că poate, cândva, voi fi și eu întrebat cine este Karel Fabian. Cu mare zgârcenie, pentru că nu-i face plăcere să vorbească despre sine, mi-a spus doar atât: „Oameni ca mine au fost și sunt și la noi și la voi. M-am născut la Praga, la 21 iunie 1912. După terminarea gimnaziului m-am înscris la Facultatea de drept. Nu prea am avut o tinerețe fericită. A venit războiul cu închisorile naziste pe care le-am cunoscut din plin. După eliberarea Cehoslovaciei am continuat să scriu literatură antifascistă, publicistică, piese de teatru pentru radio și televiziune. Cam atât. Vezi că am dreptate când îți spun că viața mea nu e deloc senzațională?”

După Anul Nou am primit de la Karel Fabián o scrisoare,

în care mă ruga să salut pe toți oamenii buni, prietenii lui din România, însoțită de o revistă în care apăruse un frumos reportaj despre București, precum și de alte două publicații, conținând fiecare câte o povestire cu tematică românească. Una dintre ele purta titlul Copilul și meduza. Karel Fabián îmi trimisese un poem în proză, un basm modern, în care îndemna oamenii să iubească Marea și să o respecte...

Fără a dezvălui acțiunea cărții, lăsând cititorilor această plăcere, aș vrea să spun câteva lucruri în legătură cu modul în care autorul și-a construit romanul Lup-Negru. În prezentarea faptelor nu se simte dorința de a crea niște situații spectaculoase, de dragul efectelor exterioare. Evenimentele sunt lăsate să curgă firesc și totuși narațiunea are nerv. Scriitorul a trăit chiar o perioadă de timp printre grăniceri, tocmai pentru a putea înțelege viața acestor oameni și a încerca să descifreze inefabilul legăturii ce se stabilește între militar și câinele-lup. Câinele grănicerului devine astfel un personaj egal omului, prezentarea acestuia, voit umanizată, câteodată chiar prioritară, permițând lumânarea figurii omului din unghiuri neașteptate.

Recent am avut plăcerea să vorbesc cu un prieten din Cehoslovacia care mi-a confirmat că Lup-Negru a existat în realitate. Am fost foarte impresionat aflând acest lucru, dar mai ales de ceea ce mi-a relatat în continuare. Cu ani în urmă, fiica sa suferise o operație în urma căreia trebuia să stea în

convalescență mai multe luni de zile. Pentru ca timpul să se scurgă mai ușor, i-a adus un tovarăș care să-i țină de urât. Era un câțel, căruia nici nu i se ridicaseră încă urechile. Îl chema Got, iar tatăl lui era Lup-Negru. S-ar putea scrie o carte despre perioada petrecută de puiul de lup în casa acestui om.

Revenind acum la roman și gândindu-mă și la filmul pe care l-am văzut, aș îndrăzni să afirm că prezența câinelui-lup constituie unul din motivele literare ale creației sale, un personaj-argument în pledoaria pe care scriitorul o face ca oamenii să nu înceteze niciodată de a se privi pe sine și a descoperi că în fiecare din noi există nebănuite resurse sufletești, de care, fie din obișnuință, fie din comoditate, nu ne dăm seama.

Romanul Lup-Negru este o carte de aventuri, împletită cu un profund umanism, carte a cărei încărcătură poetică îndeamnă la meditație.

Ioan Codreanu

Când am scris acest roman, am încheiat multe prietenii. Cu ostașii, subofițerii și ofițerii unei unități de grăniceri din Cehia de Sud, cărora le mulțumesc pentru ajutor.

Dar cel mai mult mulțumesc celor care cunosc și iubesc câinii, adjutantului Albín Stogončík și maiorului Karel Hartl.

Cancelaria arăta dezolant. Scrumieră pur și simplu nu exista. Pe masă, în locul ei, era o lopată pentru gunoi a cărei coadă se rupsesse chiar a doua zi după ce fusese cumpărată.

Cu harta specială trebuie să se lucreze cu foarte mare atenție: „Niciun fel de stegulețe înfipte, tovarăși, altfel s-ar distruge și alta nouă nu primim prea curând.”

Locotenentul Hlaváč se plimba pe parchetul murdar și înjura cu jumătate de gură. Femeia de serviciu nu se zărea. Pe scurt, nu venise. Se mai întâmplă. Comandantul Sectorului raional era de părere că astfel de neajunsuri pot fi înlăturate prin muncă patriotică. „Tovarăși, greutateți există. Nu vă mulțumiți doar să le sesizați, ci înlăturați-le singuri. Femeii i s-ar fi putut reține din concediu, dar dați dovadă de înțelepciune, tovarăși, nu suntem într-un stat capitalist. Are ea un motiv, dacă de patru zile lipsește. Umanism, înțelegeți?”

Și în timp ce se gândea la toate acestea, locotenentul Hlaváč strivea cu piciorul mucurile de țigări, iar când ajunse în dreptul ferestrei, alunecă pe o coajă de

portocală. E adevărat, dimineață a încercat să măture cancelaria, dar când lopata s-a umplut cu gunoi, a scăpat-o din mână. Cândva lucrase într-un atelier de turnătorie, la prelucrare, cu ciocanul pneumatic. Căpătase la mână o nevroză vasculară, iar degetele îi tremurau.

Comandantul privea toate lucrurile cu înțelepciune. Știa de asemenea că mereu va avea unele conflicte cu acest locotenent cam sălbatic, dar și asta i se părea normal, pentru că oamenii tineri privesc toate lucrurile mult mai simplu.

— Sunt sau nu sunt ofițer de securitate? dădu din cap locotenentul, lovind cu piciorul coaja de portocală. Ar fi vrut totuși să-i tragă un șut, dar parchetul era puțin umflat; clădirea fusese construită recent, s-a dat zor și betonul de sub parchet nu se uscaser, astfel că ar fi lovit în parchetul care nu se îmbucaser. Sau sunt femeie de serviciu?

— Da. Și încă una mizerabilă, adăugă comandantul. Nu văd în asta niciun motiv ca să te superi. Vezi doar că bătrâna Šimková nu mai prididește.

— Aș! Face curat de mântuială!

— În timp ce dumneata deloc.

Jos pe șosea se auzea zgomotul unui motor. Autobuzul se ivi în serpentină, se legănă puțin și dispăru lin.

— „Mercedes-Diesel”, remarcă îngândurat locotenentul. Și e din R.F.G., completă și se întunecă la față.

Comandantul îl urmărea amuzat, pentru că își cunoștea băieții din companie, cu toate calitățile și slăbiciunile lor.

— Aveți ceva împotriva turismului?

Locotenentul se întoarse ofensat.

— Dacă cei de sus sunt de acord, cum aş putea eu să am ceva împotrivă?

— Dar nu vi se pare suspect? zâmbi comandantul.

— Și eu sunt pentru dezvoltarea turismului, se enervă locotenentul.

— Nu prea sunteți – și comandantul dădu din cap împăciuitor. Va trebui să învățați germana, franceza și dacă se poate și engleza. Ca să puteți fi politicos cu oaspeții din Apus.

— Și cu SS-iștii?

— În niciun caz nu vi se va pretinde asta! Pe ăștia îi alegem ca neghina din grâu. De aici și marea dificultate a muncii noastre.

Locotenentul Hlaváč își aminti de convorbirea avută cu Maria, cu o zi înainte.

Maria era studentă la Facultatea de economie. Trebuia să ajungă neapărat la Praga. Făcu semn cu mâna unui „Fiat” negru care trecuse prin punctul de frontieră

Rozvadov fără nicio dificultate.

— „De douăzeci de ani n-am fost pe aici, domnișoară, îi spuse șoferul care purta mănuși veritabile din piele de căprioară.

— Dar înainte?

— Da... ca soldat... Dar de-abia acum pot să revin.”

Locotenentul lovi din nou în parchet.

— Vedeți, tovarășe comandant, tocmai unul ca ăsta poate să fie din acei nemernici care acum douăzeci de ani, la Pankrác, fugăreau cu tancurile femeile și copiii. Armata lui Schörner.

— Și de unde știți că este?

— Spun doar că ar putea fi.

— Dar ce, răspundeți de cartoteca criminalilor de război? Nu! De asta se îngrijesc alte formațiuni.

— Și sunteți sigur că nu le scapă și lor vreo pușlama de-asta?

— Nu pot spune că nu se strecoară și câte un șobolan. Încă nu există nicăieri în lume un aparat al securității atât de perfect încât să prindă pe toți nemernicii.

Comandantul se uită într-un pașaport, apoi spuse pe un ton calm:

— Otto Kölbe din Hamburg. Comerciant. Nu pot nega că n-a fost nazist, dar sunt sigur că prea mult din treaba asta nici el n-a priceput. Un om care, pur și simplu, a profitat de o conjunctură. A fost o modă. Mă

gândesc la zvastică. Acum a venit la noi să vadă cum mai stau lucrurile. Probabil că o să bârfească și o să spună că pe aici nu-i prea grozav, dar de douăzeci de ani încoace, la noi nu a murit nimeni de foame. Fii rezonabil, locotenente!

Locotenentul dădu din cap supărat. Privea prin fereastră picăturile de ploaie. În aceste zile nu-i convenea că orașul mișuna de străini. Situația îl cam indispucea. Nici argumentul comandantului nu i se părea convingător. Prea puțin spus – aici nimeni nu a murit de foame. Mai curând – aici nimeni nu știe ce înseamnă foamea; cel puțin nouăzeci la sută din populație știe ce este acela salam de iarnă la cină. Aproape în toate așezările, chiar și în cele mai slabe cooperative agricole, sunt antene de televizoare și toți tinerii au motociclete.

Chiar în fața ferestrelor cancelariei, pe trotuarul de vizavi, era stația de benzină, cu panouri roșii, vopsite frumos. Culoarea roșie era întreruptă de triunghiuri galbene. Pompele străluceau, deoarece vânzătoarea folosea zilnic pentru curățatul lor cel puțin un litru de benzină.

Își aminti de faptul că și vânzătoarea era obligată să urmeze lunar cursul de limbi străine organizat pentru noii salariați de centrala din Karlovy Vary.

— Doar că, începu absent, ei îi ajung câteva fraze.

Stătea tot timpul cu spatele la comandant.

Comandantul privea atent.

— Pepiček, te rog, iar începi de la Adam, dar imediat reflectă în sinea lui la ce-i spusese. Da, încuviință. Bineînțeles că pentru ea este mai simplu decât pentru noi. Din întâmplare o cunosc și îmi dau seama cam ce caută în dicționar. *Je t'aime. Mein Liebling, du bist prachtvoll. Ich liebe dich.* Ea este frumoasă. Celelalte, de exemplu, se specializează în primul rând în cursul mărcii, al dolarului și al francului.

— Așa mai zic și eu, dădu din cap locotenentul. Gândul însă îi era la cu totul altceva.

„Mie să nu-mi spună nimeni despre frontiere liniștite. Oricui, dar nu mie. Am prins destule pușlamale care au venit la noi ca să stabilească locuri secrete unde să se poată schimba materialele informative. Numai că nu prea dădeau năvală pe aici. Dar mai fă ceva acum când, într-o singură sâmbătă, trec două mii de mașini! Și în fiecare este câte un om de afaceri jovial, ori un medic, sau un inginer. Bineînțeles, fiecare din ei a venit în vizită. Și dacă ar veni chiar magistratul Capesius din procesul de la Frankfurt, poate că nici nu am avea timp să recunoaștem în el pe asasinul de la Auschwitz.”

— Dumneavoastră probabil subapreciați unitățile noastre din interiorul teritoriului, spuse comandantul.

— Nu mai pot face față. Dar spionajul?

Comandantul se miră.

— Există și așa ceva?

Vorbea puțin ironic. Știa totul despre elicopterul de deasupra Lacului diavolului. Și despre avioanele vest-germane care încălcau frontiera. Mai știa că este foarte greu să te abții ca să nu le plătești cum se cuvine celor care se dedau la provocări.

— În trecut mergeau noaptea și se furișau la noi târându-se pe burtă, oftă locotenentul. Se proceda cumva tradițional. Și dacă din întâmplare nu îi prindeau băieții noștri la frontieră, puneam noi mâna pe ei, aici. Azi, însă, vin de la München în autocare ultraelegante și... mai supraveghează!

Comandantul zâmbi.

— Dacă și eu mi-aș face probleme ca dumneavoastră... Verificați vraful de pașapoarte de astăzi și pe urmă duceți-vă să faceți o baie. Să nu credeți că am rămas numai noi doi pe lume. Tovarășe, situația în lume se consolidează.

— Îmi sună ca o lozincă.

— Respectă comandantul și o s-o duci bine pe pământ. Dar ce crezi, Pepík, contraspionajul nostru doarme?

— Ei, da, ridică din umeri locotenentul și se întoarce de la fereastră. Luă în mână câteva pașapoarte.

— Klaus Werner. Istoric de artă. Să spunem

Babelsberg. Are „Mercedes”. Pe dracu, ai văzut un istoric de artă de-al nostru să-și poată cumpăra măcar o „Skoda-Felicia”? Mâine va pleca spre Krumlov. Da, acolo se poate studia asta. Acolo se găsește artă destulă! Zipheli Adolf, Nürnberg. Vizită la rude. Funcționar al firmei Gehlen.

— Asta nu se mai duce acolo să studieze arta, râse comandantul.

— Nici nu are de unde, dădu din cap nervos locotenentul. Simt că o să înnebunesc. S-a zis cu trucurile ca târâtul pe burtă, oameni-broască și altele. Vă amintiți de cei trei frați Werner cum au cumpărat cantități enorme de lenjerie de silon¹ și ciorapi, și cum și-au confecționat un zepelin? Ce ingenioasă modalitate de a trece frontiera! În fapta lor, tovarășe comandant, exista o doză de romantism. Pe când astăzi?! Te așezi la volan și treci liniștit. Situația se consolidează. Și nemții din Sudeți² s-au consolidat în Germania occidentală, nu?... Ia te uită... Inge Tiefbach. Ihtiolog³. Mă rog, sunt de acord cu germana, franceza și engleza. Dar ihtiolog. Ce limbă mai e și asta?

— Greacă. De unde e?

¹ Fibră textilă poliamidică folosită la fabricarea unor confecții.

² Sudeții sunt un lanț muntos în Europa Centrală, care se întinde din estul Germaniei, sudul Poloniei până în nord-estul Cehiei.

³ Ramură a zoologiei care se ocupă cu studiul peștilor.

— München. Institutul de gospodărire a apelor, dacă am tradus bine. Ihtiulul⁴ este bun pentru arsuri.

— Și ce, ea a venit pentru heleșteie. Probabil vor ca în împrejurimile München-ului să amenajeze crescătorii de pește și au trimis aici o specialistă ca să arunce o privire. De fapt, țara noastră are cea mai bună piscicultura din centrul Europei. Știți ce, confrunțați pașapoartele cu lista Interpolului și dați-le mai departe. Nu vă frământați mintea cu asta.

— Dacă n-ar fi atât de aproape de frontieră, oftă locotenentul și se cufundă în listele Interpolului.

Inge Tiefbach ajunsese la frontiera cehoslovacă într-un autocar larg și elegant, cu o zi în urmă. Nu-și făcea griji cu misiunea sa și nu se gândea la nimic, pentru că era obișnuită să riște. Important era faptul că știa cu cine trebuie să ia legătura.

Inge nu impresiona prin frumusețe. Nu mai era o femeie chiar tânără, iar pe față avea destul de multe riduri.

Și tocmai pentru că știa prea bine acest lucru și accepta cu resemnare lucidă această lege firească a vieții, cu atât mai mult o surprinseseră privirile furișe, speriate, ale unui bărbat frumos, brunet, cam de treizeci de ani.

⁴ Produs obținut prin distilarea șisturilor bituminoase și folosit în medicină ca antiseptic, antipruriginos, etc.

Bărbatul citea, dar ea, în câteva clipe, își dădu seama că de fapt nu citește. „Poate că mi se pare”, gândi Inge Tiefbach și pentru a se încredința, se întoarse să vadă dacă în autocar, în spatele ei, nu stă vreo femeie. Tolănit comod într-un fotoliu, în spate stătea un industriaș din Köln, deloc prezentabil. „E clar, își spuse intrigată. Acum, pentru că știu cine stă în spatele meu tot timpul, trebuie să fiu mai atentă.”

Industriașul, când dormea, când vorbea cu vecinul, probabil un avocat. Vorbea furios. Părea supărat și, în timpul cât așipea, mormăia tare, ba câteodată dădea și din picioare. Totdeauna, când se trezea, începea să înjure. Nu-și masca în niciun fel ura.

— Aici încă îți mai poți permite, zâmbi avocatul. Dar, dincolo de frontieră, fiți mai atent cum vorbiți. Acolo, pentru niște vorbe ca astea, te arestează!

Industriașul oftă greoi.

— Știu. *Frankfurter Zeitung*⁵ e plin de asemenea cazuri. Numai că întotdeauna mi-am zis că scriu astea pentru a ne determina să nu mai vizităm Cehoslovacia. Dar dacă dumneavoastră spuneți!

⁵ Frankfurter Allgemeine Zeitung (în traducere Ziarul General din Frankfurt; acronim FAZ) este un cotidian german cu sediul în Frankfurt pe Main. FAZ este în străinătate cel mai citit ziar german. Modul de prezentare a evenimentelor nu este hotărât de redactorul șef, ci în mod colegial de 5 persoane din conducerea redacției. Orientarea ziarului este creștin-democrată, față de principalul concurent, Süddeutsche Zeitung, cu orientare social-democrată.

Rămase o clipă pe gânduri, apoi se aprinse din nou.

— *Ei* numesc asta libertatea cuvântului. Se aplecă puțin spre avocat. De unde culegeți aceste știri despre ei?

— Nu am nicio informație și merg acolo pentru prima dată, răspunse sec avocatul. Îmi închipui doar. Probabil că amândoi citim același ziar.

— Și la noi se pălăvrăgește destul despre asta, mormăi industriașul și, înainte de a adormi din nou, spuse că riscă această, călătorie numai pentru a vedea cum trăiesc muncitorii, dacă nu mai sunt conduși de patronul fabricii.

— ...Pentru că – și căscă – se poate foarte bine ca într-o zi și la noi...

— La noi nu. Răspunse scurt avocatul.

— La fel s-ar putea și în America... și se cufundă într-un somn agitat.

Inge stătea pe gânduri. Îi veni în minte o absurditate: „Să mă placă el, nu cred, își spuse. Mai ales că mi se pare o figură cunoscută. Nu-mi face plăcere când oamenii îmi par cunoscuți și nu-mi pot aminti de unde. Și, culmea ironiei! Are aer de procuror.” Tresări. În fața ochilor îi apăru din nou sala tribunalului în care se judeca procesul unui. Grup de membri ai Gestapoului. „S-ar putea să fie unul din membrii completului de judecată. Atunci, i-am privit pe toți cu atenție. Numai că

acesta nu seamănă cu niciunul din acei judecători.”

E de mirare cum, în condițiile Germaniei occidentale, membrii Gestapoului au fost condamnați de acel tribunal la pedepse destul de aspre.

Știa că procurorul primise o mulțime de scrisori de amenințare, dar până la urmă se dovedise incoruptibil. Acest lucru o cam enerva.

Autocarul se apropia de frontiera cehoslovacă și discuția începu să lânzezească. Cei care călătoreau pentru prima dată se simțeau puțin stingheriți.

Bărbatul brunet se întoarse încă o dată și o privi. Inge înțelese că nu este o privire de admirație, ci una cercetătoare. Bărbatul purta ochelari cu lentile albastre, care-i mascau totuși fața. Niciunul dintre judecătorii aceia nu purta ochelari.

„Simt că înnebunesc, își spuse și o cuprinse neliniștea. *Ei*, totuși, n-au de unde să știe, ca să mă poată recunoaște, cu toate că omul nu ar trebui să-i subaprecieze.”

Se gândi că poate bărbatul care o privise cu atâta insistență se afla aici cu același scop ca și ea.

„Vă atrag atenția că *lor* nu trebuie să le cadă nimic în mână, îi spusese șeful ei, Görstner, înainte de plecare. Avem informații că și ei caută același lucru!”

Privi din nou la bărbatul cu ochelari și se liniști. Dar, dintr-o dată, simți o tulburare puternică. Acoperișul

autocarului era dintr-o sticlă specială, verzuie-transparentă. De ce atunci, în lumina asta atât de plăcută, poartă ochelari cu lentile albastru-închis?

A doua zi, secretara Consiliului popular raional oftă obosită.

— Sunt pur și simplu surmenată. Știu bine că am băgat coala în mașina de scris, iar plicul cu antet l-am pus în partea dreaptă a măsuței. Hârtia este în mașină, însă plicul a dispărut.

— Atâta discuție, Helenka, pentru un plic! o dojeni referentul. Era scris?

— Nu.

— Atunci?

Dar secretara își avea temerile ei. Socotea pe degete.

— Au fost aici Kadeřábek, cel care voia să plece la Viena, apoi Láznicka, pentru casă, pe ăsta l-am trimis la camera nr. 5, apoi o ingineră din München, ihtiolog, apoi Kroupa... nu, sunt nebună!

— Helenka, are vreo importanță?

Se întristă.

— E penibil! Omului nu-i face plăcere să apară drept nebun față de sine însuși.

Afară ploua întruna.

Două zile mai târziu, soldatul Kučera ducea un plic

cu antetul Consiliului popular raional. Intră în baraca unui lucrător forestier și puse plicul pe masă.

— Treburile oficiale sunt foarte neplăcute, zâmbi încă din ușa. Dumneata, care ești un om posac, nu poți primi scrisoare decât de la o instituție.

Descumpănit, omul privi o clipă plicul. Stătea la o masă din care ieșeau cuiele în afară.

— Poate că nu e pentru mine, mârâi. Apoi desfăcu plicul. Continua să fie neîncrezător. După ce citi cele câteva rânduri, mâinile începură să-i tremure. Era de necrezut cum aceste mâini mari, noduroase, pot să tremure. Dintr-o dată acoperi brusc hârtia cu mâna și se întoarse spre soldat.

— Ia nu mai citi ce scrie!

Soldatul Kučera își înghiți saliva. Nici măcar nu-i trecuse prin minte să se uite pe scrisoare. Privea o muscă ce se așezase pe marginea hârtiei și umbla de colo-colo.

— Eu, zău dacă...

Lucrătorul forestier mototoli hârtia. Se îndoi de spate și rămase pe gânduri.

„Poate că soldatul a citit începutul și asta n-ar fi bine. Și așa cred că nu e în stare să priceapă ceva, fiindcă creierul lui s-a obișnuit doar să execute ordinele, fără să se mai gândească.”

Simți deodată o bucurie sălbatică și începu să râdă

prostește. Căută ceva pe sub masă și scoase o sticlă cu băutură proastă.

— Bea! Bea în sănătatea mea.

— Aș! și soldatul Kučera împinse sticla. Peste două ore intru de serviciu. Dar ce, ați primit o moștenire?

— Da, un milion, râse bărbatul. Se uită pe fereastră. Sârmele de la graniță erau la o aruncătură de băț.

Caporalul din turnul de observație lăsă pentru o clipă binoclul. Îl usturau ochii. În virtutea tradiției se uita cu atenție la fâșia ce marca frontiera pentru că aici a fost cândva o zonă cu faimă.

Acum domnea liniștea, dar numai dracul se poate încrede într-o asemenea liniște. Pe toată valea largă, flancată de ambele părți de versanții muntoși și înjumătățită pe fund de un râu sinuos, nu se zărea nimic.

Privi puțin îngândurat la muncitorul forestier care sedea sus pe hotar, cu genunchii la gură. Deodată îl fulgeră un gând: „Oare ce caută aici? Totdeauna l-am văzut doar lucrând. Dar să stea așa, fără să facă nimic, niciodată.”

Pe partea noastră patrulau conductorul de câini și pușcașul, iar dincolo, în același timp, doi grăniceri. Aveau câini și ei. Aici, pe frontieră, câinii fac parte din viața cotidiană.

Umbrele creșteau odată cu lăsarea nopții și din turn se vedea mai bine cum se alungesc. În aer plutea un miros plăcut de zadă⁶ și de pin. Taula⁷ și iasomia, care nu știu cum de cresc aici, s-au scuturat demult. Când se va lăsa noaptea, cocârlele⁸ vor începe să lumineze pe lunci. E ciudat că aici au o formă rotundă. Și miceliile⁹ ghebelor, care parcă luminează, sunt o frumusețe.

„Nu este adevărat, își spuse în sinea lui muncitorul forestier, acoperindu-și genunchii cu mâinile sale ca niște lopeți. Circul „Krone”, anul 1944. De unde până unde să ajungă ea pe aici? Poate că e o glumă proastă. Poate că m-am gândit la ea când am fost beat. Și de ce să trimită un plic cu antetul Consiliului popular raional? Nu. Nu e posibil.”

Însă grozav dorea ca totul să fie adevărat.

Cei doi băieți pășeau ușor, ca niște năluci, de-a lungul frontierei. Nu din prudență sau că ar fi primit un ordin în acest sens; ci pentru că trăiau aici de un an și într-atât se împrieteniseră cu natura, încât îi respectau tăcerea. Și

⁶ Arbore rășinos, cu tulpina dreaptă, cu frunze lungi în formă de ace (care cad toamna), cu lemn tare, durabil și foarte prețios, care crește în regiunea alpină inferioară.

⁷ Arbust din familia rozaceelor, cu flori albe dispuse în corimbe, care crește în păduri și pe dealuri calcaroase.

⁸ Mică ciupercă comestibilă, cu pălăria galbenă-roșcată, cu gust și cu miros de usturoi.

⁹ Sistem de filamente subțiri și ramificate, care alcătuiește aparatul vegetativ al majorității ciupercilor.

omul necredincios, în biserică, se poartă blând.

Caporalul se încruntă. Grănicerii din partea cealaltă vorbeau cu glas tare și discuția lor se putea auzi până dincoace. Unul din ei observă în turn silueta ostașului nostru și îi făcu un semn prietenesc cu mâna.

Caporalul schiță un gest abia vizibil, foarte reținut.

„Știu de ce sunteți în stare, se gândi în sinea lui. Țin minte că mama ne povestea: «Au venit și aveau pe ei mantale verzi. E totuși interesant ce gândește omul într-un moment de disperare. Fereastra din stânga era spartă. Mi-am zis că de mult ar fi trebuit să punem geamul. Dar acum n-o să mai avem timp să mergem la geamgiu. I-am văzut prin fereastra aceea spartă, capul de mort pe șapcă, partea din față a șepcii puțin ridicată, iar pe mâneci banderola cu zvastica. Nu vorbeau. Urlau.»

Mamă ne povestea cum tata a strigat: «Nu deschide încă!» Și cum bătrânul a vrut să ascundă ceva, dar n-a găsit o ascunzătoare potrivită pentru că, băiatule, la noi nu a fost niciodată nevoie să ascundem ceva și nici nu eram pregătiți pentru asta. Au scos ușa din tâțâni, au scos și sufletul din om. Nouă nimeni nu ne-a forțat vreodată ușa. Chiar când veneau jandarmii, izbeau cu patul armei, dar n-au îndrăznit să spargă ușa.

Îl găsiseră pe taică-tău cu niște hârtii în mână, alergând speriat dintr-un colț în altul al camerei.

Dăduseră buzna în casă. Unul din ei i-a pus piedică și taică-tău a căzut. Hârtiile zburară în toate părțile. Neamțul a luat de jos o hârtie și a izbucnit: *Der verfluchter Verräter!* apoi l-au bătut, l-au bătut până l-au omorât. Nu în casă. În lagăr. „Așa că nu pot avea încredere în voi.”

La fel privea întâmplările ce se petrecuseră aici în urmă cu un an. Oricine ar fi trecut de la ei, el ar fi tras. Și de obicei ochea bine. Ici-colo, de-a lungul frontierei sunt presărate morminte. „Jos, în vale, zac băieți ca mine, care, poate, nici nu apucaseră să se îndrăgostească și a căror singură vină a fost că au vrut să împiedice un nemernic să ne tulbure liniștea. Sau câți din ei nu și-au lăsat copiii fără tată. Și-acum tu îmi faci semn cu mâna”, zise în sinea lui înrăit.

Muncitorul forestier stătea pe hotar, ținându-și genunchii cu mâinile. Se gândea la cu totul altceva. Simțea duhoarea cunoscută a iuftului¹⁰, frânghiile de cânepă, șapitoul¹¹, stâlpii de lemn pe care îi montau recuziterii cercului, rumegușul manevrei, transpirația cailor și mirosul înțepător al fiarei, cu toate că în apropiere nu se găseau decât tufe de drob¹² și tutun

¹⁰ Piele groasă de bovină tăbăcită vegetal cu coajă de stejar și de mesteacăn și impermeabilizată cu ulei de mesteacăn, întrebuințată pentru fețe de încălțăminte.

¹¹ Cupolă, pânză de acoperire a cercului.

¹² Plantă erbacee din familia cruciferelor, cu tulpina dreaptă, frunzele cu peri și cu flori mici, galbene-aurii.

sălbatic, iar din râul pe jumătate secăt se ridica un miros de pește.

„N-am simțit niciodată nimic, până în clipa când am cunoscut-o”, își spuse în sinea lui.

Nu era obișnuit să se gândească prea mult la ceva. O fracțiune de secundă, da. Când prăvălea copacul. Dar acum simțea acel parfum cunoscut și ceva se petrecu în inima lui. Atunci a fost o perioadă tulbure.

„Aș fi putut să devin cu totul alt om, dacă n-ar fi dispărut din viața mea. Și câinii lor se tem de mine, iar asta înseamnă ceva, când câinelui grănicerului i-e frică de un om. E imposibil ca ea să se fi întors.”

Scoase din nou scrisoarea. O puse pe genunchi, netezind-o cu mâna. *Budějovice, miercuri, ora 10, gară. Circul „Krone”.*

„Prostii! Ce minte pot să am. Imediat mă gândesc la ea, când, de fapt, poate să fie Lojza, recuziterul cu care am petrecut aproape tot războiul la «Krone».”

Ședea și se uita la cei doi militari care își făceau rondul împreună cu câinele. Se gândi că poate Kučera mințise atunci când îi spusese că nu s-a uitat să vadă ce scrie în scrisoare.

Nu s-ar. Fi întâmplat nimic, dar în pofida simplității sale, a primitivismului său natural, avea o presimțire ciudată că n-ar fi fost tocmai bine dacă cineva ar afla de conținutul acestei scrisori.

Din turnul de apă, caporalul cerceta linia frontierei. Însă zona situată după cotul râului nu putea fi observată de aici. În schimb, putea fi controlată din turnul de observație instalat pe clădirea companiei. Însă, odată cu lăsarea serii, turnul devenea inutilizabil, deoarece nu era prevăzut cu reflectoare. Dar și așa frontiera era bine păzită, pentru că aici sunt ostașii noștri cei mai buni. Chiar și când domnește pacea deplină, există zone militare unde persoanele civile nu au acces și unde doar răufăcătorii încearcă să ajungă.

S-ar putea spune că munții din față cu pădurile lor de conifere și foioase, cu poienile lor în care strălucesc ghebele și unde la miezul nopții ielele dansează în cercuri minunate, valea asta, plină de zumzetul suav al albinelor adormite și al bondarilor, formează o singură țară.

Numai că pe fundul văii curge un râu de-a lungul căruia șerpuiește frontiera. Aici, aproape de turnul de observație, este pământul nimănui, măi bine zis o fâșie lată din pământul țării noastre, unde, în afară de grăniceri, nimeni altcineva nu calcă...

Oamenii nu pot înțelege ceea ce, de fapt, este foarte omenesc. Și de aceea își amărâse unul altuia viața.

Dacă în acest spațiu al nimănui tinerii din întreaga lume s-ar aduna să danseze, dând întâietate dragostei în fața armelor nucleare, ar dispărea și acele nevinovate

borne care au fost cândva pe aici. Cu atât mai mult sârma!

Însă situația este cu mult mai complicată.

Doar un om fascinat de frumusețile naturii, idealist și foarte naiv ar putea crede că sârma asta, cu totul nepotrivită, nu-și are locul aici.

„Haaau!” o salută din depărtare. De fapt depărtarea nu era prea mare. O fâșie lată de pământ și râul întortocheat, care din cauza căldurii toride încetase să mai fie curgător, dând impresia că apa stă pe loc. Păstrăvii se retrăseseră în susul apei care izvora de dincolo, din țara străină, dar la fel de frumoasă.

Mergea pe malul celălalt al râului, lângă piciorul stăpânului. Câteodată o lua înainte, dar se oprea așteptându-l.

„Are un obicei imposibil”, se gândi la el disprețuitoare. Și nu se mai uită într-acolo, fiindcă nu voia să se compromită.

Până în clipa când o salută obraznic, mergea așa cum prevede regulamentul; omoplatul piciorului din față în aceeași linie cu genunchiul conductorului, lesa între ea și stăpân, pe care, în treacăt spus, îl iubea foarte mult, lăsată lejer.

Ar fi mers tot așa și fără lesă. De aceea mârâia nemulțumită: „Ar fi putut să nu mi-o mai pună, însă ei

o fac, chiar dacă sunt foarte bună la urmărire și apărare. Ghinionul meu că sunt cățelușă. Ei ne cam subapreciază, cu toate că știu că orice cățelușă de două luni cunoaște mai multe decât un câine de stradă.”

— Ce ai? o trase puțin de zgardă conductorul.

Scutură încăpățânată din cap și-i aruncă o privire puțin îngâmfată. Altădată s-ar fi uitat la el și s-ar fi. Gudurat.

Își dădu seama că aici ceva nu-i în regulă, însă mintea ei de câine nu putea pricepe ce poate fi. Ei, dacă Prinț n-ar fi salutat-o atât de indiferent (își aminti de el și inima începu să-i bată mai tare) și în primul rând dacă n-ar fi procedat așa, mai ales când faci rondul și nu e voie să scoți niciun sunet în plus. Prinț ar fi putut să-l doboare și pe conductorul său numai ca să-i poată prezenta sincerele lui omagii (bineînțeleas în afara programului!). Sau Zmeu, cel cu laba cenușie. „Bătrâne, ai prea mulți ani față de mine”, se gândi disprețuitoare. Apoi totul ar fi fost în ordine. Ar fi lătrat, ceea ce ar fi însemnat „lasă-mă în pace, sunt de serviciu!” și stăpânul ar fi bătut-o ușor pe spate, plin de dragoste.

Nu era totuși sigură dacă nu tocmai asta îi mârâise lui Prinț și dacă nu cumva stăpânul se supăraseră pe ea pentru că, la urma Urmelor, Prinț era o frumusețe de câine și, în fața unuia ca el, o cățea, fie ea cât de stăpână pe sine, cu greu i-ar fi rezistat. Numai că Prinț și Zmeu,

cel cu laba cenușie, trăiesc la fel ca și ea *dincoace de sârmă*. Dar tot la frontieră mare, puternic, negru ca noaptea și, trebuie spus, cu mult mai frumos decât Prinț – își dăduse seama de asta într-o fracțiune de secundă când se prefăcuse că se uită în mă răciniș, dar de fapt îl privise pe el – căruia îi strălucesc ochii puternic, încât temperatura de la 39 cât este normal cu siguranță ți se urcă la 41, trăiește celălalt, însă *dincolo de sârmă*.

Și tocmai asta nu era în regulă.

Conducătorul se opri și se întoarse spre pușcaș. În asemenea situație ea trebuia să-l ocolească și să se lipească din nou lângă piciorul lui stâng. Însă cum era atât de tulburată de sălbaticul de dincolo de frontieră, alunecă, lovindu-se cu botul de pământul reavăn.

Conducătorul smuci enervat lesa, pentru că nu-i plăcea când ea făcea prostii. Cureaua se întinse, slăbi, iar se întinse, până când ea se ridică în picioare.

— Ai înnebunit? se miră conducătorul.

— Așa pățești întotdeauna când ai o cățea, interveni disprețuitor pușcașul.

— Totuși, n-aș schimba-o pe Liza cu un câine.

— Tu ești unul din ăia care plâng când se lasă la vatră și trebuie să se despartă de câinele pe care l-au avut în grijă.

— Știi ce, îmi plac câinii, dar mai mult îmi place să iubesc femeile.

Pușcașul deveni serios.

— Am cunoscut un câine care a fost cât pe-aici să moară de tristețe când s-a liberat conductorul.

Liza asculta discuția dintre grăniceri și se uita temătoare, pe furiș, la stăpânul ei.

„Aa, vorbesc despre altceva! și se liniște. Probabil că nu au auzit acel «haaaau!» obraznic.”

Pușcașul dădu cu șutul într-o pietricică.

— Închipuiește-ți, lui Jindra i-au repartizat un câine fudul, ca un domn.

— Nu-l fericesc, răspunse posomorât conductorul.

În general dădea dovadă de perspicacitate deosebită, reușind să facă mai multe lucruri deodată: în primul rând să cerceteze frontiera, apoi să-l asculte pe pușcașul Pepík Krátký și, în același timp, să urmărească fiecare mișcare a Lizei.

— Are fel de fel de șiretlicuri, răspunse pușcașul arătând spre cățea. Zâmbi pentru că își aduse aminte o expresie poetică.

Atunci când găștele sălbatice pornesc spre țările calde, inimile tuturor femeilor devin ușoare. „Tu, cadână neagră de harem, nu trebuie să aștepți să-și ia zborul găștele. Tu ai mereu o Inimă ușoară.”

— I l-au repartizat pe Cezar? întrebă cu glas tare.

— Pe Cezar. E ceva de groază! Are șase ani și a schimbat trei conductori. Cam mult pentru un câine.

Nu?

— Mult, încuviință conductorul.

— Cezar își închipuie că el este stăpânul, iar Jindra câinele. Și Jindra e puțin cam fricos.

— Foarte specios, altminteri e un băiat bun. Cu siguranță că locotenentul-major i l-a dat pe Cezar, pentru că știe cât de sensibil e Jindra.

— ...Și acum Cezar îl conduce pe Jindra și nu invers. Cezar se oprește la locul fixat, acolo unde de obicei Jindra uită să oprească. Cezar se înfurie și începe să latre la el. Omule, nici adjutantul Stogončík nu știe să te pună la punct cum face Cezar lui Jindra. Ieri, pur și simplu, l-a mușcat. I-am văzut vânățăile.

— Cu câinele ăsta fudul n-aș vrea să fac de serviciu, recunosc cinstit conductorul, privind-o pieziș pe Liza.

„Acum nici cu tine nu-i de glumit, se gândi în sinea lui. Tot timpul trebuie să fiu cu ochii pe tine. Din cauza ta două luni n-am mai ieșit în oraș, cu toate că pot obține bilet de voie de câte ori doresc. Tu, fato, nu mai ai pic de rușine în tine.”

— Pe Hasílek de la unitatea de grăniceri din C., îl știi?

— Caporalul? Grănicer de frunte, răspunse conductorul.

— Da, cu toate că are insignă și lui i-a făcut una, pe cinste, fudulul...

— Ia taci, șopti conductorul. Întinse mâna cu palma la

pământ.

În același timp, Liza se culcă lângă el, ciulindu-și urechile. Pușcașul tăcu și începu să cerceteze cu atenție de-a lungul frontierei. Toate mișcările pe care le făceau erau ca un act reflex, iar vigilența nu le-o putea schimba nici faptul că acum încercările de trecere ale frontierei, practic, nu mai constituiau o problemă.

Militarul din turnul de observație făcu un semn cu mâna că totul este în ordine și arătă cu capul în direcția hotarului, unde muncitorul forestier stătea pe gânduri. Acesta, întinzându-și un picior care-i amortise, prăvăli la vale o piatră. Aici, la graniță, fiecare zgomot, oricât de mic, trezește imediat atenția.

Muncitorul forestier râse scurt pentru că își aminti de Brutus¹³...

Brutus era numele unui leu.

„Acolo, undeva, a început dragostea noastră”, își aminti. Și nici tufele de zadă, nici râul nu le mai vedea. În fața ochilor îi apărură manevrele, iar în aer simțea mirosul pătrunzător al funiilor de cânepă și al rumegușului.

În primele rânduri, în loji, stăteau SS-iștii și membrii

¹³ Marcus Junius Brutus (începutul lunii iunie 85 î.Hr. - 23 octombrie 42 î.Hr.), adesea denumit simplu ca Brutus, a fost un politician din Republica Romană târzie. El este cel mai bine cunoscut în timpurile moderne pentru rolul său de conducător în conspirația care a avut ca scop asasinarea lui Iulius Cezar.

Gestapoului. Cizme înalte lustruite, uniforme impecabile, decorații și ici, colo câte un monoclu la ochi.

Cicchi, de fapt nu ăsta îi era numele, ci Inge, cu toate că nici de asta nu era sigur, pentru că la „Krone” aproape fiecare avea alt nume decât cel adevărat. Numărul ei era cel mai bine plătit, deoarece era la fel de bună și sub cupola circului, la trapez, cât și ca dresoare. Nu se știa de ce naționalitate este, probabil nemțoaică. În caracterul ei nu exista nimic care să dea un indiciu. Banii nu o interesau, pentru că avea destui și mereu. Și nu numai cei pe care îi câștiga de la circ. Se vorbea că este omul Abwehr¹⁴-ului, numai că în perioada aceea oricine, în toate circurile, putea să fie spion.

Bărbatul ședea pe hotar chinându-și creierul său abrutizat. De mult nu se mai gândise la toate aceste evenimente.

„Ar trebui să reparăm asta”, spusese atunci, închizând din ochi, unul dintre cei mai buni oameni de serviciu ai circului. Era ceh ca și el. Îl chema Vacek și era originar tot din Mělnicko.

„Recuziterii nu au dat importanță acestui lucru și s-ar putea să dăm de dracu, dacă vreuna din fiare ar scăpa din manej. Apoi râse. Ce m-aș bucura să-i văd pe toți

¹⁴ Abwehr (germană: „apărare”) a fost un serviciu de informații și contrainformații al armatei, ce funcționa pe lângă Marele Stat Major german (1919–1944).

SS-iștii ăștia cu nădragii plini.”

Segmentul semicircular din față, al construcției metalice care închidea manejul, nu se mai înșuruba în restul grilajului. Fie că fusese lovit sau poate cine știe ce altceva, dar cel de-al treilea panou cu gratii se deformatase și niturile nu se mai potriveau în orificiile de prindere. Au observat abia în seara spectacolului, pentru că numărul lui Cicchi, cu cei doisprezece lei și patru tigri, a sosit la Berlin chiar după-amiază și în aceeași zi, seara, a trebuit să fie prezentat la „Cercul Modern”. Totul s-a făcut în grabă și, în lumea circului, graba niciodată nu aduce nimic bun.

„Așezați-le ca să țină”, dădu ordin Cicchi, care totdeauna era foarte nechibzuită. (Se uită într-o doară la mine, atrasă de înălțimea și musculatura mea, cu toate că eu eram un simplu recuziter în circ. Însă Cicchi, adică Inge, diviniza, în primul rând, forța.)

În seara aceea avea părut blond, semănând la culoare cu o coamă de leu. Când își punea capul pe gâtul leului – eu știu că nu-l iubea, dar în fața spectatorilor trebuia să-și arate dragostea față de animale – publicul nu-și mai putea da seama care este coama leului și care este capul femeii. Își stăpânea animalele cu o siguranță absolută. Dar lucrul acesta nu era atât de important pentru ea. Ceea ce dorea mai mult era să stăpânească spectatorii cu aceeași siguranță. Faptul că reușea această

performanță o făcea să treacă peste detalii. Totdeauna urmărea doar efectul, care în lumea artiștilor de circ este o condiție de bază.

În privința lucrului cu felinele avea o teorie proprie, cu care până acum avusese succes. Nu lucra, de exemplu, cu animale care, de pui, fuseseră crescute printre oameni. Când îi explica toate acestea unui ofițer SS-ist, stăteam foarte aproape – la urma urmei un recuziter este o cantitate neglijabilă.

— Așa este și cu Circe¹⁵, și arată spre bătrâna leoaică, cea cu ochii galbeni, a căror privire nimeni nu o putea înțelege. Încă de mică a fost obișnuită cu oamenii și a descoperit întreaga lor neputință. Câteodată am impresia că va sări la mine și eu nu voi putea s-o ameninț cu revolverul, pentru că e singura dintre toate animalele care știe că am gloanțe oarbe. Cred că înțelege și faptul că nu pot pune gloanțe adevărate, aș străpunge acoperișul sau, încă și mai mult, s-ar putea să împușc vreun spectator.

— Sau ați putea ajunge pe eșafod, deoarece, la noi, pentru armă, există domnul *Scharfrichter*! râse ofițerul.

— Puteți să mă denunțați, dacă vreți, răspunse puțin

¹⁵ În mitologia greacă, Circe sau Kírkē (în limba greacă, Κίρκη) era o zeiță, o nimfă sau vrăjitoare care locuia pe insula Aeaea. Această locație este uneori identificată cu peninsula Monte Circeo din Italia, al cărei denumire pare să provină de la numele zeiței.

stingherită. Dar dumneavoastră n-o să câștigați nimic.

Ofițerul se trase puțin înapoi. Pe de o parte, în cazul de față nu avea niciun interes să anunțe ceva, iar pe de altă parte, simți în glasul ei ceva care impunea respect.

Zâmbi. Nu intenționa să trezească în el presupuneri neîntemeiate. Continuă discuția.

— Spre deosebire de ea, Brutus are o frică grozavă de mine pentru că, atunci când avea patru ani, a primit un glonte în plămâni. Și el încă nu deosebește trucul de realitate... Trucul de realitate, repetă îngândurată, privindu-l pe ofițer.

— Brutus este de fapt ca dumneavoastră.

(Stăteam la un pas de ei).

— Așa puternic?

— Poate, încuviință ea.

Vacek se apropie de ei și se înclină cu respect. Ofițerul SS îl privi cu dispreț.

— Scuzați, asta e meseria, îl liniști Cicchi, alias Inge.

— Doamnă, ar trebui totuși să prindem bine gratiile, mormăi Vacek. Dacă vreuna din fiarele dumneavoastră sare în direcția aia, grilajul o să cedeze.

Nu spun că nu i-ar fi făcut plăcere, mai ales că era vorba de un asemenea public, și chiar dacă îi trecu prin minte asta, totul rămase un gând nemărturisit.

După o clipă Inge veni lângă gratii. Părea mulțumită. Deocamdată animalele erau liniștite, însă ea se temea că

nu va avea succes ca altădată. Tigroaicele căscau somnoroase. Niciuna dintre ele nu avea privirea încordată când străbătură tunelul de acces spre manej. Numai lady Mackholm era nervoasă din cauză că de două luni purta în pânțece un pui. Și în situația asta nicio tigroaică nu atacă. Dimpotrivă, îi e teamă să nu i se întâmple ceva, deoarece fiecare dintre aceste feline vrea să-și ducă sarcina până la termen.

Atacurile aeriene din ultimele zile încetaseră dintr-o dată. De șapte zile timpul era frumos. Nici pic de umezeală, iar Inge era convinsă că azi nu se va întâmpla nimic, pentru că umezeala crea o stare de nervozitate animalelor. Ca și alarmele, bineînțeles.

Recuziterul Vacek se scărpină în cap. Prea mult nu s-a mai putut face, fiindcă peste câteva minute animalele vor intra în manej. Luă totuși o bucată de frânghie, se strecură în arenă traversând sprinten și indiferent prin mijlocul ei însoțit de fasciculul de lumină al unui reflector. Spectatorii nu știau despre ce este vorba și nu înțelegeau de ce se cățăraseră pe gratii, la înălțimea de doi metri, și de ce, acolo sus, cu o bucată de frânghie lega cele două bare. Bine că s-a făcut totuși ceva, chiar și în pripă. Însă directorul îl admonesta de ce se tot învârtește prin manej înainte de spectacol; dar dacă s-ar fi întâmplat ceva, ar fi fost și mai grav.

(Și îmi spuse: „Omule, ar fi omorât jumătate din circul

ăsta. Și nu uita că aici suntem patru cehi și polonezul Lascinski. Însă francezii ar fi avut aceeași soartă ca și noi. Salutare!”)

Apoi se auzi răpăitul tobelor după care trapa de la culoarul de intrare a animalelor se ridică. Circe păși în arenă privind somnoroasă reflectoarele. Deschise gura și începu să ragă. Știa că trebuie să pună la încercare nervii spectatorilor. Așa proceda ori de câte ori intra în manej pentru că vroia să o mulțumească pe dresoarea ei. După aceea apărură Brutus care se prinse cu labelle de gratii, dar renunță repede și se așeză pe o sferă incomodă. Urmară alți câțiva lei și câteva leoaice și la urmă intrară tigrii.

Soldații, SS-iștii și ofițerii Gestapoului izbucniră în aplauze. Erau primele semne ale succesului lui Cicchi, alias Inge, care lucra simultan cu feline din specii diferite. Totdeauna, când era admirată pentru acest lucru, zâmbea, prin aceasta afirmând că, de fapt, totul este făcut premedita. Dacă vreun animal dădea semne de nervozitate și sărea să se bată în manej, în niciun caz nu ea va fi aceea care să-l atingă, ci leii, care se repezeau la tigri pentru a-i pune la punct. În afară de aceasta, leii erau foarte geloși pe favorurile ei și dacă un tigrău s-ar fi apropiat mai mult de ea, ar fi folosit acest prilej ca să sară la el și să-l bată.

De aceea, chiar din momentul când apărea în manej,

aplauzele izbucneau asigurându-i succesul. Directorul știa acest lucru și o aprecia. Costumația lui Inge era foarte sumară. Nu atât pentru spectatori, cât ținând seama de reacțiile animalelor. Ce s-ar fi întâmplat dacă un tigru ar fi ridicat laba – poate cu intenții bune – și ar fi agățat vreo bucată de dantelă sau vreun volănaș vaporos, din acelea în care apar costumate colegele italiene? În asemenea situații animalul devine irascibil, având impresia că omul vrea să-l țină în loc, și atacă.

Ochii rotunzi ai reflectoarelor o căutau cu insistență, lipindu-se parcă de trupul ei. Maiștrii de lumini în nici o altă parte din program nu lucrau cu atâta plăcere ca atunci când își prezenta ea numărul. Și nici eu nu-mi puteam lua ochii de la ea. Totdeauna părea mai felină decât leii și tigrii care o înconjurau. Într-o mână ținea biciul, iar în cealaltă pistolul și aceste două lucruri au fost singurele care au produs încurcături și agitație.

În mijlocul arenei se găsea un scaun obișnuit, de lemn, cu spătarul înalt. Dacă s-ar fi întâmplat ceva, scaunul era singurul mijloc de apărare, deoarece niciun animal nu se repede asupra unui obiect cu patru picioare, din lemn obișnuit, îndreptat spre el, pentru că nu-i înțelege rostul și, desigur, nu presupune că o ființă atât de evoluată cum este omul se bizuie pe un obiect așa de caraghios. Afară, în apropierea gratiilor, stăteau doi bărbați îmbrăcați în livrele. Nimeni nu-i lua în seamă, în

schimb Inge îi căuta cu privirea ori de câte ori intra în manej, să se convingă că sunt la locurile lor. Bărbații aceștia constituiau singurul sprijin în eventualitatea că s-ar fi întâmplat ceva. Ei țineau în mână niște cângi de fier cu care ar fi putut ajunge până la mijlocul manejului în caz că animalele s-ar fi încăierat.

Astăzi totul era într-adevăr liniștit și nu se simțea nici urmă de încordare.

Deodată sirenele începură să urle. Brutus sări de pe bila pe care își efectua numărul și se repezi spre unul dintre spectatori, tocmai în dreptul locului în care gratiile nu se prinseseră și fuseseră legate sus, de mântuială, cu bucata de frânghie. Se ridică pe labelle din spate, sprijinindu-se cu cele din față de gratii. Gratiile se balansară, fapt care-l neliniști și mai mult. Urletul sirenelor și panica spectatorilor care o luaseră la fugă îl enervară pe leu. Începu să ragă, izbind puternic cu coada rumegușul din arenă. Se năpusti cu labelle spre gratiile care se înclinară cam un sfert de metru.

(Atunci mi-am dat seama de pericol, mai ales că legătura de sus se lărgise și alunecase în jos.)

Celelalte animale se enervaseră, însă Inge reuși să le mâne pe toate, la timp, spre culoarul de evacuare în caz de pericol. Brutus devenise îngrozitor de furios. Se îndreptă spre Inge.

Am deschis ușa și am intrat în arenă, pentru că mi-

am dat seama că s-a zis cu frumoasa dresoare. Eram ca un turbat, am urlat ca să-i atrag atenția lui Brutus asupra mea, în timp ce prin aer mișcam o mătură. Leul ezită o clipă, fără a-și lua însă privirea de la dresoarea care se retrăgea încet, încet. L-am izbit în spinare cu putere. Mătura s-a rupt și am rămas în mână doar cu un ciot, ce-i drept grozav de ascuțit. I l-am înfipt în șold lui Brutus. M-a cuprins apoi un val de mânie și am început să-l lovesc unde nimeream. Închisese ochii și căuta să se ferească de loviturile mele. L-am fugărit prin manej până când, încolțit, a intrat pe culoarul de gratii, ducându-se mârâind în cușcă.

Muncitorul forestier stătea pe hotar. Jur-împrejur mirosea a mușetel. Se gândea la noaptea petrecută cu Inge, de fapt cea mai frumoasă noapte din viața lui.

(Poate că i-am destăinuit niște lucruri pe care nu trebuia să i le spun. Dar în rulota ei avea șampanie, iar ea era goală. Diviniza forța. Cred că i-am spus că Vacek are sub pernă un pistol *Steyer* cu un punct albastru pe el. Precis nu-mi mai amintesc. Știu doar că, a doua zi, Gestapoul l-a ridicat pe Vacek. Și nu cred că asta ar fi putut-o face Inge.)

Luă o pietricică și azvârli cu ea în desiș. „Toate sunt prostii, își zise. Cine știe pe unde a sfârșit Inge. Scrisoarea nu a putut-o scrie nimeni altcineva decât Lojza, iar eu îmi fac fel de fel de presupuneri.”

Se ridică și porni spre casă. Hotărâse ca miercuri să se ducă totuși la întâlnire.

2

La câteva zile după aceea, cei doi, pușcașul și conductorul, patrulau din nou de-a lungul frontierei. Urmăreau cu privirea roiurile de musculițe care le dansau în fața ochilor. O rândunea cu pieptul alb le tâșni pe deasupra capului. Pe povârnișul din față, în țara străină, se vedeau snopii de secară adunați în clăi, pe care se așezaseră cârduri de grauri. Se roteau deasupra pământului într-o splendidă formație de zbor, făceau lupinguri și zboruri în picaj atât de perfecte, cum numai o escadrilă de avioane ar fi izbutit.

Pădurea mirosea frumos și peste tot domnea liniște și pace. Apa, ici-colo, bolborosea pentru că aici era paradisul peștilor și niciun pescar.

De cealaltă parte a frontierei patrulau din nou cei doi grăniceri, însoțiți de câinele lor indisciplinat.

Liza se gândea însă la sârma despărțitoare. Nu ar fi deranjat-o prea mult că unul se află dincolo de sârmă iar celălalt dincoace, din cauză că nu i-ar fi lipsit curajul să o sară.

„Dar ar fi trebuit să fii cel puțin nebun, ca pentru un câine, într-adevăr frumos, în fine... să-ți riști viața”, își

spuse în sinea ei.

Nu era prea sigură dacă nu cumva tocmai dovada de dragoste, cam brutală, a străinului, l-a supărat pe stăpânul ei. Pentru că legea e lege: niciun fel de relații cu cei de dincolo de sârmă. Se corectă, totuși, asta este valabil pentru oameni, nu și pentru câini. De aceea făcu loc în inima ei diavolului negru de dincolo.

Ridică absentă capul, ca și cum ar fi căutat ceva în ramurile bradului bătrân. De fapt, acolo nu se afla nimic, totul fiind doar un șiretlic al ei. Reușea să stea cu privirea ațintită într-un punct, iar cu ochiul drept să tragă spre stăpânul ei, ca să-i observe expresia feții. Numai că și el proceda la fel și știa unul despre altul acest lucru.

De obicei, stăpânul ei avea expresia pe care fiecare conductor o are când își face rondul. Pe fața lui nu se observa o încordare deosebită, deoarece, de la o vreme, zona frontierei era destul de liniștită. El se gândea la Eva, pentru că de mult nu-i mai scrisese o scrisoare mai tandră. De fiecare dată îi transmitea salutări ca unui prieten. Și din toată această poveste, ceva nu-i convenea. Ar fi fost cu mult mai plăcut dacă s-ar fi plimbat împreună pe mal, numai că ar fi trebuit să nu existe sârma.

Dragostei nu-i priește sârma ghimpată.

— Îți place Eva? îl întreabă pe pușcaș uitându-se la el

chiorâș.

— E doar iubita ta, răspunse acesta neliniștit.

— Și dacă n-ar fi?

— O mândrețe de fată, răspunse pușcașul. Evită să spună ceva care l-ar fi supărat pe prietenul său. Dimpotrivă, caută să-și tempereze această expresie de admirație. Pentru temperamentul meu e foarte severă. Privește totul cu prea multă sinceritate. Nu-i bine ca femeile să gândească atât de sincer. Ar trebui ca ele să aibă, ici-colo, câte o slăbiciune.

— De ce?

— Ca să avem posibilitatea noi, după aceea, să le iertăm. E penibil când numai femeile iartă bărbaților.

— Mai filosofezi mult? îl întrebă enervat conductorul.

— ...De asemenea să le putem ocări, din când în când, mormăi pușcașul.

— Cred că ai lua-o cu amândouă mâinile.

— Dacă n-ar fi iubita ta.

Pe frontieră domnea liniștea. Era încă un semn. Observatorii din turnuri scrutau prin binoclu întreaga regiune.

Lizei i se păru că stăpânului ei i se ridicaseră puțin colțurile gurii, ca și cum ar fi vrut să zâmbească, dar, în același timp, să se și stăpânească.

Lesa se slăbi, curbându-se cu cel puțin zece centimetri.

— Fato, ești o șmecheră și încă n-ai nici doi ani! șopti conductorul pe un ton de dojana.

Simți că vorbește despre ea și își înclină puțin capul într-o parte. I se păru că-i citește pe față o expresie strengărească, dar nu era adevărat. Cunoștea bine cuvintele acestea blânde, spuse cam șuierat, și intonația joasă din glasul stăpânului. În realitate îi era rușine, dar ceea ce o neliniștea, îl constituia faptul că nu știa de ce? Plecă ochii, stăpânul îi vorbise astfel încât se simți obligată să-i fie rușine.

„Știi ce, stăpâne, sunt destul de sinceră, numai să nu te superi. Frumosul acela negru de dincolo m-a fermecat”. Își lipi lingușitor botul de piciorul ostașului.

Șiretlicuri. Și din nou ridică privirea spre brazi.

— Lasă! Nu umbla cu de-astea! și se uită spre brazi, chiar dacă era convins că acolo nu-i nimic.

Era un act reflex, acolo unde privea stăpânul, se uita și câinele. Și invers. Aici la frontieră, omul și câinele (e greu să spui omul și animalul) trăiesc într-o simbioză.

Razele soarelui care apunea se cerneau printre ramurile copacilor, desenând pe pământul negru linii strălucitoare. Ca și cum soarele, tăiat pe din două de dinții albastrui ai pădurii de brad, stătea încăpățânat la locul său, parcă spunând: totuși luminez.

Mai târziu, razele străbăteau prin coroana unui fag stufos, reușind să schimbe culoarea pământului cald de

la poale într-o piele de tigru.

Atenție, Liza! o avertiză ceva. Conducătorul trecuse, fără să-i observe, pe lângă niște hribi cafenii și bureți roșcați pe care, altminteri, îi aduna cu mare plăcere.

Bineînțeles, ea nu cunoștea denumirea acestor ciuperci, dar știa de mult că după ele merge stăpânul. Dacă acum nu i-a observat, înseamnă că se gândește la cu totul altceva. Poate că la ea și la cel de dincolo de sârmă.

Peste tot mirosea a ciuperci, a râu secăt, a izmă și a rășină.

Liza adulmeca mult mai multe mirosuri, însă niciunul dintre ele nu o neliniștea. Într-adevăr se gândea la ea.

— E de rău, ești o cățea amenințată mortal! îi spuse amuzat. Nu avea niciun gând rău pentru că știa că luna august e cea de-a doua perioadă a anului când ea își pierde capul foarte ușor.

Încă din martie, nu mai era de trăit cu tine, filosofă el. Tu ești pusă în slujba omului, iar omul, draga mea, cu mare plăcere intervine în legile naturii. Și nici eu singur nu știu dacă asta este bine. Veterinarul nici n-a vrut să audă. Cică ai fost prea slabă, fetițo. Pe fișa ta scrie că te-ai născut ultima. Când s-a notat în registrul în care este trecută descendența ta, ar fi trebuit să bată clopotele ca în zi de sărbătoare. Mama nu-ți era deloc nobilă, doar că tatăl era lup.

Asculta vocea joasă, calmă, care suna cam compătimator. Și lăsă privirea în pământ.

Atunci, în martie, n-ar fi fost rău. Cei mai buni sunt câinii fătați primăvara, pentru că totdeauna au nevoie de soare. Și cu puii de oameni e la fel. Zâmbi ușor.

— N-am terminat de spus, începu iar pușcașul care nu reușise să păstreze liniște o clipă. Hasílek, grănicer model, a adormit sau cam așa ceva, ori l-au reținut la comandamentul unității. Se pregătea să intre în serviciu; nu se mai putea schimba nimic. Numai că „domnul câine” ia-l de unde nu-i. Căpitanul a urmărit din turnul de observație cum câinele acela care își dădea aere de „domn”, plecase să facă rondul de unul singur. Probabil își spusese în sinea lui că dacă ar fi ofițer, pe un chiulangi ca ăsta l-ar băga la arest, să-i treacă pofta să mai procedeze așa. Un astfel de câine, cu o atât de nobilă comportare, dacă ar fi putut vorbi l-ar fi pedepsit cu închisoarea. El mănâncă milităria, nu alta.

— Și dacă l-a văzut, ce-i cu asta?

— „Domnul” câine se opri exact în locul unde trebuia când îl însoțea pe conductor, dar nu se tolăni și nici nu se odihni, așa cum facem noi câteodată.

— Cum procedezi tu mereu.

— Dă-mi voie! Cercetă terenul foarte atent și se ascunse ca un indian. După vreo zece minute se ridică și porni spre cel de-al doilea post. Un iepure îi tăie

drumul, dar el nu-l luă în seamă, pentru că era în timpul serviciului. Și-așa cercetă totul. Ceva i se păru în neregulă și inspectă o suprafață cam de un kilometru pătrat.

— Ce să-ți spun!

— Ei, exact nu-mi pot da seama cât, dar oricum, destul de mult.

Conducătorul mai făcu încă douăzeci de pași. Și pentru că aici ea cunoștea fiecare piatră, fiecare rădăcină sau bucată de cremene ascuțită în care ar fi putut să-și rănească frumosele-i labe negre (se născuse cu un deget în plus, care la scurt timp după naștere i-a fost tăiat, iar în locul unde fusese operată rămăsese cu o sensibilitate), știa deci că pe nesimțite cărăruia se îngusta, după care urma o buturugă.

— Cum te cunosc eu, depravată neagră ce ești, abia aștepți să ajungem la buturugă ca să te. Poți uita, zâmbi conducătorul. Sunt tare curios cum o să procedezi ca să nu-mi dau seama.

Coborî mâna dreaptă până în dreptul stomacului. Lesa se slăbi de tot încât atingeia iarba. Ca și cum ar fi presimțit ce se va întâmpla, începură parcă s-o intereseze o tufă uscată de afine și boabele roșii de merișor. Aici nu avea voie să vină nimeni să le adune și de aceea zăceau împrăștiate pe cărare ca niște mărgele de coral pierdute de copii...

Liza adúlmeceá într-o doară.

— Nu te mai preface că ai prins o urmă...

Începu să se gudure, dar el nu-i mai dădu nicio atenție.

„Haaau!” repetă cel de dincolo. Furios și pățimaș.

Liza se sperie. „Și-așa nu-ți folosește la nimic, pentru că sârma e sârmă și ca să zbori prin aer nu poți. Au fost câteva cazuri când un câine de-al lor a sărit peste sârmă, dar și mai multe au fost cazurile când astfel de disperați au murit electrocuțați. Ei, ce vrei? Mă mir de cei doi – se gândea la grănicerii care mergeau alături pe malul celălalt – cum de suportă asta?”

Buturuga se zărea din ce în ce mai bine. Încă două serpuiri și cărarea va începe să se îngusteze. În dreptul buturugii este atât de strimță, încât va trebui să aleagă una din două: ori să meargă înaintea stăpânului, ori să se lipească de piciorul lui ca să poată trece amândoi odată. Sau, poate, să rămână la un pas în urma lui.

— Ei, ce faci? o întrebă conductorul.

Pe ea continua s-o preocupe coroana bradului bătrân în care, într-adevăr, nimic nu era de văzut. În schimb el știa că acum se află în focarul binocurilor din cele două turnuri de observație și se simțea liniștit, pentru că omului îi este întotdeauna bine când știe că nu este singur. Iar gândurile-i erau calme și frumoase.

Singură Liza era surprinsă de ceea ce a putut produce în ea acel „haau” brutal. Involuntar, coama i se zbirii și prin fiecare fir de păr negru, lucios, trecu o scânteie electrică.

Încă nu era în stare să se uite la înfumuratul acela negru. Pe de-o parte dintr-o cochetărie înnăscută, iar pe de alta nu voia să scadă în ochii stăpânului ei. Cine altcineva ar fi trebuit pe urmă să asculte câte ar fi zis?

Acum o săptămână a avut un moment de slăbiciune și, ca să fie sinceră, clipele astea o cuprindeau destul de des, însă stăpânul ei totdeauna intervenea la momentul oportun. Și chiar dacă nu-i convenea, era convinsă că lucrul acesta intră în obligația conductorului și, în concluzie, nu se mai putea face nimic.

Părea foarte concentrată, ca și cum ar fi găsit ceva interesant la furnicile și gândacii care mișunau pe cărare. În tulburarea ei puțin lipsi să nu dea cu nasul într-un faur¹⁶. Imediat își aminti că odată s-a întâmplat să calce unul și apoi două zile i-a mirosit urât laba din față.

Mirosurile erau specialitatea ei. Avea un nas lung, nu prea subțire, cu nări mari, încât prindea orice adiere de

¹⁶ Denumire dată insectelor din familia elateridelor, cu corpul lunguiet și subțire, păros, de culoare castanie.

vânt. Față de ea Mastif¹⁷ era pur și simplu o lepădătură pentru că avea capul rotund și un nas mic și scurt. Cu toate astea, era un apărător excepțional, lucru de altfel recunoscut.

— Ceea ce faci tu la buturugă este împotriva regulamentului. Și eu, fato, n-am să te opresc, spuse îngrijitorul. Nu mai e nimic de făcut. Ți-a venit timpul, dar ai ghinion că logodnicul tău este dincolo. Colțurile buzelor i se ridicară vizibil.

Privea de partea cealaltă a frontierei, nu la cei doi grăniceri, ci nu-l interesau, ci la câinele lor și își spuse: „Doamne, ce mai căței ar ieși...”

— Numai că, domnișoară, nu se poate, mormăi supărat.

Grănicerii purtau, în ciuda căldurii înăbușitoare, pelerine kaki. Erau antrenați într-o discuție vie și din când în când răzbătea până dincoace câte o frântură din conversația lor.

— Discută despre recoltă, observă conductorul. Și în gând îi reveni ideea că frontiera aceasta va fi mereu importantă. Dincolo, Bundeswehr¹⁸ -ul își sporește efectivele. Cine știe ce mai pun la cale și cei din NATO.

¹⁷ Rasă englezească de câini de pază, puternici, cu părul scurt, de culoare galben-roșiatică, înrudiți cu dogul.

¹⁸ Bundeswehr este un termen care definește armata, sau forțele militare de luptă ale Germaniei ca și personalul civil administrativ.

Noi totdeauna am dorit pacea. Dar... și ochii-i căpătară o strălucire ciudată.

— Sau Kazan, spuse Pepík. Ai auzit ce a făcut și ăsta?

— Ceva, da, răspunse îngrijitorul.

— Și ăsta e un câine ca un domn. Anul trecut a împlinit nouă ani. Omule, în unitatea aia, nu era militar căruia să nu-i fi fost frică de el.

— Energic.

— Ranchiunos, un câine stricat. Știi că după nouă ani câinele devine un fel de stăpân? Și unde mai pui că se repezea la oameni. O astfel de dihanie trebuie scoasă din serviciu. Nu-mi plac câinii care, fără să li se dea comanda, se reped la oameni.

— Câinele trebuie să-l oblige pe om să rămână pe loc. Cu totul alta e situația când îl amenință omul. S-au dispensat de serviciile lui?

— După câte sunt informat eu, deocamdată nu. Totuși, ceva se petrece și în sufletul câinelui.

„E interesant, își spuse în sinea lui conductorul, noi aici nu știm să vorbim decât despre câini. În altă parte, seara, în dormitoare, băieții povestesc despre fete. Aici nu avem fete, au rămas acasă. Tot așa cum am lăsat-o și eu pe Eva. Și-n timp ce omul moare de dorul ei, atunci când vine pe aici, ea stă de vorbă mai mult cu Pepík decât cu mine.”

— Pe Kazan nici să-l mângâi nu puteai, continuă

pușcașul. De altfel nici nu merita. Era complet indiferent la cuvintele de laudă. Fusesse atât de lăudat, încât i-ar fi ajuns pentru toată viața. Totdeauna executa bine orice i s-ar fi cerut. Numai să-i fi spus o vorbă de ocară, fui! te și apuca de mână, atât de mult îl supăra lucrul acesta. Nu suporta nedreptatea.

— Cum nici omul nu suportă nedreptatea, așa și câinele.

— Anul trecut, sus, pe graniță, a fost un uragan puternic.

— Mai exagerează și oamenii, răspunse conductorul.

— Susțineau că a fost furtună. Chiar în timpul acela.

— Da, în august. Kazan cu conductorul și pușcașul tocmai trebuiau să facă rondul. Conductorul se urcase în turnul de observație, iar pușcașul rămăsese jos. Pe Kazan îl legaseră de piciorul turnului. Cu câteva secunde mai înainte ca vijelia să înceapă, Kazan, ca și cum ar fi presimțit că se va întâmpla ceva – câinii au un asemenea instinct – se smulse și fugi în pădure. Vijelia dărmă turnul și conductorul muri pe loc. Pușcașul zăcea în nesimțire, cu coastele și picioarele fracturate, acoperit de bârnele și scândurile turnului. Atunci, Kazan ăsta, pe care nimeni nu avea curajul nici măcar să-l mângâie – e drept nici el nu se atașa de nimeni – se întoarse și începu să-l lingă pe față pe cel rănit, până când acesta își reveni. Și îi zise: așteaptă puțin, știi bine

ce vorbesc, îi spuse pe limba lui de câine, iar pușcașul îl înțelese – să stea cuminte și să nu facă nicio mișcare, că se duce după ajutor. Cel puțin așa susține pușcașul ăla.

— Îți vine să crezi una ca asta?

— Cum să nu. Eu dacă mă uit în ochii Lizei, imediat îmi dau seama ce are pe suflet.

— Kazan o luă la goană singur spre companie. Santinela când îl văzu atât de „liber”, intră repede în camera de gardă și trânti ușa. Câinele însă nici nu-l băgă în seamă, traversă curtea, intră pe culoar și ridicându-se în două labe, se sprijini cu cele din față de ușa de la sala de mese și privi o clipă pe geamul ușii înăuntru.

De pe o ramură joasă o gaiță trecu în zbor razant strigând, de parcă dădea alarma. Avertiza toate vietățile pădurii – atenție, se apropie omul! Gaița este polițaiul model al pădurilor.

Liza tresări. Altădată ar fi simțit din vreme gaița, avea un auz atât de fin încât recepta până și țopăitul pițigoiului albăstrui sau încovoierea ramurii pe care se așeza o cioară, acum însă gândul îi era la tâlharul acela negru oare cu glasul lui baritonal îi îndrugase fel de fel de vorbe. Niciuna din ele nu fusese spusă cu gingășie, totuși fiecare o făcea să-i fiarbă sângele-n vine.

— E la mintea omului că toți care se aflau în sala de mese s-au speriat și n-au știut cum să găsească un loc cât mai sus unde să se poată refugia. Unul dintre

adjutanți spuse: „Tovarăși, așa nu se mai poate, o să mai muște pe cineva, dar trebuie scos într-un fel.” Și pentru că nimeni nu s-a oferit să-l ajute își îmbracă singur mâneca. Kazan mergea după mâneca de parcă ar fi fost nebun. Au cam exagerat cu exercițiile. Știi ce sunt în stare să facă cei de la marcaj când se înflăcărează.

— Și-așa marcajul ăsta nu-i cine știe ce.

— Știu. Îmi închipui că adjutantul avea inima cât un purice când deschise ușa sălii de mese. Parcă tu, Lojda, nu te-ai fi speriat?

— Pe mine m-a fugărit odată și am scăpat doar urcându-mă în pom, răspunse conductorul.

— Dar acum, Kazan nici nu mai luă în seamă mâneca. Se întoarse și începu să alerge spre pădure. Cei din companie abia atunci își dădură seama că poate sus, pe munte, a fost vijelie, pentru că aici nici măcar o adiere nu se simțise. Și că această comportare a lui Kazan are o explicație. Imediat porni după el o grupă de cercetare. Kazan alerga încet, în așa fel încât să-l aibă mereu în fața ochilor. Când trebui să treacă printr-o zonă mai puțin accesibilă, îi așteptă, apoi iar merse la o mică distanță în fața lor. Zău, câinele îi conducea pe oameni. Și i-a dus până la militarul rănit. Să mai spună cineva că nu-i câinele un bun prieten.

— Cine ar îndrăzni să spună asta? Ia fă-te că mă apuci de braț!

— Da, cred și eu, să mă pomenesc cu Liza în spinare?
O cunosc prea bine pe bestia asta a ta.

— Ia vezi! Vorbește frumos despre ea!

Liza mergea tot timpul lângă picior. Din ce în ce se apropia tot mai mult de buturugă și inima îi fremăta la gândul că de-abia acolo o să-l poată privi cum trebuie. Acum trei zile procedase la fel. Mârâise amenințător. Abia acolo putuse să se oprească, și să-l privească în ochi. După atâta timp, conștientă de valoarea sa, făcuse, în fine, și acest lucru.

Simțul ei de observare, puțin tulburat de prezența acelui diavol negru, funcționa totuși bine. Simți un foșnet slab în iarba de pe cărare. Într-o secundă sări la picioarele stăpânului, zburbindu-se toată.

— Bravo, Liza, foarte bine! o lăudă, deși observase șarpele cu o fracțiune de secundă înaintea ei.

Șarpele stătea la soare descolăcit.

Toți trei înțepeniră pe loc. Pepík se uită după un băț.

— Lasă-l, spuse încet conductorul.

Liza se liniști. Șarpele făcea parte din categoria animalelor cunoscute de ea. Era destul de periculos să-l calce, cu toate că un câine suportă mai ușor mușcătura decât omul. În afară de asta, Liza mai știa că șarpele nu atacă niciodată dacă nu are puii, undeva, în apropiere.

Și nu voia să supere pe nimeni, atâta timp cât ei nu i se făcea niciun rău.

Șarpele se mișcă puțin, sâsâi în semn de salut și respect față de cele trei ființe gigantice și, în cele din urmă, tot din politețe, dispăru încet în iarba înaltă, uscată.

— Nu-l omori? întrebă pe un ton de reproș Pepík. Închipuiește-ți ce s-ar fi întâmplat, dacă ar fi fost copii pe aici.

— Aici nu au de unde să fie copii. Poate doar tăietori de lemne. Și ăștia știu cum să procedeze.

— Când spun aici, nu mă gândesc neapărat la pădurea asta. Într-o pădure oarecare. Copiii se zbenguie, aleargă, calcă pe un șarpe și nenorocirea-i gata. Șarpele e dăunător.

„Interesant, își spuse conductorul. În natură, tot ceea ce poate aduce un prejudiciu omului, e dăunător. Oare și iepurele care roade copacii tineri? Mai degrabă pentru că are carnea gustoasă...”

Cei doi grăniceri de dincolo discutau aprins. Cel mai în vârstă purta barbă și aducea mai degrabă cu un pădurar. Avea o voce groasă, pe când a celui tânăr era pițigăiată, supărătoare. Vocea groasă nu tulbura liniștea din natură, dimpotrivă i se integra, în timp ce șuieratul celui tânăr speria atât animalele cât și păsările. Pepík tresări.

— Știi despre ce discută?

— Nu-i ascult.

- Despre seceriș.
- Și noi, pe aici, vorbim despre asta.
- ...Că au puțini oameni la câmp.
- Și la noi este la fel. De fapt – și conductorul se opri o clipă – am citit o statistică din care reieșea că la noi sunt mai mulți oameni la un hectar, decât în America.
- În schimb ei au un grad înalt de mecanizare.
- O să avem și noi într-o zi. Nu-i așa că te amuză să-i ascuți?
- Da.

Apoi, un timp, merseră alături fără să scoată o vorbă.

- Nu poți avea prea multă încredere în ei, scutură din cap pușcașul.

Conductorul făcu un semn că-i de acord. Nu știa exact la ce se gândea pușcașii, poate că se referea la acele mici monumente funerare, fiindcă el însuși mereu își amintea ceea ce îi povestise cândva mama.

- L-au ucis pe tata, scrâșni printre dinți. Și acum masează divizii la frontiera noastră.

Merseră mai departe, iar Liza se întoarse cu gândul la negriciosul de pe malul celălalt. Își spuse că a sosit timpul să-l privească, dar mereu intervenea câte ceva. Și câinii au demnitatea lor. Se făcea că umblă să prindă muște, cu toate că pe aici nu zbura niciuna. În același timp îl lovea prietenește pe conductor în pulpa piciorului, dar toate acestea erau făcute cu mult

rafinament.

— Da, da, Liza! îi vorbi pe un ton liniștit, râzând. Numai să nu-ți treacă cheful. Altfel nu se poate și pe urmă... veterinarul l-a ales pentru tine pe Prinț.

Făcu o manevră pentru ea. Merse mai pe marginea stângă a cărării, astfel că, vrând-nevrând (și ea tare mult vroia), trebui să rămână un pas în urma lui. Era convinsă că omul nu bănuia nimic. Însă el știa tot ce se petrece în spate și se amuza copios.

Privi la câinele de dincolo, de pe malul german, și un fior îi străbătu șira spinării. I se zbârli tot părul de pe ea. Strâmbă din nas și îi arătă niște dinți puternici, sănătoși – o cam durea, ce-i adevărat, o măsea de sus, dar într-o asemenea situație nu se observa niciodată – avea colții frumoși, ascuțiți, nu ca Alina, care nu poate s-apuce nici cel puțin ca o știucă sau ca un clește.

Luă o poziție de luptă. Nu intenționa să-i dea nici cea mai mică speranță (deși, sincer vorbind, ar fi dorit să i se dăruie toată), însă inima ei infidelă tremura pur și simplu din cauza lui.

Și el o privea. Aparent nepăsător. O amenință. La fel și el pășea la un pas în urma stăpânului. Și încă de mult timp.

„La voi nu există nicio disciplină”, spuse ea, scoțând un sunet fin, imperceptibil pentru urechea omului. Dar câinele din partea cealaltă auzise cu siguranță.

„Și tu stai de lemn Tănase, îi spuse sfidătoare. Câinii noștri sunt mult mai frumoși și mai puternici decât ai voștri.”

Și îi vorbi repede despre toate calitățile câinilor noștri.

„Ce te-ar mai smotoci, de-ai îndrăzni. Nici măcar să te prezinți nu știi. Ce-ar face din tine unul ca Prinț!”

„Prinț!” mârâi disprețuitor.

Grănicerul, auzindu-i că mârâie, întoarse capul:

— *Was ist den los?* îl întrebă el.

„Bineînțeles că Prinț”, răspunse jignită, și-l privi să vadă cât a reușit să-l enerveze.

Părea că nu dă importanță celor spuse de ea. Dar când pronunță numele lui Prinț, își arată și el colții, însă nu atât de nervos ca Liza.

Și totuși se speriasă. În viața ei văzuse destui dinți grozavi, din cei care aveau rădăcinile albe mai lungi decât gingia, dar ca aceștia nu. Inima-i răzvrătită nu suportă prea mult frica.

„Mi-e groază de tine”, recunoscă sincer.

Nu scoase nicio vorbă. Doar dinții îi străluceau. Erau ca niște diamante șlefuite, aprinse de razele soarelui care apunea.

„O să viu”, mirii.

„Tu, bineînțeles, scheună și își întoarse privirea jignită, ridicându-și capul. Străine, să nu-ți închipui că poți glumi cu mine! auzi, obraznicătura, își permite să

spună că o să vină!”

Și înainte ca să fie trasă de lesă, se lipi de piciorul stăpânului ei. Scutură capul, prefăcându-se că i-a intrat un țânțar în ureche, iar urechile îi izbiră fața.

— Da. Da, zâmbi conductorul. Îi părea rău. Știu, îi șopti el, e un exemplar frumos, dar, fato, asta nu-i de ajuns. O știi doar.

Se opri. În spatele liniei frontierei, în iarbă, zăcea un porc mistreț împușcat. Venise de dincolo și nimerise în calea tăietorului de lemne care era braconier. Într-o clipă se terminase cu el.

Cei din companie știau, bineînțeles, despre năravul muncitorului forestier, pentru că nici braconierii nu sunt tolerați pe aici. În curând vor veni să ia mistrețul și să-l ducă la companie. Nătăflețul de Ștencl, cel care e în stare să mănânce o singură dată șaizeci de găluști și o porție dublă de carne, o să fie fericit.

Pentru că stătuse aici toată după-amiaza, părul mistrețului începuse să miroasă urât. Liza strănută.

— Aici, vezi, fato?

Îi părea rău de mistreț, dar nu mai era nimic de făcut. Ar fi însemnat să întocmească un raport drastic. Pe oamenii care, fără niciun motiv, împușcau tot ceea ce e vietate, îi ura.

„Animalul ăsta nu știe nimic”, se gândi el. Îi apăruseră în minte toate lecțiile pe care a fost nevoit să

le învețe pe băncile școlii; pentru a fi conductor de câini nu e suficient numai să-ți iubești câinele care ți-a fost încredințat, ci mai este necesar să știi totul despre rase, despre bazele fiziologice ale exercițiului, tipurile de câini din punctul de vedere al activității nervoase superioare, despre reacțiile lor predominante, despre bolile câinilor, înseamnă deci că trebuie, mai întâi, să stai în bancă și să înveți până noaptea târziu.

Conductorul se gândi că mistrețul nu-și dă seama și de aceea se lasă păcălit de omul cu pușcă.

— Dar tu, spuse uitându-se cu reproș la Liza, care mișca din urechea stângă, receptând sceptic cuvintele lui, cu toate că aproape nu le pricepea, tu, totuși, gândești. Îl respect pe Pavlov, numai că el nu te-a cunoscut. Tu gândești și nu dai buzna ca o proastă spre un om înarmat, pentru că știi de ce este în stare.

Liza se gândea tot timpul la câinele negru. De data asta nu cu neîncredere, ci cu nostalgie. „Cică va veni”, strâmbă *ea* din nas. „Asta așa, ca să facă și el pe grozavul cum poate”. Apoi mirii aprobator spre stăpân.

Acesta o privi surprins.

— Ce ai?

Nu bănuia că îi răspunsese: „Ai dreptate. Frontiera e frontieră. La care adăugă: Și, de fapt, voi, oamenii, ce vă faceți atâta bătaie de cap cu frontierele astea?”

— Mirii de parcă m-ai ocări.

Nu avea scoarța cerebrală atât de dezvoltată pentru a gândi în profunzime. Dar și așa tot reușea să răspundă, chiar dacă neclar, la întrebările sale.

Liza căscă. „Nu pot pricepe însă ce aveți voi, oamenii, unul cu celălalt. La noi, la câini, totul ar fi simplu, de n-ar fi frontierele astea ale voastre. În ceea ce mă privește, uite, frumosul ăsta poate să fie ori de aici sau, la fel de bine, de dincolo. Și ca să fiu sinceră, îmi place tare mult de el.”

— Ai spus ceva? întrebă conductorul. Dar, de fapt, nu se mai gândea la ea. În minte n-o avea decât pe Eva.

3

Bărbatul mătăhălos și ursuz aștepta la gara din Budějovice de mai bine de o oră. De fapt trebuia să fie aici la zece, însă autobuzul de la Kaplice sosise înainte de ora nouă.

Stătea pe o bancă și își freca mâinile. Pe față nu i se putea observa nicio urmă de tulburare, însă mâinile îi trădau. Chiar dacă creierul îi lucra foarte greoi, reuși totuși să înțeleagă că nu e posibil ca Inge să fie aceea pe care o aștepta.

Inge, atunci... fusese orbită de forța lui fizică. Când intrase în manej și se aruncase spre Brutus, ea luase acest gest al lui drept un act de curaj.

Dar nici vorbă de așa ceva. El, de mulți ani, dădea felinelor de mâncare și a intra în cușca lor nu i se mai părea un act periculos. Dimpotrivă. Orice mișcare perfidă a lor îl enerva atât de mult, încât le lovea cu ce avea la îndemână.

N-a sperat niciodată că se va iubi cu Inge și totuși, după câteva nopți, ea îi cedase. După care și-l păstră ca om de serviciu în manej, iar în caz de nevoie, ca apărător al ei.

Acum ședea pe bancă, vădit nervos, închizând și deschizând pumnul. Pentru orice eventualitate se îmbrăcase cu hainele de sărbătoare și arăta ca un provincial venit la nuntă.

Și din nou îi apăru în fața ochilor cercul. Se gândea la întâmplarea cu Edward Bonelli.

Dublul salt la trapez este o performanță. Închipuiți-vă două trupuri, dintre care unul atârână cu capul în jos, iar celălalt, zvelt ca o panteră, își ia elan dintr-un punct fix, când trapezul este deasupra capului dumneavoastră, apoi o mișcare rapidă, un ultim elan, mâinile se desprind de trapez, genunchii se îndoaie la barbă, corpul se răsuțește o dată, de două ori, mâinile zburătorului se întind și cel de al doilea Bonelli le prinde chiar în clipa când ating degetele sale sensibile și puternice. O neatenție de o secundă mai devreme, sau de o secundă mai târziu, ar fi însemnat moartea.

(„În seara aceea stătea lângă mine și se uita la cei doi frați, când, pe neașteptate, spuse pe un ton sec: «Edward ar face și mai mult. Numai să vreau eu.» La urma urmei, ce rost are să mă gândesc la ea? își spuse cu ciudă. N-am fost nimic altceva decât sluga ei.”)

Se așezase pe o bancă obișnuită, din acelea cum sunt mai în toate gărilor. Pe ea erau scrijelite diferite figuri și inițiale. Cu toate astea banca era îngrozitor de banală. Chiar dacă prin cine știe ce întâmplare vreo gară ar fi dotată mai bine, băncile îți vor spune același lucru: Omule, e o zi ca toate celelalte; așează-te, culcă-te și așteaptă trenul tău.

Și totuși, de multe ori, pe asemenea bănci banale, scrijelite eu briceagul, se nasc gânduri și amintiri destul de neobișnuite.

Oamenii își vedeau de treburile lor, unii s-au urcat în tren, alții au coborât, ba câte unul, în, grabă, s-a și lovit de piciorul arcuit al băncii pe care el se așezase.

„La ce bun toate gândurile astea, își zise. Cel mult o să vină vreun recuziter și o să discutăm despre circ și despre vremurile de altădată. Și dacă așa se va întâmpla, despre Inge nu vreau să vorbesc cu nimeni. Ea n-o să vină.”

Din nou își aminti de numărul trupei Bonelli. Un succes nemaipomenit. Și se înduioșa la gândul sfârșitului tragic al acestei trupe.

În cazul că ar fi fost o atracție obișnuită, când „diavolii zburători” lucrează cu plasă dedesubt, nu s-ar fi întâmplat nimic, dacă mâinile ar fi alunecat. Numai că frații Bonelli își executau numărul fără plasă. Stai la masă la „Mokké”, îți bei un *Blizzard*, în timp ce moartea îți zboară pe deasupra capului. O fracțiune de secundă în care mâinile nu s-ar fi întâlnit și gata moartea.

Trupa Bonelli nu mai era alcătuită numai din frați. Mijlociul murise în timpul executării unui dublu salt înapoi la „Palais Portugal”, cel de-al treilea se împușcase din cauza unei stupide povești de dragoste cu o creolă.

Rămăsese Edward Bonelli cu prietenul său. Avetti, și între ei își făcuse apariția discret, dar cu atât mai puternic, Inge.

(Nu știam nimic despre asta. Sau cel puțin, n-am vrut să știu. Nu eram decât un simplu îngrijitor, dar în tot circul nu exista alt bărbat mai puternic decât mine. Mă convingeam de asta în momentele în care Inge prefera bătădăria. Și la mine găsea).

„Olivius Bonelli putea să execute triplu salt”, spusese cândva Inge, uitându-se rece la cei doi. Știa că amândoi sunt îndrăgostiți de ea.

Poate că era adevărată povestea cu triplul salt. Se petrecuse cu o sută de ani în urmă, la „Cirque Romania” și de atunci, se tot vorbea despre acest lucru în lumea

celor care lucrau la trapez. Dar tot de-atunci nimeni nu mai reușise să-l execute.

Triplul salt devenise o fatalitate. La Marsilia. De Viile murise fiind convins că îl poate executa. La Oviex, William Shorte își fracturase coloana vertebrală, iar în Noua Caledonie, Bawney, mâinile și picioarele.

Inge zâmbi.

(Și numai eu știam ce înseamnă zâmbetul acela...)

— „Execuți triplu salt? Poate tu, Avetti. Sau tu, Edward. Cine-l execută e un adevărat bărbat. Să zbori prin aer ca un jaguar, să te răsucești cu o viteză diavolească, fără să-ți dai seama cum, când și de ce și totuși într-o miime de secundă să prinzi puternic degetele partenerului și să rezisti!”

În seara aceea toate locurile de la „Mokké” erau vândute. Trupa Bonelli executa triplu salt. În sală se găseau Satte, manager care venise cu avionul tocmai de la Veracruz, Savini din Florența și Oh-Hit.

Avetti sta singur, suspendat de-o parte a cupolei, în întuneric. Reflectoarele erau îndreptate spre Edward. Se uita jos la Inge, care stătea lângă mine, înfigându-mi unghiile ei lungi și ascuțite în braț.

Oamenii care priveau spre cupolă nu aveau ochi decât pentru Edward. Între cei de jos, de la mese, și bărbații de sus de la trapez, nu era nimic altceva decât aer.

Edward respiră adânc și se lăsă în poziția atârnat.

Celor de jos li se tăie răsuflarea. Grăsunul Savini se ridică de la masă strivind nervos țigara de foi.

Edward Bonelli zbură de două ori în balans, iar a treia oară își luă un elan puternic și își dădu drumul.

O dată, de două, de trei ori.

O fracțiune de secundă.

(Eram jos și cu toate astea știam precis ce s-a întâmplat. Când un om lucrează mulți ani într-un circ, observă fiecare amănunt.)

O secundă, Avetti simți un val de aer și o ușoară atingere a degetelor. Ar fi fost suficient să întindă brațele un milimetru mai mult și l-ar fi apucat. Dar nu l-a putut prinde.

Edward zbură și se izbi de cornișa de marmură. Se auzi un icnet înfiorător, după care se prăbuși jos, între mese.

Curând după această întâmplare, Inge părăsi circul. Am reîntâlnit-o la Berlin în compania unor ofițeri superiori. Și de atunci am fost convins că n-am s-o mai revăd niciodată.

Bărbatul stătea pe bancă și își trosnea degetele de la mână. Își aminti de chinul și dorul care l-au urmărit insuportabil atâta vreme. Începuse să bea mai mult ca de obicei, Pentru moment îi ajuta, dar când se trezea îl cuprindeau o tristețe și un dor și mai mare.

Rana veche acum se deschisese din nou. A fost suficient să primească scrisoarea cu antetul Consiliului popular, scrisoare pe care oricare din fostele lui cunoștințe ar fi putut să i-o trimită. Nu putea înțelege însă de ce tocmai cu antetul Consiliului popular.

Ridică încet privirea.

Oamenii treceau pe lângă el nebăgându-l în seamă. Arăta ca un provincial obosit, care îmbrăcase haine negre pentru vreo sărbătoare.

La câțiva pași de banca pe care stătea, se opri o fată, cercetă cu atenție în toate părțile și, când se asigură că nu o observă nimeni. Își aranjă ciorapul.

Realiză că de multă vreme nu mai privise o femeie și că singurătatea în care trăia e groaznică.

Vru să-și șteargă sudoarea de pe ceafă, însă nu putu să facă acest lucru, mina îi rămânea parcă înțepenită. Nu reuși s-o recunoască din primul moment, fiindcă purta ochelari, iar fața îi cam îmbătrânise, însă se vedea că avusese grijă ca acest lucru să nu se observe prea mult. Numai corpul arăta la fel de zvelt ca în urmă cu ani.

Trecu pe lângă el, la început indiferentă. Rări apoi pasul și-l așteptă s-o ajungă. Nu se întoarse.

— Vino discret după mine. Nu trebuie să fim văzuți împreună aici, îi spuse.

Puțin mai târziu se găseau unul în fața celuilalt, într-o cameră mică de hotel. Mai întâi intrase ea, iar după o

jumătate de oră venise și el, ceea ce nu-l mira deloc. La fel procedau și când făcea pe apărătorul ei.

— Știi cumva ce s-a întâmplat în seara aceea cu Vacek? îl întreabă după ce se liniștiseră apele.

Vacek. Nu-și mai amintea nimic, însă numele îi spunea totuși ceva, dar...

— Da, Vacek, încuviință el și se întristă.

— A fost executat. Pe atunci nu era de glumit când purtai armă. Puțin a lipsit să nu o pățești și tu, însă am cunoscut pe cineva la Gestapo.

— Așa cu Vacek. Pentru început nu-i veni să creadă. Se ridică puțin în coate. Tu întotdeauna ai avut peste tot câte o cunoștință, îi spuse dușmănos. Se ridică, răsuci robinetul și dădu drumul la apă.

— Deocamdată le mai am.

Turnă ceva într-un păhărel, lăsă apoi să curgă puțină apă, atât cât să se înjumătățească paharul.

— Ar trebui să beau un sifon, spuse ea strâmbându-se puțin. Numai că pe aici, pe la voi, nici sifon nu se găsește.

— Câteodată nu, recunosc el. De fapt nu știa, pentru că nu mai băuse sifon de câțiva ani.

Se așeză în fața lui.

— Închipuiește-ți că pe acele cunoștințe bune ale mele, după '45, a început să le intereseze moartea prostului de Vacek. Cred că au pus-o pe socoteala ta.

Ridică ochii spre ea, privind-o neîncrezător.

— Dar e o prostie, mormăi. Numai dacă tu ai...

— Numai dacă eu aş... răspunse îngândurată. Nu este vorba de asta, dragul meu, ci de faptul că dacă aici mi s-ar întâmpla ceva, de exemplu dacă ai vorbi cam multe şi m-ar aresta, bineînţeles că s-ar face lumină în cazul Vacek şi nu ar fi prea plăcut pentru tine.

— Unde locuieşti acum?

— Depinde, răspunse ea ridicând din umeri. Acum, de pildă, la Bamberg. Nu e prea departe de frontieră.

Nu mai înţeleg nimic. La Vacek nu se mai gândea pentru că nimeni nu-l putea învinui de moartea lui.

Inge se ridică în picioare şi îşi încolăci braţele de gâtul lui.

— Totul nu va fi decât un fleac, îi spuse tandru. O să-mi aduci din zona voastră militară nişte hârtii.

Se ridică brusc în picioare.

— Spionaj? Doar n-am înnebunit!

— Nu striga! Este vorba de ceva care se află chiar în casa în care locuieşti şi care a fost lăsat acolo, la terminarea războiului, de unul dintre cunoscuţii mei.

— De ce le-a lăsat?

— Pentru că s-a predat americanilor. Cred că înţelegi. Acele liste nu putea să le dea nici lor şi le-a ascuns în casa părinţilor lui, în care locuieşti tu din anul 1948.

Continua să fie speriat fiindcă toată această poveste

nu-i prevestea nimic bun.

— Și cine-i această cunoștință a ta?

— Cine? și ridică din umeri. Un fost ofițer SS. Are vreo importanță?

— Nu are. Sunt probleme în legătură cu războiul, probabil. Nu?

— Cu războiul, răspunse ea. Și n-au nicio valoare pentru nimeni, în afară de cunoștința aceasta a mea.

Se liniști. Încetă să se mai gândească la lucrul acesta deoarece creierul lui nu era obișnuit să fie prea mult solicitat. Nu putea pricepe cum, după ce atâția ani nu se văzuseră amândoi, ea își făcuse apariția numai ca să-i ceară niște hârtii, care cine știe unde erau ascunse în casa lui.

— Unde trebuie să le caut? întrebă prosteste. Inge ridică din umeri:

— Știu doar că le-a lăsat la părinții lui care au locuit aici mulți ani până să fie evacuați. Unde le-au ascuns nu știe nimeni.

— Asta nu înseamnă că trebuie să fie acolo.

— Ba acolo trebuie să fie. Era îngândurată. Vei primi mulți bani dacă le vei găsi. Părinții lui nu au luat hârtiile cu ei, peste graniță. Cică le-a fost frică.

— Și nici măcar nu i-au spus unde le-au ascuns.

— Americanii, la început, l-au internat în lagăr. După aceea a ajuns pe băncile tribunalului și trei ani a stat la

răcoare. Între timp, părinții i-au murit. Hârtiile sunt în casa ta.

Întinse mâna spre ea, dar femeia nu veni. Se ridică de pe scaun și deschise o valiză de piele. Scoase un cuțit și tăie cu grijă într-o parte. Apăru un material ca o dublură de căptușeală. Pe pânză era desenat ceva.

— Chiar dacă nu ai fi venit la întâlnire, totuși aș fi nimerit drumul spre tine. Râse și aruncă bucata de pânză pe pat.

— Crezusem că ai venit pentru mine, spuse el cu vocea scăzută.

Știa că e o prostie, dar nu voia să-și spulbere toate visurile sale naive.

— Știi că sunt aici pentru tine. Se așează lângă el.

— Uite, asta este casa ta, și-i indică pe pânză o pată neagră. Iar ăsta e drumul pe care aș fi ajuns până la tine.

— Nu ai fi ajuns, clătină el din cap.

Ea îi întinse un creion.

— Nu ai fi ajuns, repetă, pentru că aici – și arată un punct – ar fi trebuit să te abați din drum și să străbați pădurea. Să faci un ocol, știi?

— În locul acesta e? întrebă, luându-i creionul din mână și trase o linie subțire.

— Da. Așa cred. (Dar nu era prea sigur pentru că nu se prea pricepea la hărți.) Își spuse că, la urma urmei e tot una, din moment ce s-au întâlnit aici. Și-așa ea n-o.

Să se mai ducă acolo.

— Cât trebuie să mergi prin pădure până dai din nou de drum?

— Cam cinci minute.

Răspunse într-o doară. Mersese de multe ori pe aici, însă niciodată nu se gândise să măsoare distanța.

— Vino! îi zise.

— Măine aduci alea, da? îl întrebă ea cu febrilitate în glas.

— Dacă le găsesc.

— E simplu. Întorci casa cu fundul în sus și trebuie să le găsești. E ceva foarte important pentru care vei primi o groază de bani. Dacă le găsești, să vii, și se trase din nou.

— Ai zis, totuși, că n-au nicio valoare pentru nimeni.

— Pentru cunoștința mea, da. Astăzi este o persoană cu foarte multă influență, și foarte bogată.

O asigură că va proceda întocmai. Abia după aceea ea se lăsă îmbrățișată.

Ieși spre seară târziu. Trenul pleca la ora nouă și-un sfert. Stătea la gară, beat de fericire. Înclina să creadă că Inge venise totuși numai pentru el.

În tren, era cât p-aci să dea nas în nas cu un militar de la postul de grăniceri. Întoarse capul într-o parte, ca militarul să nu-l recunoască, fiindcă îl apăsa pe suflet

grija ca nimeni să nu afle nimic despre această vizită.

Totuși, nu era prea sigur că n-a fost recunoscut.

Pe procurorul din Frankfurt îl chema Weber, lucru devenit acum clar. Abia după o clipă își reluă firul gândurilor. Avea tot timpul în fața ochilor pe bărbatul acela frumos și brunet care purta ochelari cu lentile albastre. Procedase greșit când în autocar își pusese ochelarii, dar de la procurorii adjuncți nu te poți aștepta să fie și niște criminaliști bine pregătiți.

Coborî la halta din K. Unde era absolut necesar să rezolve încă o problemă. Primise semnalmentele de la Görstner.

„Pe procurorul acela îl chema Weber”, repeta întruna, dându-și tot mai bine seama că bărbatul acela frumos, cu ochelari albaștri, semăna foarte mult cu procurorul.

„Înseamnă că amândoi am venit pentru același lucru”, se gândi Inge. Îi încolți ideea că s-ar fi putut întâmpla, ca exact în ziua când *ODESSA* o trimisese pe ea, procurorul să-și fi trimis și el omul său. „Asta îi era intenția. Vasăzică procurorul din Frankfurt știe despre venirea mea și cunoaște ce misiune am de îndeplinit. Dar trădători se pot găsi și printre foștii SS-iști.”

Gândul acesta îi dădu imbold. Sări sprintenă peste șanț sperind un cârd de găște care începură să găgâie enervant. Se uită la ceas. Numai bine. Abia ora două.

Soarele dogorea cu putere, iar în aerul transparent roiau mii de musculițe. Pe malul heleșteului se zbenguiau câțiva copii murdari, iar pe drumul plin de noroi uscat venea un bătrân cu o roabă care scârțâia neplăcut. Bătrânul o privi și își scoase șapca din cap. O femeie îmbrăcată în haine de oraș nu mai constituia ceva neobișnuit pe aici. Perioada concediilor nu se terminase și împrejurimile erau pline de orășeni.

Nu trebui să întrebe de adresă, pentru că organizația lucra perfect. Numără trei case de la marginea satului, uitându-se cu atenție în toate părțile. Satul părea lipsit de viață.

Când apăsă pe clanța de la poartă își reaminti că pe procuror îl chema Weber și că organizațiile secrete naziste l-au condamnat la moarte. Deocamdată mai este încă în viață și aparatul său periculos funcționează.

Se întoarse brusc, deși nu simțise în spate nicio primejdie. Îi rămăsese ca un act reflex din perioada când felinele stăteau în jurul ei în manej.

Pe drumul desfundat nu era decât bătrânul cu roaba lui stricată. Copiii se jucau pe malul heleșteului. În rest, cât vedeai cu ochii, nu se zărea țiipenie de om. Era sigură că doar ea coborâse la haltă.

Intră în curtea mică trântind poarta după ea. Își dădu seama că este emoționată și asta nu era bine. În manej nu intra niciodată când avea o asemenea stare. Frica nu-

i provenea din misiunea pe care o avea de îndeplinit aici. Asta era un fleac. Frica era întreținută de acele cuvinte absurde – „pe procuror îl chema Weber”.

— Cine e? se auzi un glas din casă.

Din fereastra deschisă o privea un chip inexpressiv, nebărbierit.

— Am nimerit bine, la tovarășul Král? întrebă ea, zâmbind.

Fusese avertizată că aici va trebui să se adreseze oamenilor cu „tovarășe” și „tovarășă”.

— Da, se mișcă afirmativ capul din fereastră. Sunteți de la raion?

— Da, de la raion.

— Pofțiți înăuntru. V-am așteptat ieri. Am crezut că vine chiar tovarășul Honzl.

— Are sedință.

Îi spusese că recurgând la acest argument nu va da greș, fiindcă totdeauna, în țara asta, cineva are câte o sedință.

Bărbatul căuta să vorbească degajat:

— Tovarășă, am onorat toate livrările.

Sta în ușă și se uita la ea cercetător. Răsuflă ușurat. „Femeie. N-o să am greutăți cu ea.”

— Doar la lapte am avut unele probleme tehnice, care n-au putut fi depășite.

Cunoștea termenii și zâmbi. Procedaseră bine că acolo

o învățaseră și frazeologia comunistă. Existau propoziții care aici se foloseau neschimbate.

Intrară în casă.

— Locuiți singur, aici? îl întreabă ea.

— Da' de unde, nevasta e plecată la Budějovice și se întoarce cam peste – privi ceasul vechi, cu cuc, din perete – cam peste o oră.

— Până atunci vom fi gata de mult. Ce funcție aveți acum, domnule Král?

Se uită la ea surprins.

— Deci, nu sunteți de la raion?

— Nu. München, Germania Occidentală, dacă asta vă spune ceva.

O privea îngrozit.

— Nemțoaică?

Ridică din umeri.

— Să zicem. Dar v-am întrebat ce funcție aveți.

— Secretar la cooperativă, răspunse puțin speriat. Dar nu înțeleg...

— Nu e nevoie. N-am să vă cer cine știe ce. Doar un pistol încărcat și câteva gloanțe de rezervă. Mi s-a spus că dețineți lucrurile astea. Se uită la ceas. Aveți la dispoziție cinci minute.

Nu voia să-l privească în față, ca să nu vadă cum pălise și îi tremurau buzele.

— Ați nimerit la o adresă greșită, găfâi el.

Încercă să se ridice, dar picioarele nu-l ajutau. Dădu din cap.

— Nu. Sunt exact unde trebuie. La Václav Král.

Omul își reveni puțin.

— Dar pistolul... Nemțoaică... Ar fi trebuit să anunț...

— Încercați! Se uită din nou la ceas. Nu mai aveți decât patru minute.

Se așază din nou, punând mâinile pe masă. Îi tremurau puternic.

— Înțelegeți, doamnă, eu am terminat de mult cu totul, iar acum...

— Nu mă puteți convinge, spuse rece. În timpul războiului v-ați ocupat un timp cu specula, ai noștri v-au strâns cu ușa și pentru că vă era capul în joc, ați semnat o declarație că veți colabora cu Gestapoul. Și v-ați străduit. Prin '52 încă mai dădeți ajutor. Figurați la noi ca un om la care se poate apela în caz de nevoie. De altfel, mai aveți doar trei minute.

Se ridică clătinându-se.

— Da, dar eu n-am mai vrut.

— Știu, dar noi vrem. Două minute douăzeci și cinci de secunde.

Ieși din cameră complet distrus.

„Pe procuror îl chema Weber” se gândi ea, uitându-se pe fereastră.

Afară nu se întâmplase nimic. Ulița era la fel de pustie

ca atunci când intrase în sat. Omul se întoarse și puse pe masă, în fața ei, un pachetel. Vocea îi tremura.

— O să mai aveți nevoie de ceva?

— Nu știu. Deocamdată, încercați să uitați c-am fost aici. E în interesul dumneavoastră. Dacă totuși cineva o să vă-ntrebe, spuneți că o cunoștință de-a dumneavoastră, de la Praga...

Se plimba agale prin piața din Budějovice. Dacă n-ar fi fost acele cuvinte nefaste care o urmăreau întruna, s-ar fi simțit destul de mulțumită.

Zâmbi când își aduse aminte de mutra schimonosită a omului acela pe care îl cheamă Václav Král. Era exclus ca el să se ducă și să declare totul securității. Král era un molâu, motiv pentru care nu i se putea încredința o misiune importantă ca aceea pe care o primise ea. Era clar că dacă, din întâmplare, ar fi fost închis, ar fi recunoscut imediat totul.

Orologiul din turn arăta ora șase fără un sfert. Străbătu încă o dată piața și se opri la vitrina unei librării. Se gândi ce să facă seara.

„Poate că au pe aici o cramă, sau mă rog, altceva, unde omul poate să se distreze puțin. Și mâine va veni...” Dar își întrerupse firul gândurilor. Cu coada ochiului îl zări pe bărbatul brunet. Îl recunoscu imediat, chiar dacă nu mai purta ochelari. Îl văzu cum se opri și întrebă ceva,

apoi traversă piața pe diagonală și dispăru după porțile unei clădiri înalte.

„Asta nu mă privește pe mine, își spuse ea, hotărându-se să rămână liniștită. Poate că, într-adevăr, e numai o întâmplare și eu fac degeaba tot felul de presupuneri.”

Se opri însă în fața clădirii pe ușa căreia dispăruse bărbatul cel brunet. Înțelese că o privește foarte mult lucrul acesta.

Pentru că aici era sediul Tribunalului regional, a) Procuraturii și al Miliției.

Își pierdu capul.

4

— Ei, ce scrie Eva? întrebă pușcașul.

Conducătorul își țuguie puțin buzele.

— Bineînțeles că-ți transmite salutări.

Pușcașul îl privi puțin derutat.

— Spui asta ca și cum te-ai fi supărat.

— Ba bine că nu, izbucni conducătorul. Astăzi lucrurile se prezintă astfel de parcă tu ai interesa-o mai mult, și nu eu. Auzi, de ce n-ai venit și tu cu mine la Budějovice, ce treabă ai pe-aici, poate că ai o iubită și... ea nu știe. Mi-a scris că ești» mult mai delicat decât mine. Pepík, ia spune-mi, când ai fost tu delicat cu ea?

Puşcaşul se uită o clipă îngrozit.

— Eşti nebun, scrâşni el printre dinţi.

Astăzi era de serviciu în interiorul zonei de frontieră. Aici nu erau nici turnuri de observaţie, nici sârmă; nimic. Doar tăbliţe avertizoare. Mai în vale curgea pârâul, iar oglinda heleşteului strălucea în depărtare.

Liza scutura din urechi. Țânțarii începuseră într-adevăr să înțepe. Soarele apusese prea repede, de parcă l-ar fi alungat cineva cu pietre. Se cufundase în perna albastru violent a unui nor care plutea de la sud spre nord.

Dintr-o dată se făcu întuneric. Dar nu era o beznă de nepătruns. În răstimpuri se zărea strălucirea sidefului scoicilor și licărul stelelor ce apăreau pe cer. Reflectate de nori, razele soarelui care murise reușeau totuși să mai lumineze pe boltă.

Pe malul celălalt al pârâului era și mai întuneric, fiindcă acolo se întindea o pădure înaltă de pini.

Acum este momentul când, la douăzeci de kilometri de aici, caporalul din turnul de observație își pune căștile la ureche.

Liza se gândea la câinele cel negru. Când o chemă din nou nu putu să-l audă. Distanța dintre ei era prea mare. Simți însă că o cheamă.

Conducătorul se liniști. În fond, nu-i nimic grav în toată povestea asta, ca acum să se strice o prietenie

veche. A fost doar un gând nebun.

— Ei, Liza!

Ridică imediat capul, privindu-l în ochi.

— Ești în stare de cele mai mari moșcii, șopti conductorul. Însă gândul lui era numai la Eva.

Pușcașul mergea liniștit alături de prietenul său. Demult uitase de Eva și nici nu-i trecea prin cap să se gândească oare ce s-o petrece în inima omului de alături.

Se abătura din cărare și o luara pe lângă ridicătura de pământ. Puțin mai departe, sub o salcie, se afla primul post. De aici și până la heleșteu mai era doar puțin de mers.

„E interesant că partea interioară a zonei de frontieră e mult mai agitată decât cea exterioară, se gândi pușcașul. Dinspre graniță în adâncul teritoriului aproape că nu vine nimeni. În schimb, de la noi, tot mereu, încearcă să treacă dincolo, tinerii cărora le place Apusul.”

— Eu știu, Liza, spuse conductorul revenind la preocupările lor. August e a doua perioadă a ta. Ai și tu răbdare până mâine când o să mergem din nou pe graniță.

Se așeză comod sub salcie. Pușcașul veni și el. După un timp se mutară amândoi sub un arin. De aici, heleșteul se – vedea ca în palmă.

Liza se culcă binișor lângă stăpânul ei. Își încreți ușor pielea de pe șold fiindcă simțise că o pișcă ceva. Poate o căpușă. Nu putea să sufere insecta asta respingătoare. Pișcatul, arinul, căpușa: aceste trei noțiuni aveau legătură între ele, pentru că după fiecare exercițiu sau misiune mai grea trebuia să fie pieptănată. Această operație era un întreg ritual, căruia i se supunea cu mare plăcere, urcându-se cu labele din față pe băncuță. Stăpânul o pieptăna ușor, cu un pieptene, de metal ce nu-i zgâria niciodată pielea. În timp ce o pieptăna, conductorul trăgea din țigară, iar când găsea vreo căpușă apropia un minut-două țigara aprinsă de ea și căpușa, din cauza fumului și a căldurii, cădea singură. Această operație nu durea deloc. Își aminti cum odată, după ce o ciupise o căpușă, zăcuse două săptămâni, dar rău de tot. Locotenent-colonelul veterinar se uita mereu la ea dând nemulțumit din cap și mormăind ceva despre encefalită. În fiecare dimineață îi apuca buza de jos, făcând din ea un fel de pungă în care turna un lichid rău la gust. Și i-a făcut atâtea injecții, încât nici acul nu suporta să-l mai vadă.

„Vedeți, tovarășe, asta e deosebirea între o cățea și un câine”, spusese atunci veterinarul. Câinele m-ar fi mușcat de mână imediat, dar ea știe că totul este pentru sănătatea ei, se gândește, înțelege că n-o chinuim totuși fără rost. Și suportă.”

A fost grav, dar avea multă încredere în stăpânul ei de atunci, care a stat tot timpul lângă ea.

— Acum, nerușinat de aproape de nasul ei, era o ileană¹⁹, care se târa pe o frunză. O pățise odată și de atunci se învățase minte. Asemenea vietate nu trebuie linsă. Nici chiar corpul acela verde și caraghios. Are multe picioare, nu poți s-o înghiți, iar cu scuipatul e cam mult de lucru, tocmai din cauza acestor picioare, care te gâdilă neplăcut pe limbă.

Cel mai rău e bondarul. A fost o vreme când, din strengărie, îi prindea din zbor, fără să pătească ceva. Dar într-o zi prinsese unul cu burtica roșie, care o înțepase adânc în limbă. De atunci nu se mai lega de ei, cel puțin de acești somnoroși amețiți, care, murdari de polen pe abdomen zăceau pe spate sub flori, chinuindu-se, ca cei mai înrăiți bețivi, să se pună pe picioare.

— Dacă o să avem noroc, o să vedem fetele care vin la scăldat. E destul de cald, spuse pușcașul.

Liza ciuli urechea stângă, semn că se petrece ceva. Nimic grav însă, pentru că atunci ar fi reacționat altfel. Acestea erau doar zgomote obișnuite.

În urma lor, muncitorii forestieri se întorceau acasă. Vorbeau între ei cu voce tare. Nu știau de prezența celor doi grăniceri.

¹⁹ Insectă coleopteră de mărimea unui cărăbuș, de culoare verde-arămie cu pete albe pe elitre, care se hrănește cu sucii florilor.

— Îi văd bine, spuse conductorul.

— Primul dintre ei, Grünfeld, îmi place, șopti pușcașul. Neamț, dar bun tăietor. Mi se pare că e șef de echipă. De când cu fierăstrăul ăla mecanic câștigă bani frumoși aici.

— Cu siguranță, mai mulți ca noi.

— Și-au adus și femeile cu ei, râse pușcașul, care uitase de mult discuția despre Eva. Dacă ar fi singuri, n-ar ști când să înceteze lucrul.

Prin întunericul pădurii se zăriră câteva umbre. Fierăstraiele zăngăneau, iar ici-colo strălucea câte o secure. Se auzeau râsete. Muncitorii forestieri erau mulțumiți astăzi. Poate că vreuna din femei le-o fi adus o sticlă cu palincă făcută în casă. Aici, fiecare își are cazanul lui și toate măsurile luate de a interzice acest lucru s-au dovedit a fi egale cu zero.

Larma vocilor se depărtă. Apoi își făcură apariția trei bărbați care rămaseră mai în urmă.

— Iovănescu, Franěk și Bouzek, spuse pușcașul.

— Pe ăștia trei doar dracul i-ar putea cunoaște, mormăi conductorul. Mie nu-mi plac oamenii posaci. Totuși, toți trei sunt oameni pe care te poți baza în caz de nevoie.

— Și toți trei niște singuratici. Eu pentru nimic în lume n-aș putea să stau aici fără nevastă. Tare aș vrea să știu ce i-o fi determinat să vină în pustietatea asta,

singuri.

— Poate că li s-a părut că sunt prea mulți oameni în lume, râse conductorul. Și au venit aici, unde, dimpotrivă, sunt prea puțini.

Ultimul muncitor forestier ținea securea pe umăr. Mergea cu pași mari, de om obosit de muncă și cu capul plin de gânduri negre. Nu închisese ochii toată noaptea, căutând peste tot acele lucruri de care avea nevoie Inge. Răscolise toată casa, în zadar.

Liza ciuli din nou urechile. Pe malul heleșteului se petrecea ceva. Însă, deocamdată, era destul de departe și nu știa dacă ar fi bine să dea de veste. Muncitorii forestieri nu o interesau nici pe ea și nici pe ceilalți câini, pentru că erau oameni de prin partea locului. Șezuse de multe ori cu ei lângă foc, dar niciodată nu se atinsese de mâncarea pe care i-o dădeau. Cunoștea mirosul fiecăruia dintre ei.

Imre Lovas, slovac reemigrat din România, mirosea veșnic a oaie, pentru că acasă îngrijea șapte oi și un berbec. Grünfeld, a palincă făcută în casă, în timp ce Iovănescu a capră, miros ceva mai suportabil. Kováč mirosea a cuști de iepuri de casă, din care nu s-au schimbat de mult paie. Reușise să-i individualizeze atât de bine pe fiecare după miros încât, chiar laolaltă, toate aceste mirosuri nu o nelinișteau când le adușmăna.

Cei douăzeci de oameni care trăiau chiar aici, la hotar,

faceau parte din viața ei cotidiană. Și nu era nevoie să fie supravegheați.

— Cred că astăzi nu mai vin să facă baie, oftă conductorul.

— Poate că au ședință la cooperativă. Și dacă din întâmplare totuși ar veni...

Liza fornăi pe nas. Era un scâncet slab, care nu însemna nimic.

— Asta e numai așa, alarmă falsă. Știu eu ce e în stare să facă tocmai astăzi, spuse conductorul și o privi semnificativ. Poate că se gândește la frumosul ăla negru al ei.

— Cum să știi cât de departe simte câinele?

— Dar pot să simt cât de departe simte el.

— În cazul ăsta ești un conductor nemaipomenit, râse pușcașul.

— Lasă, lasă. Dacă ai fi și tu conductor, atunci ai cunoaște toate astea. Pe scurt, suntem obișnuiți cu câinii noștri, la fel și ei cu noi.

Pușcașul se așeză mai comod. Își aduse aminte de ceva și spuse:

— Sau de povestea aia cu brațul Dunării. Ai auzit de ea?

— Avem fiecare întâmplările noastre.

— Conductorul acela avea o cățea, la fel ca a ta. Și care deodată începu să adulmece spre insula dinspre

Dunăre. Era în amurg, ca acum.

— Astea sunt povești vechi.

— Toate întâmplările cu trecerea frontierei sunt astăzi învechite. Numai că nu știm cum va fi mâine.

— Deocamdată, asta nu-i treaba noastră.

— Și conductorul acela își cunoștea cățeaua și știa că n-ar lua o urmă numai așa, degeaba. Nu era sigur dacă cineva de pe insulă nu l-a observat. S-a dezbrăcat până la piele și și-a așezat uniforma în așa fel încât, privită de la spate, părea că stă în capul oaselor.

Tăcu. Uită imediat de toate când privi spre malul heleșteului.

Liza ciuli din nou urechea stângă. Însă nu făcu nicio mișcare, știind că nu e vorba de nimic periculos.

Pe malul heleșteului mergea o tânără femeie.

— Máňa Kroupová, șopti pușcașul. Ce s-o fi întâmplat de e singură azi? Altădată venea cu fetele.

Conductorul îl strânse încet de mână.

Tânăra femeie ajunsese chiar lângă apă. Privea spre celălalt mal al heleșteului. Acolo, undeva, sunt ostașii. Nu putea să-i vadă. Ca și celelalte fete, știa și de ascunzătoarea de sub arin. Luna răsărise, dar fața îi era acoperită de nori. Când cerul se însenină, luna străluci în toată splendoarea ei și văzură că Máňa se dezbracă.

Conductorul reglă binoclul ca să vadă mai bine; în scânteierea albastră a nopții, lumina lunii se reflecta în

lentilele sale.

— Lozja, se dezbracă de tot! izbucni el și începu să sucească nervos roțița de reglaj a binoclului.

Se lăsă pe genunchiul stâng. Nici nu simți când dădu drumul lesei din mână.

Câțiva nori pluteau pe cerul pustiu, acoperind din când în când luna.

Intră încet în apă. Deși era convins, refuza totuși să creadă că intenționat proceda așa și că fiecare mișcare a ei e calculată. Tinerele femei, când sunt goale, nu intră în apă atât de încet de vreme ce lângă lac este o pădure deasă, întunecoasă, bine păzită.

„Nu e rea, își spuse acesta cu înverșunare. Pentru că o faptură atât de perfectă nu poate să fie rea.”

Femeia se cufundă în apă de tot și începu să înoate spre mijlocul heleșteului. Deasupra luciului apei se distingeau capul ei bălai și fața ovală cu trăsături delicate. Când se întoarse în înot, îi apărură la suprafața apei, în toată splendoarea, spatele. Dintr-o dată, începu să râdă și întorcându-se cu fața în direcția unde știa că ar putea fi ei, le făcu un semn cu mâna. Înotă înapoi până la mal ieșind încet din apă.

Cei doi grăniceri aveau împreună abia patruzeci de ani. Sângele le zvâcnea la tâmpole.

— E Máňa Kroupová, șopti pușcașul. Măine cred că o să cer o permisie.

Liza părea că nu se uită la cei doi oameni.

Băgă de seamă că-și așezase laba dreaptă foarte aproape de o broască râioasă bătrână, care stătea printre rădăcinile roase ale arinului.

O trase imediat și strâmbă din nas scârbită. Întocmai ca un om căruia îi e silă de broaște. Ar fi vrut să se tolănească în altă parte, pentru că acest animal respingător și umflat, capabil de cine știe ce, se uita la ea fără să clipească din ochi. Avea o privire împietrită și enigmatică, în care nu se putea citi ce are de gând să facă în secunda imediat următoare.

Însă tot atât de bine știa că pentru nimic în lume nu avea voie să-și schimbe locul unde stătea, pentru că stăpânul ar fi putut să interpreteze cu totul altfel orice mișcare sprintenă a ei și imediat cei doi ar fi luat poziția de luptă. Și în cele din urmă s-ar fi dovedit că n-a fost decât o simplă broască și ea ar fi fost muștrată pentru că a declanșat o alarmă falsă.

Cu toate acestea simțea tot felul de mirosuri. Plăcute și mai puțin plăcute, cum era acela care venea dinspre marginea pădurii, de undeva din dreapta. Un miros de colonie și pudră. Ar fi trebuit să-i atragă atenția. Numai că acum se gândea la acea brută neagră și niciuna din obligațiile ei nu i se părea a fi în acest moment atât de importantă. Simțea că el merge din nou de-a lungul frontierei și că îi vorbește din depărtare.

Un miros plăcut emanau plantele strivite, a căror sevă scursă fermentase. Când ieși din apă, tânăra femeie rupse câteva trestii și fire de obligeană²⁰.

— E ca-n povești, râse tare pușcașul.

Tânăra femeie se îmbracă și o porni spre sat.

— Îți amintești de cazul Truda? întrebă pușcașul. Vorbea greu, de parcă limba i se lipise de cerul gurii.

— Am auzit ceva.

— Pe-atunci încă nu erai la noi în companie. Omule, Truda era o femeie care făcea și ea baie în pielea goală în râul de pe graniță. Cred că-ți închipui că băieții holbau ochii la ea. Nimeni nu știe dacă era o fată cumsecade sau nu. Cred că bănuia că ai noștri se uită la ea. Odată, pur și simplu a trecut la noi și a atârnat de nodul unui pin o găină friptă. De asta cred că era o fată cumsecade. Se gândise că poate ai noștri nu prea mănâncă bine, pentru că propaganda care se face în țara lor afirmă că la noi e epidemie de ciumă provocată de foamete. Cu găina asta a fost o comedie întreagă. Caporalul a raportat la companie, compania la raion și de la raion probabil la Praga. Astfel că în jurul găinii s-au adunat toți experții în materie de explozive, mi se pare că aveau cu ei chiar și un contor Geiger sau, mă rog, un fel de aparat cu care înconjurau găina să vadă

²⁰ Plantă erbacee cu miros plăcut, cu frunze liniare lungi și cu flori gălbui, care crește pe marginea apelor, folosită în medicină.

dacă într-adevăr e o găină obișnuită.

— Îmi amintesc de altceva, spuse posomorât pușcașul. Niciun fel de alarmă, nimic. Și totuși, pe graniță zăcea un mistreț împușcat. Când ai noștri au vrut să-l ducă de-acolo, a explodat omorând pe loc trei băieți. Așa că nu te mai mira, prietene. De la ei nu te poți aștepta la ceva bun. Treburile astea te scot pur și simplu din fire.

— Dar știm ce avem de făcut...

Liza simțea din instinct, că acum, la douăzeci de kilometri de frontieră, s-a petrecut ceva. I se părea că auzise chiar acel obraznic „haaaau”!

O cuprinse un val de doruri și își spuse cu înfumurare: „A trecut peste graniță! Îl așteptam.”

Apoi bătăile inimii i se liniștiră. Acum nu mai era nici frica, nici gândul la oameni. Rămăsese doar un dor șăgalnic.

Mai mult ca sigur, sărise peste sârmă și se îndrepta înapoi. Vorbea de departe. De undeva, din pădure, de pe partea asta a frontierei. Avea un glas înfiorător de gros și gutural, nu o ruga să-l urmeze, pur și simplu îi poruncea.

Acum, într-adevăr, îi auzea glasul. Nu trebuia să scoată niciun scâncet.

Stăpânul inimii ei venise.

Se trase puțin înapoi.

Lesă era liberă. Se mai trase încă un pic.

— Poate că într-adevăr n-a știut de noi, spuse conductorul.

Pușcașul o urmărea prin întuneric până dincolo de apă.

— Ne-a făcut semn cu mâna...

Conductorul se sprijini încet de trunchiul arinului. Heleșteul era pe jumătate secăt și se simțea mirosul de pește. Peste tot crescuse stuful. În spate, noroiul făcea din când în când bășici. Putreziseră în el rădăcinile nuferilor albi și galbeni, ale obli genelor, într-un cuvânt a tot ce crește pe fundul apei. Nisip era doar în partea cealaltă a heleșteului, pe unde ieșise fata din apă.

Noroiul fierbea din cauza viermilor, a larvelor de țânțari și de muscă din aceea mare, cenușiu-verzuie, care ciupește atât de rău, încât îl seacă la inimă pe om.

Luna era acum mare și rotundă. Se oprise pe vârful unui pin și nu mai vroia să urce pe boltă. Norii violeți o minau de la spate. Nu prea vroia să se despartă de pinul ei pe care se simțea atât de bine. Dar norii se adunaseră, proptindu-se de ea și încercau s-o urnească din loc. Coroanele negre ale copacilor se înălțau spre cerul nestatornic.

Strânse puternic mâna dreaptă, dar nu simți nimic în palmă.

— Liza, spuse încet în întuneric. Niciun răspuns. Se

uită derutat în partea unde stătea culcat pușcașul.

— Știi ceva de ea? întrebă acesta uimit.

— Acum o clipă era aici lângă noi.

— Liza, repetă conductorul mai categoric.

Din nou nimic.

— Înțelegi? spuse el, uitându-se în toate părțile. Nu e aici. Dar înțelegi din ce cauza? Încă nu mi-a făcut până azi una ca asta.

Pepík se întoarse pe spate, se așează în capul oaselor, privind peste tot.

— Nu e aici. Să vezi ce-o să iasă din asta. Se uită la limbile fosforescente ale ceasului. Mașina vine să ne ia cam peste o jumătate de oră.

— Liza, strigă încet conductorul spre întunericul adânc al pădurii.

O cunoștea doar și știa ce auz bun are. Acest apel abia șoptit ar fi trebuit să-l audă din capătul celălalt al pădurii.

Se întoarseră fără să aibă niciunul chef de vorbă. Conductorul se gândea ce-i va fi dat să audă în companie, mai ales de la locotenentul-major Tomíček. Cel mai rău va fi dimineața, la șase, pentru că tocmai mâine adjutantul instructor Stogončík avea de gând să dea calificative. Toți erau convinși că Liza va ieși campioană, pentru că reușea să descopere o urmă veche de nouă ore. E adevărat, Don descoperise o urmă veche

de douăsprezece ore, însă fusese făcută cu niște pantofi civili, scâlțiați, îmbibați de transpirație. A doua oară Don nu a mai prins urma. Ei da, Klaucik al lui Stogončík reușea totdeauna, era un câine minunat, dar care acum se află expus împăiat la muzeul grănicerilor din Budějovice.

Mergeau pe cărăruia îngustă, foarte aproape unul de altul. În stânga era un povârniș. A doua zi de dimineață, ar fi putut s-o taie de-a dreptul spre companie, însă nu era recomandabil să se cațere pe costișă. Era prea puternic luminată de soare. Aici nu ducea nicio cărare și observatorii cu siguranță s-ar fi mirat de ce conductorul a luat-o pe acolo.

Intrară în pădure.

— Stai puțin! și conductorul se opri brusc. I se păru că în față, spre stânga, zărise ceva mișcându-se. Nu vezi nimic?

— Ce-ar trebui să văd? bombăni pușcașul.

— Nu-i nimic. Se gândea că e rău când omul e pe frontieră fără câine. Noaptea, acesta vede cel puțin de trei ori și aude de cel puțin cinci ori mai bine decât omul.

— Liza, șopti el din nou în întuneric.

Își spuse că totuși câinele e de mare ajutor. Fără el, noaptea, omul e ca fără mâini, pentru că mereu i se pare că totul începe să se miște. Câinele merge liniștit și nu dă niciun semn dacă nu simte ceva. Atâta timp cât

câinele merge liniștit, poate fi liniștit și conductorul. Și pot dormi și oamenii din grupurile de pază voluntară a frontierei.

„Haaauu!” se auzi undeva în pădure. Era un strigăt victorios.

„Ești acolo Liza”, spuse în sinea lui conductorul și simți cum i se ia o piatră de pe inimă. „Dar știu că mi-ai tras o sperietură”. Sunetele veneau din partea stângă a pădurii. Spuse cu glas tare:

— Bestie ce ești!

Nu era clar dacă se gândea la Liza sau la bruta aceea. Luna răsărise încet, așa că pușcașul putea să-i vadă fața conductorului.

— Măi omule, da' tu râzi!

— Liza, spuse conductorul încet, să știi că azi ne-ai pus pe foc pe toți.

Înseamnă că o să te întorci abia de dimineață, udă toată de rouă, obosită, că nici n-o să știm ce să facem cu tine, pentru că ăsta e un caz excepțional. Ție trebuie să-ți găsească un câine cu arbore genealogic, pentru că ținem la puritatea rasei. Ce mai, adjutantul Stogončík o să râdă cu poftă, fiindcă înțelege asemenea lucruri. Veterinarul, locotenent-colonelul, o să fie în schimb disperat.

Iar eu voi fi nevoit să le spun o poveste lungă despre

un singuratic superb și îndrăzneț, care a avut curajul să sară peste graniță. Teoretic este un lucru imposibil, însă maiorul Hartl, de la comandamentul din Praga, cunoaște câteva cazuri asemănătoare și cu siguranță că o să încerce să mă convingă că se poate.

Și dacă n-o să spun bine povestea, locotenent-colonelul o să-ți facă o injecție puternică ca să avortezi. Păcat, pentru că ar fi cei mai frumoși căței din câți am văzut până acum.

În pădure se auzeau brazii trosnind, fiindcă aerul se răcise brusc.

5

Mergea încet, liniștită, deoarece cunoștea drumul și nu-și închipuia că aici, în adâncul teritoriului, zona frontierei ar fi păzită în mod deosebit.

Multe situații care fuseseră totuși precis programate și calculate trebui să le rezolve altfel, pentru că mereu intervenea ceva neprevăzut. Omul procurorului Weber se dusesse să o denunțe. Nu mai putea amâna treburile pe mâine. Trebuia deci să acționeze imediat.

„Weber probabil că are acolo oamenii lui”, îi spuse Görstner, șeful ei, când o trimisese în Cehoslovacia. „Deținem informații că și el știe despre aceste liste. Însă numai dumneavoastră cunoașteți locul unde sunt

ascunse.”

Nu o amenința nicio primejdie că ar putea fi bănuită de spionaj. Specialitatea ei era ihtiologia și heleșteul acesta parcă era făcut pentru studiile ei. Pașaportul era în regulă, chiar dacă numele era altul. S-ar fi putut întâmpla să se rătăcească, pentru că seara n-avea cum să vadă tăblițele care interziceau accesul în pădure.

„V.K. e omul nostru care o să vă dea arma. Gândiți-vă bine dacă aveți nevoie de ea, adăugă sec Görstner. Nu vă recomand să treceți granița având la dumneavoastră asemenea obiecte, chiar dacă în autocar se pot ascunde multe. Știți să trageți?”

Se strâmbă. Cândva debutase la circ, în postură de trăgătoare, făcând un număr minunat. Chiar dacă totul nu era decât o escrocherie, totuși trebuia să știe să tragă.

Se dusesse la adresa indicată. Nu pentru că acest lucru i-l cerea misiunea pe care o avea de îndeplinit, ci pentru eventualitatea că ar fi fost prinsă. În asemenea cazuri începe să funcționeze contraspionajul și cât ai bate din palme s-ar fi dovedit că nu există nicio Inge Tiefbach la Institutul de gospodărire a apelor din München. Și ea n-are nimic comun cu asta. Ei sunt consecvenți. Când se vor lămuri că aici nu e vorba de spionaj, o să-nceapă să-i intereseze trecutul ei. Și vor trimite fotografia peste tot.

Pe urmă... Se frecă cu palma pe ceafă. Dacă ar fi avut conștiință, apoi, în timpul războiului, ar fi trebuit s-o

dovedească. Însă nu avea niciun fel de conștiință. Acum îi era doar frică să nu fie demascată.

Mergea încet prin pădure, oprindu-se din când în când și ascultând atentă. Simțea apăsarea pistolului pe sold.

„Să ridicați arma nu să trageți, ci pentru a amenința!” îi spusese atunci colonelul Görstner și ochii îi licăriseră straniu. Nu suport zgomotul. Nimeni n-ar putea să vă vină în ajutor și atunci organizația s-ar dispensa de dumneavoastră, pentru că ați acționat împotriva ordinelor primite!”

Arsese harta pe drum. Era destul de inteligentă ca să-și dea seama că în caz de ceva nu trebuie să se găsească asupra ei nimic compromițător, pentru că n-ar mai putea invoca motivul că s-a rătăcit.

N-avea de unde să știe că drumul pe care pornise era foarte periculos. S-ar fi putut ca și în această beznă să fie discret supravegheat, pentru că nu se vedeau nici câinii și nici grănicerii.

În depărtare se auzi păcănitul unui automat.

Avea timp destul să se întoarcă. Însă din spate o amenința o altă primejdie. Dacă cei care îi urmăresc pe criminalii de război au luat legătura cu oamenii de prin preajma locului, atunci pașaportul ei n-o să mai folosească la nimic.

Continua să fie liniștită. Își spunea că poate undeva la

frontieră (pentru că din direcția aceea se auzise împușcătura) au exerciții de noapte. Aici e liniște. Obiectivul călătoriei sale nu putea fi prea departe și era convinsă că îi va fi ușor să ajungă la el. Îi părea rău că ceruse arma. Ar fi fost mai bine să acționeze fără ea.

În încărcător avea șapte cartușe. Al optulea pe țeavă. Se hotărî ca în caz că gluma se va îngroșa, să facă uz de armă. Pentru ea era totuna.

„Dacă mă vor prinde și vor găsi arma la mine, și-așa n-o să le mai pot spune că m-am rătăcit.”

Iuți pasul fără să-și dea seama că prezența ei în zona frontieră fusese sesizată mai demult.

Acum ar fi fost prea târziu să mai dea înapoi. Ar fi zbârnâit telefoanele la toate pichetele, anunțând că s-a petrecut un incident în zona frontierei.

Simțea însă cu cel de-al șaselea simț.

„Cred că undeva am făcut o greșală” repeta întruna în gând, iuțind pasul. „Trebuia să întâlnesc și un obstacol, cel puțin așa mi-a spus Görstner.”

Nu-și pierdu încrederea în sine. Erau la mijloc câteva zeci de mii de mărci drept recompensă și primirea definitivă în organizația lui Gehlen²¹. În caz contrar, demascarea. Cât ar fi durat până s-ar fi dovedit că este

²¹ Reinhard Gehlen a fost un general-locotenent german și ofițer de informații. El a fost șef al serviciului de informații militare est-armate din Wehrmacht, pe frontul de est în timpul celui de-al doilea război mondial.

o fostă membră a Gestapoului?

Simți un fior pe șira spinării. Câinii, da, câinii. „Dacă aș fi luat cu mine măcar o cățea chiar dintr-o rasă mică, dar, în perioada de împerechere, cine știe dacă poți ademeni câinii lor cu asta. Totuși se spune că atunci nu mai găsesc urma pentru nimic în lume.” Însă n-a mai fost timp și pentru asta.

Ceva nu se potrivea. Chiar dacă n-avea de unde să știe că între timp se dăduse alarma, și-așa era destul de speriată de propriile gânduri și de convingerea pripită că a comis o greșeală.

O luă la fugă. Purta pantofi cu toc jos, care nu o împiedicau să alerge.

În fața păcâni din nou un automat, dar acum acest lucru nu i se părea prea important. Fiecare cută a creierului îi spunea că e prea târziu ca să se mai întoarcă. Cerceta întunericul din jurul ei cu ochi atenți în care mai licărea încă speranța pe care ți-o dă necunoașterea unei situații.

Acolo, de unde venise, se vorbeau fel de fel pe seama câinilor lupi negri.

„Nu poți să-i auzi, susțineau instructorii ei, iar când îi vezi, e prea târziu. Câinele grănicerului înseamnă un salt negru, o mușcătură puternică și o imobilitate de cadavru.”

Știa că e greu să auzi câinele. Nimeni nu poate să se

furișeze mai bine ca el, dacă este dresat pentru asta. Noaptea e neagră, câinele e negru. Noaptea e tăcută, câinele e și el tăcut. În timpul zilei îl observi mai ușor, însă noaptea devine o felină și numai un bun conductor reușește să îmblânzească o asemenea felină.

În cazul unui atac al câinelui în timpul nopții, rămân doar două posibilități. Fie să împuști câinele (dar numai un nebun își poate închipui că e așa de ușor, pentru că fulgerul negru se repede totdeauna la mâna care ține arma), iar în caz că îți reușește acest lucru, este alertă pe toată frontiera. Sau să te prăvălești la pământ cu câinele și apoi să rămâi nemișcat. În asemenea situații câinele dă drumul omului de unde l-a apucat și așteaptă. Dar nici asta nu e sigur când e noapte.

Omul își trădează ușor prezența. E de-ajuns să calce pe o ramură uscată. Câinele vine tiptil, imperceptibil, știe să se furișeze, și să se confunde perfect cu mediul. Nimeni nu știe dacă pe urma lui nu vine câinele.

Alergă o bucată de drum și ajungând la o răscruce, se opri.

Nu-i folosea la nimic faptul că-și fixase în memorie toată harta. Un om alergând pe o asemenea noapte, când simte că e pe o cărare doar cu tălpile pantofilor, fără să vadă în fața lui nimic, nici copaci, nici tufișuri, ci pur și simplu o beznă de nepătruns, e ca un orb care

încearcă să fugă. Lui Inge nu-i rămânea nimic altceva de făcut decât să se uite în sus, spre coroanele copacilor, unde este mai puțin întuneric. Pe o asemenea noapte, orice hartă, cât ar fi ea de perfectă, devine inutilă.

Puşcaşul şi conductorul recepţionară aproape în acelaşi timp semnalul de avertizare şi imediat după aceea auziră un nou păcănit de automat. Rafalele erau neregulate, de parcă cineva trimitea semnale morse cu automatul.

— Asta nu e la graniţă, spuse conductorul.

Puşcaşul se uita neliniştit în toate părţile.

— Poate că e doar o alarmă falsă. E suficient un prost de iepure şi...

— Nu-ţi face iluzii.

Conductorul ştia că e ceva rău. Cineva intrase în zonă. Dacă ar fi trecut frontiera, în niciun caz rafala n-ar fi venit de-acolo. Este măsura la care se recurge în ultimă instanţă. Există doar sute şi sute de posibilităţi de a prinde pe cel care violează frontiera.

— Liza! o strigă el. Devenise furios. Acum, colac peste pupăză şi asta, de parcă el n-ar avea destule şi-aşa.

— N-are rost să ţipi la câine, remarcă laconic puşcaşul.

Conductorul însă ştia că el are dreptate. Câinele sesizează şi cele mai slabe zgomote. Fierbea sângele în el.

— Iar tu nu mă asculți, strigă.

— Poate că da, răspunse pușcașul.

Își scoaseră în același timp, amândoi, automatele de pe umăr.

Ajunseseră la capătul cărării. Aici, anul trecut, femeile sădiseră zadă, care între timp crescuse, ajungând până la brâu. Tot anul trecut și tot aici femeile se certaseră cu pădurarul pentru că nu împărțise lucrul cum trebuie, oamenilor. Bărbații poate ar fi tăcut, dar femeile au vrut să arate că știu să-și facă dreptate. Până la urmă a fost ca ele.

Iarba crescuse înaltă. În ea sălășluiau aricii și șerpii. Peste tot erau numai buturugi. În urmă cu vreo cinci ani s-au gândit să le dinamiteze și să le ridice cu macaraua. Abia după aceea și-au dat seama că, de fapt, buturugile consolidează terenurile în pantă. Câteodată durează cam mult până să se ia o hotărâre înțeleaptă. Ar fi fost suficient să-l fi întrebat pe bătrânul pădurar.

Luna atârna deasupra cărării schimbând misterios culorile adevărate ale florilor cu lumina ei.

Își pregătiseră automatele pentru că auziseră un zgomot ciudat. Grănicerii nu se înșală niciodată. Sunt zgomote care aparțin naturii, dar și din acelea care îi sunt străine. Îi văzu pe amândoi.

Cei doi câini stăteau în marginea cărării; Liza cam la zece centimetri de intrus. Privea spre cei doi grăniceri

schelălăind ușor. Lup-Negru stătea lângă ea, mârâind răutăcios.

— Dracul ăsta a trecut granița! exclamă pușcașul
Acuma știu de ce a plecat ea!

Conducătorul uită de alarmă.

— Liza!

De mult era sigur că așa se va întâmpla până la urmă.
O strigase fără nicio urmă de răutate în glas, ci mai
curând pe un ton rugător.

Liza fugi puțin înainte, se opri și se întoarse
nedumerită. Scheuna îngrijorată. Se îndreptă spre
câinele cel negru. „Vino cu mine totuși. Înțelege că eu
trebuie să rămân cu ei!”

Mârâi furios. Din adâncul pieptului său puternic se
auzi un sunet grav, de bas. Ochiul îi scăpărară răutăcios.
Nu se uita la ea, ci la cei doi grăniceri. Acei ochi nu mai
străluceau ca două stele. Căpătaseră culoarea lamei de
pumnal. Îi ura de moarte pe oameni. Această ură exista
în el. Dincolo, când era acasă, nimeni nu-l mângâiasă.
Acolo câinii lucrau de frică și cu ură. Îl învățaseră o
mulțime de procedee de sugrumare a omului.

Și pentru că îi dresau astfel, le era greu să înțeleagă că
de partea asta a frontierei câinii ar putea fi dresați și
altfel. Din această cauză, lui Inge, care fusese pregătită
la Nürnberg, îi era groază de câinii-sugrumători.

Lup-Negru nu se uita la Liza. Nici nu merita să-i

răspundă.

Aceasta se culcase pe burtă și râcăia pământul cu labele din față, ca și cum ar fi vrut să se tragă măcar cu un centimetru mai aproape de stăpânul ei. Știa că s-a întâmplat ceva la frontieră, fiindcă niciodată nu s-au auzit pe aici împușcături, așa, fără motiv.

Scheuna: „Înțelege, trebuie să mă întorc. Sunt a lor. Niciodată nu m-a bătut nimeni și totdeauna am avut mâncare mai multă decât puteam mânca.”

Se ridică, sperând că totuși va veni după ea. Își lăsase coada în jos, semn că nu e deloc supărată, ci doar speriată și nedumerită.

Făcu câțiva pași spre cei doi ostași și se întoarse din nou.

Din pieptul câinelui negru răzbăteau sunete din ce în ce mai puternice.

Liza avea multe feluri de a se exprima, însă niciunul din ele nu era suficient pentru a-l face să înțeleagă că n-o să i se întâmple nimic dacă va merge cu acei oameni, că trebuie să vină cu ea, mai ales în noaptea asta, pentru că s-a întâmplat ceva deosebit.

Cei doi grăniceri observară cum luptă cu ea însăși. Își lăsase urechile pe spate și alerga când la ei, când la câinele cel negru. Își aduse aminte de toate obligațiile pe care le avea, dându-și seama că nu îndeplinise niciuna dintre ele. Numai că o inimă îndrăgostită nu prea

ascultă de glasul rațiunii.

— N-o să vină, zise pușcașul.

— S-ar putea, încuviință conductorul.

Lup-Negru stătea tăcut și impunător. Își arată colții. Ar fi putut să le-o plătească atât ei, cât și celor doi grăniceri.

— S-a-ntâmpat acum, s-a-ntâmpat, spuse posomorât conductorul. Se gândea la fel de fel de lucruri, că Liza ar putea să fugă în pădure, după el. Dar nu-și făcea griji în privința ei.

Într-adevăr, Liza nu mai făcu niciun pas înainte. Se întinse cu burta pe pământ, târându-se înapoi spre câinele cel negru. Scheuna disperată, însă el era de neînduplecat.

Conductorul își spuse că totuși poate n-a fost doar o alarmă falsă. Dacă în jurul său e liniște, asta nu înseamnă că totul e în regulă. Doar pădurea vorbea limba ei molcomă, a brazilor care, arși de soare în timpul zilei, trosneau încetișor.

Se gândea că dacă cineva o să încerce să pătrundă în zonă, atunci el și pușcașul vor trebui să ocupe poziții cheie, pentru că tocmai acest sector de teren permite intrusului să scurteze drumul. Nu vor trece nici două minute și patrula de intervenție și câinele vor fi aici, dacă într-adevăr din această parte...

Se auzea totuși ceva și amândoi simțiră în aceeași

clipă cum pământul vibra. Nici un alt om în afara grănicerului nu poate sesiza această vibrație. Conducătorul scoase un briceag din buzunar. Înfipse lama cea mare în pământ, iar pe cea scurtă o apucă cu dinții. Nu mai era nicio îndoială.

— În direcția noastră, șuieră el.

Accionară coordonat. Pușcașul se ascunse după un pom, spre stânga, iar conducătorul pe partea dreaptă.

Un nor vioriu acoperi luna și dintr-o dată se făcu întuneric, de nu se mai vedea nici măcar la doi pași.

— Asta-i drumul pe care o să vină, șopti conducătorul.

— Taci!

Pământul transmitea ecoul unor pași. Cineva alerga din direcția opusă, îndreptându-se spre grăniceri. Acum era aproape.

— Stai!

„Am să trec de ei”, spuse furioasă. Nu se gândi că s-ar putea să atingă închizătorul armei. „Am să trec, chiar dacă asta m-ar costa viața”. Într-o fracțiune de secundă îi veniră în minte o mulțime de lucruri. În caz că ar fi prins-o, n-ar fi durat mult și ar fi știut cu cine au de-a face. Apoi ani și ani de temniță. Se gândi la Brutus, care se repezise la ea și pe care nu putuse să-l îmblânzească. Sau la tigroaica Adela.

„Totdeauna am avut noroc, fie că am rezistat singură,

fie că s-a găsit cineva, care să intre în manej exact la momentul potrivit. Asta e un manej al oamenilor în care rolurile s-au inversat. Am devenit o felină. Mi-a rămas însă creierul de om. Nici pomeneală că o să puneți mâna pe mine vie.”

Își scoase pantofii din picioare. Era întuneric beznă, pentru că pe cer începură să alunece nori vineții. Știa că nimeni nu poate s-o vadă. Învățase la circ. Stătea cu spatele la feline și știa totuși ce intenții are animalul.

Ar accepta totul, numai să ridice mâinile sus nu. „Trecutul nostru ascunde prea multe lucruri murdare, ca să putem ridica mâinile în sus.” Și pentru că era mai mult decât o felină, simți o mișcare lângă pomul din stânga.

Trase.

Se auzi un strigăt scurt al pușcașului, urmat de o liniște deplină.

Conducătorul începu să tragă dezlănțuit. Ploaia de gloanțe plesnea pământul. Nu vedea nimic în întunericul nopții. Auzise doar strigătul prietenului său.

Mai trase câteva focuri și apoi ascultă. Nu se mai auzea niciun zgomot de pași.

„Când a văzut cu cine are de-a face, se gândea el mulțumit, a dispărut. Cred că l-am nimerit.”

Totuși, știa că nu poate fi sigur, pentru că de foarte

multe ori oameni ca aceștia se prefac c-au murit și așteaptă să vadă cum acționezi.

„Asta o să se furișeze ca un animal, în speranța că mă voi duce să-l ajut pe prietenul meu.”

Nu bănuia că de fapt era expus unui pericol direct, pentru că intrusul văzuse din ce direcție s-a tras asupra lui. Avea acum timp să ochească și aștepta doar prilejul să o facă.

Un nor singuratic care acoperise luna începu să alunece ușor dezvăluind fața astrului ca o dantelă ușoară.

Conducătorul se culcase pe burtă în spatele copacului și asculta încordat. Lipi urechea de pământ. Dacă necunoscutul ar fi vrut să se strecoare, pământul uscat și întins ca pielea unei tobe ar fi dat de știre. Dar pământul tăcea.

„Înseamnă că totuși l-am nimerit”, se gândi el mulțumit. Nu-mi rămâne decât să aștept, pentru că ai noștri vor fi aici în două minute. Poate și cu câinele lor. Liza, de ce mi-ai făcut pocinogul ăsta? Tocmai acum când am avut nevoie de tine cel mai mult. Lasă, că o să ne răfuim noi!”

Pușcașul din cealaltă parte a cărării respira greu.

„...L-a nimerit pe Pepík”, tresări conducătorul și inima începu să-i bată cu putere.

Dantela albăstruie se schimbă în ceață, dar luna reuși

totuși să iasă din ea.

Acum putu să vadă. Era în spatele buturugii, la numai douăzeci de pași depărtare de el. Nu semăna a siluetă de om. Era ceva nedefinit, negru și alungit. Nu există nimic în natură care să aibă o culoare atât de neagră. „Știam că pândești. Nu ești tu chiar așa de prost. Stai cu călcâie lipite de pământ. Dacă ar fi fost după mine, de mult te-aș fi trimis, nemernicule, pe lumea cealaltă. Și tu, în timpul ăsta, poate mi-ai omorât prietenul. L-ai împușcat în cap”, își spuse în sinea lui cu o furie rece.

Cântărea bine situația. Acum nu avea dreptul să tragă, însă nu putea să nu se gândească la respirația greoaie care se auzise din dreptul copacului.

„Pepík, dacă te-a omorât, va pleca de aici atât de cotonogit încât toată viața n-o să-i mai trebuiască lui frontieră.” Îl trecu un fior din cap până-n picioare. Își încordase privirea pentru a vedea orice mișcare a mâinii necunoscutului. „Numai s-o ridice și-am să i-o fac bucățele. Dușmanul așteaptă cea mai mică mișcare a mea. Și Liza s-ar fi repezit în gâtul celui care ar fi îndreptat arma spre ea. N-ar fi fost crimă, ci autoapărare. Numai că trebuie să-l prind viu, pentru că cine știe câte mai are pe suflet. Dacă Pepík n-ar fi mort, cu siguranță că ar fi tras demult. Are totuși un unghi mai bun decât mine.”

Dinspre buturugă se trase o împușcătură. Glonțul

șuieră pe deasupra capului conductorului.

„Bun țintaș, își spuse acesta, înciudat, dar mulțumit de constatarea pe care o făcuse. Dacă e să plătesc în numele lui Pepík, ar fi păcat să am de-a face cu un fricos.”

Acum n-avea dreptul să plătească în numele prietenului său. Trebuia să stea pe loc și să aștepte venirea patrului de intervenție. Nu avea voie să tragă, din două motive: în primul rând s-ar fi putut ca acel nemernic să stea lipit de pământ și atunci împușcăturile ar fi fost inutile; apoi, nu trebuia în niciun fel să-și trădeze prezența.

Nu mai avea noțiunea timpului. Poate trecuse un minut, sau numai câteva secunde. Nu avea dreptul să tragă, trebuia să aștepte și să fie atent ca bărbatul acela să nu dispară în desiş. Își aminti cu tristețe de Pepík.

O nouă împușcătură îi spulberă gândurile. Glonțul îi atinsese tâmpla. Nu simți nicio durere și nici nu-și pierdu cunoștința. Totul fusese de parcă-l plesnise o mânăușă de șase uncii.

„E greșeala mea”, scrâșni furios. „Tocmai în lumina lunii m-am găsit să stau”, și se trase puțin în umbra unor crengi.

Sângele îi fierbea de mânie.

„Vasăzică o cauți cu lumânarea”. N-avea niciun rost să trimită o serie de cartușe spre buturugă. Începu totuși

să tragă câte unul. „Mâine o să mi se reproșeze că trebuia să mă stăpânesc. Dar niciunul dintre ei nu e în locul meu și nu are în față un bărbat care vrea să te ucidă”. Acum nu mai acționa de pe poziția autoapărării care l-ar fi scuzat pentru toate. Deveni rău și răzbunător pentru că, din când în când, rana din tâmplă îl înjunghia atât de tare, încât strângea din ochi.

„Nu trebuie să leșin. Orice să fac, numai să nu leșin, nu. Mizerabilul ăla ar putea să fugă. Prea departe n-ar ajunge el, pentru că toată lumea e în alertă. Cel mult în fuga lui ar putea să mai omoare alți oameni.”

Trăgea calculat. Primul foc lovi partea stângă a buturugii. Al doilea, partea dreaptă. Buturuga era putredă și așchiile săreau din ea de parcă lovea cineva cu securea.

Închise ochiul stâng nu numai ca să ochească, ci pentru că îl durea. Cu fiecare clipă simțea cum nu mai vede cu el, dar acum nu era timp să se ocupe de asta.

Și celălalt trăgea. Nu mai ochea atât de bine.

„Te lasă nervii, zise disprețuitor conductorul, zâmbind răutăcios. Pe tine te lasă și pe mine m-apucă. Un milimetru și s-ar fi zis cu mine. Pe Pepík cred că l-ai nimerit. N-ai să scapi tu. Peste tot zbârnâie telefoanele și soneriile de alarmă. Stația de radio-emisie lucrează. N-ai pe unde să fugi. Un milimetru, și n-aș mai fi văzut cum îți vor lua interogatoriul.”

„Nu mă vor prinde vie”, se gândea ea furioasă. Apucă pistolul cu amândouă mâinile, îl ridică puțin și apăsă pe trăgaci. „Mai am încă timp, dar totuși nu prea mult.” Chibzui o clipă. „Până la heleșteu mai am doar o jumătate de oră. Voi fi la frontieră. Dar și acolo e primejdios, pentru că ei au câini care vor merge pe urmele mele.” Niciodată nu urâse oamenii acestui popor atât de mult ca în clipa aceea.

„Liza, dac-ai fi fost aici, totul s-ar fi petrecut cum scrie la carte. Ție omul nu trebuie să-ți explice nimic. Ai fi dispărut în întuneric ca o nălucă și luându-l prin surprindere, i-ai fi sărit direct în spate. Ar fi fost suficient un mârâit înfricoșător de-al tău și-ar fi-nlemnit de frică. Oh, Liza, Liza!”

O nouă împușcătură lovi în ramura de deasupra capului.

„Cam sus, râse ostașul. Din ce în ce te părăsesc nervii, pentru că îți dai seama că e vorba de semnale.”

Avu răgaz o clipă și își șterse ochiul stâng. Se uită în podul palmei și văzu o pată întunecată.

În lumina lunii nu se pot distinge culorile. Ar fi putut să fie sânge și tot atât de bine noroi din pârlăiașul care curgea în apropiere. „Da, nu poate fi decât sânge”, își spuse el. Se sperie. „O rană fără importanță la tâmplă. Rămâne după aia o cicatrice frumoasă și de câte ori o să pun mâna îmi voi aminti de noaptea asta. Și de bietul

Pepík.” Își pipăi din nou tâmpla, stârnindu-și durerea. Văzu negru în fața ochilor. Ceva nu era cum trebuie cu capul lui. Dar lucrul acesta nu-l sperie. „Dacă ar fi grav, n-aș putea să mă concentrez.”

Observă că silueta întunecată a dușmanului începe să se miște. Necunoscutul se trăsese puțin înapoi în spatele buturugii spre o ridicătură de pământ de pe malul șanțului.

„Nu trebuie să ajungă la șanț, ar dispărea în pădure și cu greu aș putea să alerg după el.”

— Pepík, strigă cu putere conductorul.

Îi răspunse un geamăt înfundat, dureros.

„L-am nimerit din plin, altminteri ar fi ripostat tot cu un foc de armă. Să sperăm că nu e o rană mortală.”

Abia acum îi zări capul. Ceva luci. În primul moment avu impresia că este o șapcă de culoare deschisă.

Trase din nou.

Nicio mișcare. Doar capul care încercă să se ridice, căzând apoi la pământ.

Muri pe loc, învăluită de razele lunii.

„O femeie”, șopti îngrozit.

Poiana fu invadată de lumina farurilor.

Erau prea multe faruri pentru că veniseră la fața

locului toți ofițerii de la comandament. Cercurile lor orbitoare erau îndreptate spre femeia care zăcea la pământ, nemișcată, cu fața în sus.

Părul blond i se revărsa pe covorul moale de mușchi. Împrejurul corpului ei și al buturugii sfâșiate de împușcături se formase o elipsă mare, luminoasă, care la început își tot schimbase contururile, alungându-se și strângându-se, după cum veneau mașinile, dar care acum se stabilizase.

Un chițcan speriat de noroiul aruncat de roțile mașinilor își făcu apariția la marginea petei de lumină. Clipi înfricoșat din ochii de culoarea coralului, își zbârli blănița cărămizie și se retrase cu iscusință în întunericul de unde venise.

Mai sosiră încă două mașini, pentru că stația de radio-emisie chemase câteva pichete deodată.

Pregătire imediat una, din ele de plecare. Roțile din spate patinau pe iarba umedă. Viața omului pe care îl urcaseră în mașină atârna de fiecare minut. Pușcașul avea mâna bandajată provizoriu. Glonteale îi rupsese artera în dreptul încheieturii mâinii. Stătea culcat pe spate, iar capul, așezat pe o pătură, i se bălăbănea dintr-o parte în alta.

Conducătorul refuzase la început să se urce și el în mașină, spunând că nu are nimic. Nu vedea totuși cu ochiul stâng și de-abia acum, în lumina farurilor, își

dădu seama că de fapt era năclăit de sânge.

— Tovarășe căpitan, n-am nimic, repeta el întruna. Își șterse ochiul cu mâna și din nou putu să vadă cu el. Era lucrul cel mai important.

— Probabil că o să mă doară puțin în somn. Îmi vine să vomit, poate din cauza rănii.

— Poate, răspunse căpitanul sarcastic. Era un om înalt, uscățiv, cu o privire chinuită de griji. Simțea o senzație stranie uitându-se la femeia ucisă. În trăsăturile chipului ei, nici acum, că murise, nu avea nimic feminin. Totul pe fața ei vorbea despre cruzime.

Conducătorul observă privirea lui încurcată.

— Nu aveam de unde să știu că e o femeie, spuse timid. Trăgea ca un bărbat. Și voia să omoare, dar a dat greș și cu Pepík și cu mine.

— Nu-i vina noastră, răspunse liniștit căpitanul.

Întotdeauna îi părea rău de oameni. În atâția ani de serviciu, aici la frontieră, văzuse fel de fel de morți; și nenorociți care veniseră de dincolo, și grăniceri de-ai noștri.

— Ar fi fost bine să punem mâna pe ea vie, asta-i totul. Nu cred că a vrut să treacă frontiera.

Pipăi cu degetele sale fine și sensibile capul conducătorului. Acesta gemu, pentru că simți o durere insuportabilă.

— Poate că totuși a vrut să treacă, repetă, căpitanul,

ștergându-și degetele pline de sânge de pe capul bandajat al conductorului. Se uită pătrunzător la acesta. V-ați făcut datoria și acum, îmbarcarea la mașină! O zecime de milimetru mai sus și ți-ar fi făcut praf stânca temporalului.

— Cred că asta a fost a doua împușcătură, zise conductorul. Aproape că nu am simțit nimic. Își aminti. A fost ceva de parcă m-ar fi izbit, un cal cu copita în cap. N-a fost chiar așa de dureros.

— Cară-te-n mașină! ordonă căpitanul cel slab și îl împinse ușor. Ar trebui să te gândești la Kučera. Pentru el fiecare minut e prețios!

Conductorul se mai uită încă o dată la femeia moartă.

— Eu am...

— Nu te mai gândi la asta. Trăgea, și ochea al dracului de bine. Vroia să omoare. Ei, se mai întâmplă. Și s-a întâmplat, ce!

Roțile patinară din nou, apoi cauciucurile găsiră un punct de sprijin și mașina porni din loc. Capul pușcașului se bălăbănea. Pătura mai amortiza șocul, dar terenul aici era foarte accidentat încât, pe alocuri, mașina mergea doar pe două roate.

Conductorul stătea alături, pe o lădiță. Rana de la tâmplă abia acum începu să-l doară. Îi venea să vomite, dar se abținea. Plafoniera din mașină pâlpâia.

— Totdeauna îmi consumă acumulatorul de la

mașină, zise șoferul. Dar nu vă temeți, băieți; totul o să fie bine. Așa-i că prietenul tău a pierdut mult sânge?

— Și-a pierdut cunoștința. Știi, o arteră...

— Dacă va fi nevoie... Eu o să le spun la spital. Am dat sânge de șaptesprezece ori. De două ori mi-au plătit, dar pe urmă n-am mai vrut să primesc bani. Se înecă puțin, pentru că îi era teamă că nu va fi totul bine.

Conducătorul avea capul înfășurat cu destul bandaj, dar cu toate astea sângele care curgea din rană ajunsese până la ultimul strat de pansament. Dacă atingea cumva tâmpla, simțea o durere cumplită.

— Dar la-nceput n-am simțit nimic, zise conducătorul.

— Așa se întâmplă, încuviință șoferul.

Își aminti că în urmă cu un an transportase un locotenent rănit la șold. Și acela spusese tot așa, că la-nceput nu simțise nimic și că l-a urmărit pe infractor până la prins. Abia atunci se pomenise, dintr-o dată, că nu-l mai țin picioarele și se mira de unde are atâta sânge pe uniformă. Șoferul trebuia să fie atent acum la conducere, fiindcă să poți merge pe un asemenea teren accidentat trebuie să fii un om iscusit.

Conducătorul nu se mai gândea nici la durere, nici la sângele pe care îl pierduse.

— O să fie bine, Pepík, șoptea el chipului livid. Te rog, trezește-te!

Dar capul continua să se bălăbănească într-o parte și-

n alta.

— Încă puțin și-o să ajungem cu bine, îl liniști șoferul, care în sinea lui, nu prea era convins totuși de cele ce spusese. Știu că nu e plăcut să împuști o femeie, dar cred că asta era o fiară.

— Degeaba, că tot nu-mi trece, oftă conductorul și se aplecă spre pușcaș.

— Pepík, Pepík, nu poți să-mi faci una ca asta. Ne-am certat de-atâtea ori din cauza Evei, dar ce faci acum nu-mi place. Înțelegi că n-am putut să ajung la tine? A trebuit mai întâi să termin cu ea. Să vezi, Pepo...

I se păru că nu se mai bălăbăne capul prietenului său și oftă ușurat.

— Avem aceeași grupă de sânge și la spital o să putem face pe loc transfuzia. Of, Pepík, ce-i cu tine, revină-ți, repeta el disperat.

Șoferul se aplecase de tot pe volan. Era într-adevăr ca la un concurs de cascadorie. Peste toate astea mai era și noaptea și un transport atât de delicat.

— N-am ce face, băieți, repeta de fiecare dată când mașina nimerea în câte un hârtop. Dacă aș fi putut, v-aș fi dus în brațe. Lojda, cum se simte?

— La fel, răspunse conductorul.

Șoferul evita buturugile cât putea de mult. Drumurile, dacă pot fi numite așa, aici în imediata apropiere a frontierei, totdeauna sfârșeau aiurea și

continuau în cu totul altă parte. Ca și cum asta n-ar fi fost de-ajuns, toată săptămâna trecută plouase cu găleata.

Capul pușcașului încetă să se mai miște neputincios. Beculețul plafonierei se aprindea și se stingea mereu. Dar și-așa se putu vedea că are o față lividă.

Conducătorul se gândea: „Capul nu i se mai bălăbăne ca unui mort, înseamnă că a început să acționeze voința.” Se sperie din nou când se uită la nasul pușcașului. Parcă se făcuse mai lung și mai ascuțit.

— Nu poți să mergi mai repede? strigă la șofer.

— Doamne ferește! Ce, vreți să vă omor?

— Pepík, eu știu că... și conducătorul începu să plângă cu sughițuri.

Simți din nou o durere, pentru că se lovise fără să vrea la cap. Îi veni să vomite, dar se abținu.

— N-ai să mori, Pepík! Mă jur că n-am să te las să mori!

Pleoapele ochilor pușcașului începură să tresară și se deschiseră încet. Buzele lui vinete îi tremurau. Se auziră apoi câteva cuvinte nedeslușite.

Conducătorul uită imediat de durere. O bucurie fără margini puse stăpânire pe el.

— Vezi că trăiești! Trebuie să trăiești, repetă acesta cu însuflețire.

Buzele pușcașului se mișcau întruna. Cuvintele erau

din ce în ce mai clare.

— Cine... cine a fost?

— O femeie, Pepík, răspunse abătut conductorul. Dar care trăgea ca un bărbat.

— O femeie... Pușcașul își linse buzele și închise din nou ochii. Nu putea fi o femeie... doar una a-nor-ma-lă...

Locotenentul-major Tomíček, loțiitorul comandantului companiei, se uită la ceasul de la mână și remarcă:

— Cei doi au ajuns exact la timp.

Maiorul dădu afirmativ din cap. Acum, acest aspect n-avea nicio importanță. Când vor începe cercetările, fiecare minut va fi important.

Locotenent-colonelul, cel cu capul rotund și chelios, sosi fără să scoată o vorbă. Toți se dădură la o parte din drum și așteptară să vadă ce va spune. Dar el continua să tacă și să dea nemulțumit din cap. Din când în când, își ștergea fruntea cu mâna lui grea. De-o parte și de alta a cărării se întindea pădurea deasă și neprietenoasă. Norii violeți se înnegriră și începu să plouă mărunț.

— O să dispară toate urmele, zise cineva fără rost.

Conducătorii cu câinii lor porniseră în urmă cu cinci minute. Câinii luaseră bine urma și goneau spre heleșteu. Burnița se transformă într-o ploaie torențială și asta era rău.

Până să înceapă ploaia, în pădure fusese liniște, pentru că toate animalele fugiseră odată cu prima împușcătură. Orăcăitul broaștelor se auzea din ce în ce mai puternic.

Maiorul se plimba întruna, strivind bulgării de pământ. Era un caz ciudat și acest mister îl zgândărea. Știa că femeia n-ar fi tras, dacă nu ar fi fost vorba de o chestiune de viață și de moarte. „Ce fel de femeie e asta? Nicio femeie nu trage și, dacă o face, atunci e numai un acces de isterie. Dacă ar fi venit de dincolo, aș fi înțeles.” Își aminti de Margoldová. Cu un an în urmă, aceasta încercase să treacă, dar grănicerii o prinseseră. Ridicase supusă mâinile în sus, semn că se predă, dar deodată scoase din păr un ac mare și începuse să amenințe cu el. Apoi își aminti de frații Lacina, pădurari care făceau jaf în zona frontierei. Unul din ei ascunsese într-un șanț o carabină americană „M-1”, cu încărcătorul plin. A prins bine, pentru că grănicerii au pus mâna pe ea și astfel au putut salva viața caporalului Milota.

Se gândea la mormintele mici, presărate de-a lungul frontierei. Era mâhnit și simțea că se sufocă.

Acest caz era cu totul altfel. O femeie încercase să treacă frontiera, dar nu de dincolo.

Sosi încă o mașină care aduse echipa de cercetare și niște fotografi.

Căpitanul cel slab se îndreptă de spate și spuse:

— Este un pistol american cu opt focuri.

— Și rochia este străină. Confectionată din alt fel de material, decât din acelea care se găsesc la noi. Cred că Germania Federală, completă expertul.

— În rest, nimic. Să vedem ce-o să găsim pe haine. Niciun fel de poșetă, pur și simplu nimic.

Maiorul tresări.

— Ciudat. O femeie ca lumea ar fi avut cu ea pudriera și rujul de buze. Cred că fugise că nu mai putea să suporte.

Locotenent-colonelul încetă să se mai plimbe. Ofițerul care cerceta cazul îl asculta cu atenție. Se opri o clipă din discuție și întreabă pe radist dacă cei doi au ajuns la spital.

— Totuși, trebuie să ajungem la o concluzie, îi aminti căpitanul maiorului.

Își scoase cascheta din cap, fără să-i pese că plouă.

Maiorul ridică din umeri și arată înrăit cu piciorul spre cadavru.

— Nu mă interesează. Vă rog să nu vă lăsați impresionați de femeie împușcată. Mi s-a muiat inima când i-am văzut pe cei doi băieți răniți, care au fost cât p-aci să dea de dracu.

— Dar totuși... o femeie, zise locotenentul-major.

Locotenent-colonelul se întoarse brusc și îl fulgeră cu privirea.

— Nu fiți sentimental, tovarășe. Dacă le-ați fi cunoscut pe SS-istele din lagăr, v-ați fi îngrozit de ce erau în stare! SS-iștii nici nu se comparau cu ele!

Locotenentul-major tăcu.

Maiorul dădu din cap aprobator.

— Pe mine mă interesează doar cei doi băieți. Îi cunosc bine și mă gândesc mereu ce se va întâmpla cu ei până la urmă. Nimeni să nu-mi ceară să mă mai gândesc și la altceva.

— Nu-i chiar așa de grav, încercă să-l liniștească plutonierul-major.

Maiorul se întoarse brusc și se uită la el cu răutate:

— Ce știi tu! Krátký poate să facă o hemoragie pe drum, iar Kučera... rana aia de la tâmplă, omule, poate produce o meningită, că nici nu vă puteți da seama.

— Totuși să ajungem la o concluzie, repetă calm căpitanul. Se gândea exact la același lucru ca maiorul și locotenent-colonelul, poate cu mai mare grijă decât aceștia, pentru că cei doi băieți erau din compania lui. Îi știa bine, le cunoștea toate dorințele și grijile lor, pe fetele cu care vorbeau, fiindcă de ani și ani de zile el trăia aici, pe frontieră, sacrificându-se pentru serviciu și... dar acum nu de asta trebuia să-și amintească, fiindcă se obișnuise să se gândească în primul rând la datoria de militar. Chiar dacă în cazul de față era mai crunt.

Granița este, sau cel puțin a fost, un lucru nemilos.

Se uită pe hartă. Lumină cu o lanternă ceasul de la mână.

— Aici zona frontierei e lată de douăzeci și doi de kilometri, spuse încet.

— Și ce credeți, tovarășe? îl întreabă locotenent-colonelul.

— Dacă femeia asta și-a pierdut mințile și a vrut să treacă granița, cred că știa că nici până dimineața n-ar fi ajuns.

— Nu cred că intenționa să ajungă la frontieră, remarcă maiorul. Arma găsită asupra ei confirmă că primise alte instrucțiuni.

— În timpul nopții ar fi putut străbate în fugă, excluzând toate greutatețile tehnice, cam douăzeci de kilometri, constată locotenentul-major.

— Mai puțin, îl contrazise ofițerul care conducea cercetările. Considerând că totul ar fi fost planificat, ar fi trebuit să fie luate în considerație și condițiile meteorologice. Întunericul și ploaia.

— Nu! A fost o tentativă spontană.

— Bine, aprobă căpitanul. Deci cincisprezece kilometri. Dar zona frontierei e mult mai lată. În plus mai e și regiunea asta militară despre care știa sau ar fi trebuit să știe. Mă gândesc mereu la arma pe care o avea la ea.

Locotenent-colonelul zâmbi acru.

— Vouă, tovarăși, nu vă iese din cap spionajul. Dacă cred orice, ei bine, numai asta nu.

— De ce?

Atunci zâmbi și ofițerul de contrainformații.

— Așa nu se mai procedează demult. Nu vreau să vă învăț. Acum se cheamă spionaj în mozaic. Cu siguranță ați auzit de asta la cursuri. Un bătrân paște capra pe un povârniș și în același timp numără mașinile militare care merg jos, în vale, pe șosea. Da' de unde, nu-i vorba de niciun Apus. Femeia asta nici n-a vrut să ajungă până la sârme. Se îndrepta undeva, spre un loc singuratic.

— Cred că socotise că sunt cam zece kilometri, se auzi glasul maiorului.

— Este numai o ipoteză care nu ne-ar simplifica prea mult munca, îl contrazise locotenent-colonelul. Picăturile de ploaie îi șiroiau pe tâmpile. Ar fi putut să stea într-o mașină și să aștepte acolo să i se raporteze, dar pentru el, ploaia însemna tot atât de puțin ca zăpada și gerul.

— Zece, repetă îndărătnic maiorul. Scuzați, tovarășe locotenent-colonel, dar aceasta este ipoteza mea.

— Și a mea la fel, răspunse acesta. Însă trebuie să iau în considerație și lucrurile mai greu de închipuit. Acest caz în sine e fantastic. Și mobilul și scopul pot fi fantastice.

— Asta nu ne ajută la nimic, se întunecă la faţă căpitanul, ştergându-şi cu o batistă părul ud de ploaie. Se gândea acum la familiile muncitorilor forestieri care trăiau aici în apropierea frontierei.

De fapt la lucrul acesta se gândea fiecare, însă nimeni nu o spusese cu glas tare. „Totdeauna, mai prudent cu părerile”, obişnuia să spună locotenent-colonelul. Şi nu alegeţi niciodată calea cea mai comodă.”

Căpitanul îşi spuse că, practic, n-ar avea cum să cadă bănuiala pe muncitorii forestieri. „Dacă a fost o fugă spontană, atunci e clar, a încercat să treacă frontiera. Femeile îşi pierd uşor capul. Dar... ezită o clipă, e tot la fel de posibil că fugea la vreunul din aceşti muncitori. La care din ei? Toţi au cele mai bune referinţe, îi cunoaştem de ani şi ani de zile, grănicerii s-au împrietenit cu ei demult. Chiar prea mult. Uneori mi-e ciudă pe câte unul din băieţii noştri care se mai chercheleşte. Nici cu cleştele nu poţi să-i tragi vorbele din gură ca să afli de la cine a cumpărat băutura (chiar dacă ştiu de unde, pentru că nici eu nu sunt uşă de biserică). Majoritatea familiilor trăiesc aici încă din '46. În anii aceia zbuciumaţi niciunul n-a stat pe ghiduri atunci când a fost nevoie, chiar şi în miez de noapte, să dea ajutor băieţilor noştri.”

Pe hartă, o linie reprezenta drumul probabil parcurs de femeia care fusese împuşcată. Se pornise de la

premise „niciun fel de cale comodă”; intrusa cunoștea terenul și fusese atât de inteligentă încât să nu se ducă direct spre obiectivul fixat.

Ofițerul hașură pe hartă o zonă și trase o linie în formă de semicerc ce reprezenta cei zece kilometri.

— Câte familii trăiesc aici? întrebă el arătând cu degetul spre linia de pe hartă.

Căpitanul începu să numească familiile muncitorilor.

— Chiar dacă este o absurditate, se întrerupse el din socotit, uitându-se la locotenent-colonel.

— Nu-i deloc o absurditate, îl puse la punct locotenent-colonelul și fața parcă i se împietrise. După atâția ani, ar fi trebuit să știi lucrul acesta.

— Am înțeles, înghiți căpitanul. Deci nouăsprezece familii.

— Familii?

— Nu, se corectă căpitanul. Sunt și niște burlaci. Cred că vreo trei.

— Nu-mi place cuvântul „cred”!

— Trei, repetă căpitanul categoric.

— Tovarășe locotenent-colonel, permiteți să raportez: cei doi sunt la spital, strigă bucuros radistul.

Locotenent-colonelul zâmbi. În sfârșit.

— Mențineți tot timpul legătura. Mă interesează orice veste de la spital! Să continuăm, tovarăși!

— Deci nouăsprezece suspecti.

— Aduceți-i pe toți aici. Imediat. Asta e un caz cu totul deosebit și totdeauna mă supără când nu pot să-i dau de capăt. Fiindcă asemenea lucruri se termină totdeauna rău.

— Îi aduc pe toți?

— Nu, doar pe bărbați. Femeile o vor putea vedea mâine la morgă.

Elipsa luminoasă începu să se destrame din toate părțile. După cum plecau mașinile militare. Rămăseseră la fața locului doar tehnicienii, specialiștii și mașina comandantului. Tehnicienii aveau reflectoarele lor speciale.

În mai puțin de o oră se adunaseră peste douăzeci de bărbați. Unii nici n-avuseseră timp să se spele. Erau posomorâți, fără să se fi supărat. Toți știau de greutățile care sunt aici, la frontieră, și de aceea nu se arătau deloc surprinși.

— Priviți-le chipul, șopti locotenent-colonelul. Reflectoarele fură ridicate mai sus. Unul sau două, care aparțineau tehnicienilor, erau îndreptate spre fața femeii. Generatorul bâzâia.

Veneau din întuneric spunând bună seara încet. Pentru ei, ofițerii nu mai erau oaspeți cărora să le acorzi respectul. Probabil că niciunul din ofițeri n-ar fi putut să doboare un molid gros de douăzeci de centimetri. Se apropiau de corpul care zăcea la pământ, scoțându-și de

pe cap șepcile sau pălăriile lor slinoase. În atâția ani văzuseră aici o mulțime de morți, încât acest spectacol nu mai impresiona pe nimeni. Se uitau indiferenți la acel chip fără viață. Era totuna pentru ei, dacă zăcea o femeie cu păr platinat sau altcineva. Erau obosiți de muncă, dar totuși știau că e vorba de ceva important – și dădeau din cap.

Nu-i supărase faptul că fuseseră luați de la cină și că trebuia să stea acum în ploaie. Și așa brigadierul de la ocolul silvic o să le mai dea ceva, nu e el chiar un avar.

— Acum e bine, începu Grünfeld, șeful de echipă. Amesteca ceha cu germana, dar acest lucru nu supăra pe nimeni. Acum un an aici se petreceau foarte des drame. Omul trebuia, de exemplu, să se scoale în miez de noapte și să fugă să dea ajutor...

— Trebuia? întrebă locotenent-colonelul zâmbind.

Dar acest zâmbet nu însemna nimic. Reușea în același timp să urmărească atent toate chipurile care apăreau în cercul de lumină.

— Ei, nu trebuia, mormăi Grünfeld, *aber was kann man machen?*

Unul dintre muncitori se apropie de căpitan. Îl înghioldi cu cotul ca între prieteni.

— A ieșit un rând bun. Cred că are aproape optzeci de grade.

Căpitanul închise ochii.

— Și se poate bea?

— Eu o beau, răspunse muncitorul. Făcu un semn cu ochiul. Locotenent-colonelul ăla e un as. Ce zici, să-l chem și pe el?

— Deocamdată e mai bine să nu-l chemi, zâmbi uscat căpitanul. Uite, pe mine mă interesează asta, și arată cu piciorul spre cadavrul femeii. Mi-a rănit doi dintre băieții cei mai buni. Întreabă și pe prietenii tăi, da?

— Din ăștia nimeni, făcu un semn eu mâna muncitorul. Doar știți că aici ne cunoaștem demult, ce naiba?

Căpitanul încuviință. Nici el nu credea în teoria cu cei zece kilometri. Stăteau aici în picioare numai bărbați vinoși, cu ochii cinstiți. Era cu totul inutil să le pui pe fețe reflectoarele. Îi era rușine, fiindcă știa că muncitorii forestieri nu sunt chiar atât de proști, încât să nu priceapă ce se petrece aici.

Locotenent-colonelul se așează lângă el.

— Niciunul din ăștia? întrebă. Dar imediat își dădu răspunsul singur. Da' de unde, nimeni din ăștia.

— Îi vine foarte greu omului să spună vorba asta mare „o recunosc”, zise locotenent-colonelul ridicându-și capul.

Erau aici slovaci reemigrați din România, nemți bătrâni, muncitori forestieri, pe care nici nu-i atinsese războiul, nu-i vorbă că nici nu-i interesase, trei cehi,

dintre care doi cu familii și unul, Bouzek, singur. Era în divorț cu soția pentru că plecase cu altul. Căpitanul știa bine de ce și nu o condamna. O femeie tânără în pustietatea asta, cam greu. Îi e dor și ei să mai danseze. Ce să faci cu un bărbat rupt de muncă și care nu știe altceva decât să doarmă și iar să doarmă?

Erau tăcuți ca niște stane de piatră. Poate că nici nu-și dăduseră seama de ce reflectoarele sunt îndreptate spre fețele lor.

— Deci nouăsprezece suspecti, izbucni maiorul.

— Eu – începu colonelul, așezându-se pe o stivă de lemne, picior peste picior – aș face pariu pe fiecare din ei. Am trăi bine, tovarăși, dacă am avea scris în frunte ce-am făcut sau ce avem de gând să facem. Se gândi o clipă. De fapt, nu. Viața n-ar mai avea niciun haz, pentru că ar dispărea momentele-surpriză. Asta e frumos la om, că reușește să ne surprindă cu ceva. Nu? Dar nu cumva asta ar spune că-mi place să filosofez!

Alunecă de pe bucata de lemn. Zâmbi căpitanului.

— Un oarecare Mucius Scaevola a vrut să-și bage mâna-n foc pentru cineva. V-ați băga mâna-n foc pentru vreunul din ei?

Căpitanul ridică din umeri.

— Vedeți? Nouăsprezece suspecti. Dacă femeia asta nu și-ar fi pierdut mințile, ar fi alergat la unul din ei.

Stogončík, instructorul batalionului, primise știrea telefonic foarte târziu. De fapt nu mai era nevoie de el, pentru că cei cinci câini care fuseseră desemnați dăduseră greș din cauza ploii torențiale.

Opri motocicleta atât de brusc, încât roata din spate derapa pe iarba udă de ploaie. Îi trebui cam mult până să-și recapete echilibrul. Privea neîncrezător la urmele pe care le zărise în imediata apropiere a companiei. Ceva mai departe, covorul de iarbă era întrerupt de depunerile de noroi.

— Țsta e lup, zise îngrozit.

Spusese asta cu glas tare, deși nu era nici țipenie de om. E drept, în turnul de observație stătea caporalul care urmărea atent cu binoclul frontiera ce începea să se trezească.

Dinspre companie răzbătea zgomotul veselei. Bucătarii erau în picioare. Ici-colo, se auzea chelălăitul trist al vreunui câine care mai era încă închis în cușcă.

Fixă motocicleta să nu cadă și se apropie de urmă. Era proaspătă și adâncă. De undeva, de la hotar, se prelingea un izvor care umezea tot timpul pământul noroiu. Asemenea mici izvoare erau o mulțime aici, la frontieră. Urma avea contururi precise și înalte. O bucățică de noroi se prăvăli înăuntru.

— E de lup, repetă din nou cu glas tare instructorul. Ori e lup, ori nu mai înțeleg nimic.

Se așază în genunchi. Ridică doar capul și pentru siguranță își desfăcu închizătoarea tocului de piele în care era pistolul.

Mai erau câteva minute până la revărsatul zorilor. În aer plutea un abur verzui, iar despre soare nici urmă, cu toate că ploaia stătuse demult și cerul căpătase o strălucire opalescentă ca de cobalt. Mestecenii albi începură să fremete pentru că simțeau că azi soarele va răsări devreme. Se scuturaseră de ploaie, îndreptându-și, într-o mișcare imperceptibilă pentru ochiul omului, frunzele spre răsărit. Carpenii și salba-moale încetară să mai fie atât de întunecoși, trunchiurile lor căpătând nuanțe violete. Jos, în mlaștină, florile argintii ale jaleșului ²² parcă luminau covorul de scânteiuțe galbene.

Nu era nici patru dimineața și caporalul din turnul de observație își ridică gulerul de la veston, închizându-l la gât. Dinspre miriști începu să se simtă răcoarea zorilor. Dincolo de frontieră, câmpul arat ici-colo arăta trist, ca un steag negru.

Caporalul nu mai privea spre frontieră cu ochi prietenoși, pentru că după o noapte de pomină nimeni

²² Gen de plante erbacee din familia labiatelor, cu frunze mari, opuse, dințate și cu florile viu colorate.

nu știa ce va aduce ziua următoare.

Instructorul batalionului stătea în genunchi și nici nu observase că apa îi pătrunsese prin stofa pantalonilor până la piele. Iubea câinii și îi înțelegea. Dar și câinii pe el. Era un specialist cunoscut și Klaučik al său, care sfârșise atât de groaznic, sub roțile unei mașini, fusese unul din cei mai vestiți câini.

Ochii instructorului se obișnuiră cu depărtările tulburi. Dimineața se iveau din coaja nopții ca un pui din găoace. Deocamdată, doar ciocănea, ca să-și facă loc.

„De unde până unde un lup pe-aici, își spunea în sinea lui sceptic. La urma urmei nu e chiar imposibil. Nu departe de-aici s-au făcut încercări de încrucișare între lupi și femele din rasa câinilor ciobănești germani. Sălbăticiunea aceea superbă care s-a născut a fost botezată câine lup ceh. Dacă vreunul din lupii ăia ar fi reușit să scape din cușcă.

Razele dimineții începură să lumineze dealurile de la orizont. Nicio mișcare. Doar o vulpe, care se furișă pe lângă o piatră ca o umbră. Și fiindcă omul care o observase nu schiță niciun gest și vântul adia dinspre ea, vulpea trecu foarte încet. Putu s-o vadă cum se ferea să nu-și ude blana în iarba plină de rouă. Pășea ca o balerină, căutând să evite cât mai mult contactul cu iarba udă. Când nu reușea, își scutura scârbită labele ca o pisică.

Stogončík se aplecă din nou peste urmă și o studie cu atenție. Dădu neîncrezător din cap. Cunoștea toți câinii nu numai din compania în care era, dar și din cele învecinate. Știa aproape toate obiceiurile lor bune și rele. Ceilalți conducători de câini îl apreciau foarte mult pentru acest lucru, ca și pentru sfaturile prețioase pe care le dădea fiecăruia. Acum, de exemplu, știa că niciunul din câinii din împrejurimi nu are degetele atât de lungi și nu e așa de greu, încât să lase o urmă atât de adâncă.

Abia după aceea mai observă că erau și alte urme, pe care, la început, din cauza iritării, nu le văzuse. Erau mai mici și mai discrete.

„Înseamnă că au fost un câine și o cățea”, se corectă. Noaptea îi spusese ceva la telefon de Liza, dar nu înțelesese nimic. Abia acum pricepu ce se întâmplase.

Zâmbi. „O alegere firească. Unde l-ai găsit, măi fato?”

Se gândi pe rând la fiecare din câinii de prin împrejurimi. Cei de serviciu nu erau puși la socoteală. „Poate doar Prinț, dar nici urma lui nu e atât de tare. De fapt, câinii de serviciu nu hoinăresc noaptea fără rost, liberi să facă ce vor, ci numai însoțiți de conducători. Într-adevăr, în câteva curți erau câini, rasă comună, niște «cotețari». O cățea de la grăniceri nu s-ar compromite cu unul ca ăsta!”

Se ridică și se uită spre orizont. Vântul de dimineață

mătura ceața. Pe fața instructorului se putea citi o expresie de groază și de admirație în același timp.

Caporalul din turnul de observație privi prin binoclu în aceeași direcție și fluieră uimit.

Liza alergase tot timpul alături de el. Înainte de revărsatul zorilor, îl lăsase să o ia înainte. Era obosită. Altădată rezista șaiszeci de kilometri și ar mai fi alergat încă o sută dacă i-ar fi dat voie conductorul.

Era obosită de absurditatea acestei goane. Dacă ar fi urmărit cel puțin pe cineva, ar fi știut că are o țintă de atins. Dar să alergi, fără să știi de fapt pentru ce, e cel mai groaznic lucru. Îi era foame. Până acum nu simțise niciodată cum e când ți-e foame. Totdeauna o hrăniseră cu carne selecționată, cu orez, sosuri și mâncăruri cu zarzavaturi, pregătite după un meniu întocmit cu grijă de veterinar, pe care însă îl completa, pe ascuns grăsunul Ștencl, pentru că îi erau dragi câinii.

Îi era foame cu adevărat și prezența acestei senzații, necunoscută pentru ea, o neliniștea.

Era oboseala gândurilor neclare cu care își chinuia mintea. Singura întrebare lucidă pe care și-o puse era cum o să se termine cu noaptea asta până la urmă.

Rămase mai în spate și scheună încet.

Nu se întoarse. Părea că îi este absolut indiferent dacă aleargă sau nu după el. De fapt era pur și simplu sigur

că ea se ține după el. Devenise prietena lui și din acest moment încetase să mai aibă un drum al ei.

Liza era conștientă de acest lucru și suferea. Fel de fel de gânduri îi veneau acum în minte.

Foamea îi crea o stare de amărăciune. Pentru că nu reușea să dea de rostul lucrurilor, îl ajunsese și îl apucă cu dinții de șold.

Nu se întoarse spre ea. Se mulțumi doar să-i arate colții și continuă să alerge mai departe.

„Oriunde ai alerga, peste tot o să dai de oameni”, mârâi spre el. Poate că a spus altfel, pe limba ei, dar sensul a rămas același.

Dintr-o dată o apucă tristețea. Pădurea în jurul ei era neagră, iar apa se prelingea de pe frunzele copacilor. Nu simțea în suflet nicio bucurie, cu toate că el alerga alături de ea.

„N-am avut niciun motiv ca să-i fac una ca asta stăpânului meu, se gândea ea. Și chiar în clipa când am simțit în depărtare mirosul de pudră și de parfum. Nici măcar nu l-am prevenit...”

Nu se mai uită pe unde mergea și se împiedică. O frântură dintr-o ramură i se înfipsea între degetul al treilea și al patrulea și o jena. Se lăsă din nou pradă gândurilor.

„O noapte mai merge, o scot eu la socoteală. Stăpânul e-nțelegător. Dar să fug eu de lângă el, când nu mi-a

făcut niciodată vreun rău”.

Era buimacă. Prea multe evenimente dintr-o dată. Apoi toată după-amiaza fusese de serviciu. De fapt, de ieri de la prânz nu se mai odihnise și nici nu mâncase ceva.

Începu să-l ia cu binișorul.

„Lup, tu nu știi cum e pe-aici. Îți spun, e imposibil să fugim de oameni, pentru că ei sunt peste tot.”

„Îi urăsc! mârâi în timp ce alerga. Nu vreau să am de-a face cu ei. Au luat biciul pentru mine.”

De-abia acum observă că respira destul de greu și că distanța dintre ei se mărise. De asemenea că tot mereu o ia spre dreapta.

„N-are decât să facă ce vrea, nu pot să-i cer să alergăm amândoi în aceeași direcție.” De câte ori încerca să facă acest lucru, Liza îl ajungea din fugă, lovindu-l cu capul în picior.

El alerga spre pădurile nesfârșite la care visase atât, departe de oamenii care miros a tutun și a lemn, departe de compania de grăniceri și de așezarea muncitorilor forestieri, acolo unde nu e nici țipenie de om.

Dar ea... pentru că acum îi venise mintea la cap... ea voia la companie. Era destul de isteată și își dădea seama că niciodată n-o să-l poată convinge. Proceda cu tact. Centimetru cu centimetru o lua tot mai mult spre companie. Dacă nu vroia s-o urmeze, îl înghiontea cu

capul sau îl împingea cu pieptul mereu spre dreapta, încât fără să-și dea seama alergau de fapt într-un semicerc, apropiindu-se tot mai mult de companie.

Poate că acum rațiunea începuse să învingă pasiunea pentru simplul motiv că Liza nu avea al treilea centru nervos ca suprastructură a sistemului cortical, (cu toate că în legătură cu această problemă ar fi putut să se nască lungi controverse sentimentale, în care de partea mea s-ar fi situat toți cei care au câini, iar împotriva mea știința; din respect obligatoriu și nesincer față de știință recunoaștem deocamdată acest lucru – că într-adevăr nu avea suprastructură) și că își scosese din suflet toate celelalte sentimente de prisos. Animalul care trăiește în natură nu are nevoie de atât de multe sentimente ca omul care trăiește între oameni. Natura nu este totuși atât de rafinată încât să trebuiască tot timpul să te gândești cum să o înșeli.

În sufletul ei rămăsese doar un singur sentiment, cu totul și cu totul real: va avea căței. „Am nevoie de el acum, ca să-i apere. Asta a și fost motivul pentru care am ales un câine mare și puternic.” Nu putea totuși să înțeleagă cum de adunase în el atâta ură față de oameni, pentru că într-adevăr, ea nu știuse ce-i acela bici, niciodată nu fusese pedepsită – cea mai mare pedeapsă pe care o primise erau smuciturile cu lesa, când lănțișorul din jurul gâtului îi intra puțin în carne, și

cuvântul „ptiu!”. Nu avea de unde să știe că dincolo câinii sunt crescuți prin metode drastice, că lucrează de frică și nicidecum din dragoste față de om.

„Mi-e foame” îi spuse ea deodată pe un ton care impunea respect. Se opri în loc supărată. Mârâi ceva care vroia să însemne: „Dacă m-ai vrut, atunci îngrijește-te de mine.” Își dădu seama că n-o să fie ca fostul ei stăpân („da’ de unde «fostul» meu stăpân, am plecat puțin, dar el rămâne mai departe stăpânul meu și ce-o să-mi audă urechile” ...) care îi aducea pe o farfurie curată mâncare caldă și gustoasă.

Mai alergă un timp și în cele din urmă se opri. În ochi i se citea răutatea, pentru că își amintise din nou de oameni și de bici. Și lui îi era foame, știa cum este când ți-e foame, fiindcă deseori stăpânul uita de el sau cheltuia pe băutură banii care îi primea pentru mâncarea lui. De fiecare dată se descurca singur.

Din această cauză nu putu înțelege ce o apucase pe Liza ca, așa, tam-nisam, să declare cu seninătate că i-e foame și să aștepte ca cineva să-i aducă mâncarea la nas.

Cățelele-lup pe care le cunoscuse dincolo mergeau câteodată cu el la vânătoare. Ele hăituiau vânatul, iar el doar sugruma prada.

Se abținu să reacționeze. Își scutură capul nobil și își spuse că toate astea sunt mofturi care vor dispărea după prima bătaie.

„Rămâi aici și așteaptă”, îi porunci.

Nu dură mult și luă urma unui iepure.

Se întoarse repede, însă cele câteva minute cât rămăsese singură, fură suficiente pentru a-i veni în minte gânduri trădătoare. Avea un miros mai bun decât el. Simțea în depărtare prezența oamenilor. „Sunt de-ai mei”, își spuse, și începu să schelălăie încetișor. O apucase un dor de grăniceri, de ceilalți câini, de căsuța ei frumoasă cu plasă la intrare, ca să nu poată fugi când îi venea cheful. Era destul de spațioasă pentru zbenguială, se putea plimba în interior liberă, fără zgardă, fiindcă era interzis să fie legați câinii în cuști, ca să nu se sugrume. Mai avea înăuntru, în căsuța vopsită în galben, un culcuș ca un pat, pe care era așternută o rogojină moale, schimbată cu regularitate. Acolo se cuibărea ea când îi era frig.

Se întoarse și îi aduse iepurele comandat. Venise tocmai în clipa când Liza era gata-gata s-o pornească spre companie. Se așeză lângă ea și c-o mișcare rapidă sfârtecă burta iepurelui. Mânca încet, fără s-o bage în seamă. Trăgea de carnea crudă, iar oasele moi trosneau în dinții lui puternici.

Liza simțise un miros de sânge care nu-i spunea nimic. Până acum nu o interesaseră sălbăticiunile, fiindcă, de mică, o dezvățaseră de acest obicei. Dacă lua o urmă, putea să-i apară în drum orice vietate, că n-o

interesa, deoarece nu trebuia să piardă urma.

Sângele mirosea plăcut și în același timp respingător. Strâmbă din nas scârbită și făcu totuși câțiva pași ca să vadă iepurele mai bine.

Nu mârâi, dar o privi dușmănos. În lumea lui sălbatică domnea o lege veche, de fier. Mai întâi trebuie să mănânce masculul și abia după aceea, dacă mai rămâne ceva, femela. Era într-adevăr o lege veche, pentru că masculul avea nevoie de forță la vânătoare. Și totdeauna acesta se îngrijea de femelă, chiar dacă nu avea cu ea decât o legătură pasageră. Cu totul alta ar fi fost situația în cazul în care femela ar fi avut pui de alăptat. Atunci s-ar fi aplicat cealaltă lege, la fel de veche și de inflexibilă, care apără maternitatea. În primul rând ar fi mâncat femela, apoi cățeii, și la urmă, ce rămâne, masculul. Atât de puternic este la animale simțul de autoconservare și dorința de perpetuare a speciei.

Lup nu era totuși chiar atât de dur. Îi lăsă Lizei cea mai fragedă bucată de carne.

„Trebuie să mănânc asta?” întrebă surprinsă.

Se uită la ea. Nu mai înțelegea nimic. I se părea că este altfel decât celelalte cu care era obișnuit. „O să am de furcă destul cu ea.”

Mirosul de carne o atrăgea și o respingea în același timp. Niciodată n-a putut suporta sângele proaspăt. Acum era o situație cu totul excepțională. Trebuia să

facă un lucru pe care oamenii i-l interziseseră mereu. Odată, veterinarul strigase la bucătar care îi aruncase în farfurie câteva bucăți de carne crudă: „Omule, noi aici nu dresăm feline!”

Acum într-adevăr îi era foame și nu era nicio speranță ca stăpânul ei să apară aici în pădure cu farfuria cu mâncare caldă și îmbietoare.

La început linse, cu reținere, cu limba ei lungă și roză marginile burții sfârtecate a iepurelui.

Lup o urmărea mârâind înfuriat. Nu i-a fost chiar așa de ușor să prindă iepurele. „Ce fel de cățea mai e și asta?” își spuse.

Constată că totuși carnea era bună la gust. Băgă botul în burta iepurelui, apucă cu dinții și trase. În acea clipă din cele mai adânci zone ale subconștientului răsună chemarea străbunilor care generații întregi se hrăniseră numai cu carne crudă.

După ce se sătură, căscă și se tolăni pe-o parte. Totdeauna făcea așa când era în căsuța ei frumoasă, acum inaccesibilă. Niciun soldat nu cuteza să o trezească. În companie, câinii aveau același program de odihnă obligatorie, la fel ca grănicerii.

Dar Lup era în picioare. Mâncase ca să prindă putere pentru a alerga mai departe. Nu avea nevoie de odihnă. O privi o clipă descumpănit. Era pentru el din ce în ce

mai enigmatică.

Se simțea mai apropiat de natură decât ea. Instinctul îi spunea că trebuie să se grăbească, să plece de lângă resturile prăzii, pentru că în curând o să-și facă apariția omul. Acestuia nu-i place dacă îi ia cineva vânatul de sub nas. Omul are drept la tot ce e bun în natură. La tot ce se poate mânca. Dar cățeaua asta, pur și simplu nu știe să se comporte în natură.

„Nu cumva vrei acum să și dormi”, mârâi la ea.

„Vreau”, scheună Liza.

„Asta s-o crezi tu!”

Se ridică istovită, privindu-l cu uimire. Niciun câine nu-i vorbise până acum așa. Și pentru că totul fusese spus scurt și autoritar, nu avu putere să strecoare în mârâitul ei nici cea mai slabă nuanță de împotrivire. Poate că ar fi ripostat, dar simți din nou mirosul oamenilor. Și nu numai mirosul, ci și aburul. Probabil că bucătarii pregăteau masa de dimineață.

Lup nu vroia să iasă din pădure. Ea însă trecu pe lângă el complet indiferentă, alergând disperată spre o ridicătură de pământ înroșită de florile parfumate de iarbă-neagră și scoruș.

Simțea primejdia și ezita.

„Niciodată să nu te mai urci pe-o ridicătură de pământ ca să te vezi toată”, îi spuse.

Nu se opri și nici nu întoarse capul după el. Și-aici era

ceva pe care nu-l înțelegea. În cei patru ani de viață avusese multe prietene, dar niciuna din ele nu ieșise din cuvântul lui, cel puțin până fătau. După aceea, se plictiseau unul de altul și totul se relua de la capăt.

Dar cățeaua asta fusese crescută printre oameni care o iubeau și față de care ea nutrea aceleași sentimente. De aceea era cu totul altfel.

Liza alergă sălbatic până la punctul cel mai înalt al ridicătorii de pământ și se așeză pe burtă cu labele din față întinse. Râcăia cu ghearele pământul și pietrișul, ca o pisică mulțumită. Fiindcă lumea ei adevărată era foarte aproape.

Nu-i rămânea nimic altceva – și făcu asta pentru prima dată-n viața lui – decât să alerge după ea. Își pregătise o droaie de vorbe de ocară, dar în primul rând că o să-i tragă o bătaie bună. Dar nu reuși să pronunțe nici măcar o singură silabă. Era îngrozit de ceea ce vedea în fața ochilor. De-abia acum își dădu seama că toată noaptea alergase fără rost, că fusese un prost fără pereche, fiindcă, până la urmă, ea l-a dus tot unde a vrut.

Jos, sub ridicătură de pământ începea un povârniș verde, neîmpădurit. Iarba pe care nimeni nu o cosise, pentru că era acră, crescuse înaltă cam de-un metru. Povârnișul sfârșea într-o vale prin care curgea un pârâu cu albia roșiatică, din cauză că apa nu era bună de nimic.

Clădirile companiei erau pe latura opusă a văii, acolo unde soarele bătea cel mai mult. Din coșul uneia din ele, numai cu parter, se înălța liniștit o dâră de fum albastru care se îngroșa din ce în ce, semn că bucătarii pregăteau de zor masa de dimineață. Mai sus de clădirea de cărămidă care adăpostea birourile companiei se vedeau două barăci solide, în care era mult mai intim și mai cald decât în cancelariile companiei. Într-una din ele locuiau militarii, iar în cealaltă ofițerii cu familiile lor. Mai în spate, cam la o sută de pași de clădirea companiei, într-un loc însorit, erau zece căsuțe galbene, arătoase, unite de un acoperiș comun.

Aici locuiau câinii.

Auzi schelălăitul sonor al lui Prinț și mârâi în semn de recunoștință.

„Ai un nas fin, camarade! M-ai simțit și ai vrea să treci prin plasă, numai că nu se poate chiar așa. Și ce-ai zice dacă pe lângă toate astea ai da cu ochii de Lup!” Ceilalți câini deocamdată tăceau, mulțumindu-se doar să adulmece. În aer plutea un miros imperceptibil de câine străin și acest lucru îi irita.

După un timp începu să schelălăie și Zmeu.

Cu toate că avea acum multe, muștrări de conștiință, totuși inima nu-i tresăltă de bucurie, tocmai pentru că cei doi simțiseră nu numai prezența ei, ci și a celuilalt.

Peste toate plutea o lumină albastru-verzuie. Frunzele

ca de piele ale stejarului începură să fremete, presimțind dimineața care se va naște în curând. Veverițele erau demult în picioare și căutau cuiburi de păsări din care să poată fura ouăle. Natura se trezea treptat-treptat. Undeva se auzea ciocănind un graur, iar pițigoii adormiți începură să sporovăiască. Prin iarbă se rostogolea un arici dolofan. Se grăbea, pentru că era timpul să se culce. Toată noaptea fusese în pețit. Acum se întorcea nedormit, supărat și obosit. Nici nu vedea bine pe unde merge, astfel că se pomeni în botul unui câine uriaș. Îl cercetă curios. Constată, fără să se sperie, că este un frate mai mare, un câine.

Aricii au o inimă curajoasă, țepii lor sunt de-ajuns pentru a-i pune la adăpost de colții altor animale. Ariciul după²³, vrând mai mult să-l amenințe, și se depărtă cu pași mărunți.

Lup-Negru nici nu-l băgă în seamă. Se urcă derutat pe ridicătură de pământ, uitând tocmai de ceea ce o prevenise pe Liza. Rămase neclintit, fierbând de mânie pentru că fusese păcălit. Lângă el stătea culcată cățeaua trădătoare. Poate mai curând naivă, decât trădătoare.

Auza schelălăitul disperat al câinilor din companie. Era gata să primească orice luptă. Nu înțelegea totuși de ce trebuie să o facă pe viață și pe moarte pentru o cățea,

²³ A izbi cu piciorul în pământ.

cel puțin așa părea după lătrăturile care răzbăteau până la el... Cu toate ciudățeniile ei, cățeaua asta merită să te lupți pentru ea". Mirii abia auzit, fiind sigur de triumful său. Își înalță capul spre cerul parcă vopsit cu lac incolor și scoase un urlet de lup. Se miră singur de glasul lui Niciodată până acum nu scosese un asemenea urlet...

Era strigătul de luptă al strămoșilor săi.

Aceasta se petrecea chiar în clipa când instructorul Stogončík și caporalul Šalc îl zăriră din turnul de observație. Instructorul porni motocicleta, iar caporalul ridică receptorul telefonului.

— E cel mai frumos exemplar pe care l-am văzut vreodată, șopti Stogončík vrăjit.

— Și ce-i cu asta, zise căpitanul Hájek, frecându-și ochii roșii de nesomn. Nu-i de-ajuns ce ne-a făcut păcătoasa aia, acum mai vine și cu ăsta! continuă supărat.

— Am aflat ceva pe la companie, îngăimă Stogončík. De fapt nici nu-l interesase ce i se spusese. Acum se gândea numai la Liza și la câinele cel negru.

— M-am săturat de istoriile astea cu câini, răspunse tăios căpitanul. Îi venea să ia o piatră și să arunce în ticăloasa și perfida de Liza care stătea tolănită liniștit și complet indiferentă. Dacă și-ar fi făcut datoria, nu se

întâmpla ceea ce s-a întâmplat, bombăni nemulțumit.

— Nu putem tot timpul să ne facem datoria, mormăi instructorul. Nici oamenii și nici câinii nu sunt mașini. Totdeauna se mai întâmplă câte ceva și trebuie să închidem ochii.

— Am închis ochii și astă era să ne coste viața a doi oameni de-ai noștri, răbufni căpitanul.

— S-a aflat ceva despre moartă?

— Deocamdată nimic. De asta se îngrijesc alte organe.

— Măcar uitați-vă la câinele ăsta frumos!

Căpitanul strânse puțin din ochi. La început nici nu-veni să creadă că animalul acela înalt și puternic, ce se profila în orizont, este un câine, din cauza soarelui care începea să răsară. Impropiu zis să lăsară, pentru că de fapt el apare brusc de după munți și tot așa de repede apune. Acum, din cauza iluziei optice, silueta câinelui părea și mai mare. Și tocmai acolo sus stătea Liza, culcată pe burtă, râcâind pământul cu labele din față.

„Ce-aș mai arunca într-acolo cu o piatră, se gândi căpitanul furios, însă e distanța prea mare. Când o să iasă Kučera din spital o să dau o raită cu el”. Avu o tresărire și se înduioșă puțin. „Sper, totuși, să iasă din spital”.

Mânia și supărarea căpitanului pe Liza trecu acum și asupra lui Lup-Negru.

— Trebuie să-l lichidăm, spuse înrăit instructorului.

— Sper că nu vorbiți serios, tovarășe căpitan, ripostă acesta.

— Sunt comandantul companiei. Să vă intre bine în cap, tovarășe instructor.

Instructorul luă poziția de drepti. Vru să mai spună că nu se poate una ca asta, din moment ce știa că și căpitanul iubește câinii, dar nu mai scoase niciun cuvânt.

Locotenentul-major veni în fugă. Nici el nu dormise toată noaptea. Aproape toți ofițerii și subofițerii stătuseră până în zori lângă aparatele de recepție, așteptând vești de la spitalul situat la o depărtare de douăzeci și cinci de kilometri de frontieră. De fapt nu dormise nici trupa, plantoanele trebuind să dea militarilor informații în fiecare clipă.

La început știrile fuseseră destul de alarmante. Cel mai grav fusese faptul că spitalul nu dispunea de un flacon de sânge din aceeași grupă care o avea pușcașul Krátký, dar până la urmă, printr-o minune, s-a rezolvat totul repede. Au sărit în ajutor locuitorii din Budějovice. De-abia spre dimineață veștile au fost mai bune: „Conducătorul Kučera are o ușoară comoție cerebrală, din cauza șocului produs de izbitura glontelui. Pușcașului Krátký i s-a făcut transfuzie și este în afară de pericol”.

Nici trupa și nici comandanții nu se mai interesau de

femeia care murise. Nu era chiar un fapt banal, din contră, acum devenise un caz interesant, însă aici era încetățenită regula că oricine va pătrunde în zona militară, indiferent din ce parte vine, să fie întâmpinat cum se cuvine.

— Ce exemplar superb, izbucni instructorul, privind spre orizont.

— Dacă am putea să-l prindem viu, îi cântă în strună locotenentul-major Tomíček.

— Ia mai lăsați-mă în pace, se răsti căpitanul. Ce-ați realiza, tovarășe locotenent-major, dacă am reuși să-l prindem viu? Întrebă el malițios. Aici n-am avea ce să facem cu el.

Căpitanul căzu pe gânduri.

— Să încercăm. Prea insistă băiatul ăsta. Eu, însă, nu cred. Nu mi s-a întâmplat încă niciodată să prind viu un câine de-al lor. Ei nu iubesc oamenii, fug din calea lor. E vorba de altă educație.

— S-au mai întâmplat și alte cazuri din acestea, replică locotenentul-major.

— Da, însă niciunul mie.

Locotenentul-colonel veterinar simțise cearta și știa că dacă va izbucni, aceasta se datorește nopții de nesomn petrecută de toți și nervilor încordați la maximum. Nici pe el nu-l interesa femeia împușcată azi-noapte. Îi păsa doar de câini, lucru de la sine înțeles... Propusese cu

inima grea lichidarea intrusului. Chiar dacă avea rezerve față de această propunere, pentru că Lup era o splendoare de câine, totuși, știau cu toții că este cea mai înțeleaptă soluție.

— Cine știe ce boală mai aduce. Pun rămășag că ei tot anul nu vaccinează câinii. Și acolo tocmai bântuie febra aftoasă. Ajunge un bacia pe labe și o vom avea și noi aici.

Locotenentul-major nu se lăsă mai prejos.

— Dar aici nu avem nicio fermă de creștere a vitelor, îl repezi enervat.

— Dacă lucrurile vor merge tot așa, în curând o să avem și fermă de creștere a vitelor, zise căpitanul și zâmbi. Atunci o să fie bine.

Instructorul batalionului se uita la Lup.

— Păcat de el, zise dând din cap.

Știa că hotărârea comandantului nu poate fi schimbată. Problema era foarte complicată. Exista chiar și o convenție – orice câine care trece granița să fie înapoiat... dacă se reușește să fie prins. Mai precis spus, dacă reușește o persoană militară să-l prindă.

Veterinarul spuse și el că altă soluție decât lichidarea câinelui nu există. Admițând că totuși ar fi fost prins viu, diavolul ăsta frumos tot n-ar fi putut să fie folosit pentru serviciul grăniceresc. Chiar de la depărtare se cunoștea că este un câine învățat să sugrume și să ucidă. Un animal care urăște oamenii.

— Are în jur de patru ani, adăugă veterinarul posomorât. La vârsta asta nu mai poate fi vorba de o reeducare.

Clădirea de zid a companiei și cele două barăci din lemn începură să se zguduie și să bubuie din cauza a fel de fel de zgomote.

— Deșteptarea!

Primul care se rostogoli din pat gâfâind fu grăsunul Ștencl, un ostaș cu ochii melancolici și albaștri ca cerul de vară. Acești ochi naivi parcă veșnic se mirau de ceva. Totdeauna ochii omului se miră de câte ceva. Fiecare secundă aduce o surpriză. Ștencl cântărea cel puțin o sută de kilograme. La prânz mânca șaizeci de găluști și o porție dublă de carne de porc, dar după o oră îi era din nou foame. Într-un fel era un ostaș nefericit, pentru că deși avea cele mai bune intenții, de cele mai multe ori lucrurile îi ieșeau pe dos. Odată îi plesnise curelușa mânecii de protecție, tocmai în clipa când Prinț se repezise la el. În ziua aceea pe câine îl dureau dinții și nu avea chef să înșface nimic. Între el și câini era o dragoste reciprocă, fiindcă aceștia nu vroiau niciodată să se joace de-a urmăritul și urmăritorul.

Grăsunul Ștencl era acum gata de program printre primii. Stângăcia îi ținea loc de îndemânare. Îl chinuia faptul că nu ajunsese conductor de câini și că misiunea lui era doar să-i întărite.

Dar era ceva ciudat cu Ștencl și cu câinii. Probabil că animalele simțeau că le iubește și ori de câte ori executa cu ele programul de marcarea a urmei, niciunul din câini nu se repezea la el. De fapt nici el nu lua în serios jocul cu câinii.

În sfârșit, compania se adunase.

— Câinii! ordonă căpitanul. Se uită spre deal. Lup și Liza stăteau acolo ca două statui.

Soarele răsări foarte repede și tot așa de repede se schimbă și înfățișarea întregii naturi. Dacă în urmă cu câteva clipe mai avea culoarea leventicăi, acum totul era scăldat într-o lumină portocalie. Iarba avea o culoare verde-proaspătă, strălucitoare, la fel și frunzele mestecenilor. Între ele, ici-colo păianjenii își țesuseră plasele în care picăturile de rouă străluceau ca niște perle. Tot păsăretul ciripea de zor. Pe zada din apropiere se vedeau acum și cicatrice roșii. Cele din partea de sus i le făcuse copacului natura, iar cele de jos, câinii, care trecuseră pe aici. În dimineața asta chiar și o cicatrice obișnuită, maronie, avea o mulțime de nuanțe, începând de la violet, în mijloc, și terminând cu roșul strălucitor, de scoruș, la margine.

Locotenentul-colonel veterinar urmărea toată această zarvă și agitație și își spuse că ar fi păcat să omoare pe cineva într-o dimineață atât de frumoasă ca aceasta. „Mai bine îmi văd de tratamentele mele și de căței, să ia

în greutate, decât să fac o injecție mortală”.

Căpitanul se uita la ceas. Secundarul indica ultimele zece secunde pe care le mai avea compania la dispoziție ca să fie gata pentru raport. Totdeauna se mai găsea câte un nătărău care încurca lucrurile. Locotenentul-major îl biciuia cu privirea pe cel întârziat, gândindu-se că iar o să primească un bobârnac din partea căpitanului. „N-are nicio importanță, tovarășe locotenent-major, că după orele de program suntem cei mai buni prieteni”.

„Lasă băiețică, o să te-ncinzi tu azi mai ceva ca soarele de pe cer și o să Vezi de-acum înainte cum o să te poți scula dimineața”.

Adjutantul controla cu atenție câinii care stăteau fiecare lângă conductorul lui.

— Nu vreau niciun fel de încăierare, urechi sfâșiate și boturi mușcate, spuse adjutantul conductorilor.

Locotenentul puse o întrebare complet inutilă, crezând că între timp căpitanul se răzgândise:

— Lăsăm câinii liberi?

În loc de răspuns, căpitanul dădu din cap în semn că nu. La fel se gândise și instructorul.

— Nu putem risca, lăsând un câine de-al nostru să fie sfâșiat. Se pare că nu va fi chiar așa de simplu.

Toți se uitau acum spre creasta dealului.

Acolo nu se schimbase nimic. Lup stătea în picioare în același loc, iar Liza culcată lângă el.

— El simte și de aceea ne așteaptă, spuse, ca un cunoscător, locotenentul-major.

— Pesemne că e un bătauș, adăugă căpitanul ridicând din umeri.

— Da' de unde. Nu vrea să o părăsească, răspunse Stogončík, cate știa despre câini mai multe lucruri decât toți ceilalți de față la un loc.

Căpitanul făcu doi pași înainte și strigă:

— Liza!

Adjutantul dădu din cap:

— N-o să vină, deoarece conductorul ei nu e aici.

— Și dacă ar fi?

— Atunci ar veni în fugă. Cățeaua totdeauna se întoarce.

Căpitanul o chemă din nou. De sus, din vârful dealului, Liza îi răspunse schelălăind disperată. Nu o strigase conductorul, dar pe căpitan îl iubeau toți câinii. În așteptarea încordată se auzi de sus un mârâit grav, amenințător. Grupul statuar, ca de piatră, se clătină puțin, însă imediat încremeni din nou. Dinspre marginea pădurii țâșni o gaiță țipând speriată. Toți se uitară într-acolo.

Muncitorii forestieri mergeau tăcuți la lucru. Pășeau încet, cu capetele plecate. Deocamdată nu-i interesa deloc ceea ce se petrecea în vale.

Căpitanul ar fi putut să dea de mult ordinul, dar ezita.

Animalul acesta superb îl fascinase. Se uită la tăietorii de lemne și își spuse că bărbații aceștia au o energie inepuizabilă. Nici ei n-au dormit astă-noapte. Cu siguranță că au stat și-au vorbit în casele lor despre femeia ucisă. Asemenea lucruri nu se petrec prea des. Acum ar fi trebuit să doarmă și ei mai mult. Se aștepta ca dimineață să vină vreunul și să-l roage să telefoneze brigadierului silvic, dar nu s-a întâmplat așa. Dimpotrivă, acum plecaseră la munca lor istovitoare, ca și cum ar fi fost o zi la fel ca celelalte.

Primul pășea Rambousek, un butoi de bere cu un nasture în loc de nas, un cunoscător, aproape autorizat, în materie de exploatare forestieră. Trăia aici de optsprezece ani și spunea mereu că n-ar schimba pentru nimic în lume munca la pădure, la fierăstrău, afirmând că cel care a simțit o dată parfumul lemnului, nu mai părăsește pădurea toată viața. Totuși munca la fierăstrău are și riscul ei, pentru că rumegușul ajunge foarte ușor în plămâni. De aceea, Rambousek mergea cu mai multă plăcere la doborât copaci.

În urma lui era Bouzek. Greu de spus ceva despre el. Fără nevastă, nu umblă după fete, deși e tot numai o glumă.

Apoi Tonda Franěk, un bărbat care nici el nu știe să zâmbească, un holtei. Într-adevăr, pe el te poți baza, e poate cel mai puternic dintre toți. Odată s-a rezemat cu

spatele de un pin care începu să se prăvălească spre Kratochvil. Simțind primejdia, s-a întors, a prins copacul și l-a ridicat ca pe-un fulg, salvând viața tovarășului său.

Doar că Franěk era al naibii de mohorât și inaccesibil. Se spunea despre el că nu e în toate mințile, însă căpitanul era convins că nimic din toate astea nu e adevărat.

După acesta veneau Gustl Grünfeld și Frýda Hartmann, nemți de origine, amândoi adevărați muncitori forestieri, care au trăit aici în timpul războiului. Poate că nici nu știau că e război, fiindcă Hitler, având nevoie de lemn, nu se lega de muncitorii forestieri... „Poate că nu știau”, se gândi căpitanul, și imediat își aminti de ultima noapte... Gustl e un bărbat aspru, ce pretenții poți avea de la un tăietor de lemne. Dar poate că nici nu e asprime, fiindcă aici natura nu-i prea răsfăță pe oameni. Apoi Frýda, fiul lui Gustl. Se născuse prin patruzeci și cinci și tocmai acesta a fost motivul pentru care Grünfeld nu a fost evacuat împreună cu ceilalți.

Se gândea mereu la femeia aceea cu părul platinat care zăcea la pământ împușcată. „Frýda nu știe să privească omul drept în ochi, s-ar fi putut ca și el... Da' de unde, anul trecut ne-a ajutat să prindem banda aceea de cinci persoane care avea chef să ciuruiască cu

gloanțe... poate că și femeia asta intenționa să facă la fel...

Cel adus de spate este Béla Ország. În spatele lui merge grăbit slovacul János Kováč, un băiat de mai mare dragul. Toate fetele îl cunosc și poate că îl și iubesc, însă trebuie să meargă o bucată bună de drum după drăguțele lui. Apoi cei doi slovaci, reemigrați din România, care și-au păstrat acea inimă slovacă, bună și largă – Imre Lovas și Ionescu, ori Iovănescu, nu știu, niciodată nu-mi amintesc numele”.

Grupul de muncitori îl încheia Katorio. „Dracu’ știe ce neam de om mai e și ăsta”.

Se gândea mereu la femeia împușcată în cursul nopții și la toate complicațiile care vor urma. Trebui să recunoască. „Maiorul și locotenent-colonelul au dreptate totuși cel mai mult. Ea venise aici pentru a lua legătura cu cineva din zona frontierei. Asta înseamnă că organele superioare vor scotoci toată regiunea. O mulțime de oameni vor avea greutate, pentru că lucrurile vor fi luate așa cum trebuie și se va ajunge și la capitolul cine și ce a încercat să ascundă, convinși fiind că totul va fi dat uitării. Totuși nimeni din noi nu este atât de perfect încât să corespundă întocmai fișelor de la cadre. De ce au venit aici bărbații fără neveste, de ce trăiesc singuri și nu vor să întrețină relații cu nimeni, de ce în munți, în locuri unde nimeni nu s-ar fi așteptat,

oamenii trăiesc în case singuraticе, sunt acolo de sute de ani, cine sau ce i-a mânat într-acolo?

Pe rotofeiul de Rambousek omul îl mai cunoaște. Poate. Are o față deschisă. Îl mai ia gura pe dinainte în probleme de politică. Nu cred că trebuie să ne facem griji din cauza lui. Însă... nu e bun dictonul «crede și nu cerceta». Mai degrabă «cunoaște și pe urmă cercetează». Dar cine îl poate cunoaște pe om?

Franěk. Chiar dacă este un solitar și un om ciudat, numai aparent totul este în regulă în privința lui. Are la activul său, aici, în zona frontierei, o mulțime de fapte bune. În unele cazuri ne-a ajutat, punându-și chiar viața în pericol, pentru că cei care se hazardau, încercând să treacă frontiera, fie într-o parte, fie în alta, niciodată nu stăteau pe gânduri când era vorba să tragă.”

Și așa ar fi putut să-i ia la rând pe toți, unul după altul.

Primii doi muncitori forestieri ridicară securile în semn de salut. Lamele de oțel șlefuit sclipeau roșiatic în lumina soarelui.

— Nici nu s-au odihnit, şuieră surprins caporalul.

Bărbații aceștia, în urmă cu câteva ore, stătuseră aplecați asupra cadavrului femeii, privind absenți fața ei lividă. Nu era nevoie să fie îndreptate reflectoarele asupra lor. Dacă totuși vreunul din ei avusese o mică tresărire, aceasta s-a întâmplat pentru că era vorba de o femeie.

„Nu o cunosc”, spusese ră unul după altul.

Pe chipul lor nepăsător nu zvâcnise niciun mușchi. Aveau fețele zbârcite și maronii, de parcă ar fi fost din lemn dat cu baiț.

— Așteptăm să treacă, spuse căpitanul bucuros de această întârziere. Era convins că între timp frumosul acela negru dispăruse tot atât de repede după cum se ivise.

Se întoarse spre Ștencl.

— Ciudat, totuși, dar tu ești cel mai bun ochitor din companie, dădu căpitanul din cap. Tocmai din cauza asta nu te prea înghit băieții. Sunt convins că toți vor încerca să nimerească ținta în plin. De aceea să fii atent când o să tragi.

Grăsunul deschise gura ca să întrebe ceva. Dar nu avu curaj.

— Muncitorii forestieri sunt foarte curioși, o să se cațare undeva ca să vadă și s-ar putea întâmpla ușor o nenorocire, continuă căpitanul.

„Dar de ce eu?” vru să spună Ștencl, dar nici măcar atât nu reuși să mai pronunțe.

Știa că îl încercuiesc. De departe se vedea că nu este ca acei câini care, în urma unei lungi conviețuiri cu

omul, își pierde sentimentul apartenenței la haită și capacitatea de a se apăra în grup.

Îl supăra doar superficialitatea cățelei pe care și-o alesese și pentru care sărise peste sârmă. Dar nu numai superficialitatea ei, ci și dorința nestăvilită de a fugi la acei oameni care purtau uniforme antipatice, arme aducătoare de moarte și cu siguranță și bice, chiar dacă până acum la niciunul din ei nu zărise un bici, și la câinii care demult încetaseră să mai constituie frăția lui lupească.

Câinii grănicerilor conteniseră să mai urle, chiar dacă în ei rămăsese dorința de a-l sfâșia pe musafirul nepoftit. Mergeau în liniște împreună cu conductorii pentru că înțeleseseră misiunea. Din dreapta și din stânga se auzea numai găfâitul lor. Înaintau dezlănțuit, jenați doar de lese.

Lup nu avea chef de luptă. Nu pentru că i-ar fi fost frică, ci din precauție. „Fugi”, îi porunci Lizei și se întoarse înapoi spre întunericul salvator al pădurii de pini. Acolo oamenii încă nu ajunseseră. Putea să lupte mult mai bine decât pe dealul golaș.

„Aceia sunt ai noștri, răspunse ea încetișor. Ei nu-ți fac nimic.”

„Vor moartea mea”, mârâi încruntat și se zbârli.

Liza ciuli urechile pentru că auzise de două ori numele ei. Schelălăi. Aștepta ca încă o dată să mai fie

strigată și să audă acel ton, pe jumătate răsfăț, pe jumătate poruncitor, pe care-l avea numai stăpânul ei.

Dar stăpânul ei tăcea. Nu înțelegea de ce tace. În fiecare dimineață doar vorbea cu ea, de parcă ar fi fost un om. „Acum, când ar putea dezlega toate încurcăturile dintr-o dată, tace. În fond n-am făcut cine știe ce faptă urată ca să fie supărat pe mine. Și Prinț a fugit odată și n-ai pățit nimic grav, decât că a doua zi a trebuit să i se facă o injecție.”

Lup-Negru lupta cu el însuși. Simțea primejdia care se apropia. Ar fi putut să o evite, era doar atât de inteligent ca să-și dea seama că nu va rezista unei superiorități numerice. Ar fi putut să fugă, șirul de oameni și câini încă nu ajunsese până la pădure, dar avea acum lângă el pe prietena lui. În subconștientul său știa că ea nu va merge după el. Asta era rău. Niciuna din cățelele lui nu se purtase atât de ciudat. Știa tot atât de bine că nu o poate părăsi, pentru că ea se comporta ca un câțel de două luni, gata să se joace cu toți, chiar și cu oamenii.

„Oamenii înseamnă bici și lovituri”, repetă furios, ca s-o convingă, deși știa că acest lucru e imposibil.

Nu se gândea la moarte, cu toate că simțea cum se apropie și cum îl înconjoară. Încetase să-l mai preocupe oamenii. Auzea acum horcăitul câinilor stânjeniți de lese. Știa că în fiecare din ei are un dușman de moarte,

după felul cum chelălăiau și își arătau colții. Nu suportaseră niciodată un câine străin pe domeniul lor. Odată îl bătuseră zdravăn și pe Boris, câinele-lup al pădurarului, când venise după Liza până la companie. Dar acum era vorba de cu totul altceva. Acest musafir nepoftit le furase de sub nas pe cea mai frumoasă cățea a lor.

Și asta se va plăti cu sânge.

Îi urmărea, căutând să le aprecieze forța. Râcâia pământul cu ghearele, nu pentru că era nerăbdător să înceapă lupta, ci ca să și le ascută, întocmai ca strămoșii lui. Îl surprinse faptul că toți erau puternici și la fel de agresivi. Cu toate că răsărise soarele, ochii lor aveau o culoare verzuie. Știa că doi dintre ei vor lupta pe viață și pe moarte.

Zmeu aproape că se sugrumase trăgând de zgardă și închise ochii pentru că, de data asta, nu putea în ruptul capului să asculte acea comandă „la picior” a stăpânului.

Lui Prinț i se injectaseră ochii de sânge, iar inima pur și simplu îi plesnea de dorința de a ucide.

Lup continua să aștepte. Își dădu seama că acum e prea târziu ca să mai fugă, fiindcă cercul se închisese în jurul lui. Nu înțelegea de ce totuși grănicerii nu dau drumul câinilor din lesă. Crezuse tot timpul că va fi doar o luptă aprigă cu haita și că oamenii nu vor nimic

altceva decât să asiste la spectacol.

Nu pricepea de ce, deodată, se desprinsese din rând un soldat solid care privea în jurul lui dezorientat, parcă așteptând revocarea ordinului căpitanului.

„Ciudat, lupta o începe totuși omul”, spuse cu surprindere. Își și alesese locul unde va mușca, dacă namila de om ar fi avut curajul să se apropie prea mult. Vroia să și-l fixeze bine în memorie și de aceea îl studia atent.

— De ce tocmai eu, îngăimă grăsunul de Ștencl. Era disperat de misiunea pe care o primise. Își îmbracă mâneca de protecție profund dezgustat. „Fie ce-o fi, dar de ce tocmai mie totdeauna să-mi cadă pe cap numai de-astea, atâta timp cât îmi fac și eu datoria cum pot. Sunt primul la adunare și nici la instrucție nu trag chiulul. Numai atunci când trebuie să mă ridic în picioare mi-e mai greu, sunt gras și ce-i cu asta. La fel, ce vină am eu că mi-e foame întruna. Ca și acum. Și adineauri mi-a fost foame, dar mi-a trecut de tot când am primit ordinul ăsta îngrozitor.”

— Ești un militar destoinic, îi spuse căpitanul.

Câțiva conductori pufniră în râs. Căpitanul îi fulgeră cu privirea.

— Încearcă să ajungi până la el. Nu vreau să se chinuiască mult.

— Cum adică? suspină Ștencl.

— Du-te! Și un singur glonte!

Grăsunul Ștencl luă automatul. Mâinile îi tremurau. „Nu e vorba numai de câine, cugeta el plin de amărăciune, dar asta e pur și simplu crimă. Animalul ăsta n-a făcut nimănui niciun rău. Dacă l-am lăsa în pace, el s-ar întoarce de unde a venit. Dacă ar fi fost în fața mea vreo pușlama, nu mi-ar fi tremurat mâinile așa. Asta nu pot s-o fac, pur și simplu nu pot și dacă n-am să îndeplinesc ordinul o să stau la arest, de nici dracu' n-o să mă mai scape.”

Se tot uitase rugător la căpitan, dar acesta era prea obosit și nedormit ca să priceapă ce se petrece în inima lui Ștencl. Numai pe fața instructorului citi înțelegere, dar nici el nu putea schimba cu nimic ordinul căpitanului. Era supărat, pentru că nu putea fi de acord cu ceea ce hotărâse.

— Du-te odată, Ștencl! ordonă căpitanul pe un ton mai aspru.

Lup nu știa încă ce vrea să însemne asta – un singur om apropiindu-se de el. „Dacă ar vrea să mă prindă, ar fi trebuit să fie mai mulți. Și omului ăstuia, care e clar că vrea să mă surprindă pe la spate, îi mai e și frică!” Îi veni în gând să sară la el, dar își spuse că poate este un șiretlic. „Nu sunt ei chiar așa de proști ca să trimită numai un singur om.” Poate vor ca eu să mă depărtez de cățea și astfel să pună mai ușor mâna pe ea, fiindcă

nesăbuiința ei depășește orice închipuire”.

Liza îl observase pe Ștencl și în clipa aceea uită de grijile ei. Niciodată n-a avut ceva cu acest soldat, poate că în felul ei câinesc l-a iubit. În mod sigur, nu-i dăduse prea multă importanță. Acum însă începu să mârâie la el.

Lup se uită la ea. „Până acum a făcut tot posibilul să mă convingă că sunt oameni buni.” În glasul ei se simțea o enervare care venea din adâncul pieptului. Părul i se zburlise, iar în ochi îi apărură o licărire verzuie, prevestitoare de rău.

De data aceasta el încercă s-o liniștească. „Fii cuminte, nu-l lua în seamă. Nu e niciun pericol pentru că e doar un singur om. Dacă totuși vrei să faci ceva, atunci pregătește-te de luptă cu câinii. Cu câinii tăi”, adăugă răutăcios.

Nu era prea sigur că ar fi luptat cu câinii, pentru că le răspundea cu un scheunat prietenos, dar fără să se gudure.

„Nebunule”, șuieră ea printre dinți, schimbându-și mereu poziția încât să-l aibă pe grănicer mereu în fața ochilor.

Ștencl se apropia din ce în ce mai mult. De supărat și trist ce era, își pierduse și râsuflarea. Se gândise în toate felurile cum să-l cruțe pe câine, dar mai presus de toate acestea, era acel ordin, pe care trebuia să-l execute.

„Un singur om niciodată n-a avut curajul să mă atace”, încerca Lup să-i explice. Nu bănuia că în următoarele minute omul acesta o va face cu succes.

Se întoarse disprețuitor cu spatele spre grănicer.

— Acum, șuieră încet căpitanul.

Însă Liza reacționează mult mai repede. Se repezi ca un fulger asupra lui Ștencl chiar în clipa când acesta, cu degetele tremurânde, scoase piedica automatului spunându-și: „Trebuie s-o fac, e ordin. Ei sunt totuși atât de înțelepți încât să nu dea un ordin prost. Toți au fost pentru asta. Și veterinarul, care se pricepe la câini, și adjutantul, care a dresat atâția. Poate că ei au dreptate și nu eu.”

Oftă și ridică automatul. Încremeni.

Peste el se prăvăli sălbatic corpul de aproape patruzeci de kilograme al Lizei. Se agățase furioasă de mâna stângă, deviind traiectoria armei spre pământ. Îi dădu drumul imediat și își înfipse colții în cealaltă mână, neprotejată.

Icni și vru să se dea înapoi, dar se împiedică de-o piatră și căzu pe spate, parcă izbit de-o ghiulea de tun. Într-o fracțiune de secundă văzu cerul albastru și ochii înfricoșător de sticloși ai câinelui proiectați pe el.

„Fato, am crezut că ești un membru al familiei noastre ostășești, dar uite că dintr-o dată s-a trezit în tine fiara. Poate că ai dreptate, îl aperi. Tu ai bănuț ce aveam de

gând să fac.”

Avea timp să-și acopere gâtul cu mâneca de protecție, dar nu o făcu. Simțea o durere puternică în mână. Se uita drept în ochii aceia răutăcioși și zâmbea.

„Ești isteță, fato, ai împiedicat o crimă, ești o fată minunată. Mi-au venit în cap fel de fel de idei cum să-l scap, dar soluția ta a fost cea mai bună. Eu aș fi fost obligat în cele din urmă să execut ordinul. Știi doar că și voi, câinii, aveți regulile voastre de fier, că ascultați unul de celălalt, totdeauna cel care este mai slab de cel care este mai puternic, în timp ce la noi, oamenii, cel care este mai prost, de cel care este mai deștept”.

— Liza! șopti, nu de frică pentru că avea gâtul descoperit, ci de ușurare.

— Liza! strigă alarmat de jos căpitanul, scoțând pistolul din toc.

Mârâia fără să muște. Nu avea motive. Îi ajungea că ostașul zăcea la pământ ca un gândac neputincios și lipsit de apărare. Furia din ochi îi dispăruse. Întoarse mirată capul spre căpitan, ca și cum ar fi vrut să întrebe: „Omule dragă, în fond de ce te superi? Vezi bine că sunt de-a voastră!”

Stogončík, dintr-o săritură, fu lângă căpitan. Nu mai era nevoie, pentru că băgase pistolul la loc în toc.

— L-a apărat, spuse Stogončík ca să se afle în treabă.

Căpitanul își dădu și el seama de același lucru. Cu atât

era mai complicat să ia acum o hotărâre.

Grăsunul de Ștencl se ridicase de la pământ și o luase la vale pe povârniș, împiedicându-se mereu. Zâmbea, cu toate că din dosul palmei îi curgea sânge. Și nu numai că zâmbea!

— Pentru Dumnezeu! Cântă! izbucni căpitanul.

Ștencl, într-adevăr, mormăia un cântec. Îngrozitor de fals și de sfornăit, un fel de cântec păgân de mulțumire.

— E șocat, constată veterinarul. Doar s-a repezit la el, completă dând din cap atotștiutor.

Ostașul mormăi și când i se spuse că va trebui să facă o injecție antitetanos. Poate că acest lucru acum nu mai surprindea pe nimeni, însă în urmă cu câteva luni, grăsunul Ștencl leșinase când fusese injectat antitific²⁴, spre bucuria răutăcioasă a tuturor militarilor din companie.

Liza lăsă capul în jos. „De data asta am făcut-o, într-adevăr. O să aud din toate părțile acel cuvânt nesuferit: „Ptiu!”.

Însă lângă acești oameni era acasă, ceva o atrăgea spre ei. Știa că n-o să-l poată convinge până la urmă. Își dăduse seama de mult că nu mai are rost niciun fel de dojana.

Stăteau la poalele dealului și se sfătuiau.

²⁴ Medicament care se folosește împotriva febrei tifoide.

Simți o chemare puternică. Locul ei era lângă grăniceri. Înaintă câțiva pași.

Lup nu o strigă înapoi. Se împăcase cu gândul că va lupta de unul singur. Nu i-o luă în nume de rău.

Liza merse mai departe. Trecu discret pe lângă Prinț, care se gudură când o văzu, ca și cum nu s-a întâmplat absolut nimic, pe lângă Zmeu, care îi arăta totuși colții săi puternici, și se opri în fața lui Stogončík, ca să-i pună lesa. Rămase foarte surprinsă că nu auzi acel „ptiu!”. Ba mai, mult, adjutantul o mângâie, bătând-o ușor pe piept.

— Liza, da' știu c-ai făcut una bună, îi spuse acesta pe un ton de reproș, fără nicio urmă de răutate în glas.

Tonul pe care i-o spusese o impresionă.

Veterinarul dădu din cap supărat. De aceea, Stogončík se retrase imediat împreună cu Liza.

Muncitorii forestieri stăteau pe o movilă de pământ și se uitau. Rambousek mesteca absent pâine cu slănină și bea ceai din termos. Se înclină puțin și spuse vecinului:

— Asta ar fi bun pentru tine, Franěk!

Franěk ridică ochii grei și privi șovăitor spre vârful dealului. Se gândea ce caută câinele acela acolo. „Sunt singur cuc. M-am obișnuit așa, dar nu e bine. Cel puțin o să am și eu pe cineva care o să-mi țină de urât.”

Se ridică și se îndreptă încet, cu pași greoi, spre grupul de soldați.

— *Was ist mit ihm?* îl întreabă Gustl Grünfeld pe Rambousek. Acesta ştia tot atât de bine limba cehă ca şi germana, de aceea îi era indiferent pe care din ele o foloseşte.

— *Aber etwas mit dem Hunde*, mormăi Rambousek.

Bouzek plecă de lângă ei. Nu-l interesa câinele din vârful dealului. Nu-şi vedea capul de griji, pentru că cei de la Consiliul popular raional îi respinseseră cererea de divorţ. Mai picase acum şi întâmplarea cu femeia, care avea părut blond exact ca soţia lui. Îşi înghiţise oftatul, smulgând un fir de iarbă, pe care începu să-l mestece.

— Gustl Grünfeld se așează lângă el.

— Căsnicia este un lucru foarte frumos, spuse, dacă îți reușește. Dacă nu, și asta se întâmplă foarte des, devine un iad. Ce spui?

Pentru că Bouzek nu răspunse nimic, Gustl se ridică și se duse lângă Franěk, care se așează mai aproape de căpitan și fără să vrea îi atinse cozorocul caschetei.

— Ce va fi cu câinele? întreabă supărat.

— Știi doar, Franěk, răspunse căpitanul ridicând din umeri.

Franěk se uită la el contrariat. Nu-i făcea plăcere când oamenii îl obligau să se gândească. În atâția ani de stat aici se dezobișnuise de acest lucru.

— Îl omorâm pentru că altminteri se sălbăticește. Cu prima ocazie brigadierul silvie o să-l împuște pentru că

o să sfâșie căprioarele, adăugă căpitanul.

— Dar e păcat de el, mormăi Franěk.

— Bineînțeles că e păcat de el.

— Știți, eu sunt aici singur cuc, bombăni omul privind fără interes deosebit spre vârful dealului. E cel mai mare dintre toți câinii pe care îi aveți. Cel puțin șaiszeci și cinci. O mândrețe de paznic.

— Cine să te fure acolo, în sihăstria ta? spuse râzând căpitanul.

Franěk îl privi din nou descumpănit.

— Nu e vorba de mine. Eu, fiecărui aș... și își legănă mâinile mari, ca niște lopeți. Mă gândesc dacă se întâmplă ceva la graniță.

— Pentru asta ne-ajung câinii noștri.

— Dar ieri?

Căpitanul trebui să recunoască. Ieri, într-adevăr, câinii au dat greș. Începând cu Liza. După toate astea a mai venit și ploaia care a șters urmele.

— Chiar îl vrei tu, Franěk? se amestecă în discuție locotenentul-major.

— Ar avea nevoie de el, remarcă Gustl Grünfeld. Singur în toată hărăbaia aia de casă. *So ist ein schweres Leben, wissen's?*

Franěk își ridică sprâncenele stufoase ca și cum pentru o clipă s-ar fi gândit intens la ceva. Pesemne, fiecare cuvânt îi dădea mult de lucru până să-l

rostească, dar și mai mult avea de furcă cu gândurile.

— L-aș vrea, spuse în sfârșit.

Căpitanul zâmbi.

— Ar fi mai bine, Franěk, dacă în pustietatea aia a ta ai avea o femeie pe cinste.

Franěk își ridică din nou sprâncenele de parcă s-ar fi înfuriat. Aștepta să vadă ce mai are de spus căpitanul. Expresia feței îi era bănuitoare și posomorâtă.

— Bine Franěk, răspunse stingherit căpitanul. Cel puțin să ai câinele ăsta.

— Da, câinele, încuviință Franěk și se liniști dintr-o dată. Mâinile lui mari și grele se mișcau încurcate pe lângă trup.

„E-așa cum spuneam”, reflectă căpitanul, reluându-și gândurile. În fond ce știu despre el? Bouzek se desparte de nevastă-sa, iar ăsta poate că a avut vreuna înainte de a veni aici. L-o fi părăsit. Sunt bărbați care nu pot uita.”

— Numai că nu e chiar așa de simplu să-l prinzi, dădu căpitanul din cap, arătând spre Lup.

— *Ich geh' mit ihm*, se oferă Gustl Grünfeld.

— N-am nevoie de nimeni, se răsti Franěk la prietenul său.

— Așa e el întotdeauna, oftă Gustl. *Aber ich geh' doch!*

Căpitanul căzu pe gânduri. „Cercul se strânge” își zise. Și parcă i se luase o piatră de pe inimă, pentru că aceasta era o rezolvare acceptabilă. Cel puțin n-a mai

fost nevoie să omoare animalul acela superb. Se întoarse întrebător spre locotenent-colonelul veterinar.

— Și eu am închis ochii, mormăi acesta. Oricum, chiar dacă-l prinde viu, tot trebuie să-l aducă să-i facem o injecție.

— Ia-ți măcar mâneca, zise căpitanul.

Franěk dădu disprețuitor din mână.

— Mă pricep. Eu în timpul războiului...

Tăcu și căzu din nou pe gânduri. Ceva îi spunea că nu trebuie să vorbească mai mult, deși nu pricepea prea bine de ce.

— Ce, în timpul războiului? întrebă căpitanul curios.

— Artist de circ, îl ajută Grünfeld să răspundă.

— Nuu, dădu din cap Franěk. Am lucrat la circ. Așa... la animale, zise el dintr-o dată și așteptă o clipă să vadă ce-o să spună căpitanul. Nu-mi mai amintesc dacă la „Busch” sau „Krone”. În fine, la mai multe circuri. Câinele se potrivește peste tot.

— Da, câinele se potrivește, încuviință căpitanul. „Un câine teribil, care urăște oamenii și un însingurat care îi evită pe oameni”.

— Oricum, mult mai bine decât să-l fi lichidat, adăugă locotenent-colonelul.

Instructorul reflecta profund. Nu pune la îndoială faptul că cei doi vor ști cum să procedeze ca să prindă câinele, mai ales că unul din ei lucrase cândva cu

animalele, după cum nici faptul că acolo, sus, câinele nu se va apăra îndârjit. Nu trebuia să li se întâmple ceva. Cei doi știu foarte bine ce înseamnă câinii-obișnuiți, dar nu cei crescuți pe frontieră, chiar dacă zilnic trec pe lângă ei.

Stogončík se gândea că ar putea să lase liberi patru câini care l-ar fi imobilizat pe intrus. „Numai că acest lucru reprezintă un act de curaj, pentru că, garantat, acela este un bătauș, iar un câine ca Prinț, care a câștigat premiu la concursul de la Berlin, numai zece mii face, frățioare... dacă e vorba să calculăm.”

— N-am nevoie de nimic, mârâi Franěk de parcă îi citise gândurile.

Se întoarce și își puse fierăstrăul pe umăr. Toate mișcările lui erau încete și cu scop bine determinat. În cazul în care copacul ajunge aproape să se prăvale, omul trebuie să știe și să se ferească din cale. Dar nimic pripit. Durează destul până să dobori un asemenea uriaș, timp în care poți să chibzuiești destul. Numai un nebun ar fi în stare să stea să se răstoarne copacul pe el.

Lup aștepta. Își arată colții. Nu-i venea să-și creadă ochilor. Adineauri se apropiase de el un om căruia ori i-a fost frică, ori n-a mai vrut să-l atace și de aceea intervenția unei cățele a fost suficientă pentru a-l face să renunțe.

Acum spre el se îndreptau doi oameni. Cel care

mergea mai în urmă, nu-l interesa, pentru că își dădu seama că e un fricos. Primul nu avea nimic omenesc în el. Niciun fel de frică, niciun fel de prudență. Înainta direct spre el, fără a se grăbi. Mergea cu corpul înclinat înainte. Mâinile sale lungi se bălăbăneau pe lângă corp. Era supărat și pe fața lui se putea citi o expresie de cruzime. Avea părut zbârlit și roșcat ca o vulpe. Și mirosea. Lup-Negru nu suporta mirosul oamenilor, fiindcă îi ura. Dar mirosul emanat de acest om – amestec de transpirație, murdărie și băutură – îl tulbura.

Se zbirii și toți mușchii frumosului său trup se contractară.

Nu, omului acestuia nu-i era frică de câine. Nici în mâini nu ținea niciunul din lucrurile acelea primejdioase care omoară de la distanță. Nu avea nici măcar bâță. Nimic. Semăna mai mult cu un animal puternic și amenințător, care înaintează încet, conștient de forța sa.

Omul acesta fioros ajunsese acum periculos de aproape și Lup încă mai ezita. Nu-și putea explica de ce nu dăduseră drumul la câini și nici curajul acestui bărbat.

— Mai bine renunță, Franěk, strigă de jos căpitanul.

Tăietorul de lemne nu se uită înapoi. Nu-i interesa nimic altceva în afară de câinele pe care dorea să-l supună. Știa că o să izbutească. Îl sfida și în același timp

îl stima.

— Suntem egali, șopti el fără să-și poată explica în ce consta această egalitate.

— *Was meinst du, Tony?* întrebă nesigur Gustl, care mergea în urma lui cu prudență.

Întoarse privirea. Știa că în acest fel oferă câinelui prilejul să-i sară în spate. Dar acum pur și simplu îl disprețuia. „Nimic nu supără și enervează felinele mai mult, ca atunci când omul le întoarce spatele, jignitor.”

Dar Lup nu sări la el. Era doar foarte neliniștit.

— Poate, începu Franěk să vorbească apoi, că nu trebuia să pomenesc de circ, nu? și se uită întrebător la Grünfeld.

— Nu văd de ce, se miră Gustl. Mai bine lasă astea și fii atent să nu se repeadă bestia în spinarea ta.

Pe fața instructorului se vedea îngrijorarea. Avea muștrări de conștiință. Cunoștea bine această categorie de câini al căror comportament fusese stricat. În zece ani de serviciu întâlnise multe cazuri. Totdeauna se găseau conductori care la început se apucau să lucreze cu entuziasm, dar care apoi, fie că nu aveau în suflet destulă dragoste, fie că îi lăsau nervii, începeau să bătă câinele ce le fusese încredințat. Știa ce înseamnă când câinele lucrează de frică și cu ură față de om. Așa educău câinii dincolo, de partea cealaltă a frontierei. Știa de asemenea că e nebunie curată să te apropii de un

asemenea câine, fără să ai ceva în mână.

Nu cunoștea însă acea categorie de oameni din care făcea parte Franěk.

Când Lup se repezi prin surprindere, nu reuși să apuce mâna stângă a lui Franěk, intenționat îndoită din cot, că și primi peste nas o lovitură atât de puternică, dată cu muchia palmei drepte, încât se răsuci în aer și căzu, izbindu-se cu șoldul de pământ. Văzu stele verzi, dar sângele îi fierbea prea tare în vine ca să se gândească la durere mai mult de câteva secunde. Exact cât avea nevoie ca să se ridice de la pământ.

Se năpusti din nou fără să-l pună-n gardă, sau să mârâie. Era un atac pe tăcute. De data aceasta șterse suprafața pământului, intenționând să atace la picioare.

Dar un pumn îl izbi cu iuțeala fulgerului peste bot, rănindu-i cerul gurii și aruncându-l cel puțin doi metri înapoi.

Era la pământ. Din gură îi curgeau bale. Scâncea. Știa că după atacul său asupra unui dușman atât de puternic, trebuie să se aștepte neapărat și la contraatac.

Tăietorul de lemne sta în picioare și își ștergea încheietura mâinii drepte de saliva lăsată de botul câinelui, privindu-l cu niște ochi vicleni, de parcă s-ar fi amuzat. Îi vorbea pe un ton liniștit. În glasul lui era un amestec de vorbe jignitoare, dar și de puțin respect.

— Ai înnebunit, măi jăvrică, dacă ai impresia că mă

sperii de tine.

Se gândi o clipă extenuat și își încreți fruntea.

„La circ nu mi-au dat voie pe urmă la animale, decât să le curăț cuștile, mormăi furios. Ziceau că le bat. În ochi i se citea acum mânia. Dacă ai fi văzut pisicile alea mari cum vroiau să-mi sară-n gât, pe la spate. Acum, tu pentru asta te pregătești. Cel puțin tu vii din față, se vede asta în ochii tăi.”

Într-adevăr, Lup se pregătea să se repeadă la gâtul lui. Își adunase încet-încet toate forțele pe care vroia să le arunce în acest atac. Spera să fie ultimul. Se lăsă la pământ ca să aibă un sprijin mai bun când va fi să se năpustească. Dar nu putu să sară pentru că bărbatul îi vorbea mai departe și în glasul lui era ceva care-l făcu să fie mai prudent.

— Am lucrat cu leii, mă jăvrică. N-am avut nevoie niciodată de o cușcă de rezervă. Totdeauna am știut unde și cum să lovesc, în așa fel ca animalul să fugă și să-i piară cheful să mai atace. Cel mai rău e ursul. Este atât de leneș, că se înfurie dacă îl trezești din somn. Dar e mai puternic decât leul.

Stătea pe loc, ușor înclinat înainte, mișcându-și mâinile mereu. Rămăsese cu acest obicei de când lucrase la circ. Nu avea nimic gândit dinainte. Acest lucru îl făcea în locul lui natura, care îi ajută pe cei puternici. Observă cum câinele se uita la gâtul lui. Era

clar că acolo se va rezezi. Își mișca mâinile întruna fără să știe de ce. Creierul lui nu mergea cu raționamentul chiar atât de departe. Încetă să mai vorbească, pentru că simțea că se apropie momentul când câinele îl va ataca. Îi apărură în minte leul ieșind din maneaj prin tunelul de gratii. Îngrijitorul nu mai știa ce face. Băuse un litru de rom care ar fi trebuit de fapt să fie diluat în zece litri de apă caldă și dat elefantului ca medicament contra răcelii. Dăduse drumul unui urs, pentru numărul următor, mai repede decât trebuia, încât se întâlnească în tunel cu leul care tocmai își termina programul.

— ...Ursul ăla l-a sugrumat pe leu, zise Franěk. Leul omoară numai atunci când poate sări.

Se aplecă și mai mult.

Lup-Negru țâșni de parcă l-ar fi catapultat chiar pământul.

În timpul saltului său scurt se întâmplă ceva neprevăzut. Până în clipa când se aruncase asupra lui Franěk se gândise doar la mâinile acelea în continuă mișcare, fără să-și dea seama că și picioarele dușmanului său de moarte sunt pregătite de luptă, chiar dacă stăteau nemișcate. Mâinile îi distraseră atenția și tocmai aici a fost greșala lui. Primi o lovitură în burtă. Se rostogoli într-o parte, iar colții lui mușcară în gol.

Tăietorul de lemne nu-și agitase mâinile fără rost. Cu o mișcare rapidă înșfăcă animalul de gât.

Bărbatul se îndreptă de spate. Stătea acum țeapăn ca un stâlp și râdea animalic. Apucase câinele de gât, ținându-l departe de corp, ca să nu-l zgârie.

Începu să-l învâртеască. Mai întâi încet, apoi din ce în ce mai repede. În primele clipe câinele mai opuse rezistență, dar după aceea renunță. Continua să-l învâртеască din ce în ce mai repede.

Se opri brusc. Simți cum îi trosnesc în mână vertebrele gâtului. Ridică puțin mâinile și izbi cu câinele de pământ.

Lup rămase nemișcat. Horcăia.

— *Bist du ein fabelhafter Kerl!* răbufni Gustl în spatele lui.

Franěk se întoarse încet. Nu părea obosit deloc, dar nici nu avea vreo satisfacție din această luptă.

— A fost mai greu decât cu pisica aia, spuse extenuat. Atunci... și încercă să-și amintească. Na, mi se pare că pantera. Am învârtit-o și pe ea tot așa. Atât doar că și-a strivit capul de gratii.

— N-aș vrea să am de-a face cu tine, oftă Gustl.

Franěk continua să privească absent. I se păru că de-abia acum realizează de fapt pentru ce venise el aici.

— Va fi un câine bun, zise în sfârșit. O să-i fie frică de mine până la moarte. Totdeauna am căutat, încă de la început, ca animalele să știe că nu e de glumit cu mine. Pe urmă n-aveam nicio grijă. La fel și cu ăsta, acum.

- Crezi oare? îl întrebă sceptic Gustl Grünfeld.
- Știu eu!

Instructorul Stogončík începu să urce povârnișul. Era limpede că nu va mai avea nevoie de pistol. Îl privea cu admirație pe acest om și totuși nu-i plăcea de el. „Cu câinii nu se procedează așa. E mai mult decât cruzime. Va fi cel mai rău câine din regiune, își spuse în gând. Un om rău și un câine rău e ceva degradant. Nu mi-aș dori să lucrez cu un asemenea câine. Tot timpul ar aștepta un moment de neatenție din partea mea ca să se repeadă la gât. Câinele are memorie bună.”

Franěk auzi zgomot de pași și se întoarse încet.

- Ați vrea să-mi împrumutați cureaua cu țepi?

Stogončík i-o dădu tăcut.

Lup își revenise dar nu schiță nicio mișcare. Îl durea tot corpul. Respira greu. Văzu două mâini pregătite să-i lege cureaua de la gât cu zgarda. Își dădu seama că sunt aceleași mâini care erau cât pe-aci să-l sugrume și mârâi înăbușit.

— Nu ți-ajunge? se miră Franěk. Îl lovi cu piciorul în burtă și se întoarse spre Stogončík, care privea dezgustat această scenă. O să fie un câine bun!

— Și eu v-aș trage una cu piciorul, spuse răutăcios instructorul. Așa se procedează cu animalele?

Franěk râse prosteste.

— Acum e câinele meu!

Lup se ridică istovit. Se clătina. Încercă să opună o slabă rezistență, pentru că nu vroia să meargă după acest om îngrozitor, care îl privase de conștiința Valorii proprii și de respectul față de sine însuși. Însă țepii curelei i se înfipseră în gât. Porni încet, cu capul în jos, în urma noului său stăpân.

— Oricum, tot e mai bine decât să-l fi lichidat, remarcă veterinarul.

Instructorul dădu sceptic din cap.

— Poate că e mai bine să mori, decât să-ți pierzi curajul pentru totdeauna, spuse îngândurat.

Căpitanul privi ceasul de la mână.

— A durat treizeci și unu de minute, spuse pe un ton sec. Nu și-a pierdut el tot curajul în timpul ăsta.

9

În noaptea aceea vântul șuiera ca un cuib de șerpi întărâtați. Era un vânt cald, pentru că după un august năbădăios și fierbinte, venise acum o splendidă vară indiană. Totuși, nu te puteai baza prea mult pe căldura asta. De multe ori, noaptea, se lăsa frigul și vântul se transforma în vijelie, care, de undeva, de la sud, poate dinspre Alpi, aducea vestea că pe-acolo căzuse zăpada. Vântul cald izbea obloanele de la ferestre, care fuseseră

verzi cândva, cu frunze de tei pictate simbolic pe ele și inimioare traforate. Acum le deschidea și le închidea ca un neastâmpărat. Obloanele scârțâiau îngrozitor. Lui Franěk nu-i trecuse niciodată prin minte că ar trebui să ungă balamalele. Fostul proprietar, neamțul, din contră, nu concepea să nu le ungă. Înainte oamenii trăiau mai liniștit și le rămânea timp pentru treburi din astea. Cândva, aici locuise o familie germană numeroasă. Toți erau buni gospodari și făceau toate reparațiile locuinței, ori de câte ori era nevoie.

Începând din patruzeci și opt, aici locuia Franěk singur. De fapt, până în cincizeci și doi, locuise împreună cu tatăl lui, care apoi murise. Franěk nu-și pierdea timpul cu fleacuri, astfel că obloanele scârțâiau și la fiecare izbitură de vânt toată casa se clătina din temelii. De peste tot se auzeau sunete și zgomote ciudate. Vechile cuferे nemțești erau pline de cari. Grinzile pe care se sprijinea tavanul greu din scânduri de stejar se deformaseră și din când în când trosneau. Acoperișul se lăsase, iar bucățile de șindrillă care intraseră una în alta scrâșneau ca dinții unui om înfuriat. Ramurile de pin și ciorchinii roșii ai scorușilor loveau din când în când acoperișul, care suna ca o tobă.

— Să fiu în locul dumneavoastră, n-aș sta aici, spuse soldatul Kučera, care se așezase în fața lui Franěk.

Acesta nu-i răspunse. Continua să lucreze fără să se

uite măcar o clipă la el. Ținea între genunchi fierăstrăul și îl ascuțea. Un dinte în afară, altul înăuntru.

Soldatul împinse paharul plin cu un lichid albăstrui.

— Nu vă supărați, dar nu pot.

— Totdeauna ai băut, mormăi Franěk.

— Acum n-am voie, am avut comoție cerebrală. Un milimetru mai trebuia și m-ar fi înghițit pământul.

Scrâșnetul neplăcut al pilei încetă. Franěk își ridică privirea.

— Tu ai fost ăla?

— N-ați știut? Eu și Krátký. Se pare că vom fi avansați la gradul de fruntaș. Poate primim și insigna de grănicer de frunte.

— Deci voi sunteți cei doi, spuse Franěk, pe un ton obraznic, îndreptându-se spre fereastră. Înțepeni oblonul cu o surcea. Câteodată mă enervează când se tot izbește așa, explică.

Soldatul se uită la ceas.

— Trebuie să plec, domnule Franěk. Da' vreți să vă însurați?

Franěk se uită la el contrariat.

— Ce altceva puteau să vă scrie cei de la raion, de la Budejovice, nu? Scrisoarea aia pe care v-am adus-o atunci.

Franěk nu răspunse nimic. Se uită într-o parte, în colțul unde, lipită de perete, era securea. Soldatul nu-i

urmări privirea. „Poate că a spus-o doar așa, într-o doară”. Franěk tocmai se gândea la asta și la multe alte lucruri. Se apropie de masă și dădu pe gât păhărelul cu băutură.

— Lasă, dacă nu vrei, mormăi.

— Aș fi vrut să-mi ung și eu gâtulejul, zise soldatul din ușă.

— De ce?

— Eh! și dădu plictisit din mână. M-am certat cu prietenul meu. Știți că pentru o femeie?

Franěk îl privi tăcut.

— Femeia care nu știe ce vrea sau pe cine-i vrea, totdeauna strică prieteniiile vechi, spuse soldatul stând mai departe în ușă.

Afară sufla un vânt călduț. Răsăriseră primele stele. Soldatul privea cerul albastru și se gândea că povestea cu Eva nu e chiar așa cum spusese el. Omul face pe indiferentul ca să nu râdă ceilalți de el. Se întoarce repede, intră în odaie și spuse:

— Să nu vă-nsurați, domnule Franěk.

Râse obraznic și dispăru în întuneric.

Franěk se așeză și privi pentru o clipă flacăra lămpii cu petrol. Dădu din cap nemulțumit. Prea se adunaseră dintr-o dată atâtea lucruri la care trebuia să se gândească. Începu să-l doară capul.

Nu spusese nimănui că cincisprezece ani de singurătate pot să doboare sau să schimbe omul total. Chiar dacă ar fi vrut să se destăinuiască, tot n-ar fi găsit cuvintele potrivite, pentru că lui creierul îi funcționa destul de încet. Dacă mai avea câteodată o sclipire, aceasta nu era istețime, ci experiența pe care i-o dăduse viața.

Prezența câinelui îi făcea bine, chiar dacă știa că animalul nu-l iubește și n-o să-l iubească niciodată. Dar câinele scotea sunete, ca orice ființă. Nu era vorba decât de asta. Câinele umbla, lipăia apa și trăgea cu dinții de carne. Și câteodată mârâia.

Adevărat, din când în când mai nimerea pe la el vreun ostaș, ca astăzi Kučera. Doar atunci când, într-adevăr, nu mai exista nici o altă posibilitate să te mai duci undeva.

Franěk reprezenta doar o fărâamă a naturii, iar chipul lui aproape negru era tot atât de plin de viață ca piatra în apă. Cu barba lui roșcată, nerasă de mult, cu unghiile care uitaseră cum arată foarfeca, dar care erau rupte de coaja tare a pinilor și molizilor, inspira teamă tuturor. Se obișnuise demult să tacă. Era mut ca un copac. Și tot demult încetară să-l mai invite familiile tăietorilor de lemne de prin împrejurimi, fie că era vorba de Grünfeld, sau Kováč, niște oameni cumsecade, ori de Iovănescu, o familie de originali. Nici rotofeiul de Rambousek nu-l

mai invita pe la el. Când Franěk încă îi mai frecventa, totdeauna se așeza în colțul cel mai întunecat al odăii, unde stătea tăcut ca o buturugă. Din întuneric îi luceau doar ochii, care băgau spaimă-n neveste. Acum ședea la masă și bea. Aici, la graniță, toți bărbații făceau rachiu. Dracul mai știa ce e voie și ce nu. Îl fierbeau de multe ori ca să-l facă de optzeci de grade. Mirosea a saboți și a toate fructele otrăvitoare posibile. Nimeni nu bea mai mult de o jumătate de litru, însă bărbatul ăsta negricios și tăcut trăgea la măsea răzbit. Nici măcar un pin înalt de treizeci de metri, n-ar fi putut să-i vină de hac.

Nu se mai pomenea demult despre el în casele celorlalți muncitori forestieri. Încetaseră să se mai gândească la o eventuală înrudire cu vreuna din familii, pentru că femeilor le era groază de el. Nu mai făcea parte din categoria oamenilor, devenind doar ceva legat de munca lor.

Să fii cu Anton Franěk în echipă, însemna ceva. În câteva secunde – în sensul cel mai strict al cuvântului – reteza cu fierăstrăul lui mecanic un molid de șaizeci de ani. Un muncitor fără egal. Nu avea nevoie de nimeni care să împingă cu cangea. Totdeauna se descurca singur. Nici nu ridica bine capul și știa imediat din ce direcție bate vântul și în ce fel poate să-i ușureze munca. Simțea, de asemenea, orice schimbare a direcției vântului. De câte ori, aparent nejustificat, nu începea să

taie trunchiul copacului din direcție opusă. Până ce fierăstrăul să ajungă la capăt, vântul își și schimba direcția, culcând ascultător copacul, exact în locul unde vroia el.

Masa la care ședea era primitivă, improvizată din scânduri negeluite. Pe cea veche, sculptată, mâncată de cari, o făcuse praf dintr-o lovitură de pumn, într-un moment de furie. Din scândurile de pe fața mesei, capetele cuielor ieșeau înafară. Îl interesa tot atât de mult ca și obloanele care scârțâiau.

Stătea tăcut și se uita la Lup. Dar nu se gândea la câine. „Deci ăștia au fost cei doi”, șopti. Închidea și deschidea pumnul. „Auzi... și să nu mă înșor”. Aproape că zâmbi total absent.

Câinele știa pe-ale lui. Lup-Negru era un câine regesc. Cândva avusese o părere bună despre el însuși. De data; asta devenise un câine îmblânzit. Un animal cu comportamentul stricat, căruia i se zbârlea părut pe spinare, ori de câte ori se uita la tăietorul de lemne. Acum era un câine cu un caracter rău, fiindcă niciun câine din lumea asta, pur și simplu nicio vietate, nu suportă la infinit, impasibil, cruzimea, despotismul și umilirea.

De fapt nu era un câine îmblânzit. Instructorul Stogončík și căpitanul intuiseră bine. Acum doar se

prefăcea. Niciuna din loviturile primite nu reușise să-i potolească dorința nestăvilită de a-și lua revanșa. Pe Lup îl lega de om o cătușă. Avea timp destul. Tăietorul de lemne avea și el timp.

Câinele îl ura. Îngrozitor. De moarte. Oricare alt câine în locul lui ar fi fugit de sute de ori în aceste trei luni, însă Lup nu. Adevărat, nu raționa ca un om, însă gândurile lui – pentru că nu erau doar instincte – erau aproape ca ale unui om. Pur și simplu nu fugise pentru că avea timp destul să o facă. Mai avea și niște datorii de plătit. Nu simțea el chiar așa. Dacă ar fi putut să vorbească, bineînțeles că nu ar spune-o cu aceste cuvinte.

Situația lui se putea compara cu aceea a unui frate sălbatec din nord, de dincolo de Cercul Polar, care nu reușește să doboare elanul din prima lovitură. Aleargă apoi după el, uitând că mai sunt și alți elani, mult mai ușor de doborât. Îl fugărește mereu pe primul, pentru că e vorba de prestigiul său.

„O să-mi cazi tu în labă”, mârâi imperceptibil Lup.

Dar bărbatul era cu ochii în patru și urmărirea orice mișcare a botului câinelui. Înțelegea puțin limbajul lui, chiar dacă nu-l auzise când mârâise.

— Ori tu pe mine, ori eu pe tine! și râse răgușit.

Lup în realitate ura pe toți oamenii. Avea și de ce. Făcea legătura între două noțiuni – omul și biciul. Asta

fusese odată. Acum – omul și securea, buturuga groasă și muchia mâinii care lovește la nas. O lovitură cumplită, care îl face pe câine să-și piardă cunoștința. Deci – omul și lovitura. Așa era cel mai corect.

Câteodată se mai abătea pe aici câte cineva de la companie. Destul de des și ofițerii. Altădată n-ar fi venit așa de frecvent ca acum, pentru că toți erau curioși să-l vadă pe Lup. Mai des veneau cei care lucrau cu câinii și îi iubeau.

Fusese de câteva ori și căpitanul Hájek. Era tot așa de tăcut ca și tăietorul de lemne. Pentru că venea seara târziu, după ce punea la punct toate problemele companiei, se așeza lângă focul aprins de Franěk cu puțin timp înainte și se uita când la flăcări, când la câine.

De multe ori cei doi bărbați nu scoteau toată seara niciun cuvânt. Ședeau la masă și beau otrava aia de rachiou.

Tăietorul de lemne scoase o sticlă din dulap și turnă rachiul în două pahare mai mari. Era semn că are încredere în căpitan. Acestuia îi era perfect egal unde și cum se producea băutura asta mizerabilă, îngrozitor de tare, dăunătoare sănătății, pentru că avea grijile sale. Dacă băutura asta îi face rău unuia din interiorul țării, asupra grănicerului, care-i un om mai aspru, nu are niciun efect.

Totdeauna mai întâi își netezea distrat părul blond și rar, iar apoi dădea pe gât paharul cu rachiu. Nici nu lăcrima.

„În fond cu ce mă deosebesc eu de acest pustnic”, se gândea căpitanul. Privea flăcările și gândul îi era la femeia pe care și-ar fi dorit-o tovarășă de viață. „E o femeie minunată. Dacă aș fi fost un funcționar care vine acasă la două și jumătate, aș fi găsit masa pusă, iar ea m-ar fi întâmpinat cu zâmbetul pe buze. Însă eu am meseria pe care o am și ea n-ar fi venit cu mine în pustietatea asta. În plus, mai sunt și o fire sentimentală. Așa nu merge în serviciul nostru.” Bău și al doilea pahar.

— Alaltăieri am fost pe la Bouzek, spuse fără să se uite la Franěk. Numai că la el e imposibil să stai.

— De ce?

— Tot timpul nu vorbește decât despre nevastă-sa. I-au respins din nou divorțul. E o plictiseală întreagă să ascuți discuțiile lui despre femei. Căpitanul oftă. Dumneata cel puțin nu vorbești despre asta.

Franěk ridică ochii nesigur.

— Dar cea pe care au omorât-o? Se știe ceva despre ea?

— Bineînțeles că da, dădu din cap căpitanul. Atât doar că nu suntem noi primii care aflăm. De asta se ocupă alte organe.

— Când se vor termina cercetările?

— Pot să dureze și trei luni. Un asemenea caz nu se rezolvă într-o săptămână, mai ales că femeia e cetățeană străină.

Franěk se făcu mic.

— Deci era străină, oftă el.

Căpitanul se gândea la cu totul altceva.

— E ciudat că ți-ai ales tocmai casa asta.

Tăietorul de lemne își muncea creierul. Îl respecta pe căpitan, care era un om slăbuț, dar care bea ca un bărbat, fără ca ochii lui să-și schimbe privirea cenușie, cercetătoare.

— Casa asta, repetă Franěk. Își înghiți vorbele. Simțea în întrebare o primejdie, însă nu putu să-și dea seama în ce consta. Vroia să dea un răspuns înțelept și de aceea își căuta cu greu cuvintele în capul în care nu avea nimic. Casa asta nu am ales-o eu, răspunse în sfârșit.

Căpitanul știa că așa este. Tatăl lui Franěk murise aici în '55, iar mama, cu un an înainte. De ce bătrânii părăsiseră câmpia roditoare a Elbei pentru a veni aici, nimeni nu va ști niciodată.

Căpitanul se gândea la ale sale. „Câteodată serviciul e greu, mult mai greu decât își poate închipui cineva. Să aperi frontiera nu înseamnă numai să stai la pândă, cu mâna pe armă, gata să-ți dai viața. De multe ori înseamnă să știi și să bei. Chiar și o porcărie ca asta. Să

bei nu numai de nevoie, ca să mai afli câte ceva, dar și așa, de supărare și necaz.”

— Știu. Nu cred că oamenii au venit să populeze regiunea frontierei de plăcere. Mai ales cei care nu sunt de la țară și care aveau o gospodărie.

Se uita îngândurat la câinele ai cărui ochi scânteiau ca două smaralde.

— Mă mir că nu ți-ai adus o femeie zdravănă.

Franěk tăcea ca o buturugă.

— Pe Bouzek l-a înnebunit singurătatea, adăugă căpitanul.

— Și pe mine... la fel, recunoscui Franěk. Dar femeie nu-mi iau. Pentru nimic în lume.

Aceste ultime cuvinte îl surprinseră pe căpitan. Făcuse încă un pas în cunoașterea oamenilor.

— Vorbești de parcă femeia ar fi o sperietoare.

— Sperietoare! Astea-s prostii!

— Sunt!

Căpitanul își dădu seama că n-ar fi înțelept să continue această discuție. Tăcerea era mai bună. Maiorul, care știa să aibă o privire convingătoare, îi spusese când discutaseră ultima dată: „Aici, în regiunea asta, a locuit familia Görstner. Fiul lor a fost SS-ist. Pe frontul de răsărit a primit crucea cu spade. După ce s-a terminat războiul s-a predat trupelor sovietice, a ajuns aici și apoi a șters-o la americani.”

Însă cuvântul „regiune” era ceva foarte vag. După '45 în multe zeci de case nu s-a mai mutat nimeni, astfel că treptat au căzut în paragină, ori au servit ca obiective militare în aplicații și tancurile le-au făcut una cu pământul.

Nu s-a păstrat nimic. Nicio însemnare. După marea cotitură, au început să vină aici tot felul de oameni, și cinstiți și pușlamale. Se distrugeau și se ardeau la întâmplare toate hârtiile și nimeni nu-și dădea seama că de fapt, prin asta, se făcea un serviciu naziștilor.

„În definitiv, spusese atunci maiorul, au fost destui cu numele Görstner. N-o fi chiar ăsta din München.”

— Franěk, nu știi ce fel de familie germană a fost cea care a locuit aici înaintea ta?

Franěk încetă să-și mai toarne rachiu. Mâna îi tremura puțin, dar căpitanul nu observă acest lucru. Se uita la câine.

— Cine-și mai aduce aminte, răspunse târăgănat. Când am venit noi, ei erau demult evacuați.

— Dar de ce ați venit aici?

— Ne-a ars casa.

— Unde?

— Acolo, unde am stat înainte. De fapt, eu n-am locuit cu ei. De la paisprezece ani am tot colindat lumea cu circul. Am cutreierat-o aproape jumătate.

Căpitanul dădu din cap.

Franěk se antrenă în discuție. Îl liniștea faptul că acest căpitan nu punea prea multe întrebări.

— După aia, tata s-a apucat de băutură, fiindcă oamenii ziceau că și-a dat singur foc la casă, cică să primească banii de la societatea de asigurări.

— Cândva se mai făceau și din astea, încuviință căpitanul.

— Ne porecliseră „incendiatorii”. M-am întors pe la sfârșitul războiului... Curgea și o apă pe-acolo.

— Elba?

— Da. Cred că Elba. În niciun caz tata nu dăduse foc la casă. Lucrul ăsta îl mâhnea tare mult... în '48 ne-am mutat, ca să scăpăm de gura lumii.

Franěk tăcu fiindcă din nou încetase să se mai gândească. Se sperie puțin. „Poate c-am vorbit prea mult. Și-așa ei știau de circ, însă despre Inge, nimic.”

Căpitanul nu spuse nimic. Își turnă din nou în pahar. Era al treilea. Poveștile astea vechi, de fapt, nu-l prea interesau, însă cazul petrecut recent le reactualizase. În felul lui garanta pentru oamenii de aici și în cazul acesta ar fi trebuit să știe despre ei totul. Dar ce înseamnă acest „tot”?

— Mă gândesc mereu la femeia împușcată, spuse încet. Franěk goli paharul și îl puse ușor pe masă.

— Și eu la fel. Pe fața lui nu se văzu nici cea mai mică tresărire. Părea o piatră care zace-n apă. Își căută

cuvintele.

— În ultima vreme a fost liniște pe-aici, zise în sfârșit, de parcă limba i se poticnea de cerul gurii. Era din cauza rachiului. Mă gândesc la ea cum zăcea acolo, vorbi el încet și privi spre foc. Și părul ca...

— Secara coaptă, îl completă căpitanul.

— Să zicem... Secară coaptă... Am văzut mulți morți... da, da, însă pentru prima dată o femeie. Era foarte frumoasă...

Căpitanul îl privi surprins.

— Știi, Franěk, ești singurul care spune despre ea că era frumoasă.

— Cel puțin mie așa mi s-a părut.

Căpitanul dădu din cap.

— Avea mai curând trăsături bărbătești, barba aceea proeminentă și nasul lung și subțire. Am crezut că nu-ți plac femeile!

— Nu-mi plac, răspunse Franěk. Nu-mi trebuie. Vreau să am liniște.

— De-acum încolo o să fie multă vreme liniște. Neapucăm să-nvățăm limbi străine.

— Chiar nu se știe nimic despre ea? întrebă Franěk aplecându-se peste masă.

— Nimic, răspunse căpitanul ridicând din umeri. Oficial o chema Inge Tiefbach. Așa era scris în pașaport. Într-adevăr locuia la München și într-adevăr era

ingineră. Hidrologie, cam așa ceva.

— Ea a fost?

— Nu. Acea Inge Tiefbach trăiește. La München. Știi, Franěk, nu cunosc nici eu prea multe. Cei de la contrainformații nu se destăinuiesc nimănui. Oricum, e o poveste încurcată. Sunt fericit că cei doi militari au scăpat teferi din toată treaba asta.

Kučera și Krátký, spuse încruntat Franěk. Kučera ăla a fost pe aici în seara asta. E un ostaș bun.

— Este. Puțin a lipsit ca să nu plătească cu viața. Atâta doar că a tras mai repede și mai precis.

— Atâta doar că a tras mai repede și mai precis, repetă după el tăietorul de lemne.

Se vedea că nu se gândise la aceste cuvinte când le repetase. Începu să-și răsucească o țigară din hârtie de ziar cu un tutun care mirosea urât.

Căpitanul îi întinse tabachera.

— Ia o țigară!

— Sunt prea slabe pentru mine.

„Toate presupunerile s-au dat peste cap, gândi căpitanul. Serviciul ăsta e cel mai greu din câte cunosc eu. Chiar dacă oamenii își închipuie că e suficient să știi nemțește și să ai pantofii lustruiți. Nu știu cum o să mă descurc până la urmă. Au trecut aproape trei luni.” Se dojeni singur. „Dacă toți ar gândi așa, nu știu cine ar mai rămâne aici, la frontieră.”

— Franěk, m-ai ajutat de multe ori.

— Eh! mai tragem o dușcă?

În vatră trosnea o buturugă. Căminul era foarte bine construit, însă trebuia să știi cum să arzi lemnul în el. Franěk, într-adevăr, se pricepea. Niciun fel de surcele, nimic. Crăpa dintr-o singură lovitură butucul. În despicătură înfigea o pană de lemn, iar în adâncitura care se forma îndesa mușchi uscat. Dădu foc la mușchi. Acesta fiind uscat și îndesat până în inima lemnului, făcea ca focul să învăluie imediat butucul care ținea până dimineța. Trebuia doar ca, din când în când, să-l împingă în mijlocul vetrei.

— Suficient, spuse căpitanul și luă paharul de pe masă. Dumneata ce crezi?

— Absolut nimic. Nu o cunoștea nimeni de pe-aici.

— Totuși, în noaptea aceea, oamenii au vorbit despre ea pe la casele lor, nu?

— Au vorbit, încuviință Franěk. Își mușcă buzele. Era și normal, fiind vorba de o femeie. Am stat cu Bouzek și ne-am tot ciorovăit amândoi. El crede că pur și simplu a vrut să treacă peste graniță.

— Prostii, spuse căpitanul dând din cap. Purta armă. N-a trecut cu ea frontiera. Avea pașaport fals. Știa bine cum arată frontiera în zona asta. Ea trebuie că se ducea la cineva.

— Poate că s-a și dus la cineva, zise Franěk.

— Ce-i cu Katorio, sau cum îl cheamă?

Franěk ezită o clipă. Apoi dădu din cap.

— Asta nu, spuse categoric.

— Sau la vreuna din familiile nemțești. Doar era nemțoaică.

— Numai oameni cumsecade.

În vatră trosneau buturugile, iar rășina care începuse să se topească răspândea un miros plăcut. Franěk își aprinse ținara de la foc.

— Ce fumezi, Franěk?

— Tutun. Răsuciți-vă o țigară, dacă vreți!

— Eu nu. Mulțumesc. Mi-ajunge otrava asta pe care am băut-o. Să mulțumești locotenent-colonelului. Acesta se obișnuise în lagăr cu tot felul de lucruri. Acum pentru el nicio țigară nu e suficient de tare. La fel și pentru maior.

— Nu i-am văzut demult pe aici, mormăi Franěk. Udă bine hârtia de ziar cu salivă, apoi începu să răsucească țigara cu un întreg ceremonial.

— Poate că o să-i vedeți, spuse căpitanul. Însă nu știu când.

Mai stătu o clipă frecându-și mâinile subțiri și noduroase. Se gândi din nou la femeia ucisă și realizează că totul îi scapă printre degete. Praga vroia să știe rezultatele cercetărilor, dar totodată nu comunica nici măcar ceea ce se aflase până atunci în legătură cu acest

caz. Îl frământa întrebarea chinuitoare: unde se îndrepta și către cine? La urma urmei, de clarificarea acestei întrebări depindeau toate celelalte aspecte ale cazului.

Se uită la câinele care stătea culcat lângă perete. Se aplecă puțin și întinse, periculos de aproape, mâna spre el. Nu se gândi că i s-ar putea întâmpla ceva, fiindcă niciunul din câinii din companie n-au avut curajul să-l înșface de mână.

— Eu n-aș face asta, îl preveni tăietorul de lemne.

Și mai înainte ca Lup să țâșnească din tăcerea lui înspăimântătoare, apucă mâna căpitanului, trăgând-o înapoi.

— Vreți să rămâneți fără degete?

— Nu poate fi îmblânzit?

— Ba da, dar nu așa. Cu ăsta nu merge cu vorba bună. Mie nu-mi face absolut nimic.

— Poți chiar să-l și mângâi?

— De ce l-aș mângâia?

Lup până acum urâse pe toți oamenii, dar în ultima perioadă această ură se transformase în indiferență. Pur și simplu pentru el nu mai existau. Nu meritau nici măcar să mârâie la ei. Chiar dacă i-ar fi dat de mâncare, tot nu l-ar fi putut cumpăra.

Știa că stăpânul lui turbat nu prea se simțea în largul său, din cauză că veneau aici oameni să-l vadă. Cel puțin aceștia erau buni cu el, nu-l amenințau când

treceau pe lângă sfoara de cânepă cu care era legat la perete.

În primul rând îl ura pe stăpân. Atât de mult, încât nu mai era loc în sufletul lui și pentru alți oameni.

Ceilalți n-aveau bici, ca dincolo, unde crescuse el. Era foarte derutat de Ștencl, pe care toți soldații îl strigau „grăsunul”. Și-l amintea. Era ostașul care se îndreptase spre el, atunci când îl încercuiseră pe deal. Atunci când Liza a mințit.

Și tocmai soldatul acela îi aducea acum cea mai bună mâncare.

Se făcu covrig și scânci dureros.

Căpitanul îl privi surprins. Înțelegea graiul câinilor. Știa dacă era vorba de bucurie, de tristețe, de dor. „Probabil că tânjește după ceva”. N-avea de unde să știe că îi era dor de Liza.

— Să fii atent cu câinele, Franěk! îi spuse el la plecare.

— Da. S-a obișnuit. În fond, domnule căpitan, nu e câinele dumneavoastră, răspunse Franěk, ridicându-și capul.

— Nu este. Dar asta nu înseamnă, că poți să-l omori! Franěk mușca dintr-o bucată de slănină. Nu folosea cuțitul. Dinții lui puternici, ca de rechin, retezau dintr-o singură mușcătură. Din timp în timp și-i înfigea în slănină și trăgea.

Se uita la câine. Știa că îl urăște, dar era mândru că e

o ură strunită, cu toate că nu credea prea mult în această îmblânzire, fiindcă ochii câinelui erau nesinceri și-l priveau pieziș.

Avea experiență de când îngrijise animalele la circ. Odată, se năpustise asupra panterei negre, cu care nici celebrul dresor italian, Lossini, nu știa ce să mai facă, îngrămădind-o într-un colț al cuștii, pentru simplul fapt că îl zgâriase la mână, și începuse s-o izbească sălbatic cu furca de fier, cât pe-aci s-o omoare, până văzuse în ochii ei frica. Ar fi continuat s-o lovească, dacă din întâmplare nu ar fi apărut dresorul Lossini și nu i-ar fi spus să iasă din cușcă.

Niciodată nu i se întâmplase să-i fie frică. Dar asta nu reprezenta nicio calitate. Totdeauna se înfuria atât de tare, încât își pierdea mințile. Sentimentul acesta al fricii nu ajungea până la creierul lui.

Se uită la Lup.

— Cu mine să fii atent, mormăi Franěk. Asta încă mă mai distrează, dar să nu crezi c-o să m-apuc să te dezmierd, cum fac ăștia cu câinii lor. Vorbea cu voce scăzută. Tu nu poți fi dresat, iar eu nu țin să fac pe dresorul de câini.

Își aminti de Inge care obișnuia să spună: „M-amuză grozav de mult să-mi pun gâtul în gura ursului alb încât să nu mai poată închide maxilarele. Atunci nu e decât o biată pisică. Și mie îmi plac pisicile.”

— La fel ca mie, câinii de casă, spuse cu glas tare Franěk.

Lup stătea culcat lângă perete, pentru că sfoara de cânepă pe care i-o legase stăpânul de gât era scurtă. Până acum nu-i trecuse prin cap că ar putea încerca să o roadă. Dar în ultima perioadă... era ciudat că acest gând care-i tot spunea „încearcă” îi încolțise în minte abia acum, la trei luni după noaptea de pomină petrecută cu Liza.

De atunci n-o mai văzuse. Ori de câte ori Franěk pleca de-acasă îi pune la gât cureaua cu țepi. De fiecare dată purta niște mănuși lungi, din piele groasă, prin care nu putea să-l muște.

Dacă ar fi fost un câine obișnuit, demult nu s-ar mai fi gândit la ea. Dimpotrivă, dacă ar fi fost un câine sălbatic, ar fi știut că după două luni începe perioada când trebuie să aibă grijă de cățea de două ori – de ea și de pui.

Dar acum, după trei luni, dacă ar fi fost un câine sălbatic, n-ar mai fi avut nicio grijă, pentru că puii ar fi avut o lună și cățeaua s-ar fi îngrijit singură de ei. Însă în el se amestecau instinctele strămoșești de vânătoare, cu cele de animalitate, pe care omul i le cultivase sistematic.

Stătea lângă perete și ochii îi străluceau în verde. Din timp în timp, când stăpânul său îi arunca o bucată de

slănină, sălta capul și o prindea din zbor, dinții clănțănindu-i de fiecare dată. Știa una și bună – că trebuie să mănânce ca să fie puternic.

Lângă acel perete petrecu multe nopți într-o stare de semitrezie. Era foarte atent. Știa că de fiecare dată când se întorcea de la lucru, Franěk aducea moartea cu el în casă. Vedea acest lucru în orice gest al său, care putea însemna o ridicare nevinovată a mâinii, dar și o lovitură cu buturuga.

— Până la urmă ne împrietenim noi, mormăi bărbatul și își turnă rachiul.

Lup știa că băutura galben-verzuie, cu miros înțepător, avea proprietăți ciudate. După ce bea, ori îi venea furia, ori îl apuca dorința de a se împrietenii cu el. Și una și alta se termina cu o bătaie zdravănă.

Creierul lui Franěk lucra cu mare întârziere. Încercă să-și amintească ce spusese, pentru ca, adunate la un loc, cuvintele să-l facă să priceapă ceva.

Reuși numai în parte.

Îi veniră în minte cele două nume de ostași. Kučera și Krátký. Apoi, își mai aminti că unul din ei, cu puțin timp înainte să se întâmple *asta*, îi adusesese o scrisoare. Îl trecu un fior pe șira spinării. „O să vină maiorul și locotenent-colonelul. Așa a spus căpitanul. Vor începe cercetările. S-ar putea să vină mâine, dar tot atât de bine și peste o lună. Kučera ăla o să-și amintească de

scrisoare și poate o să-i spună maiorului.”

Tropăia furios cu bocancii grei, îndreptându-se spre câine. Își ieșise din minți. „Când va plesni buba, se va afla și despre Vacek. Nu m-am gândit la nimic atunci când i-am spus ei că Vacek are pistol. Dar, ăștia, și-așa n-o să mă creadă”.

Lup se zburli și se lipi de perete. Când începură să curgă loviturile, n-avu unde să se mai ascundă. Acest lucru îl sesizase și creierul întunecat al tăietorului de lemne. Niciun fel de scaun, nicio laviță, nimic, doar peretele gol din scânduri vechi de pe care cădea tencuiala.

Franěk iarăși se îmbătase. Uitase cu totul de căpitan și de gândurile care-l chinuiseră.

— Sau ne împrietenim, repetă pe un ton mai blând. Am îmblânzit eu feline mai rele, darămite pe tine.

Lup lua cunoștință de toate acestea cu un mârâit înfundat, asculta și înțelegea doar începutul cuvintelor, și asta numai la unele dintre ele, care se repetau aproape zilnic. Știa dinainte ce avea să urmeze. Mârâi încet și colții îi străluciră o clipă în lumina lămpii cu petrol.

— Iarăși începi? dădu nemulțumit din cap. Lasă-te păgubaș. Degeaba. Am nevoie de tine.

Reflectă la ceea ce spusese, dar nu-i veni imediat în minte pentru ce va avea nevoie de câine. Se lămuri după o clipă.

— O să fac din tine un diavol. Nu pentru mine, camarade! Înțelegeți?

Câinele nu înțelegea. Știa doar un singur lucru. Se apropia clipa fatală. Din bărbatul beat vorbea moartea. Era nevoie de multă abilitate pentru a te feri din calea ei. Nu trebuie să se repeadă, nu trebuie să muște, nu trebuie nici măcar să mârâie. Orice mișcare, orice sunet aduce moartea și chiar dacă fiecare fir de păr i se va zbârli de mânie și dinții îi vor scrâșni neputincioși, nu trebuie să se lase dus de furie, pentru că, în mod sigur, n-ar avea decât de pierdut.

Și câinele nu vroia să mai piardă.

Încercă să tragă scoaba din perete de care era legată sfoara, dar își dădu seama imediat că a făcut o greșeală, pentru că Franěk îl observase.

— Nu-ți convine, râse acesta cinic și luă în mână securea.

Câinele știa ce-o să urmeze acum. De armă nu-i era frică pentru că țeava ei nu fusese niciodată îndreptată spre el. Dar de secure, se temea. Îi șuierase odată atât de aproape de ureche – Franěk atunci se făcuse doar că lovește – încât crezu că-i crapă capul în două. Îi era frică de ciomag și de buturugă. În general de tot ce ține în mână omul acesta și cu care ar fi putut să-i frângă oasele.

Securea însemna moartea. Știa de ce este în stare acest

om îngrozitor. S-ar putea să-l amenințe în glumă cu ea și o să-i sară tăișul din coadă.

Oțelul securii strălucea albastru și amenințător. Acel oțel era aducător de moarte.

Dar nu se întâmplă așa. Franěk luă securea și bătu scoaba înapoi în perete.

— N-ai s-o mai scoți de-aici, râse el, răgușit, dar nu atât de înrăit ca altădată.

Lup privea trist la secure. Totdeauna obiectele pe care le ținuse în mână acest om au fost dintre cele mai înspăimântătoare. Mâinile în sine n-ar fi fost atât de primejdioase, cu toate că la început cu ele îl intimidase. Acum știa în ce fel trebuie să procedeze.

Însă Franěk, de data asta, nu vroia să fie rău. Cel puțin cu Lup-Negru.

Își umplu încă un pahar. Luase scaunul de la masă și se așezase chiar în fața câinelui.

Rachiul începu să-și facă efectul.

— Am tot sperat că odată și odată o să se-ntoarcă la mine, șopti bărbatul.

Lup își încreți nasul și se uită chiorâș la buturugile aruncate la întâmplare lângă vatră. Cât de curând, Franěk o să ia una și o să arunce în el. Bărbatul duhnea a băutură, a sudoare și a animal sălbatic. Când mergea, ținea capul puțin înclinat într-o parte. La urma urmei, în odaie nici n-ar fi putut să meargă drept, pentru că era

prea înalt și s-ar fi lovit cu capul de grinzile tavanului.

Acum stătea pe scaun și privea mahmur spre câine.

— Și când a venit, nenorocitul ăla mi-a omorât-o, spuse sughițând.

Își lăsă mâinile pe genunchi. Palmele uriașe îi acopereau de tot. Articulațiile degetelor erau zdrelite, încât prinseseră o coajă tare, ca o piele de șopârlă.

Așezate pe genunchi, păreau două măciuci amenințătoare. Vorbea cu câinele pe un ton mai blând, dacă se poate vorbi de existența unui asemenea ton în mormăitul unui urs.

Dar Lup nu avea încredere în el. De câte ori nu începuse tot așa și se terminase cu bătaie. Îl ura de moarte pe acest bărbat, cu atât mai mult cu cât ura lui era acum calculată și vicleană.

Ochii îi străluceau. Se lipi și mai mult de perete. O bucată mare de tencuială de desprinsese. Se sperie. Avu impresia că dușmanul îl atacă pe la spate și că e amenințat din toate părțile.

— De fapt sunt un om complet părăsit, oftă din nou bărbatul. Acum sunt singur de tot pe lume.

De când trăia aici se obișnuise să vorbească de unul singur. De data asta se simțea totuși puțin mai bine. Încetase să mai semene cu un nebun, cu toate că își dădea seama că acest câine nu poate înțelege vorbele lui întretăiate.

Cel mai rău e totuși când nebunul începe să filosofeze despre înțelepciunea sa.

— Mă, câine, îi spuse. Noi doi tot o să ne împrietenim. Să știi că nu sunt un om rău. Din mine ar fi putut să iasă un om destul de bun, dacă Inge ar fi rămas. Numai că ea a plecat. S-a întors ca să plece pentru totdeauna. La ce mi-ar mai folosi acum să fiu bun? Ei o să vină după mine. Nu am nevoie decât de tine.

Lup știa de ce e în stare. La început se repezea inconștient spre gâtul lui vinos, îl apuca de sfoară, apăsându-l cu capul în dușumea, lovindu-l cu buturuga unde nimerea. Câinelui nu-i rămânea decât să scâncească neputincios și să se îngrămădească în perete.

În urmă cu o lună încă mai căuta un prilej oricât de mic pentru a-l ataca. Nereușindu-i atacul la gât, a încercat atunci la mâna stângă cu care Franěk îi dădea carne. N-avea de unde să știe că dreapta era mereu pregătită de contraatac. Nici n-apucase să înfigă colții, că și primise o lovitură puternică peste nas. O lovitură cumplită, care ar fi doborât și pe cel mai bun câine.

Apoi, când aflate de procedeul loviturii cu mâna dreaptă, își schimbă și el tactica. Încercase un truc. Se făcea că se repede la mâna stângă, cu intenția ca în ultima clipă, când dreapta se ridica, gata să-l lovească, să o înșface pe aceasta. Rezultatul a fost același, cu deosebire că lovitura primită peste nas i-a fost aplicată,

de data aceasta, cu mâna stângă.

Franěk râse răutăcios.

— Nu-ți merge, nebunule, cu mine! Sunt tot timpul pregătit pentru orice!

Lup măsură cu privirea distanța până la care ar ajunge sfoara cu care era legat. Doar până la prima linie unde se îmbucau scândurile dușumelei. Dacă bărbatul ar fi stat mai departe, nici n-ar fi avut la ce să se repeadă. La mână nu mai avea rost să încerce. Doar la gât. „Dacă o să dau greș – o dată reușise să-l muște chiar de încheietura mâini – urmează o bătaie strașnică.”

— Noi doi ne potrivim foarte bine, râse tăietorul de lemne. Tu ești o bestie, eu sunt o bestie. Cu mâinile astea – întoarse mâinile cu palmele în sus (și palmele erau îngrozitoare, numai cicatrice și bățături; nu semănau a piele de om, ci a pingea) am ținut ursul alb, dacă vrei să știi, mă, câine!

Se înclină încă puțin.

Măsura și el cu privirea lungimea sforii cu care îl legase pe Lup de perete. Mai bine zis aprecia distanța, pentru că trăise mult timp printre feline. Era obișnuit să-l avertizeze instinctul și nu creierul.

Dar acum gândurile îi erau cu totul altfel din cauza băuturii. Și a tristeții. Vroia să se împace cu dinele. Încercase acest lucru de trei luni de zile. Ceea ce realizase, era, că Lup încetase să mai sară la el. Atât doar

că nu se putea baza prea mult pe acest lucru.

Tăie o bucată mare de slănină cu cuțitul lui canadian cu lamă lată și o puse în palmă. Întinse puțin mâna. Doar până la prima linie de pe dușumea.

Lup stătea culcat. Întoarse capul, cu toate că slăcina mirosea plăcut. Cu siguranță că gândea mai repede decât tăietorul de lemne. „Va trebui să mă reped direct la gât”. Dar își dădea seama că nu ajunge nici la mână, nici la bucata de slănină.

„Încă puțin, puțin de tot și te las fără degete”. Simțea cum îi clănțane dinții. Încercă să-și înfrângă acest tremur de furie.

— Vezi, câine, mormăi bărbatul. Cândva te rezezi la mâna mea.

Franěk înțelegea cu totul greșit atitudinea câinelui.

— Bine că cel puțin acum știi că ai luptat în zadar. Că... și din nou se întrerupse, pentru că nu reușea să se gândească profund. Că... și i se luminează puțin fața – totdeauna ți-am retezat-o.

Se uită spre fereastră. Se înnoptase și afară șuiera vântul.

— Ei sunt niște proști. Așa trebuie să procedezi cu câinii!

Se mai aplecă puțin și mâna în care ținea bucata de slănină trecu de linia unde se îmbucau scândurile dușumelei.

Fiecare mușchi al câinelui tremura. Reușise să se abțină să nu sară. Degetele nu prezentau nicio importanță. Gâtul, da. Știa ce urmărește bărbatul. Luă cu prudență bucata de slănină din palma lui Franěk și o puse între etichete din față. Se lina pe bot.

— Ei, așa da! spuse bărbatul înseninându-se la față, conștient de propria-i valoare. Aproape că aș putea să te-ndrăgesc, mă câine, dacă totul o să meargă așa decum încolo. Se întunecă din nou. Dacă omului nu-i este frică de om, nu-i nicio scofală. Așa și cu tine.

Încercă și mai mult. Întinse mâna după bucata de slănină, ca și cum ar fi vrut să i-o ia.

Asta era prea de tot. Fără a-l preveni, fără să fi mârâit arătându-și colții, fără cel mai mic semn de furie Lup țâșni, convins fiind că va ajunge la gât.

O smucitură bruscă din cauza frânghiei prea scurte și ajunse din nou în perete. Își pierdu cumpătul. Începu să schelălăie, să se zbată neputincios și să tragă cu dinții de frânghie. Își dădu seama că nu mai era timp să o reteze. Era furios nu din cauza fricii de ce se va întâmpla cu el, ci în primul rând pentru prostia lui.

Franěk încetă să mai zâmbească.

— Spre ursul alb m-am îndreptat prin spate, mormăi el. De la ceafă. Nimeni în lume nu poate să lupte cu un urs alb pentru că bestia asta e feroce. Cu cei bruni am luptat, când erau în menajerie și aveau botniță. Dar asta

nu e luptă, ei truc. Pe urs e suficient să-l gâdili pe coaste. La cel alb n-are niciun efect. Nici forța omului. Dar tu ești doar un câine obișnuit și arțăgos, care nu vrea și nu vrea să înțeleagă inima mea bună. Bine, mă!

Se ridică clătinându-se puțin. Pentru că-l durea în ceafă, stătea puțin îndoit de spate cu picioarele depărtate și se uita buimăcit în toate părțile.

Lup știa că de-acum e prea târziu. Scâncea încet, lipit cu totul de perete.

— Tu ai dreptate, continuă bărbatul. Nici tu nu vrei să te împrietenești cu nimeni, la fel ca mine.

Nu avea niciun fel de milă față de câine. A fost doar o întâmplare și norocul lui Lup că Franěk nu a pus mâna pe secure; pur și simplu îi scăpase din vedere acest lucru. Îi era mai la îndemână o buturugă groasă. O ridică de jos.

Lup își încordase toți mușchii. Nu pentru că ar fi vrut să mai atace încă o dată, dar știa cât de periculoase sunt loviturile în mușchi.

Tăietorul de lemne lovea. Nu cu o furie oarbă, ci cumva mai rațional. Încă de pe vremea când lucrase prin circuri lovea animalele astfel încât dresorul să nu cunoască nimic. Lovea inconștient și totuși sistematic. În mușchi. Nu în cei din spate, ci în regiunea inghinală. Acum vroia să scoată din acest animal și ultima urmă de împotrivire, nu să-l omoare.

Lup primea fiecare lovitură cu mușchii încordați și ochii închiși. Își acoperise nasul cu labele. Reușise să se ferească totuși cu îndemânare, astfel că buturuga nu-l nimeri niciodată în os. Nu schelălăia absolut deloc. Știa că orice vaiet e inutil. Nici cel mai sfâșietor urlet n-ar fi putut să-i ușureze loviturile.

Strângea doar din ochi. Corpul îi tremura tot, nu numai de durere, ci mai ales din cauza urii nemăsurate.

De fiecare dată când primea câte o lovitură, se uita la gâtul cu vene îngroșate al bărbatului.

Franěk băuse prea mult și loviturile lui nu erau destul de precise. De câteva ori izbise în perete atât de tare, încât mâna îi amorțise.

Încetă. Azvârli buturuga și se așează pe scaun, privind în toate părțile cu ochii injectați. Zări sticla și o trase obosit spre el.

— Eu știu, vorbi el răgușit. Într-o bună zi, ori tu, ori eu. Dar tu o să fii acela pe care o să-l distrug.

Bău ce mai rămăsese și azvârli cu sticla în câinele pe care îl maltratase.

Lup își feri capul exact în clipa când sticla se izbi de perete făcându-se cioburi. Câteva picături de rachiu îl stropiră în ochi. Scânci și îi șterse cu labele.

Franěk se ridică în picioare. Nu-l impresiona durerea câinelui. Se îndreptă spre ungherul celălalt al odăii și ridică o scândură de la dușumea. Începu să cotrobăie

prin întuneric. După un timp zâmbi. Era mulțumit pentru că găsisese ceea ce căutase.

Câinele încetă să mai scheaune. Îl urmărise cu privirea. Știa ce poate arma aceea pe care o scosese de sub dușumea, însă nu-i era frică de ea, pentru că cei care o folosiseră împușcaseră altfel de animale.

— Aș putea să te împușc, mormăi Franěk. Ce-aș câștiga?! O singură lovitură și s-a terminat cu tine. E mult mai bine când mi te vaiți aici și încerci să te încaieri cu mine. Știu că e o prostie, dar nu vreau să mai trăiesc singur. Dădu din cap, cântărind arma în mână.

Puse pușca pe masă și începu să o demonteze piesă cu piesă. Închizătorul i se păru cam ruginit și de aceea stăruia asupra lui, ștergându-l mai mult.

Îi încolți în minte un gând rău, întunecat. Fără să fie întristat își aminti de femeia cu părul platinat, care fusese împușcată. Începu să zâmbească și să fluiera încetișor.

Unse pușca bine cu vaselină și o puse la loc în ascunzătoare. Apoi se trânti în pat, așa cum era, și imediat începu să sforăie.

Afară vântul încetase să mai bată. Scorușii nu mai loveau cu crengile în acoperiș. Se făcu liniște. Se auzea

doar ticăitul carilor²⁵ și țipătul cucuvelelor. O pasăre se lovi în zbor cu aripa de acoperișul casei și scoase un strigăt speriat.

Era o noapte incredibil de caldă, cu stele pe cer și lună albăstruie, pe care se vedeau clar contururile unor regiuni stranii. Totdeauna când luna răsărea ca acum, Lup simțea dorința de a urla încetișor. Așa făcea în trecut. De data aceasta știa că nu are voie. Vedea prin fereastră mestecenii tăcuți și îngălbeniți. Frunzele foșneau slab, desprinzându-se de copac. Această despărțire de copac, atât de diafană și plutirea frunzelor prin aer nu puteau fi percepute decât de urechea câinelui.

Toamna începuse minunat. Pur și simplu o vară indiană. Liliicii continuau să zboare. Ostașii găsiseră ciuperci la marginile înșorite ale pădurii și de-a lungul potecilor. Hribii și cocârlele creșteau nestingherite. Mănunchiuri de ghebe invadaseră buturugile putrede și îmbibate cu apă. Vulpile umblau în cupluri. Aici nu le amenința nicio primejdie. Lup nu scheuna. Zăcea lângă perete, lingându-și rănila. Din cauza durerilor nu putea să doarmă. Privea stelele răsărind una după alta. Urmărea luna albăstruie în alunecarea ei pe cer. Vroia

²⁵ Nume dat mai multor specii de insecte mici, dăunătoare, din ordinul coleopterelor, cu corpul păros și cu picioarele scurte, care trăiesc în lemn și se hrănesc cu acesta.

să spună cuiva despre tristețea lui, dar nu îndrăzni. Cel care sforăia s-ar fi trezit și poate, într-un acces de furie, s-ar fi repezit în ungherul unde era ascuns obiectul acela aducător de moarte.

Stelele lunecară în zbor peste boltă, dispărând undeva. Simți din nou vulpea trecând prin apropierea casei.

În odaie luna răspândea o lumină difuză prin care se zăreau petele de pe dușumea, murdăria de pe geamuri și chipul de animal al bărbatului care sforăia.

Spre dimineață, când luna dispăru, Lup simți că-i este frig. Se zburli, făcându-se ghem ca un arici. Nu-i ajută la nimic pentru că-l dureau picioarele. Plângea ca un copil, însă mult mai încet. Scâncea și se văicărea mai mult pentru sine. De la un timp căzu într-un somn agitat. Picioarele îi tresăreau, pentru că se făcea că este urmărit. Apoi i se arătă în vis Liza. I se păru că simte respirația ei fierbinte.

Se trezi brusc.

Acum pe cer nu mai erau nici stele, nici luna. Bolta avea o culoare galbenă, strălucitoare. Treptat, treptat se crăpa de ziuă.

Tăietorul de lemne sforăia mai departe.

Lup adormi, dar. Se deșteptă imediat. Îl visase pe om, cea mai slabă și mai neajutorată ființă a naturii. „Să-ți înfigi colții în ceafa lui respingător de moale în

comparație cu cea a mistrețului.”

Avea nasul cald și respirația fierbinte, bolnavă. Dar organismul lui rezista la febră. De data aceasta nu se trezise din cauza sforăitului stăpânului tiran, ci din cu totul alte motive.

— Ceva îi spunea: „Trezește-te, bagă de seamă că acum n-o să urmeze o durere, ci o mare fericire.” Cuvântul *fericire* îi fusese străin toată viața. Poate să fi fost fericit în urmă cu trei ani, când încă mai era un cățeluș. Își aducea aminte vag de lunca aceea întinsă, care cobora lin spre un pârâu pe care se hârjonea împreună cu frații și surorile, lătrând la mama lui. Într-o bună zi mama dispăru, apoi frații și surorile, iar din această fericire rămase doar cu o fereastră murdară în care putea să urle cât ar fi poftit, pentru că tot n-ar fi venit nimeni să-l liniștească. Acum îl aștepta din nou o bucurie.

Pentru mintea unui câine, trei ani reprezintă totuși o perioadă de timp destul de lungă, ca să-și mai poată aminti bine de trecut. O perdea trandafirie învăluisese tot ce existase cândva.

Imensitatea acestei dimineți avea o strălucire deosebită, parcă vara târzie și roua o țesuseră din firele argintii ale pănzelor de păianjen. Săbiile verzi ale ierbii străluceau acoperite de picături de opal. Molizii stăteau nemișcați, cărunți și tăcuți, cufundați în sine. Nu se

gândeau, ci stăteau doar așa. Cerul, asemenea unei tobe imense, răsuna de tonuri înalte, de parcă cineva ar fi atins ușor cu degetele pielea întinsă, albastră ca peruzeaua, a bolții. Păsările se treziră. Mistrețul încetase să mai scurme pământul, căutându-și un loc unde să doarmă. Și el se cufundase în ascultare. Puii de căprioară așteptau. În aerul transparent, chiar și cel mai slab sunet putea fi perceput cu ușurință. Deci și acesta. Încet, ca un scâncet de copil.

Nu se trezise singur.

Marele zeu al naturii se aplecă peste auzul lui încordat și îi șoptise: *Ascultă-ți glasul sânelui!*

„Îl ascult”, răspunse cu o mișcare a nasului, uscat și ars de febră. Îi era tot timpul teamă ca bărbatul să nu audă scheunatul său înfundat.

Acel sunet... slab și delicat... aproape imperceptibil... Cei trei căței ai Lizei se treziseră. Le era sete.

Laptele de mamă era mai bun decât orice altă mâncare. Laptele gras de vacă ar mai fi mers, cu toate că nu era chiar atât de dulce ca al mamei. Numai dacă era îngroșat cu griș și îndulcit cu zahăr. În schimb, untura de pește nu era bună deloc. Și tocmai din asta erau obligați să mănânce cel mai mult. Acum primiseră supă din carne de vacă, îngroșată cu fulgi de ovăz. Eh, așa mai merge. Dar cea mai rea dintre toate era supa de usturoi pe care le-o prescrisese veterinarul.

Liza îi linge pe micuți, schimbându-și poziția de pe o parte pe alta. Cățeii învățaseră să scheaune, încetând să mai șuiere atât de neplăcut. De câte ori mama se întorcea și ei scăpau sfârcurile țâțelor, se necăjeau, repezindu-se în blana, în urechile și în coada ei. Nu era numai un simplu joc, ci primele semne ale temperamentului lor dinamic de mai târziu. Era suficient ca Liza să scuture din coadă și cățeii ar fi zburat cât colo.

Cel mai puternic se urcase pe șoldul ei și de acolo încerca să latre victorios, pentru că niciunul din frații lui încă nu ajunsese atât de sus. Dar deodată alunecă pe blana ei netedă și ateriză în nas în fața Lizei. Nu scoase niciun scâncet pentru că era dintr-un neam curajos. Se repezi de-a dreptul în botul mamei, încrețit parcă de un zâmbet.

„Vezi, vezi”, spuse puțin supărată. Trebuia totuși să-și păstreze autoritatea. Îl împinse cu capul și cățelul făcu o rostogolire periculoasă. Multe rostogoliri ca acestea va trebui să mai facă, încă de mic, pentru ca șira spinării să se întărească și să devină flexibilă.

Liza întoarse capul, pentru că de afară se auzea un râset de om. Orice puteau să-i facă oamenii – să o certe, să o ocărească, să o smucească de zgardă dacă ar fi fost neascultătoare – însă un singur lucru nu suporta – să râdă de ea.

Își dădu seama că se apropia grăsunul Ștencl, pentru că acesta când mergea, cărarea se cutremura sub pașii lui, chiar dac-ar fi pășit în vârfuri. În fiecare zi venea până la cușca ei, însă Liza niciodată nu-i dădea atenție, ca să nu și-o ia în cap. Dar și pentru că în fața acestui ostaș ce cântărea aproape o sută de kilograme avea vechi muștrări de conștiință. Îl mușcase totuși, atunci când pe deal, încercase să-l amenințe pe frumosul ei. Dar oamenii sunt ciudați și tot ce este legat de ei este deosebit. De obicei fac cu totul altceva decât ar face un câine inteligent.

Ostașul acesta nu-i luase deloc în nume de rău ceea ce făcuse ea atunci.

Masa de dimineață urma să o primească abia peste o oră. Dacă mai înainte, grăsunul Ștencl obișnuia să întârzie la program din cauza somnului pe care-l mânca, nu alta, de-o lună de zile încoace, se scula de dimineață cu o oră mai devreme decât ceilalți și aducea pe ascuns Lizei o porție suplimentară de lapte. Iar cât le dădea cățeilor, pe oricare veterinar, dac-ar fi văzut, l-ar fi apucat disperarea. Ceea ce făcea el era strict interzis, pentru că altminteri s-ar fi dat peste cap toate evidențele veterinarului privind creșterea în greutate a cățeilor.

— Veterinarul ăsta e... și grăsunul Ștencl se exprimă în cuvinte deloc reverențioasă la adresa locotenent-colonelului. Fiindcă n-a avut niciodată copii și nu știe ce

înseamnă asta, adăugă el.

Liza adera la părerea lui cu entuziasm. Îi lingeă drăgăstos mâna. Mai precis spus, doar o atingeă cu limbă trandafirie, ca să nu creadă că e nerecunoscătoare. Îi spuse lui Štencl, fără ca el s-o audă totuși: „Mi-e tare sete, omule drag.”

— Ca să nu ai fierbințeli, fato! dădu ostașul din cap. Stătea cu genunchii îndoiți și corpul îl durea din cauza acestei poziții incomode. Suporta pentru că nu se gândea la oboseală.

Căpitanul Hartl bineînțeles că știa totul, dar tăcea, zâmbind cu subînțeles. Dădea compătimitor din cap ori de câte ori veterinarul se lăuda cu metoda lui grozavă de refacere rapidă a cățelelor după naștere. „Uită-te la Liza, de exemplu!”

Și pentru că Hájek îl zărea pe grăsunul Štencl aproape în fiecare dimineață, nu-i mai zicea nimic atunci când la ora de pregătire fizică, dacă se așeza în poziția ghemuit pe vine, nu se mai putea ridica de la pământ.

Štencl aștepta până când Liza termina de lipăit laptele. După aceea lua cu el farfuria linsă și închidea ușița cu plasă, parcă rugându-se:

— S-ar putea să iasă o porcărie din treaba asta, Liza, dacă mă vor descoperi. O să înceapă discuțiile. De unde iau lapte în fiecare zi și eu n-am cum să spun că de la bucătar, ca să nu-l pun rău nici pe el. Va trebui să le

explic cum mă duc în sat după lapte. Ei și-așa n-or să mă creadă și până la urmă au să ne bage pe-amândoi la arest. Carevasăzică, fato, vei mânca de două ori dimineața, poți fi sigură de asta. Zăpăcitul ăla de doctor o să-și piardă mințile de bucurie văzând cum te-ntremezi pe zi ce trece. O s-o pună pe seama făinii lui nutritive despre care ține conferințe în toate unitățile militare.

Vorbea cu ea ca și cu un om. Își duse apoi degetul arătător la buzele lui groase și spuse:

— Șșt! Nu sufli nimănui o vorbă! M-am dus!

Căpitanul se depărtă de la fereastră pentru că de-abia își mai stăpânea râsul. Își aduse aminte de veterinar care îi spusese ultima dată: „Câinii dumneavoastră, tovarășe căpitan, dispun de condiții naturale excepționale și bineînțeles, de o îngrijire exemplară. Nicăieri nu am raportat atâtea succese ca în unitatea dumneavoastră...

Lup ascultă de glasul sânelui.

Dimineața era toată îmbrăcată în rouă. Coțofenele, polițaii nesuferiți ai pădurii, încă nu se treziseră. Poienile erau tăcute, cufundate într-un somn adânc. Firele de iarbă și mlădițele copacilor se lipiseră între ele, încât căprioarele sfioase și cerbii, îndrăgostiți întârziați, al căror muget era puternic, abia de mai puteau ieși din pădure. Într-o dimineață ca aceasta sunetele poartă cu

ele distanțele de parcă ar patina pe luciul unei ape. Reflectate de trunchiurile groase ale pomilor, sunetele alunecau pe iarba umedă, care nu le putea absorbi din cauză că răcoarea dimineții o ținea cu fruntea aplecată spre pământ. Pădurea și munții gheboșați tăiau din cerul infinit o bucată verde, ca o scândură, de care sunetele se izbeau, spărgându-se cristalin.

Lup își ciuli urechile și ascultă. Dintr-o dată, îl cuprinse o tristețe imensă. Îi venea să-și ascundă botul între labe și să urle, să urle, să urle. Dar nu putea. Orice sunet pe care l-ar fi scos, l-ar fi costat viața.

Începuse să roadă îndârjit sfoara de cânepă, încât își mușcă limba fierbinte și uscată. Cu toate că avea dinți puternici și ascuțiți, se gândi totuși de unde ar fi mai bine să înceapă.

De la nod. Cu foarte mare atenție, fibră cu fibră, scămoșă sfoara. A fost de-ajuns o smucitură slabă și sfoara se rupse.

Privi spre ușă. Cu toate că pe sub ea răzbătea de afară o rază de lumină, slabe speranțe să poată fugi pe acolo. Era de-a dreptul imposibil să sape pe dedesubt. Ușa era grea, din lemn masiv, iar pragul din scânduri groase de stejar. În plus, tăietorul de lemne obișnuia în timpul nopții să mai pună și zăvorul.

Atunci fereastra. Nu era o fereastră care să se deschidă normal, ca la toate casele. Cine fi avut ideea să

construiască o fereastră rabatabilă pentru o casă fără lumină electrică, în mijloc cu o vatră primitivă, cu dușumelele tocite în multe locuri, nu se știe. Fereastră modernă îi lipsea, că în rest avea de toate.

Lup bănuise ceva despre geamul acesta. Dintru început își vârî labele sub el. Rama ferestrei se săltă puțin. Își băgă apoi botul și împinse cu toată forța. Rama ferestrei se ridică și mai mult. Se opinti și rama geamului îi căzu pe omoplați. Se trase puțin înapoi, făcându-și vânt din nou. Rama se ridică și mai mult și dintr-o singură smucitură se trezi dincolo de fereastră.

Auzi în urma lui zăngănitul geamului.

Căpitanul încă mai râdea înfundat când se depărtase de la fereastră. Un val de omenie îi cuprinse întreaga ființă. Auzi în spate un, zgomot. Locotenentul-major Tomíček, locțiitorul său, se sculase din somn și acum pregătea micul dejun. Tomíček era foarte zgomotos dimineața. Căsca o gură până la urechi, tușea și imediat își aprindea o țigară.

— Recrut, treci la duș! îi spuse în zefleMEA căpitanul.

— Nu sunt recrut, răspunse răgușit locotenentul-major, scoțându-și pijamaua de pe el. Dacă aș fi – se gândi puțin și pe față îi apăru un zâmbet de mulțumire – ar fi trebuit, Rudolf, să mă scol abia peste o oră!

Cei de jos, de la bucătărie, le-ar fi adus laptele de dimineață, însă niciunul din ei nu prea puneA preț pe

un astfel de mic dejun.

— E sănătos, e bun, trebuie băut, dar mie nu-mi place, spuse locotenentul-major.

Pregătea acum două cafele tari. Se scărpină prin părul des, blond și ciufulit. Îl mâncau și degetele de la picioare pentru că de dimineață până seara umbla încălțat cu cizme de cauciuc.

Ziua de program încă nu începuse.

Deocamdată, amândoi picoteau. Acum nu mai era căpitanul Hájek, comandantul companiei, și nici locotenentul-major Tomíček, ci pur și simplu Rudia și Ota. Primul dormea într-o cameră de serviciu, cu toate că, la drept vorbind, nu avea voie. Celălalt, într-o încăpere alăturată, ce servise cândva de magazie.

— Spune-mi, te rog, ce referințe ai despre soldatul Josef Štencl, zâmbi căpitanul. Din memorie și fără să adaugi ceva de la tine!

— Ce să-ți spun, căscă locotenentul-major. Te-a apucat de dimineață!

— Nu glumesc deloc! Ești locțiitorul meu și trebuie să știi despre oameni tot atât cât mine.

— Un leneș, răspunse Tomíček întinzându-se.

— La fel ca tine! Nu mă surprinde.

— Ei, nici chiar așa, încuviință calm locotenentul-major Tomíček. Un mâncău. Într-un cuvânt – un ostaș imposibil. Râsul companiei!

Căpitanul zâmbi.

— Îl vom face conductor de câini, spuse mestecând îngândurat în cafea.

Locotenentul-major, care tocmai se încălța, se opri și-l întrebă cu prudență:

— Nu cumva ai dormit rău azi-noapte, Rudolf?

— Foarte rău. Să completezi șaptesprezece chestionare într-o seară nu e un fleac. Până la urmă omul ajunge să se bucure că nu e aici cu soția. Atât doar că m-am sculat bine dispus.

— Îl vom face pe Štencl conductor de câini, repetă locotenentul-major și se aplecă din nou să se încălțe, trăgând de cizma în care nu-i intra piciorul. Deveni dintr-o dată circumspect. Nu era prima oară când căpitanul îi făcea o figură. Dăduse ordine pe care el nu le executase niciodată. Se mai întâmpla ca vreunul din ordine, aparent, să nu aibă sens. Dar până la urmă se dovedea că fusese foarte bine gândit.

— Deci Štencl va fi conductor de câini, repetă locotenentul-major. E totuși o prostie, dar...

— Vorbele comandantului nu sunt prostii.

— Câteodată da. Nu te supăra. Comandantul ar trebui ca, măcar din când în când, să se consulte cu ofițerii săi. Își frecă ochii umflați de somn. Ori primul câine o să-l halească pe Štencl, ori Štencl o să-l halească pe el. Mi-e perfect egal.

Căpitanul sorbea din cafea gândindu-se la ce-i ieșise din gură cu o clipă mai înainte... „În definitiv trebuie să fiu bucuros că nu sunt aici cu soția...” Cu o zi în urmă primise din Brno o scrisoare de la ea... „Nu cumva vrei să mă îngrop de vie tocmai într-o companie situată unde și-a înțărcat dracul copiii?”

— Poate că sunt bătrân, oftă căpitanul.

— La bară fixă încă mai poți executa un exercițiu de nota zece.

— Vezi tu, soția mea e cu douăzeci de ani mai tânără ca mine. Căpitanul ridică din umeri. Nu vroia să-și mai frământa mintea cu această problemă pentru că știa că nu există nicio soluție.

Locotenentul-major clipea din ochi. Îl usturau și avea impresia că se uită printr-o sită. Nu avea asemenea probleme, pentru că nu împlinise decât douăzeci și șapte de ani. Și chiar dacă ar fi avut, ar fi fost de-ajuns să facă doar un semn cu degetul mic de la mână și Dankă s-ar fi mutat aici într-un minut.

— Compania mea nu e unde și-a înțărcat dracul copiii, mormăi căpitanul, puțin supărat. Suporta totdeauna multe lucruri, însă despre compania lui n-avea voie să vorbească de rău nici măcar soția.

— De bună seamă, zâmbi locotenentul-major. Deși nu știu ce-ți veni.

Căpitanul își aminti că mai trebuia să înmâneze o

scrisoare. Ieri-noapte, din cauza chestionarelor, n-avusese timp de ea.

— Eva lui Kučera, zise — și scoase un plic din sertar.

Locotenentul-major râse uscat.

— A lui Kučera, sau a lui Krátký.

— Nu fă glume proaste! N-ai vrea să i-o dai tu?

Locotenentul-major cunoștea conținutul scrisorii.

— Am declarat tot timpul că n-are rost să mă amestec în viața lor particulară. Cei doi băieți n-au nicio vină. Eva e frumoasă și nici ea nu știe la care din ei să se decidă. Cel mai comod e să fie prietenă cu amândoi. Armata e armată și tot ceea ce nu este legat de asta îi privește personal.

— Tu simplifici lucrurile îngrozitor, spuse căpitanul dând din cap.

— Ia să-ncep numai să-i fac curte Evei și-o să vezi ce griji o să-i apuce pe amândoi. N-are rost să m-apuc eu acum să fac ordine în treaba asta, spuse locotenentul-major, menținându-și punctul de vedere. Fata se plimbă cu Krátký prin curtea spitalului și pe urmă ne scrie nouă, auzi, să-i explicăm lui Kučera că totul a fost o eroare. Fruntașul Kučera, grănicer de frunte! adăugă îngândurat.

— S-au lămurit lucrurile cu ei?

— Da' de unde, nu s-au lămurit deloc, i-o reteză supărat locotenentul-major. Dacă vrei să strici o

prietenie a doi băieți buni, bagă între ei o fată și-ai aranjat totul. Înainte, nu făceau un pas unul fără celălalt. Azi sunt geloși unul pe altul ca niște câini. Unde mai pui că unul din ei, Kučera, s-a apucat de băutură.

— Am auzit ceva.

— Caută orice prilej să se ducă în sat. Câteodată ajunge chiar până la Budějovice, să nu bată la ochi că mereu e în sat. Băieții îl iau cu plăcere cu ei, pentru că e un bun companion. Înainte nu făcea un pas din companie. Doar Liza și iar Liza. E cel mai bun conductor de câini pe care-l avem. Însă acum totul e pierdut. Am primit câteva sesizări că face ravagii prin cârciumi...

— Eva a fost totuși logodnica lui?

— Tot ce se poate, se strâmbă disprețuitor locotenentul-major. Numai că ea se joacă. I-o fi căzut în mână vreo carte de Sagan²⁶ și-a zăpăcit-o la cap. Eva se simte măgulită când e curtată de amândoi. Poate că în fond e cumsecade, dar o fetișcană cu asemenea fumuri e în stare să-i strice pe băieții buni. Mă gândesc la cei care încă mai au minte și cărora le-au rămas destule idealuri.

²⁶ Carl Edward Sagan (n. 9 noiembrie 1934, Brooklyn, New York, SUA – d. 20 decembrie 1996, Seattle, Washington, SUA) a fost un cunoscut astronom și astrofizician american, care a adus o mare contribuție la promovarea și popularizarea științei. A fost pionier al exobiologiei și fondator al programului de căutare a inteligenței în Univers (SETI – Search for Extra-Terrestrial Intelligence).

— Toată povestea asta, la drept vorbind... ai dreptate. Foarte ușor se cuibărește în suflet singurătatea.

Se gândi din nou la soție. Absolut nimic nu e simplu. Oamenii ar înnebuni dacă n-ar ști să-și simplifice problemele. Cel puțin cei cu un fond sănătos. Ca acest Tomíček.

De sus, de pe deal, se auzea zgomotul unei motociclete. Nu era nevoie să se ridice de la masă pentru că știau cine vine așa dis-de-dimineăță.

— Nici omul ăsta nu prea doarme, mormăi căpitanul.

— Din cauză că peste o săptămână se vor acorda calificativele pentru câini și conductori.

— Asta nu înseamnă că trebuie să se scoale la patru dimineață și să se culce după miezul nopții. Are și el o soție tânără.

— E o femeie bună, conștientă de faptul că e măritată cu un grănicer. Și Dankă mea știe acest lucru și de aceea treburile merg destul de bine.

Motocicleta se opri puțin mai în vale de clădirea companiei.

„Unde și-a înțărcat dracu copiii... se gândea căpitanul. Ar fi trebuit să vadă ce se petrece în natură. După aceea n-ar mai fi dorit să ne-ntoarcă la oraș... Când vulpea își învață puii să prindă ciori vii...”

Se întinse și-și strânse pleoapele. Nu-l mai usturau. Se uită la ușă, așteptând ca să se deschidă. Probabil că

motociclistul mai meșterea ceva pe-afară, pe la motocicletă. „De fapt ai dreptate, nu ți-ai dat seama că te măriți cu un grănicer. Sau poate ți-a plăcut numai uniforma. N-are rost să te-aduc aici cu sila. Ai înnebuni în pustietatea asta, chiar dacă aici mai locuiesc și alte femei împreună cu soții lor. Tu nu ești o femeie pentru un grănicer.”

Pe scările de gresie răsună tropăit de cizme.

Instructorul Stogončík apărură în ușă, salută grăbit și se îndreaptă imediat spre fereastră.

— Tovarășe adjutant, începu calm căpitanul.

— Știu, dădu neprotocolar din mână adjutantul. Vă... vă rog să nu fiți supărat pe mine. Vreți să mă ascultați?

Căpitanul se ridică și deschise larg fereastra. Locotenentul-major își săltă capul, întorcându-l într-o parte, ca să audă mai bine.

„Haaauu!” se auzi slab din depărtare.

— Ăsta nu e câinele nostru, spuse precipitat locotenentul-major.

— Bineînțeles că nu e câinele nostru, încuviință Stogončík.

În încăperea pătrunse un aer proaspăt, rece și umed. Pădurile, care înconjurau valea din trei părți, stăteau nemișcate și tăcute.

— Poate că nervii sunt de vină, zâmbi căpitanul nefiind convins de ceea ce spusese. Se uită la ceasul de

mână și la tabelul cu situația posturilor de gardă. Acum pe graniță sunt Pavliček cu Barzaj. Barzaj n-o mai fi știind nimic de el. Sforăie. Încă puțin și va suna deșteptarea.

Locotenentul-major se liniște.

— În raionul nostru nu poate exista niciun câine străin. Ar fi sfâșiat imediat.

— Depinde, replică Stogončík.

Părea că și astăzi soarele va răsări devreme. Cerul devenise din roșu, albastru-deschis.

Căpitanul privea neîncrezător spre dealul din față. Acolo, pe Šerák, ceva se mișca.

— Nu nervii sunt de vină, șopti încet instructorul. Aproape că n-aș fi crezut că încă mai există așa ceva. Manualele nu scriu nimic despre asta, iar noi aici, tocmai în privința câinilor, n-am avut până acum nicio poveste sentimentală. Acum știu ce este.

— Ce?

— Dragoste de câine. Nu râdeți. Marea dragoste a câinelui.

Locotenentul-major îl privi uluit.

— De când ai început să aiurezi?

Căpitanul căută binoclul ca să vadă mai bine ce se petrece pe deal.

În acel moment sună telefonul. Chema turnul de observație nr. 3.

— Să trăiți! Fruntaș Matejček! Nu v-a scăpat un câine?

— Nu, strigă locotenentul-major. Să nu cumva să tragi în el!

— Am înțeles, răspunse fruntașul.

„Haaauuu” se auzi din nou.

Căpitanul nu reuși din primul moment să înțeleagă ce se petrece. Din stânga, dinspre cuștile câinilor, se auzea zdrăngănit de tablă. Se aplecă peste fereastră să vadă ce se întâmplă.

Primul începuse să urle Prinț. Turbat și plin de ură. Bineînțeles că Zmeu i se alăturase. Ceilalți câini, foarte nervoși, stăteau pe labele din spate, sprijinindu-se cu cele din față de plasa cuștilor.

Liza începu să scheaune încet și stăruior.

— Tatăl a venit să-și vadă copiii, spuse înveselit adjutantul, izbind cu cascheta de masă. Să mai zică acum careva că nu sunt ca oamenii! Dacă mi-ar fi povestit cineva, n-aș fi crezut! Lucrez de optsprezece ani cu câinii, dar una ca asta încă n-am pomenit.

— Îi cheamă! exclamă surprins căpitanul.

Locotenentul-major se ridicase în picioare. Era puțin neliniștit.

— Eu știu ce vreți să faceți voi doi, spuse indignat. Nu sunt deloc de acord cu asta. Locotenent-colonelul o să înnebunească dac-o afla. De la început am spus că acest câine nu va aduce nimic bun.

Instructorul se întoarse enervat.

— La nicio companie n-au căței atât de frumoși cum are Liza noastră!

— Și la nicio companie nu au atâtea probleme cu cățeii, așa cum avem noi. Teoria reproducerii s-a dus dracului. Cine credeți că o să vă dea certificatele? S-a zis cu controlul cățeilor, cu fișele lor, cu tot.

— Prefer un câine bun, decât o sută de certificate valabile, dădu din mână instructorul.

Căpitanul se aplecase și mai mult în afara ferestrei. Îl avea acum în focarul binoclului.

Lup stătea pe burtă, cu labelle din față întinse pe pământ. Ridicase botul, lăsându-și urechile pe spate. Poate că urla, dar acesta era un urlet imperceptibil, destinat numai Lizei.

— Ce-ți închipui că vrem să facem? îl întreabă din spate pe locotenentul-major.

— Să-i dați drumul Lizei, să se ducă la el, răspunse supărat locotenentul-major, îndreptându-se spre ușă.

Căpitanul de fapt nici nu se gândise la asta. Asemenea experimente nu pot fi făcute fără a chibzui cum trebuie. Era nevoie și de acordul veterinarului, câinele ar fi urmat ca mai întâi să fie controlat dacă nu este purtător de bacili sau de vreo boală.

— Eu sunt împotriva, categoric, protestă locotenentul-major închizând ușa după el. Înjurase

câinele de toți dracii. Inițial, când ieșise din încăpere, își pusese în gând să se ducă la bucătărie, pentru că se făcuse demult ora când trebuia să li se aducă micul-dejun.

Instructorul Stogončík zâmbea enigmatic, parcă știind dinainte ce avea să se întâmple în minutele următoare. Căpitanul nu-și putea lua ochii de la silueta superbă a lui Lup. După un timp oftă obosit:

— Ce păcat că nu-l putem folosi pentru serviciul nostru. Aș fi mai bucuros să-l știu la noi, decât chinuindu-se la Franěk.

Se întoarse și îl privi pe Stogončík, care zâmbea.

— Unde s-a dus Ota?

Instructorul ridică din umeri și arată spre curte.

Căpitanul se repezi la ușă și îl strigă din capul scărilor.

— Ce s-a întâmplat? îi răspunse acesta de jos, din curte.

— Unde alergi?

— Să dau drumul Lizei ăleia a voastră...

Pe corpul superb al lui Lup nu zvâcnise niciun mușchi. Câinele stătea culcat pe burtă, privind pe sub pleoapele întredeschise la ce se petrecea jos, în vale.

Văzu cum locotenentul-major îi dăduse drumul Lizei. Aceasta începu să se învâртеască dezorientată, parcă neînțelegând ce se petrece cu ea. Lătră scurt și însuflețit

luând-o la fugă spre deal.

Se opri și scheună.

Lup nu-i răspunse. Acum nu-l mai interesau nici oamenii adunați la ferestre, nici soldații înfuriați care stăteau lângă câini. De fapt nu se uita nici măcar la ea, ci undeva, într-o parte, însă astfel, încât să poată trage mereu cu coada ochiului la Liza.

Liza auzi scâncetul ascuțit al cățelilor. Se întoarse în salturi. Era obișnuită să execute vijelios toate mișcările, simțind totdeauna un chef nespus de viață.

Locotenentul-major stătea încă lângă cușcă, neștiind ce să facă acum cu acești căței care plângeau după mama lor.

— Așa se-ntâmplă când nu-i dai la crescătorie, mormăi nemulțumit. Totdeauna când nu se respectă ordinul încetățenit, avem belele din astea.

Liza se furișă pe lângă picioarele lui și începu să împingă cățelii pe iarbă cu botul.

— Ai înnebunit! Iarba e udă de rouă și o să răcească! o certă ofițerul.

Se opri, nu pentru că ar fi înțeles ce-i spusese locotenentul major, ci pentru că își dăduse singură seama de acest lucru.

De pe deal, chiar în clipa aceea, Lup începu să-i vorbească pe un ton numai de ei doi auzit.

„Cred că neamul meu e rezistent!”

Cățeii se zbârliseră. Ridicau cu reținere lăbuțele mici și grase, dar puternice, lingând roua de pe ele. Se luară la hartă între ei, rostogolindu-se la vale ca niște ghemulețe de lână udă.

Liza mai făcu încă ceva.

Trecu mândră prin fața cuștii mari unde erau ceilalți câini care răgușiseră de atâta lătrat la musafirul cel negru, nepoftit. Lup stătea culcat pe un colț de stâncă și privea indiferent în jurul său. Liza se opri pentru o clipă în dreptul lui Prinț care mușca sălbatic un ochi de sârmă al plasei. Abia după aceea se întoarse spre căței, lovindu-l ușor pe cel mai bățăuș dintre ei.

— Parada dragostei, râse locotenentul-major Tomíček.

Liza urcă degajată povârnișul, așa cum îi stă bine unei mame cu o familie atât de numeroasă. Și unde mai pui, că numai băieți! Prilej de mândrie pentru orice mamă!

Cățeii mergeau legănându-se în urma ei. Țipau și scheunau. Erau curioși să vadă ce joc mai născocise mama lor. Nu știau și nu auziseră de Lup, pentru că, pe de-o parte, niciodată nu merseseră atâta distanță, iar pe de alta, auzul lor nu se formase încă.

Lup rămase pe loc. Nu făcu nici măcar un pas ca să-i întâmpine. Aștepta ca ea să fie aceea care vine. Nu se uita nici la ea, nici la căței.

Liza veni lângă el și se așează.

„Celui mai puternic i-au dat numele Roby”, mirii ea. Încercă apoi să-l împingă cu nasul spre Lup, dar nu reuși, pentru că pe Roby îl interesa mai mult o floare. Îl apucă ușor cu dinții de ceafă.

Cățelul se pomeni dintr-o dată drept în fața botului unui câine uriaș, stând pe toate cele patru piciorușe, până acum nesigure. Pentru că era un cățel agresiv, nici prin gând nu-i trecu să se sperie, chiar dacă se găsea acum față în față cu o primejdie necunoscută. Se zbirii tot și încercă să mârâie. Dar scoase un sunet ceva mai tare decât zgomotul pe care îl face arcul unui ceas de buzunar atunci când plesnește.

„Bine” zise el surd. Pe fața lui nu se văzu nicio tresărire.

Cățelul căpăta curaj. Ar fi putut totuși să fie mușcat, zgâlțâit puțin, sau să primească o bătaie zdravănă. Nimic din toate acestea nu se întâmplă. Poate că pe câinele uriaș îl impresionase acel mârâit mititel. Umbla fără astâmpăr, încoace și încolo, încercând să-l apuce de nas, așa cum îi făcea mamei. Ceva îi spunea că acest câine periculos nu-i chiar atât de străin și nici atât de indiferent cum părea. Se ridică pe lăbuțele din spate ca să-i ajungă la nas.

„Ia-l de-aici, spuse Lup calm, ori, dacă nu, îi dau câteva. Căței tăi nu-și pot permite acum chiar orice.”

„Cum sunt ai mei, sunt și ai tăi”, mârâi Liza și pentru

siguranță îl răsturnă cu botul într-o parte, pentru că și-așa cățelul stătea într-o poziție cam nesigură. „Roby de Șumava!”, adăugă mândră. „Toți trei au acest prenume «de Șumava»!”

„De ce? se miră el. Mie mi-a ajuns un singur nume, Wolf!”

„Știi doar cum sunt oamenii. Idei de-ale lor.”

„Și ceilalți?”

„Racek și Randál”, răspunse Liza, împingându-i spre el pe cei doi căței care se mușcau în joacă. „De Șumava”, adăugă din nou mândră.

Lup nu-i mirosi, pentru că îi recunoscuse de cum se uitase la ei. Pe chipul lui nu se putea vedea nici cea mai mică urmă de bucurie.

Liza se gândi să se așeze lângă el, dar în ultimul moment se opri. Nu schițase măcar un gest care i-ar fi ușurat intenția. Stătea ca o stană de piatră, fără să scoată niciun sunet.

Ceva se petrecuse cu ea. Acum erau cățeei, totul devenise mai solemn, mai serios, nu mai putea fi încăpățânată ca înainte și într-un fel – chiar împotriva voinței ei – trebuia să-i recunoască supremația.

Lup nu se uita nici la ea, nici la căței. Întorsese capul spre casa cea veche din pădure, din coșul căreia se înălța o dâră de fum.

Liza știa că măcar cu coada ochiului și tot îi privește

pe toți patru.

Tot hârjonindu-se, cățeii ajunseseră la un bolovan. Ca de obicei, Randál începu să facă gălăgie. Încerca să muște o bucată din bolovan. Nu mergea. Încă de acum se putea vedea la el că nu se lăsa cu una cu două. Mai încercă o dată și încă o dată.

„Mă mir că-i permiți asta, spuse Lup într-o doară. E vorba de dinții lui”.

Liza lătră supusă la Randál. A trebuit să mai latre încă o dată ca să o asculte. Își dădu seama că fusese mai aspră decât era de obicei. Nu vroia să recunoască. Ar fi însemnat ca Lup să-i reproșeze că le-a dat cățeilor o proastă educație.

Randál, surprins, se așeză în funduleț. Întoarse capul într-o parte, încât urechea îi atârna în jos de tot. Se uita la mama lui, neînțelegând ce se întâmplase cu ea.

Roby reuși să se urce pe bolovan. Era un cățel care totdeauna voia să fie mai sus decât frații lui. Cățaratul pe bolovan a mers cum a mers, dar la coborât au început problemele, pentru că nu știa să-și țină echilibrul. Totdeauna cădea, fie în față, fie în spate.

Lup se ridică fără să spună un cuvânt.

„Lasă-l! mârâi Liza. Până nu-și julește nasul nu se potolește”.

Lup se îndreaptă spre Roby, îl apucă cu dinții – prea delicat nu, pentru că puiul scheună înspăimântat – și-l

așeză pe pământ, puțin cam brusc.

Supărat de acest tratament la care fusese supus, Roby se rezezi la Lup să-l muște de labele puternice.

Acesta doar scutură una din ele și Roby zbură cât colo. Se așeză apoi descumpănit lângă frații lui.

Lup lătră scurt și pătrunzător.

Liza îl privi surprinsă, pentru că nu-l auzise niciodată lătrând pe o asemenea tonalitate.

Încetă să se mai comporte ca un rege al viețuitoarelor pentru care demnitatea e mai presus de orice. Din negura amintirilor răzbătea parfumul luncilor pe care zburdase cățel fiind, când încă nu cunoscuse pocnetul biciului, iar toți copiii satului îl mângâiau.

Nu făcuse nicio legătură cu trecutul. Pur și simplu, privind cățeii, îl năpădiră dintr-o dată amintirile plaiurilor însozite și mirosind a mușetel sălbatic.

Soarele răsărise într-adevăr, cu toate că, după calendar, ar fi trebuit să se ivească cel puțin cu o oră mai târziu. Asta poate din cauză că Pământul, de bucurie, se învârtise mai repede. Întregul povârniș căpătă o culoare trandafirie, iar deasupra ierbii se ridica un abur ușor, ca o dantelă. Prin ceața joasă se vedeau doar urechiușele ascuțite ale cățeilor care se depărtaseră puțin, nemaiconținind cu hârjoneala.

Fruntașul Matejček râdea cu poftă, sus, în turnul de observație.

Un uliu-șorecar săgeta văzduhul. Liza ridică vigilentă capul, privind spre căței.

Chiar în clipa aceea primi o lovitură neașteptată în sold, care o trânti cu nerușinare la pământ, tăindu-i pentru o clipă răsufierea.

Lup se repezise la ea, așa din senin. O izbise cu capul și acum, cu un lătrat ștregăresc, se pregătea pentru un nou atac.

„Nebunule!”, mârâi supărată. De când avea căței nu prea mai știa de glumă, ca altădată. „Nebunule!”, repetă ea, dând din labe prin aer. Își recăpătă în cele din urmă echilibru], sări în picioare și se-ndreptă spre el, arătându-și colții.

Nu fugi de ea, așa cum ar fi procedat, în clipa aceea, oricare alt câine inteligent. Râdea... îi râdea în față... pentru că și câinii știu să râdă. Liza însă nu suporta să râdă oamenii de ea, cu atât mai mult câinii. Se repezi furioasă, dar dinții ei mușcară în gol, pe lângă urechea lui Lup, fiindcă acesta știuse să se ferească la timp.

De fapt nu vroia să-l muște. În sufletul ei erau atâtea – bucuria că a recunoscut căței, jignirea pe care a trebuit s-o suporte, teama că nu va mai avea nicio autoritate în fața cățeilor – astfel că înțelegea jocul, însă nu-l putea încă accepta. Încercă să fie sobră și îi reproșă această înflăcărare pripită.

Dar oricât ar fi încercat, nu putea să se abțină.

Lup nu lătră. Hârâi ca o javră de țară, se îndoi, făcu un salt și o lovi din partea cealaltă. Liza făcu din nou o tumbă, oprindu-se aproape de căței.

„Oare nu crezi că ar fi de ajuns?” îi spuse supărată.

Lup sări într-o parte, gudurându-se. Își întinse labelle din față, lăsându-și capul în jos, printre ele, până aproape de pământ. Lătră din nou, rămânând în expectativă.

În momentul când Liza se aruncă din nou asupra lui, jumătate în serios, jumătate în glumă, Lup descrie un cerc mare în jurul ei și al cățeilor. Îl azvârli cu botul pe Roby, care ateriză cu burta în sus între cei doi frați ai lui. Apoi îi făcu vânt Lizei, care alunecă pe iarbă rostogolindu-se cât era de mare, uitând de căței și de toate.

Micuțului Roby îi trebui un timp ca să se orienteze și să înțeleagă ce se petrece de fapt. Mai întâi se gândi cum ar face să se urce și el pe o ridicătură de pământ și de acolo să-și dea drumul la vale. Cupă ce învăță pe unde să se cațare și cum să coboare, așteptă ca Liza să se apropie și îi sări în spate. Îl urmară și frații lui. Se lăsară antrenați de joaca părinților fără minte. Se legănau în urma lor, cădeau, schelălăiau, dacă se loveau cam tare, însă în inimioarele lor aveau instinctul de a alerga, de a urmări și de a mușca.

Familia câinilor se rostogolea la vale pe povârniș.

Fruntașul Matejček râdea cu poftă în turnul de observație.

Căpitanul se aplecase peste pervazul ferestrei. Strigă:

— Ia uitați, oameni buni! Priviți câinii... și pe puradeii ăia! Liza, înhață-l! Pune-l jos, nu te lăsa fato! Domnilor, o asemenea încăierare încă... ia uitați-vă!

Instructorul râdea cu lacrimi.

În curte compania se pregătea de adunare. Astăzi nu prea mersese cum trebuie. Cei șaiszeci sau câți oameni or fi fost iubeau câinii fiecare în felul său. Aici, la graniță, aceste animale nu serveau nimănui pentru distracție și plăcere. Ele erau ajutoarele, prietenii sinceri pe care omul, în anumite situații, se putea baza mai mult decât pe oameni. Îi înțelegeau, se bucurau de bucuriile lor. Veterinarul interzisese categoric zahărul, dar fără niciun rezultat. Toți, fără excepție, aveau prin buzunare bucățele de zahăr. Dacă se-mbolnăvea vreunul din câini, compania nu vorbea decât despre asta. Mulți dintre militari, obosiți de alergătura unei zile de instrucție, se sculau totuși noaptea și se duceau să vadă ce e cu câinele. Însă trebuia să fie câine *de-al lor*!

Lup nu era de-al lor. El ar fi trebuit, conform dispozițiilor oficiale, să fie lichidat demult. Chiar dacă, din întâmplare, îl salvase Franěk, muncitorul forestier, cu toate astea nu era câine de-al lor. Dar niciun câine obișnuit, de coteț, pentru că Liza făcuse cățeii cu el.

Acum, degeaba mai striga locotenentul-major „atenție!”, pentru că toată compania nu se uita decât la câinii care se hârjoneau. Câinii *lor* nu mai lătrau ca niște javre de la țară. Erau serioși și concentrați, ca și cum ar fi cunoscut greutatea răspunderii.

Grăsunul Štenc! se așezase pe pământ și râdea de-i curgeau lacrimile pe obraji.

— Vă bag la arest, striga locotenentul-major Tomíček. Nicio permisie, niciun... la dracu, nu m-auziți ce spun? Ce e aicea, circ sau companie? O să vă... Ia uite, l-a ajuns din urmă! Băieți, acuma l-a-nhățat! Dar imediat își relua atitudinea de mai-nainte, devenind grav.

— De-ajuns! Însă nici de data aceasta nu reuși să dea un ordin ca un comandant. Se uită cu îngrijorare spre fereastra de la etaj să vadă ce va zice căpitanul de hărmălaia din companie.

Căpitanul îl ținea de după gât pe instructor și râdeau amândoi cu gura până la urechi.

Militarii se așezară în front fără să fi primit un nou ordin. Doar ici-colo câte unul se mai uita la câini.

— Fruntaș Kučera!

Kučera ieși din rând.

— Cheam-o pe Liza!

Conducătorul ezită în primul moment. Totuși o strigă. Avea glasul nesigur pentru că relațiile dintre el și Liza nu mai erau ca în trecut. De aceea nu știa dacă ea va

răspunde la primul apel. Dacă n-ar fi venit, s-ar fi făcut de rușine în fața întregii companii.

Dar Liza continuase să-l iubească în tot acest răstimp, chiar dacă multe din lucruri nu putea să le înțeleagă. În fiecare seară scâncise încetișor, ca și cum l-ar fi chemat. Însă el nu mai venea.

Se opri din fugă, așezându-se pe labele dinapoi. Nu știa ce să facă. Altădată, cu excepția acelei nopți, ar fi fost de ajuns un singur cuvânt și ea ar fi venit ca o vijelie.

Stătu o clipă nedumerită.

— Dacă o să-ți faci așa și la inspecție, n-o să mai fii pe primul loc, râse disprețuitor locotenentul-major. Poate s-a produs o ruptură în raporturile dintre tine și câine!

Liza se întoarse spre Lup. „Mă cheamă. Trebuie!”

Lup nu îi răspunse. Încercă să înțeleagă ceva din toate acestea. Era și nu era soția lui și mama cățeilor. Acești oameni erau stăpânit ei de care Liza nu se temea. Când o chemau, alerga disperată, nu de frică, ci să le facă o bucurie, arătându-le că e ascultătoare...

Lup nu mai alergă un timp alături de Liza. Căpitanul îl apucă de mână pe instructor și îi spuse:

— Ce ne facem dacă o să-l aducă aici și pe el?

— N-o să-l aducă, răspunse trist instructorul. Și e păcat.

— Și dacă totuși o să-l aducă? întrebă nesigur căpitanul. Ce facem? M-ajută să-l conving pe veterinar?

— Fiți sigur că n-o să-l aducă, repetă instructorul care îi cunoștea pe câini mai bine decât comandantul său. Și chiar dacă ar fi așa, tot nu s-ar putea să-l folosim pentru serviciul nostru. Dacă n-ar fi atât de ucigaș – aceasta o spusese cu mult mai încet – l-aș fi luat eu. De când a murit Klaučik, mi s-a făcut dor de-un câine pe cinste.

Klaučik murise, într-un fel, la datorie. Mai demult, fugise din companie un câine tânăr, iar Klaučik fusese trimis să-l aducă înapoi. După ce-l ajunse din urmă pe fugar, porniră amândoi spre companie, el mergând în urmă. Din cauză că trebuia să-l supravegheze mereu pe câinele bezmetic, n-a putut observa la timp că din spate venea o mașină la volanul căreia era un șofer nenorocit...

Lup se opri brusc și scoase un urlet puternic!

Liza nu privi înapoi. Nu avea niciun rost. Alerga mereu. Cu trei luni în urmă ar fi venit ca o vijelie. Fruntașul Kučera știa bine acest lucru. În ultima vreme însă, n-o mai iubea pe Liza ca altădată. Era supărat și se gândea mereu la Eva. Ceva se întâmplase cu el, pentru că începuse să fie indiferent. Nu putea să se împace cu această situație și știa că atâta timp cât nu va reuși să pună lucrurile la punct, nu va fi un bun conductor. Și niciun bun militar.

Și fruntașul Krátký simțea acest lucru. Oriunde s-ar fi uitat, numai la Kučera nu.

Liza se opri totuși și întoarce capul spre Lup. „Vino! N-o să-ți facă nimic!”

„Nu mi-e frică de ei, răspunse întunecat. Nu pot fi mai răi decât omul acela din casa de bârne. Dar nu-i iubesc.”

Liza se așează pe pământ. Nu putea înțelege cum de nu-i iubea pe oameni, când ea, de mică, fusese educată în spiritul unei mari afecțiuni față de oameni. Nimeni nu fusese niciodată rău cu ea.

Fruntașul Kučera simți cum îi tremură mâinile de nervi și de supărare. Ieri băuse iar și fusese cam mult. O chemă din nou, pe un ton mai aspru. Nu era nevoie să strige atât de tare, pentru că ea l-ar fi auzit chiar de i-ar fi rostit numele în șoaptă.

— Dacă ai nervi, nu îi vărsa pe câine! îi spuse încet, din spate, locotenentul-major. Animalul nu are nicio vină.

În caz că Liza nu ar fi venit, toată compania ar fi râs de el. Acum militarii stăteau tăcuți, privind-l jenați.

De sus, de la primul etaj, căpitanul îi spuse instructorului:

— Într-adevăr, se întâmplă ceva cu militarul ăsta. E în stare să strice caracterul câinelui.

— Nu l-aș sfătui, se încruntă instructorul. Din cauza unei femei...

„Din cauza unei femei...” repetă în gând căpitanul. Se uita, jos, în curte, la militarii care erau cu toții în

așteptare. Știa cum îl cheamă pe fiecare dintre ei, ce fire au, le cunoștea apucăturile lor bune, dar și pe cele rele, de care trebuiau să se dezbare aici în companie. Îi iubea pe toți la fel. „Din cauza unei femei nu pot să-i părăsesc”, și dădu din cap.

— Liza nu prea are chef să vină, remarcă Stogončík. Și eu care credeam că va fi prima în clasament.

Acestea le spusese tocmai în acea fracțiune de secundă în care Liza nu știuse ce să facă. Dar căței rezolvă dilema. Auziseră vocile oamenilor, care însemnau mâncare și mângâieri. Pentru că se hârjoniseră fără încetare, li se făcuse o foame într-adevăr de lup. O luă deci la fugă spre companie, legănându-se, căzând în bot, dar totuși înaintând.

Liza chelălăi. Dimineața minunată și veselă se transformă dintr-o dată într-o zi plină de contradicții.

„Atunci mă duc singură!” scheună ea, uitându-se în urma ei.

„O să vin”, îi răspunse. Se așeză pe labele dinapoi și privi în vale, unde erau oamenii. Știa că nici Liza, nici căței nu vor păți nimic. „Dar eu n-am ce să caut printre oameni”. Se uită la casa veche de bârne din pădure. Pe coș ieșea o dâră de fum. Ar fi putut să nu se mai întoarcă. Însă el vroia să se întoarcă, cu toate că știa ce iad îl aștepta acolo. Era un câine foarte încăpățânat, care în multe privințe semăna cu omul.

Liza se îndrepta încet spre companie.

Locotenentul-major Tomíček se așezase pe hotar și mesteca un fir de iarbă. Își scosese cizmele de cauciuc, ca să-și odihnească puțin picioarele.

— Știi și tu că așa nu mai merge, spuse el întorcându-se spre fruntașul Kučera, care privea îngândurat în pământ. Și tu, și Krátký ați fost avansați în grad. Sunteți grăniceri de frunte. Oare într-adevăr?

Fruntașul ridică din umeri.

— Nu-mi place să m-amestec în treburi care nu mă privesc, continuă locotenentul-major. Iubita ta nici ea nu știe ce vrea. Ne-a scris. Tovarășul căpitan e de părere că ar trebui să-i răspund, dar eu n-am s-o fac. N-ai decât, scrie-i!

— Dacă ați fi în locul meu, ce i-ați răspunde? întrebă obraznic fruntașul.

— Că ești un prost. Nu cred că aș greși prea mult. Crezi că nu m-am îndoit și eu de fidelitatea nevesti-mii? Omule, te subapreciezi! În locul tău, mi-aș fi găsit alte zece femei, nu una.

— Și pe Eva să i-o las lui Krátký. Nu?

— Să zicem, răspunse locotenentul-major trăgându-și cizmele și ridicându-se în picioare. Pune atunci mâna pe automat și ciuruie-l pe Krátký de tot. După aia, o să stai mata frumușel la închisoare, de-ai să te sature, iar când

o să ieși și-o să te duci s-o cauți, ai să găsești în locul ei o femeie grasă, de mult măritată și cu băutura plină de copii. Și-o s-ajungi la vorba mea: ești un bleg și jumătate. Ai ordin, fruntaș! Ori încetezi cu băutura și rămâi mai departe conductor de câini, ori dacă nu – știi bine că mirosul de alcool câinii nu-l suportă – te voi detașa în altă parte și voi avea grijă ca cei de la comandament să se gândească dacă nu cumva s-au cam grăbit când ți-au dat insigna de grănicer de frunte! Executarea!

10

Se gândea foarte încet.

Pentru că în ultimele patru luni nu făcuse decât să-și muncească creierul, greu, dar reuși totuși să dea gândurilor sale o formă concretă, periculoasă.

Chiar și omul care, datorită singurătății îndelungate, a devenit în multe privințe un primitiv, știe să ucidă cu rafinament.

Se gândea cu asiduitate cum să procedeze ca nici grănicerii. Care se pricepeau, nici câinii, care ar fi fost puși să-l urmărească, să nu-i poată lua urma.

Ani de-a rândul avusese timp să se pregătească. Știa cine și unde a făcut o greșală și ar fi putut să-i învețe pe toți cei care ar fi dorit să treacă granița fie dintr-o parte, fie din cealaltă. Râdea de felul nefericit în care se

terminaseră încercările lor copilărești.

Nu înțelegea cum de a fost posibil ca Inge să facă o greșeală atât de elementară. Probabil că ceva o determinase să nu mai aștepte venirea lui la Budejovice, de pornise singură după el. Își dădea seama că procedase greșit atunci când indicase la întâmplare drumul pe harta aceea din pânză ordinară. Dar nu vroia să-și recunoască propria-i vină. Mai exista cineva care o împușcase și care, mai devreme sau mai târziu, poate să-l amenințe și pe el. Ar fi suficient să spună că l-a văzut atunci la Budejovice. Sau povestea cu scrisoarea de la raion.

Știa totul despre urme.

Nu-i era frică deloc de oameni. Pe aceștia putea să-i păcălească. Bineînțeles că era mult mai versat decât orice alt ostaș care nici n-a venit bine aici, pe graniță, că și pleacă. Totuși nu dorea să aibă de-a face cu unul ca adjutantul Stogončík, cel mai bun specialist în identificarea urmelor.

Însă ca Stogončík nu prea erau mulți.

Dar cum să înlături cel mai mare pericol, câinii?

Stătea la masă, lângă lampa cu petrol, frecându-și tâmpilele cu putere. Se gândea.

Avea nevoie de un vânt puternic, în rafale, și de o ploaie neîntreruptă. Vântul deformează și împrășteie miro sul urmei, ștergându-i contururile în scurt timp.

Ploaia o umple cu apă și o distruge.

Pe el nu trebuia să-l învețe nimeni. Era inutil să intri în pârâu și să te speli cu apă, pentru a scăpa de câini. Undeva totuși omul trebuia să traverseze pârâul, pentru că așa era drumul.

Dacă urma se oprea la malul apei, câinele știa să se descurce. Alerga pe ambele maluri până când o găsea din nou.

Nici piperul și nici ardeiul nu aveau vreun efect asupra unui câine de grăniceri încercat. Același lucru se întâmpla și cu apa. Nimeni nu are atâta piper sau ardei la el încât să împrășteie pe kilometri întregi. Odată și-odată tot se termină. Iar câinele se învârtește în jurul unei asemenea urme mirosind a ardei, până când o găsește pe cea curată.

S-ar mai fi putut pe un teren pietros, plin de băltoace, cu condiția ca într-adevăr să plouă cu găleata.

Știa că se va întâmpla într-o zi. Îi ura pentru că i-o omorâseră pe Inge. Iar acum îi era și frică de ei.

Își strivea pumnii mari, plini de lovituri, râzând aproape inconștient. Lup, legat cu un lanț de perete, se făcu ghem.

Tăietorul de lemne se apucă să cotrobăie în ungherul acela întunecat și se încruntă fiindcă nu dibui pușca.

Se așeză din nou la masă și rămase încremenit. Se gândea cu putere și mai-mai că i-ar fi crăpat capul. Își

spuse că totuși n-au avut cum să dea de pușcă în timpul cât el lipsise, pentru că altminteri demult ar fi fost aici iscoadele. Nici cei din comisie, despre care îi pomenise căpitanul ultima dată, nu veniseră la el. Și chiar dacă ar fi găsit-o, nu s-ar fi întâmplat nimic fiindcă mai în toate casele de pe aici se găsește câte o pușcă de braconaj. Și Grünfeld are o pușcă demontabilă. Când se lasă seara, într-un carâmb al cizmei bagă țeava, iar în celălalt patul armei. Atât doar că nu e voie să se tragă în apropierea frontierei, pentru că acolo sunt patrule.

Și chiar dacă ar fi descoperit pușca, nu ar fi făcut altceva decât să i-o confiște și să-l pună să plătească o amendă. Ar fi fost mai greu să-l închidă, pentru că aici e nevoie de muncitori forestieri. Însă și așa planul său, îndelung elaborat, era în pericol.

„Cred că am pus-o în altă parte”, își zise în gând. Se chinui să-și amintească tot ce făcuse zilele trecute. În ultima perioadă băuse cam mult, încât toate gândurile îi erau acum tulburate. Îi apăru în minte totuși imaginea stejarului bătrân. Începu să-și frece din nou mâinile noduroase, fiindcă în sfârșit își adusesese aminte.

S-a întâmplat în ziua când Lup fugise pentru prima dată. Știa acum precis și unde este stejarul acela. La trei sute de metri de drumul cu bolovani. Aproape de frontieră. Dădu din cap. Faptul că nu era departe de frontieră reprezenta un lucru deosebit de important. Îl

neliniștea puțin prezența turnului de observație. În caz că va fi și un vânt puternic, nimeni nu ar fi auzit împușcătura. „Am ales un loc bun”, își zise, lăudându-se pentru ideea care-i venise.

Arma de vânătoare „Long Rifle”, împachetată în celofan. Încărcată, era ascunsă în copacul găunos. Avea calibrul 5,6 mm. E de râs, dar o asemenea armă nu putea fi folosită. Zgomotul produs de focul de armă amintea trosnetul unei ramuri de copac. Un glonte obișnuit, de plumb, omoară căprioara la un. Kilometru. Cei care lucrează la pădure știu bine de ce nu e voie să tragi cu o asemenea armă. Iar stejarul acela e doar la trei sute de metri de drum.

Oricine ar fi trecut pe acolo, din întâmplare, nu și-ar fi putut închipui că în stejar este ascuns un lucru ca acesta. La urma urmei care e omul să se plimbe doar la câteva minute distanță de frontieră?

„Conducătorul acela va fi avansat la gradul de fruntaș și poate că va primi și insignă de grănicer de frunte”, spusese atunci căpitanul.

Până în clipa când îi veni în minte un nume, planul său fusese foarte neclar. Atunci îi ura pe toți. Acum ura lui se concentrase asupra unei anumite persoane. Chiar asupra celei care trebuia.

Numele pronunțat însemna jertfă.

— O să ne socotim amândoi, mormăi și se gândi la

Inge. Tu ai omorât-o. Nu trebuia. Chiar căpitanul a spus-o. Așa că o s-o lămuresc eu și cu tine.

Știa că tocmai fruntașul acela obișnuia să meargă de câteva ori pe săptămână în satul cel mai apropiat. Acolo, fie că intra în cârciumă, fie că îl ducea cineva cu motocicleta până la oraș. Și că se întorcea pe la miezul nopții.

Dar pe Franěk nu-l interesa miezul nopții. La o asemenea oră târzie era periculos. Turnul de observație e doar la două sute de metri de locul acela. Faptul că nu erau reflectoare montate pe el, nu înseamnă nimic. Și apoi miezul nopții ar fi fost o oră prea înaintată pentru un trup extenuat și un creier obosit.

Azi după-masă se întorsese de la muncă la fel ca și în alte dăți. În ultima săptămână întreaga echipă termina lucrul mai devreme pentru că legau un transport de lemne. În plus era și ultima săptămână a lunii. Muncitorii din echipă își făcuseră suma și acum erau destul de isteți ca cei de la administrația ocolului silvic să nu facă ochii mari că ei câștigă prea mult. Desigur, n-ar fi fost drept să se fixeze un plafon de salarizare, chiar dacă se susținea că nu există așa ceva. Ar fi venit normatorii care ar fi început să spună că au o normă ușoară. Dar niciunul din aceștia, să fi fost în locul lor nu ar fi prestat o muncă atât de istovitoare. Dar asta este cu totul altceva.

Când Franěk se întoarse la muncă, îl găsi pe Lup stând culcat lângă șopron și respirând adânc.

— Fugi și te-ntorci, mormăi satisfăcut, izbind cu piciorul în ușile din lemn masiv ale casei. Hai, treci!

Lup ieși de sub sania întoarsă cu tălpicile-n sus, furișându-se pe lângă perete. Așteptă să curgă loviturile. Și poate că astăzi ar fi pus capăt cu succes acestei triste istorii cu câini, dar loviturile nu veniră. Probabil că stăpânul lui era mai bine dispus. Trecu nesigur pragul ușii. Totul era foarte complicat. De mic fusese crescut printre oameni și doar o singură dată în viață încercase să fugă de la ei. Aceasta s-a petrecut în noaptea când a sărit peste sârmă. Atunci Liza și în cele din urmă și oamenii i-au încurcat toate planurile.

Nu putea trăi fără oameni. Dar nu avea încredere în cei care umblau îmbrăcați în uniformă, pentru că atentaseră cândva la viața lui. Instinctual, nu iubea niciun om îmbrăcat în uniformă, pentru că nu reușea să deosebească una germană de una cehoslovacă. Își amintea doar că o dusesse destul de bine în gospodăria aceea, acum dincolo de graniță, până în ziua când veniseră niște oameni îmbrăcați în mantale impermeabile, care-l cumpăraseră pentru a-l folosi în serviciul pe graniță. Avea doi ani. După aceea cunoscuse ce înseamnă cureaua cu ghimpi, biciul și foamea.

Dacă se întorsese din nou la această brută nebărbierită, mirosind a transpirație și a sălbăticiune, o făcuse din cu totul alte motive. Nicio faptură din lumea asta nu suportă la infinit nedreptatea. Aștepta prilejul, nu chibzuind totul cu finalitate, ci doar așa. Conducus de instinct. Apoi mai era vorba și de o moștenire nefericită. Pe tatăl lui îl bătea mereu țăranul la care stătea. Și strămoșii lui tot așa fuseseră. Câini care nu ieșeau din cuvântul omului.

— De-acum n-ai să mai fugi! spuse Franěk, fără urmă de răutate în glas. Avea mereu în minte planul acela, dar era nemulțumit că încă nu știa ce rol va juca Lup în punerea lui în aplicare. Și tare ar fi dorit să-l poată folosi într-un fel.

Cel mai simplu ar fi fost să asmută câinele la om ca să-i sară, pe la spate, direct în ceafă. Însă nu era prea sigur că Lup va face lucrul acesta. I se părea că nici nu mai are destul timp ca să-l învețe.

— Dacă o să sari în gâtul cuiva, acela o să fiu eu, recunosc cinstit. Și cine știe dacă oi putea să te învăț să sari la altul! Se aplecă, trase sertarul dulapului și scoase de acolo un lanț. Pe ăsta n-o să-l mai rozi! și îi puse de gât lanțul acela lung.

Lup nu schiță nici cel mai mic gest de împotrivire și nici nu încercă să se smulgă din încheștarea degetelor sale și nici să-l muște. Știa că buturuga era totdeauna la

îndemână. Se așeză abătut lângă perete și începu să moțăie.

Deodată ciuli urechile.

Tăietorul de lemne luă o mutră supărată.

— Bine că cel puțin știi să păzești!

În clipa aceea în odaie intră căpitanul Hájek. Părea chinuit de griji. Își puse casceta pe masă, ștergându-și obosit sudoarea de pe frunte.

— La naiba, Franěk! spuse căpitanul așezându-se pe un scaun.

— Beți ceva?

— Nu. Niciun fel de băutură. Își luă capul în mâini. Într-o bună zi o să devin și eu un sihastru ca tine!

Franěk se aplecă și scoase de sub masă o sticlă.

— Vara încă mai merge să veniți pe-aici, răspunse încet. Dar când o cădea zăpada...

— Știu... Când o cădea zăpada, pe-aici o să-nceapă să mișune lupii, oftă căpitanul. Nu poate să-mi iasă din cap. (Părea descurajat). Am venit, Franěk, să-ți cer o părere. Ce dracu, fă abstracție de uniformă! Totuși, atunci ea se îndrepta spre cineva, nu? Cu cine vrei să mă sfătuiesc?

Franěk scotea încet dopul de la sticlă. Se rupse. Deschise briceagul și începu să scobească în pluta proastă.

— De ce neapărat trebuia să meargă la cineva? întrebă

el bănuitor.

— Doar n-o să-mi spună mie acuma vreunul că ea vroia să treacă granița. Astea sunt romantisme, Franěk. Ceva a trebuit să existe, de a riscat atât de mult. Ceva important, care excludea alternativa de a fi prinsă. De aceea a tras. Și a plătit pentru asta.

— Poate că n-ar fi trebuit s-o omoare, spuse Franěk nesigur, ocupându-se în continuare cu destupatul sticlei.

Căpitanul dădu din mână.

— Prostii! Tu n-ai omori dacă cineva ar trage în tine? Nu și-au făcut decât datoria. Asta e clar.

— Ce mai știți despre ea?

— Că e nemțoaică și nimic mai mult. Numele ei e fals. Deocamdată nu am primit alte știri oficiale.

— Nemțoaică, spuse încet Franěk. Mai sunt aici și Gustl și Frýda, și Béla Ország. Rambousek ar putea să vă spună și el părerea lui...

— Însă, Franěk, tu ești aici din '48.

— Familia Grünfeld locuiește aici mai de mult.

— Când a fost vorba de frații Lacina, mi-ai ajutat tu. N-are importanță că în cele din urmă au fugit peste graniță și că acum trăiesc undeva în Canada.

— Da, știu, cei doi Lacina din Ropotice. Pădureni, dădu din cap tăietorul de lemne. Unele întâmplări petrecute aici îi lăsaseră o puternică amintire, încât nu

le mai putea uita. N-am reușit să-i prindem, pentru că știau fiecare potecuță de pe aici.

— Și pe Kosina, tot tu l-ai prins.

Ei, da. Kosina a crezut că sunt neamț. A venit direct la „Trei Fagi”, unde în ziua aceea tăiasem la copaci.

— A crezut că ești neamț, repetă îngândurat căpitanul și în minte începu să i se facă lumină. Vezi Franěk, femeia aceea... îți spun, organele de securitate sunt de părere că nici pe departe acest caz nu poate fi considerat ca încheiat. Nu putem risca din nou.

Stătea cu capul în jos fiindcă se gândea. Nu suporta licărirea sălbatică din ochii lui Franěk.

— Acea pe care a omorât-o fruntașul Kučera, adăugă încet Franěk.

— Exact, încuviință căpitanul. A fost o greșeală. Putea să aștepte până am fi venit noi. Și așa ar fi pus-o la pământ.

— Adineauri singur ați spus că altă soluție nu era. Vedeți că s-ar fi putut și în alt fel?

Căpitanul dădu din mână.

— Trebuie că totuși ea se ducea la cineva, nu?

— Poate.

— La cineva. Era nemțoaică. Înseamnă că la nemți?

Căpitanul își ridică ochii obosiți.

— Franěk, eu vreau să-ți dai și tu o părere. Nimic altceva. Nu ești de ieri de azi pe-aici. Cu Bouzek și

Rambousek nu se poate discuta. Nici nu vor să audă de nimic, de parcă s-ar teme de ceva. Ce zici? Grünfeld, ori Hartmann?

— Niciunul, nici celălalt, mormăi Franěk. Sunt oameni cumsecade. Fabrică și ei rachiu, dar, altminteri, n-au niciun fel de gânduri rele. Își mai aminti de ceva și continuă: Da, v-am ajutat de multe ori. După câte știu, Gustl și-a adus atunci de la graniță o carabină americană „M-1” cu încărcător.

— Carabină da, însă om care să tragă cu ea, nu! izbucni căpitanul, privindu-l pe Franěk drept în ochi. Dar cum de-ți amintești atât de bine ce maică era?

Franěk nu clipi din ochi. Pe chipul lui nu se văzu nici cea mai mică tresărire.

— Pentru că l-am înjurat, văzând cât de tâmpit poate să fie, crezând că pușcociul ăla, din întâmplare, s-ar putea să fie bun pe aici.

— Tu, în locul lui, nu ai fi predat-o?

— Nu m-am gândit la asta. Gustl a fost întotdeauna un molău. De fricos ce e, își pierde și mințile. De aceea, femeia nu putea să se ducă la el. Să ai o armă ca asta aici, înseamnă să mănânci carne în fiecare zi, nu?

Căpitanul se scărpină prin părul rar. Acceptă explicația, dar în același timp îi veni în minte o idee ciudată. Imediat i-o și aruncă.

— Pe tine mă pot baza, Franěk. Nu tu i-ai prins acum

doi ani pe băieții aceia, „taximetriștii”, care furaseră o mașină din Praga, încercând să treacă granița pe-aici?

— Nu i-am prins, dădu din cap Franěk. Au întors mașina la „Trei Fagi” și niciunul din ei n-a mai putut să fugă de sfârșiți ce erau. N-am făcut decât să-i aduc la dumneavoastră. Zâmbi. Le era indiferent oriunde i-aș fi dus. Nu mai doreau decât să mănânce și să se odihnească. Le pierise cheful să mai fugă peste graniță.

Căpitanul se întorcea mereu și mereu la aceeași idee. Își dădea seama că aici nimeni nu-l poate ajuta s-o clarifice.

— Femeia aceea trebuia să se ducă la cineva. Înțelegeți, Franěk, cei de la Praga sunt de părere că dacă nu se rezolvă această problemă, se poate întâmpla o nenorocire.

— Poate se va întâmpla, râse disprețuitor Franěk, dar imediat își reveni în fire. Dacă ați venit aici să-mi luați interogatoriul...

— Ce dracu, pe tine te știam om cu scaun la cap! Dacă începem să ne suspectăm unul pe altul, n-o să ajungem la niciun rezultat. Eu vreau să mă consult cu tine, Franěk.

— La mine n-a venit, mormăi dintr-o dată Franěk supărat. Dacă credeți că la mine...

— Cine a spus asta? se miră căpitanul. Eu am venit aici ca să mă ajuți, nu să-ți iau interogatoriul.

Sclipirile răutăcioase din ochii lui Franěk se stinseră. Împinse dopul în sticlă și turnă în două pahare.

— Azi, deloc, refuză căpitanul.

Franěk bău primul pahar dintr-o înghițitură. Întinse mâna și după cel de-al doilea, dar se opri. Nu, acum avea nevoie să fie cu mintea limpede.

Căpitanul se întoarse și îl privi pe Lup care era în lanț. Câinele stătea trist și complet absent. Se înveseli puțin, amintindu-și ce făcuse acest câine de dimineață cu familia lui.

— Cred că nu e nevoie să-l legi cu lanț, Franěk!

— A scăpat. Dar va fugi el și-așa.

— În seara asta n-o să fugă pentru că știe că nu poate ajunge la Liza. Este un animal inteligent!

— Dacă spuneți dumneavoastră. Franěk ridică din umeri și dezlegă indiferent câinele.

Lup nu făcu pentru început nicio mișcare. Primise atâtea lovituri, încât știa că nu trebuie să-și dea pe față gândurile dușmănoase. Căscă, se sculă în picioare, se întinse și se încolăci lângă vatră.

— Gândește-te la ce te-am întrebat, Franěk, spuse căpitanul din ușă. Și, din când în când, mai treci pe la ceilalți. Ciocăne pe la uși și vezi despre ce vorbesc. Poate că unii dintre ei știu mai multe. Noapte bună!

Franěk mai privi o clipă spre ușa închisă. Ascultă până când zgomotul pașilor căpitanului, care se

depărta, se stinse de tot. Începu să-i fie frică, deocamdată încă nejustificat. Însă frica lui era alimentată de ceea ce urma să se întâmple și ce-or să spună când vor afla. Greu să-i cunoști pe oamenii aceștia. Câteodată cercetează foarte repede, iar în alte cazuri durează ani întregi. Însă până la urmă descoperă adevărul.

Cel mai mult se temea de faptul că nu va putea face tot ce ar fi dorit.

Ascultă încordat în întunericul serii. Afară ploua și bătea vântul. Ramurile copacilor se loveau sălbatic între ele. Deodată zâmbi curat și neprefăcut ca un copil. Și totuși se gândea la crimă. Luni de zile nu făcuse decât să se gândească la acest lucru.

Își încălță cizmele de cauciuc și privi o clipă grămada de cetină de lângă vatră, pe care o folosea la aprinsul focului. Luă niște crengi de molid și începu să șteargă bine tălpile cizmelor cu ele, chiar dacă știa că nu are niciun efect asupra câinilor. După aceea mai luă încă vreo două ramuri, le rupse și le legă cu sfoară de talpa fiecăreia din cizme.

Începu să se plimbe neîndemânatic prin odaie. Se uită. Totul era în regulă, ramurile nu se rupseseră, le prinsese bine.

Lup deschise ochii, urmărindu-l cu privirea. Era liber și ceafa omului era tentantă. Dar îi apărură în minte

dimineața aceea însorită, căței... „Acum că mi-a scos lanțul, se mai poate trăi lângă omul ăsta”, se gândi el conciliant. Lup avea multe trăsături rele pe care i le cultivaseră oamenii brutali, dar nu era perfid. Acum nu-l interesa cu ce se ocupă bărbatul, fiindcă știa că oamenii deseori fac lucruri de neînțeles.

Din când în când ațipea și labelle din spate îi zvâcneau. Visa că aleargă cu Liza și cu căței. Scâncea încet în somn pentru că era fericit. Avea dreptul, mai ales că viața nu fusese prea bună cu el.

Franěk ieși din casă. Până la șanț erau pe puțin o sută de metri. Făcea pașii mari, ridicând picioarele ca să lase cât mai puține urme. Știa că grănicerii și-așa nu vor căuta pe aici.

Șanțul era de obicei uscat, însă acum, din cauza ploilor, se adunase în el puțină apă care îi ajungea lui Franěk până la gleznă. „Dacă plouă toată noaptea, șanțul o să se umple și urmele au să dispară”.

Mergea prin apă, se lovea de pietre, aluneca pe ele și, din timp în timp, își controla tălpile cizmelor. Pentru că pe-aici venise de-atâtea ori la pescuit păstrăvi, cunoștea drumul cu ochii închiși.

Avea o singură grijă – nu cumva omul acela să fi plecat mai devreme din companie. Greu de presupus pe o vreme ca asta. Lucrul acesta nu prea era important. Mai avea timp la dispoziție. „Deocamdată n-au aflat

nimic, pentru că altminteri maiorul și locotenent-colonelul ar fi venit după mine. Dacă n-a fost azi, s-ar putea să fie mâine sau poimâine. Seara asta cu ploaie și vânt ar fi cea mai potrivită.”

Ultima vizită pe care i-o făcuse căpitanul îl cam speriasse.

Înainta mereu, trăgându-și cu greutate picioarele. Ploaia încetă pentru o clipă și luna apăru din nou. Dar aduse după ea altă ploaie. Omul nu mai putea avea încredere în vara asta indiană.

Șanțul semăna acum cu un pârau de munte care ducea spre graniță. Deocamdată Franěk era încă destul de departe de ea. Totul urma să se întâmple în porțiunea situată în apropierea frontierei. Era un element deosebit de important al planului său.

Se oprea adesea fie să se odihnească, fie să tragă cu urechea. Exista în permanență pericolul de a fi surprins de o patrulă cu câine. Chiar dacă în atâția ani le învățase toate potecile, direcțiile și orele de patrulare, totuși nu putea face nici cea mai mică presupunere. Ieri patrula plecase într-o direcție și tocmai azi ar fi putut să vină din cu totul altă parte.

Era pregătit și pentru eventualitatea că s-ar fi întâmplat așa. Și-ar fi scos imediat cizmele de cauciuc și ar fi mers numai în ciorapii groși de lână. Câinii îl cunoșteau, patrulele la fel. Totuși, în întuneric nu te poți

baza pe câini, pentru că ei se reped la orice mișcare. În cel mai fericit caz, cineva l-ar fi înjurat, întrebându-l ce caută aici, la o oră atât de târzie.

Dar nu venea nicio patrulă și pe graniță era liniște. Îl ajuta și vântul, care bătea dinspre el în direcția frontierei. Dacă totuși ar fi fost pe undeva o patrulă, abia câinele de-ar fi simțit mirosul lui.

Se apropia de zona cea mai periculoasă. Cotul pâ râului ajungea la o aruncătură de băț de sârme. În dreapta, cam la trei sute de pași, pornea drumul plin de pietre și abrupt.

Și tocmai la cotul pâ râului, în mal, crescuse stejarul acela găunos. Nici nu trebuia să mai iasă din apă, ca să ajungă la el. Acest lucru prezenta o importanță deosebită.

Se așeză pe creanga care atârna până aproape de luciul apei. Despachetă pușca, iar celofanul îl ascunse în buzunar.

Nu-i rămânea decât să stea, să aștepte și să spere că omul va veni. Și că atunci când se va ivi o să fie lună, pentru că altfel va trebui să iasă din apă și să se apropie de drum. Acest lucru însă ar fi primejdios.

Rămase în așteptare. Nu era sigur că se va întâmpla azi.

Fruntașul Kučera plecă foarte târziu în seara aceea. De

fapt stătuse la îndoială, cuvintele locotenentului-major îi răsunau încă în urechi. Își spuse că trebuie să înceteze cu băutura. Se duse mai întâi s-o vadă pe Liza. Culmea, chiar în ziua aceea fusese prost dispusă, încât îi întoarse spatele. Când o chemă încet, ca altădată, ea intră în cușcă parcă jignită.

Să rămână la companie, ar fi fost groaznic. Nu avea cui să scrie sau cu cine să schimbe o vorbă. Parcă era un făcut. Totdeauna discuțiile alunecau spre Eva, nu din rea voință, ci pur și simplu pentru că prietenii vroiau să-l ajute.

Pepík Krátký ședea și el tăcut la masă, tot uitându-se chiorâș. Problema cu Eva era lămurită. Aflase și el de conținutul scrisorii pe care ea o trimisese la companie.

Kučera se hotărî totuși să plece pe o vreme ca asta cu intenția să se ducă doar până în sat și să intre în cârciumă numai puțin. Mergea agale, fără să se grăbească. Avea gulerul de la manta ridicat. Încăpățânarea – pentru că acum nu mai era vorba de nimic altceva decât de încăpățânare – începuse să-i treacă. „Cel mai bine e să-i scriu mâine o scrisoare”, se gândi el.

Când ajunse în locul unde drumul cotea, privi spre turnul de observație. Își spuse că ar fi fost mai nimerit să-l pună de serviciu noaptea. „În turn e totuși cel mai bine. Acolo, sus, omul se poate gândi în liniște la toate.”

Pentru că problema cu Eva nu era nici pe departe lămurită. „La urma urmei, locotenentul-major are dreptate. Pentru o femeie... dacă mințea acum, ce va fi mai pe urmă?”

Luna răsărise și încetase să mai plouă. Doar vântul suiera, măturând cu sălbăticie ramurile uscate.

Nu auzi împușcătura.

Ceva îl izbi atât de puternic în spate, încât se răsuci pe călcâie. La început crezu că s-a prăbușit un copac peste el. După aceea corpul îi căzu moale spre pământ.

11

Dimineața avea o culoare albă, lăptoasă. Mai bătea încă un vânt puternic și nesuferit, care te pătrundea până la oase. Picăturile mărunte de ploaie, purtate de acesta, izbeau frunzele parcă ar fi vrut să le găurească. Șiroaie de apă se prelingeau strâmb pe coaja copacilor, alegându-se în chipuri ciudate. Însă toate triste. Scorușii înțepeniseră de frigul nopții și acum, lovindu-se unul de altul, zornăiau ca mărgelele unui șirag trist de mătăanii.

Locotenent-colonelul stătea pe drumul plin de pietre cu picioarele depărtate. Nu simțea nici vântul, nici ploaia. Fața lui avea acum culoarea întunecată a stejarului. Sprâncenele stufoase și genele i se albiseră

din cauza picăturilor de ploaie care se așezaseră pe ele.

Colaboratorii săi apăreau și dispăreau din ceață. Li se vedea doar conturul vag al siluetelor. În afară de vântul care răvășea pădurea și de lătratul câinilor, nu se auzea nimic altceva.

Câinii clămpăneau nervoși din dinți. Voiau ceva, dar nu era în stare să priceapă ce anume. Și conductorii, altădată imperios lucizi, erau azi morocănoși și agitați. Nu reușeau să se descurce cu câinii nici măcar teoretic. Însă câinii știau că aici, în acest loc, s-a întâmplat ceva în timpul nopții. Simțeau încordarea conductorilor lor. Dar azi nu era nimic de făcut cu ei și toți își dădeau seama de acest lucru. E drept, mai sus de pădure, pe potecuța căptușită cu trifoi, găsiseră ceva din prima urmă. Era a fruntașului Kučera, care fusese împușcat. Urma ducea prin trifoi, piciorul drept făcuse mereu un pas mai mare cu doi centimetri decât stângul, pentru că așa merg toți oamenii, în afară de stângaci. Era inutil să te ocupi de acesta urmă, pentru că patrula îl descoperise pe Kučera la miezul nopții, zăcând fără cunoștință. Acum îl transportaseră din nou la spitalul acela.

În rest, nu s-a găsit nimic. Ploaia cea rea ștersese totul, iar vântul șuierător măturase pădurea de la poale.

Sus, pe drum, apăru o siluetă cenușie care scotea un mormăit, pentru că ceața înăbușea sunetele mai depărtate. Abia când se apropie recunoscură pe agentul

de legătură călare pe motocicletă. Roata din spate dansa pe bolovanii alunecoși lăsați aici în drum de torenții din primăvară. Dar ostașul stăpânea bine mașina, chiar dacă drumul era de coșmar.

Locotenent-colonelul stătea supărat. Tăcea și numai ochii îi luceau când într-o parte, când în alta.

— Bătrânul are teoriile lui, șopti căpitanului locotenentul-major Tomíček.

Căpitanul dădu din cap.

— Aici nimeni n-are nicio teorie. Nu suntem Sherlock Holmes, răspunse calm, uitându-se la agentul de legătură care în sfârșit oprise motocicleta în fața locotenent-colonelului.

Expresia feței ofițerului nu se schimbă nici când citi raportul.

— Fruntașul e în afara oricărui pericol.

— Măcar atâta, oftă căpitanul Hájek.

— Numai că ieri a fost Kučera, iar azi poate să fie din nou altul. Și mizerabilul ăla poate să ochească mai bine. Locotenent-colonelul își strânse buzele învinețite. În urmă cu două ore trebuise să ia o pastilă de nitroglicerină. Începuse să-l supere din nou inima. Acum era prea înfuriat ca să-i mai ardă de boala de inimă.

— Arma a fost o „Long Rifle 22”. Glonțul e ușor deformat, se vede după cum a mușcat din partea

inferioară a omoplatului drept, continuă acesta.

— Așa e când se deschid granițele fără socoteală, mormăi ofițerul mai în vârstă.

Locotenent-colonelul auzind această remarcă se uită la el cu asprime:

— Leoška, probabil ai înnebunit. N-are nicio legătură una cu alta. Ar fi cazul ca odată și-odată să renunți la concepțiile învechite, nu?

Ofițerul mai în vârstă strânse răutăcios din buze, dar nu răspunse.

Ofițerii din eșalonul superior și cei de la serviciul de contrainformații dădeau ocol de jur-împrejur și fumau. Făcuseră tot ce se poate face în cazuri ca acestea. Fotografierea, măsurarea distanțelor, transpunerea situației din teren pe hartă și identificarea urmelor, această ultimă operație fără succes.

Omul care nu știe nimic despre membrii grupului operativ și munca lor istovitoare, care presupune o – maximă putere de concentrare și cunoștințe cel puțin la nivelul profesorilor universitari, ar fi putut să spună că niciunul dintre aceștia nu-și frământa mintea acum cu frunzașul care fusese împușcat.

Însă armata e atât de mare și ca o familie unită, încât niciodată nu acceptă ca unui membru al ei să i se întâmple ceva, fără ca vinovatul să rămână nepedepsit.

Ofițerii se plimbau, fumau și tăceau. Le era indiferent

că locotenent-colonelului pașii lor s-ar fi putut să i se pară leneși. Fiecare avea specialitatea lui și niciunul din ei nu se amesteca în treburile celuilalt. În timpul unei asemenea munci nu se dau ordine, decât cele strict necesare. Se gândește doar, și activitatea cerebrală nu presupune existența ordinelor.

Poate că și plimbarea aceasta a lor avea un rost, pentru că pășeau în vârful picioarelor, atenți să nu schimbe poziția vreunei pietre pe care din greșeală ar fi călcat. Aveau capul plin de gânduri apăsătoare, pentru că erau aici pentru a doua oară, într-o perioadă scurtă de timp. Celălalt caz nu era clarificat, dar acesta (toți făcuseră în gând o legătură între ele, dar niciunul nu voia s-o spună cu glas tare) se prezenta deocamdată vag și destul de încurcat.

Aveau la îndemână cea mai comodă soluție, dar o refuzaseră. Pentru că aici era vorba de vieți puse în pericol.

Locotenent-colonelul stătea tot în același loc. Își încruntă sprâncenele stufoase și picăturile de ploaie i se prelinseră pe față. Dar el nu le șterse. Nimeni nu i-ar fi luat în nume de rău dacă, pe o vreme atât de potrivnică, s-ar fi adăpostit în autoturismul militar. Dar nici nu-i trecu prin minte una ca asta.

— Aceasta înseamnă granițele deschise, mormăi ofițerul mai în vârstă, care nu voia să se lase în niciun

chip. La noi nu se trage cu o asemenea porcărie, așa că nu poate fi decât trecută pe ascuns peste graniță.

Locotenent-colonelul nu-i spuse nimic de data aceasta.

— Ce înseamnă calibrul 5,6 mm? Un fleac! zise cineva.

— Și calibrul 6,35 e tot un fleac! obiectă un alt ofițer, își ridică gulerul vestonului, dar prea mult nu-i ajută.

Ploaia era deasă și uniforma nu putea să-l apere. Avea un grad mai mare decât ofițerul care tocmai vorbise, dar în cazul de față acest lucru nu însemna nimic. Îmi amintesc de constructorul căruia i s-a prăbușit casa. S-a tras de trei ori asupra lui în tâmplă cu o pușcă de 6,35 și de-abia al patrulea glonț i-a străpuns osul. Totul depinde de individ.

— „Long Rifle” e o armă păcătoasă, remarcă ofițerul mai tânăr. Își aprinse din nou o țigară și trase din ea nervos. Calibrul n-are. Nicio importanță.

— Totdeauna calibrul are importanță.

— Ba nu, răspunse ofițerul mai tânăr, fără să-i treacă prin gând să se contrazică, fiindcă o spusese doar în glumă. N-o să mă creadă nimeni, dar anul acesta cu o asemenea armă a fost împușcat în India un tigru. Bineînțeles, cu un cartuș adaptat. O asemenea lovitură o dată la o sută de ani se mai întâlnește.

Bătrânul ofițer dădu din cap.

— În '32 un prieten de-al meu s-a împușcat singur cu

o armă obișnuită, un „Flaubert”, care se găsea relativ ușor de cumpărat pentru treizeci de coroane. Pe atunci, aproape toți băieții aveau câte o armă ca asta.

Locotenent-colonelul împinse îmbufnat harta pe care locotenentul desenase o mulțime de cerculețe și cifre. Își încruntă din nou sprâncenele.

— Traiectoria împușcăturii? întrebă el.

— Dacă am ști și noi, ce bine ar fi, răspunse locotenentul, ridicând din umeri. Nici cel care a fost împușcat nu știe. Căci tocmai alunecase pe o piatră...

— Da, pe piatra asta, arată locotenent-colonelul.

— ...și că s-a răsucit cumva, ca să-și recapete echilibrul. Și tocmai în clipa aceea a fost împușcat.

— A auzit împușcătura?

— Nu.

— E „Long Rifle” remarcă locotenentul. Când tragi cu ea e ca și cum ar trosni o ramură de copac. Nimic mai mult.

— Ia nu vă jucați în mașină, tovarăși, spuse locotenent-colonelul pe un ton mai ridicat.

Îl priviră nedumeriți, pentru că nimeni n-avea de gând să facă una ca asta.

— Distanța? mormăi.

— Greu de spus. Doctorul e de părere că au fost aproximativ trei-patru sute de metri. Armurierul zice și el la fel.

— Ce-i asta, aproximativ?

— La noi totuși nu se trage cu o astfel de armă, șovăi locotenentul.

— Atunci unde se trage cu ea?

— Acolo... dincolo de graniță. Sunt foarte mulți braconieri care o folosesc fiindcă nu face zgomot.

— Deci trei sute, spuse locotenent-colonelul și își îndreptă privirea spre albia pârâului care strălucea în ceață.

— În turnul de observație era fruntașul Kraus, dar nici el n-a auzit nimic. Bătea totuși un vânt puternic. Dacă ar fi tras cineva de dincolo, avem de-aici cam opt sute de metri.

— O mie o sută! îl corectă supărat locotenent-colonelul. Și gata, s-a lămurit, spuse zâmbind trist. Dincolo de graniță!

— O pușcă „Long Rifle” poate omorî omul și de la distanța asta.

— Expertiza?

— Probabil trei sute de metri. E prematur. Abia acum se lucrează la probe.

Locotenent-colonelul se întoarse și privi spre sârme, care erau doar la cincizeci de metri distanță.

— Am fi putut să ne adăpostim în mașina aceea, bombăni el. Ar fi fost pentru noi foarte comod.

— De câteva ori s-a tras de dincolo spre noi, îndrăzni

să obiecteze locotenentul. Apoi și câinii...

— Cu împușcăturile astea de dincolo e o poveste veche, spuse locotenent-colonelul. Sper ca încet-încet să aparțină de domeniul trecutului. Chiar dacă revanșarzii nu ne dau pace. Și câinii...

Câinii stăteau furioși și se smuceau în zgardă. Prinț și Zmeu alergau liberi, pur și simplu dezorientați, fără să facă recunoașterea zonei. Doar Prinț se duse spre pârau, adulmecând în aer.

— Vedeți, spuse locotenent-colonelul, privindu-l cu reproș pe adjutantul Stogončík. Câinii dumneavoastră! Și sunteți instructor de batalion!

Adjutantul se întunecă la față cât zece draci la un loc.

— O vor descoperi, răspunse răspicat.

— O vor descoperi, pe dracu'. Până atunci o s-o descoperim și noi. Luați-i de-aici!

Instructorul strânse supărat din buze. Începură să-i tremure mușchii feței. Dădu ordin celorlalți conducători.

Locotenent-colonelul era cu ochii în toate părțile.

— Tovarășe adjutant!

— Ordonăți!

— Nu v-a plăcut ceva în vorbele mele?

Instructorul tăcea. Nu de frică în fața superiorului, pentru că funcția și gradul nu-l interesau când era vorba de pregătirea câinilor. Cel mai îndreptățit să vorbească despre acest lucru ar fi maiorul Hartl din Praga. Iubește

câinii și știe de ce sunt în stare. Dar nicidecum oamenii aceștia.

— Cu câinii nu-i chiar așa cum am spus, începui împăciuitor locotenent-colonelul. Știu că nu le putem cere tot atât cât le cerem oamenilor.

— Însă eu vreau de la ei mai mult, zâmbi instructorul batalionului. Oare oamenilor nu le ajunge auzul, mirosul și văzul?

— Și creierul?

— Chiar așa nu se poate spune. Stogončik păși stingherit. Unii din câinii noștri, pur și simplu, raționează.

— Sunteți orbit de dragostea pentru câini, râse locotenent-colonelul.

— Poate, recunosc Stogončik. Dar nu sunt un fantezist. Am la activ cincisprezece cazuri de prindere a infractorilor la frontieră și fără câini dac-aș fi putut avea măcar două. De fapt, azi nici n-aș mai fi fost în viață. Acum aș vrea să-i scuz, tovarășe locotenent-colonel. Vremea este mizerabilă. Asta seamănă cu... dar nu termină de spus.

Locotenent-colonelul nu-l mai asculta. Sau cel puțin așa părea. El înregistra cu întârziere propoziții sau frânturi de propoziții, pentru că trebuia mereu să se concentreze pentru noi și noi rapoarte.

Instructorul urca acum pe drumul plin de pietre.

— Care e situația? tună deodată în spatele lui, locotenent-colonelul.

Stogončík se întoarce. Era un bărbat tânăr și isteț. Originar din Slovačisko. Trăise mulți ani în Cehia și aproape că își pierduse pronunțarea specifică limbii slovace.

— Ca cum ar fi fost cineva de aici, spuse îngândurat. Câțiva ofițeri se apropiară curioși, pentru că vroiau cu toții să afle părerea lui Stogončík. Cu toate că era un om relativ tânăr, acesta era cel mai bun specialist în materie de urme și cunoștea cel mai bine regiunea. Era obișnuit să rezolve cazurile independent și, în general, foarte corect.

— De ce? întrebă locotenent-colonelul.

— Să spunem că știa când se schimbau patrulele. Chiar dacă, din motive de securitate, noi facem acest lucru în fiecare zi La alte ore. Asta-i adevărul. În toată treaba asta există o anumită verosimilitate de care niciun comandant de companie nu poate face abstracție. Și-a ales o vreme în care capacitățile câinilor sunt diminuate la maximum. Dacă și-a pus în gând să omoare un om – în cazul nostru pe fruntașul Kučera – atunci știa despre el că de câteva ori pe săptămână. De obicei seara, pleca din companie. Eu nu cred că a fost o împușcătură întâmplătoare, de dincolo de graniță.

Locotenent-colonelul dădu afirmativ din cap. Din

clipa când coborâse din mașină se tot gândise la o legătură care există între fapte.

— Femeia aceea trebuia să se ducă la cineva, spuse dintr-o dată. Și numai aparent nu avea nicio legătură cu cazul de azi. Și nu numai atât, continuă. Nu intenționa să se întoarcă înapoi pe același drum. Trebuia să aibă o alternativă, dar alternativa, fără ajutorul altei persoane, ar fi fost exclusă. Nu mă gândesc la faptul că ar fi vrut să ia ceva. Altminteri nu ar fi optat pentru o modalitate atât de aventuroasă și de periculoasă. Și nici nu aducea nimic cu ea aici. Probabil că avea de transmis un mesaj verbal cuiva. Aici e o zonă militară. Posibil că voia să ia legătura cu cineva de aici, ca să meargă la sigur. Ei, ce mai, mergem la companie, spuse frecându-și mâinile rebegite de frig.

Se urcară în mașină și plecară. Aici, la locul faptei, rămaseră doar câțiva membri ai grupului de expertiză.

Printr-o minune reușiseră să se înghesuie cu toții în mica încăpere a cancelariei companiei. Abia acum locotenent-colonelul își luă pastilele.

Ștencl avea din nou o răfuială cu locotenentul-major, din cauză că executase prost, cu o zi în urmă, culcatul la pământ. („Ce idioțenie, domnilor! Când o să se tragă cu cartușe de război, o să mă lipesc eu de pământ ca o broască, dar la ce bun să mă chinuiesc acum de pomană, nu?”). Stătea încremenit lângă ușă, pentru că tocmai azi

era de serviciu. („Sigur, eu trag totdeauna toate ponoasele. De câte ori vin ăștia cu lampas ²⁷ la pantaloni, eu sunt băgat totdeauna în față. De obicei sunt prost dispuși. Nimănui nu-i pasă de mine. Eu trebuie să apăr obrazul companiei și gata”.)

— Să fac focul? întrebă pe un ton sec, milităresc.

— Îndeasă soba bine, răspunse căpitanul. Și ceai. Spune bucătarilor să facă o mare de ceai.

— Am înțeles! O mare de ceai!

— Cum, numai atât? mârâi locotenent-colonelul. Uitându-se bănuitor la căpitan. Mi-a răcit genunchiul și am nevoie de ceva să-l ung.

— Totuși... căpitanul izbi în masă. Apoi încă o dată. Trebuie lovit de două ori, ca să se deschidă sertarul. Dacă permiteți, tovarășe locote...

— În cazul acesta, da.

— Bineînțeles că e strict interzis, spuse căpitanul scoțând din sertar o sticlă. Un fel de apă chioară.

— În ceai e bună, răspunse locotenent-colonelul. Anulez ordinul. La graniță nu e pace. În timpul războiului ne-am dat seama că vodca nu e numai o năpastă pentru oameni. Deseori a fost și consolatoare. Apoi, când am ajuns în lagăr – ridică bărbia spre

²⁷ Fâșie de postav, de obicei de culoare roșie, care se coase pe îmbrăcăminte, îndeosebi pe latura exterioară în lungimea pantalonilor, la unele uniforme, vipușcă.

fereastră, arătând spre sud – mi-am dat seama cât de prețioasă e. Atât doar... că acolo nu era.

— Dar acum nu-i război și băutura asta nu e vodcă, râse locotenentul-major. Dar ce se-ntâmplă cu ceaiul? strigă el deodată.

Grăsunul Štencl stătea în ușă și înghițea în sec.

— Nu urci și tu? râse locotenent-colonelul.

— Sunt de serviciu! răspunse Štencl, întorcând capul într-o parte.

— Atunci vezi-ți de serviciu și nu mai sta aici! Locotenent-colonelul bău o înghițitură și se scutură din nou.

— Cine face din asta? îl întrebă pe căpitan.

Căpitanul Hájek ridică din umeri.

— Înțeleg. Există un paragraf de lege pentru asta. Pfu! te dă gata, nu alta! Acum la treabă! Am trecut puțin în revistă istoria încercărilor de a pătrunde peste graniță. M-am oprit numai la încercările de infiltrare în zona frontierei, nu ale cetățenilor noștri sau dinafara graniței. În ultimii zece ani, în zona Železná Ruda a încercat să pătrundă, din interiorul țării, un oarecare Franz Baer. Cetățean vest-german, care venise la noi ca expert comercial. Cazul a fost cercetat. N-a fost vorba decât de faptul că părinții lui fuseseră evacuați după război; iar el, cică din sentimentalism, vroia acum să vadă locurile natale. Nu ne-a rămas nimic altceva de făcut, decât să-l

credem. Tovarășe locotenent-major, umblă, te rog, atent cu sticla!

Locotenentul-major abia reuși să prindă sticla care alunecase de pe masă.

Căpitanul Hájek încetă să-și mai ia notițe. Se uită spre fereastră.

— Ceața se ridică. O să fie din nou o zi călduroasă.

— Deocamdată e o dimineață rece, îl întrerupse pe un ton uscat locotenent-colonelul. Și ca să continui. Zona Cheb. Două încercări de infiltrare în zonă. Tot din partea noastră de frontieră și tot cetățeni vest-germani. Amândoi revanșarzi. S-a dovedit că încercau să obțină informații cu caracter de secret militar și să ia cu ei un grup de cinci cetățeni de-ai noștri. Iar aici, în ultimii zece ani...

Intră un alt ofițer. Trase aer în piept și spuse lapidar:

— Și mie!

Îi turnară o ceașcă plină. Se apropie de soba în care focul ardea de mult. Grăsunul Štencl intrase și el în odaie îndreptându-se cu pas legănat în aceeași direcție cu ofițerul. Ocărî în gând văzându-i că-și pot permite ceea ce pentru un ostaș este absolut interzis. Își spuse că dacă n-ar fi fost tocmai azi de serviciu, locotenent-colonelul ăsta, care nu arăta că ar mânca oamenii, cu siguranță că i-ar fi dat și lui. O ceașcă. Dar recunoscui obiectiv că serviciul e serviciu și puse totul pe seama

ghinionului său.

— Aștepți ceva? se răsti la el locotenent-colonelul.

Ștencl se enervă. Arată liniștit cu mâna spre sobă.

— Mai pune un lemn pe foc și du-te! Locotenent-colonelul așteaptă să se închidă ușa. Iar aici, continuă el scoțând din buzunar un carnețel, poftim, în anul 1953, Erich Baumgartner. Încercare de pătrundere în zona frontierei dinspre Kaplice. Exact în același loc.

— Îmi amintesc, încuviință căpitanul.

— Dar atenție! și colonelul ridică degetul. Nu intenționa să treacă ilegal, pentru că avea pașaport în regulă și bilet de tren Vindobona-Viena. N-a recunoscut nimic. Cică a rătăcit drumul. Niciun fel de armă, niciun fel de material suspect. N-am avut motive să-l bănuim de ceva. Apoi în 1954, Karl Hofrath. Și din nou în același loc. Fost SS-ist, dar cu documente atât de bine falsificate, încât într-adevăr n-avea rost o încercare de trecere forțată. Probabil că și el reușise să plece oficial, pentru că în perioada aceea încă nu știam că acești SS-iști dispun de o foarte bună organizație internațională de falsificatori. Din nou fără armă, nimic suspect. N-a recunoscut nimic. În anul 1958, Klumpholz Johann. Revanșard celebru. Avea totuși atâtea alte posibilități, decât să colinde printr-o zonă așa de bine asigurată, cum e aceasta de aici. Fără armă asupra lui. În 1960 chiar și o femeie. O oarecare Klara Klarhüt. Pașaport normal.

Reținută chiar aici, Aproape de frontieră, și trimisă înapoi. Și ea tot fără armă. În 1963... din nou o femeie: Inge Tiefbach. Pașaportul bun, numele există, însă persoana cu acest nume trăiește liniștită undeva la München în timp ce posesoarea temporară a acestui pașaport a murit demult. De data aceasta a venit cu armă.

— Un moment, îl întrerupse ofițerul care tocmai intrase pe ușă. Nu putea să vină cu o armă. Autocarul cu care a călătorit a fost foarte bine controlat la punctul de frontieră. Un „Colt” cu opt focuri nu poate fi ascuns sub fustă, știți asta și dumneavoastră!

Locotenent-colonelul se aplecă puțin, privindu-l atent.

— Paravanul la noi? întrebă el.

— Arma a primit-o de la cineva de aici.

— Și ce-ați întreprins în chestiunea aceasta?

— Am scotocit în toată regiunea. La început lucrurile păreau că vor fi fără niciun rezultat. Avem aici – și scoase dintr-o servietă de piele galbenă niște hârtii – o sinucidere interesantă, nemotivată. Un oarecare Václav Král din K. S-a spânzurat la scurt timp după ce l-a vizitat o blondă necunoscută, îmbrăcată orășenește. Nu ar fi avut nici cel mai mic motiv s-o facă. Era asigurat financiar și avea o căsnicie model. În timpul ocupației Gestapoul a ridicat șaptesprezece oameni din K. S-au

întors numai trei. Aceștia totuși erau convinși că îi trădase, pentru că, deși făcuse parte, alături de ei, din grupul celor care activau în Rezistență, singur Král nu fusese întemnițat. Dar s-a dovedit că n-a fost nimic adevărat. În fond, tovarăși, cercetările nu s-au terminat și ar fi prematur să anticipăm rezultatele.

Locotenent-colonelul dădu aprobator din cap.

— Părul blond ar corespunde. Posibil că arma să i-o fi dat el. Făcu un semn cu mâna și continuă: După cum am văzut, era hotărâtă să ciuruie cu gloanțe pe o rază, hai să zicem, de zece kilometri. În regiunea noastră militară nu există niciun fel de arme miraculoase.

Locotenent-colonelul închise cu zgomot carnețelul de însemnări și se sprijini cu amândouă coatele de masă. Bău din nou o ceașcă. Ochii îi erau acum puțin mai veseli.

— Ia spuneți-mi, tovarăși, ce-au căutat toți ăștia aici, începând cu cei cinci oameni aparent indiferenți și terminând cu revanșardul sau cu SS-istul ăsta? Ce mama dracului poate să fie ascuns pe-aici?

Însă la această întrebare, deocamdată nu putea să-i răspundă nimeni.

Ofițerul cu servietă galbenă închise din ochi.

— Știm ceva despre asta. Doar presupuneri. De fapt a venit și ajutorul procurorului Weber din Frankfurt. Deocamdată nu pot să vă dau niciun sfat.

Căpitanul Hájek tuși.

— Klumpholz urma să ia legătura cu preotul Hasina din Benešov nad Černou.

Locotenent-colonelul dădu din cap afirmativ.

— Știu. Preotul acela stârnise vreo șase sute de oameni, dar nu s-a dovedit că Klumpholz l-ar fi căutat tocmai pe nebunul ăla de popă. În cazul lui Hasina, hai să spunem, rătăcire religioasă.

— A fost prins când încerca să treacă granița.

— Mă rog! Dar ce-au căutat aici toți ceilalți?

Tăceau și fumau. În încăpere era un fum gros de-l puteai tăia cu cuțitul. Însă cel puțin era cald.

Cel de-al doilea ofițer superior își trecu mâna pe sub gulerul de la veston și înjură pentru că îi zbură un nasture. Era foarte răcit și vorbea răgușit.

— Patru din acești oameni, aparent numai fără nicio legătură, au fost trimiși de același centru. Asta o știm. Să spunem că undeva într-un oraș de dincolo de frontieră se află o persoană pe care o interesează ceva și care nu poate veni la noi pentru că ar putea plăti cu capul. Un criminal de război. Încă mai sunt destui. Deci trimite la noi pe oamenii aceștia. La început a sondat doar terenul. Pe-atunci nu era încă la strâmtoare, ca acum.

— De ar fi azi la strâmtoare? ridică surprins din sprâncene locotenent-colonelul.

— Pentru că a optat pentru o cale pripită, la fel cu așa numita Inge Tiefbach. Asta totuși nu e organizația lui Gehlen.

— De ce nu?

— Pentru că nu ar permite agentului său să aibă armă, cu atât mai puțin s-o folosească. Aș mai bea parcă o ceașcă!

— Dar...

— Dați-mi voie să termin. Să admitem că aici, undeva, pe-o zonă de douăzeci de kilometri, hai să zic cincisprezece, ar avea pe cineva cu care colaborează. De ce nu i s-ar putea adresa într-un mod mai acceptabil? De exemplu scriindu-i, de la noi, din țară. Probabil că nu-l mai considerau o persoană pe care să se poată bizui. Au desemnat din nou un om de-al lor și i-au dat un termen scurt. Asta înseamnă că șeful grupului e într-adevăr la strâmtoare.

Toți cei de față tăceau, aprobând în gând spusele ofițerului superior. Teoria era plauzibilă.

— Consider că femeia aceea abia aici trebuia să găsească ceva. Ceva despre care nici presupusul colaborator nu știe unde se află.

— Dar... șeful grupului știe?

— Nu e obligatoriu să știe. Doar presupuneri și o orientare aproximativă. Problema este atât de importantă încât merită să fie cercetat obiectivul spre

care Inge Tiefbach trebuia să se îndrepte.

Căpitanul Hájek dădu din cap.

— Colaboratorul nu există.

— Atunci de ce-ar fi fost împușcat fruntașul din compania dumneavoastră?

— Poate întâmplător, știu și eu...

Locotenent-colonelul se ridică în picioare.

— Resping că s-a tras de peste graniță. Sarcini de bază: 1. De ce și la cine a venit aici femeia aceea. 2. De ce a trebuit să fie împușcat tocmai acel fruntaș care a neutralizat-o. Observați, tovarăși, că eu leg nemijlocit moartea acelei femei de încercarea de a-l omorî pe fruntașul Kučera. Resping versiunea că a fost doar o întâmplare. Să lăsăm întâmplările pentru cei care sunt departe de graniță. Acolo ele nu se plătesc cu sânge. Aici da.

Se îndreaptă spre ușă.

— Aș vrea acum să fac o recunoaștere a terenului. Tovarășul căpitan mă va însoți.

Grăsunul Štencl îi salută ceremonios pe coridor. Mai bine decât atât nu știa.

Locotenent-colonelul se opri și se uită la el cu un ochi critic.

— Arăți groaznic, ostaș! Pe vremea când eram comandant de companie am avut și eu militari ca tine. De câte ori venea inspecția, îi ascundeam. Se uită plin

de reproș la căpitan.

— Nu puteam ști, când am repartizat serviciile pe oameni, ce se va întâmpla în cursul nopții, se scuza căpitanul. Se uită răutăcios la Ștencl, îi numără repede în gând nasturii de la veston, dar nu găsi niciun cusur. Doar fața aceea lată, nefericit de zâmbăreață.

— Îngrozitor! repetă locotenent-colonelul. Ți-a mai spus asta cineva?

Grăsunul Ștencl stătea în poziție de drepti. Cel puțin așa credea el. Formal nu i se putea reproșa nimic, dar din punct de vedere militar era o poziție imposibilă. Totul era o neregulă, însă de nedovedit din cauza staturii lui mătăhăloase.

— Mereu mi se spune, tovarășe locotenent-colonel, răspunse acesta binevoitor. Chiar și lucruri mai rele.

— Și tu permiți asta?

Ștencl ridică neputincios din mâini, făcând o mutră nostimă.

— Ce poate să facă omul, dacă ei au dreptate?

Locotenent-colonelul era gata-gata să plece, însă sinceritatea ostașului îl făcu să mai rămână.

— Doar nicăieri nu e scris pe lumea asta că nu poți fi mai folositor decât ca cel mai mare bătauș. Ostaș, fă-ți rost de undeva de o bătă zdravănă, ca atunci când te sprijini în ea să nu se rupă. Cred c-avem aceeași greutate amândoi.

— Nouăzeci și nouă și jumătate, răspunse prompt Ștencl. Iar bătă aș avea aici, și scoase din spatele biroului un ciomag pe cînste. L-a uitat ieri domnul brigadier silvic.

— Ostaș, când voi fi civil o să mergem undeva să bem pentru cât ai înghițit astăzi în sec. Pe cuvânt de onoare că fac cînste. Dar aici nu se poate și din cauză că alcoolul face foarte rău oamenilor tineri.

— Locotenent-colonelul pășea încet și greu, sprijinindu-se în ciomag.

Căpitanul se întoarse spre el și îi spuse:

— Avem greutate cu ostașul ăsta.

— E greu și cu ofițerii care nu reușesc să fie pe placul acestui militar, răsse locotenent-colonelul. Un bun ostaș, care știe să-l ajute pe comandantul său în caz de nevoie.

Coborâra încet prin pădure. Pământul era moale și umflat din cauza ploii din timpul nopții și a ceții din zori. Acum soarele începuse să lumineze.

— Am spus că din nou va fi o zi călduroasă, decretă căpitanul.

— Nu înseamnă nimic în perioada asta, dădu din mână locotenent-colonelul. Nu mai poți pune bază pe vreme prea mult.

Sus, deasupra capetelor lor, în coroanele zbârlite de frig ale pinilor, adia vântul. Clădirile companiei rămăseseră jos în vale. Versantul din dreapta al văii era

împădurit. Pădurea arăta ca o pădure obișnuită, însă în ea era ascunsă atâta ingeniozitate umană, încât greu și-ar fi putut închipui cineva acest lucru. Era nevoie, pentru că din turnurile de observație nu se putea vedea totul. Fiecare arbust putea fi o capcană, fiecare trunchi de copac și chiar un banal smoc de iarbă. Nu puteai avea încredere în nimic. Calci într-un loc și-n clipa aceea, din cu totul altă parte, țâșnește o rachetă de semnalizare. Și apoi acea umbră neagră a câinelui, care se furișează, abia auzit, izbind ca o săgeată. Numai un nebun s-ar fi încumetat să străbată pădurea.

Locotenent-colonelul cunoștea bine toate acestea. Se opri și arătă cu ciomagul o tufă, aparent nevinovată.

— Dumneavoastră, tovarășe căpitan, credeți că cei de dincolo nu știu de instalațiile noastre?

— Nu-i subapreciez niciodată, zâmbi căpitanul.

— Just, încuviință locotenent-colonelul. Femeia aceea ar fi trebuit să fie infirmată, dacă ar fi făcut parte din organizația lui Gehlen. Dar n-a fost informată. Măcar avertizată trebuia să fie. Cu siguranță că n-ar mai fi vrut să vină până aici.

În vale curgea pârâul. Ieri încă mai avea puțină apă, dar după ploaia din timpul nopții, nivelul ei crescuse foarte mult.

— De dimineață mă gândesc întruna la pârâul ăsta, spuse locotenent-colonelul. Pur și simplu m-a fermecat.

— Plin de păstrăvi, zâmbi căpitanul.

Se sprijinea în ciomag și la fiecare alunecare simțea o durere.

— Nu-i plăcut să ai ceva la genunchi. Gestapoul mi-a zdrobit rotula. La Budějovice. De atunci, cum vine o vreme ca asta... De fapt ar trebui să-ți spun că sunt un hodorog bătrân, mormăi nemulțumit.

— Nu știu de ce nu aveți încredere în pârâul ăsta? ridică din umeri căpitanul Hájek.

— Doar și tu știi de ce, șmecherule! zise deodată zgomotos locotenent-colonelul. Însă dumneavoastră, tovarășe, vreți ca mai întâi s-o auziți din gura superiorului. Pârâul ăsta ar putea fi singurul drum de acces pentru un criminal rafinat. Îl aveți în companie pe instructorul Stogončík, un om foarte isteț. Da. Acela se pricepe la câini. Am făcut o greșală că am vorbit cam jignitor la adresa câinilor. Am citit în ochii lui că în cel mai scurt timp o să mi-o plătească. Îi țin pumnii. Pârâul restrânge aria cercetărilor. Vom exclude pe toți oamenii obișnuiți și vom căuta pe cineva care gândește bine.

Se uită la soarele care promitea mult și își zise că nu-i chiar așa cum spusese mai înainte. Acestea reprezentau doar prima fază. Cea de-a doua va fi mai grea. Să cauți acei oameni, care sunt inteligenți numai în anumite momente. „De altfel e cazul să ies la pensie. Atunci o să stau eu pantalonii suflecați și o să-mi încălzesc

genunchiul la soare. Numai că ei nu mă lasă să ies la pensie și au dreptate.”

— Cum un hodorog bătrân? se supără căpitanul. În două cuvinte, cum se spune, destul pentru un om.

— Fiule, și locotenent-colonelul se opri, sprijinindu-se în ciomag. Știu că ai și tu grijile tale. Dar niciun om nu poate spune că a avut în viață destul. Poate cei perseverenți.

Mai jos, dincolo de drumul forestier, plin de pietre și de copaci prăvăliți, era o casă. Pârâul era aproape.

— Asta e casa? întrebă locotenent-colonelul.

— Da. Eu am crezut că intenționat ați ales direcția asta.

— N-am ales nicio direcție, căpitane. Dacă mi-ai fi spus că acolo au vulpile vizuina lor, poate că aș fi mers. Am plecat așa, ca să mă plimb și să mă răcoresc la cap. Cumplită băutură, zău așa!

— Aici locuiește familia Grünfeld. Gustl Grünfeld, dacă vă mai amintiți?

— Interesant. Nu-mi mai amintesc casa.

— Puțin mai departe, Hartmann.

— Nemți?

— Familii germane, răspunse căpitanul.

— Aha, de asta m-ați condus aici. Nu mă interesează familiile germane. Nu țin minte numele. Probabil scleroza. Pe atunci dracu' se mai interesa de nume. Mă

rog, dacă trebuie, trebuie. Și toți sunt așezați aici, pe lângă pârau.

— Aproape toți.

— De ce?

— Există o explicație. Cândva nemții au lucrat aici ca țesători și sticlari. Aceste meserii cereau ca să fie în apropierea unui curs de apă. Aveau forță metrică pe gratis.

— Și ca să poată prinde și păstrăvi. Din ce în ce mai mult pâraul ăsta începe să nu-mi mai placă.

— De ce?

— Lerounek. Ce nume caraghios! Te rog să nu-i spui că am zis așa. Cred că l-ai observat la locul unde a fost împușcat militarul nostru pe locotenentul-major, ofițerul acela mărunțel. Un băiat foarte isteț. Mi-a spus, când eram sus în cancelarie, că în pârau există unele pietre care parcă ar fi tocite, din cauza stratului de mușchi ce le acoperă. Mușchi, sau nu știu ce crește pe ele. Și nici urmă de lipitori. Asta s-ar putea explica mai bine de un specialist. Nu pot să-l subapreciez pe Lerounek. Apoi cine s-ar băga în apă pe-o vreme ca asta?

Căpitanul dădu din cap. Nu era pentru aceste detalii microscopice.

— Am așteptat ca unul din dumneavoastră să întrebe de fruntașul Krátký, spuse pe un ton sec.

— Face parte din cercetări? ridică privirea locotenent-colonelul.

— Poate. În ultima perioadă nu se împăca prea bine cu fruntașul Kučera. Din cauza unei femei.

— Doamne, că multă minte îi mai trebuie omului, izbucni locotenent-colonelul. Exact ca în romanele polițiste.

— Vreți să mergem la Grünfeld? întrebă căpitanul repede, jenat de ideea ce-i venise mai înainte.

— Nu vreau la nimeni. Vreau să-mi aerisesc plămânii. Să ascult ce-mi spune pământul ăsta. De ce tocmai la Grünfeld? Pentru că îl suspectezi dumneata?

— Nu suspectez pe nimeni. Nici nu pot. Am spus de la bun început că nu există niciun colaborator și dumneavoastră ați protestat. Credeți-mă, tovarășe locotenent-colonel, aici oamenii toți sunt foarte cinstiți, fără deosebire de naționalitate.

— Aveți dreptate. Cinstea omului nu e condiționată de naționalitatea lui. Peste tot sunt oameni corecți, dar și escroci. Așa ar trebui să fie cu toate trăsăturile de caracter. Printre altele, aș vrea să vă-ntreb, ați omorât vreodată un om?

— Da, răspunse căpitanul. Autoapărare. Dar dumneavoastră?

— Mulți. Și de fiecare dată fără plăcere. Dacă nu l-aș fi omorât eu pe el, m-ar fi omorât el pe mine. Asta e rău.

Poate c-am omorât când n-ar fi trebuit s-o fac. De la o vreme am înlocuit adevărul crud cu fantezii plăcute. Bunicii mint când povestesc cât de frumos era în tinerețea lor. Erau tineri, aveau dinți și pulsa în ei viața. Din fericire oamenii uită repede lucrurile urâte și își amintesc mai mult de cele frumoase. Înțelepciunea naturii, chiar dacă nouă acum nu ni se potrivește, spuse râzând aspru. Dar toate astea au fost în timpul războiului. Dușmanul și atât. Niciodată nu am omorât omul fără rost. Poate că vi se pare foarte filosofic ceea ce spun, că pe unii i-am omorât deși nu trebuia și că totuși n-am omorât pe nimeni fără rost.

— Nici eu n-am omorât omul fără rost.

— Omuciderea nu e bună. Nici în război. În general, războiul nu e bun. Nu trăim totuși într-o lume de neghiobi. Cei doi băieți își vor aminti până la moarte de femeia blondă, chiar dacă au primit o distincție pentru asta. Nici pușcăriile nu sunt bune. Nasc ură. Aș desființa complet pedeapsa cu moartea, pentru că fiecare condamnat are cel puțin zece rude care devin zece dușmani. Nu mă gândesc la omoruri și jafuri. Fiecare întemnițat are zece rude și când călcăm pe alături – și în ultimii ani am călcat mult pe alături – treaba aceasta se răspândește și avem încă o sută de dușmani în plus.

— Dar ce-i de făcut cu escrocii?

— Să fie trimiși la muncă. Să fim atenți cu ei. Fiecare om muncește foarte mult, atâta timp cât e în viață. După aceea nu mai are rost. Dacă îi închidem și îi condamnăm la moarte, ne privăm de niște bunuri, dacă mă pot exprima așa de crud. L-aș lăsa pe fiecare să trăiască exact în aceleași condiții în care a lăsat el pe omul căruia i-a făcut rău. Atâta timp cât nu va ajunge în situația asta, toate celelalte nu au niciun rost.

Se opri lângă un izvor și îl privi o clipă îngândurat. Ochii îi luciră puțin.

— Țsta e, spuse în sfârșit. Ciudat. Foarte puțin îmi amintesc casele, dar la izvorul acesta mă gândesc mereu.

O clipă tăcură amândoi.

— Am evadat de la Mauthausen²⁸. Cel mai bine ar putea să vă povestească Milan Jariš ce a însemnat Mauthausen. Dar n-o s-o facă, pentru că este un om modest. Am fugit direct aici. Din întâmplare am reușit să trec. Aici m-am trântit la pământ și am băut apă. Prin apropiere mergeau muncitorii forestieri. Nemți. Nu mai aveam putere nici să m-ascund. Mi-am spus: Emane, s-a zis cu tine. Dar ei mi-au aruncat o bucată de pâine și

²⁸ Lagărul de concentrare Mauthausen a fost un lagăr construit de Germania nazistă în apropierea orașului Linz din Austria. A funcționat începând din 1938, imediat după Anschluss, până în 1945. Aici au fost exterminați aproximativ 100.000 oameni: evrei, sinti-roma (țigani) și oponenți politici.

s-au dus, dând bice cailor. Bineînțeles că le era teamă. Și cehilor le era foarte frică atunci. Era o bucată de pâine adevărată. Nu din rumeguș. Și acum mai simt în gură gustul acela dulce. Niciodată după aceea n-am mai mâncat o pâine atât de bună.

Căpitanul dădu din cap. Îi făcea plăcere să audă povestea pentru că iubea regiunea aceasta.

— V-am spus că totuși aici sunt oameni cinstiți.

Locotenent-colonelul scutură din cap.

— Nu-i chiar așa. N-o să treacă mult timp și-o să punem noi mâna pe pușlamaua asta.

Trebuia acum să se traverseze pârâul și pe locotenent-colonel începu să-l doară într-adevăr piciorul. Vroia totuși să treacă prin pârâu. Deocamdată nu se grăbea. Privea îngândurat luciul transparent al apei, acum, dimineată, ușor tulburat. Frunzele căzute se lăsau purtate de curenți. Acolo unde razele soarelui ajungeau, apa căpătase strălucirile alamei. Spre maluri pârâul era încă negru din cauza nopții care se îneca în el.

— Sunt mulți păstrăvi? întrebă cu însuflețire locotenent-colonelul.

— Foarte mulți.

— Și... prindeți?

— N-avem timp să umblăm după autorizație. Din când în când, băieții lui Grünfeld mai prind câte unul. Îi prind cu mâna. Degeaba le tot promit eu o bătaie. E cel

mai urât sistem de braconaj.

— Și eu am prins cu mâna. Bineînțeles, fiind copil, zâmbi locotenent-colonelul. În sus, spre Orlické Hory, Nový Hradek, dacă îți spune ceva numele ăsta.

— Nimic.

— Un orășel fermecător. Arini, o mică piață, ca o câmpie. În rest, unde te duci, trebuie fie să urci, fie să cobori un deal. O regiune unde dacă ți-ai uitat haina pe mâlul pârâului, seara ți-o aduc la cârciumă. Și cu portmoneul în ea. Ei, ce să-i faci! Omul se mai cufundă în amintiri.

Tăcură o clipă amândoi.

Pârâul șerpuia prin mijlocul luncii. Se pierdea în pădure, ca să apară din nou într-un luminiș. Din când în când se apropia de sârmele care se întindeau pe kilometri întregi, până departe, în linie dreaptă, ca o sfoară.

— Ce face omul nu valorează două parale, spuse locotenent-colonelul strângându-și puternic buzele. Mă gândesc la estetică. Ceva nesuferit care nu aparține naturii, ceva străin care urăște peisajul. Dar trebuie făcut, pentru ca oamenii să trăiască mai bine. Însă pe malul unor asemenea ape nu mai cresc sălcii și nu mai poți să prinzi nici măcar broaște. Într-o bună zi oamenii, din cauza stomacului, își vor pierde tot romantismul. Sau astea – și arătă spre sârme – ceva care nu-și are

rostul aici. Chiar dacă am presăra nisip auriu ca să semene cu drumurile de la castel. La urma urmei nici drumurile de castel nu-mi plac. Uite, casele astea care sunt aici!

Într-adevăr, parcă se înghesuiau spre râu. Pe coșurile unora dintre ele ieșea fum, pentru că nevestele muncitorilor forestieri, care nu primiseră urgent de lucru la plantatul puieților, rămăseseră acasă.

— Omul absolut deloc nu face lucruri frumoase, chiar dacă e convins că le face. Și nu are gânduri frumoase. Ar fi de un milion de ori mai bine pe lume dacă ar gândi frumos. E înfumurat al dracului, pentru că a reușit să construiască Turnul Eiffel și zgârie-nori. Însă trebuie să încline capul în fața unui spic. Multe lucruri nu reușește el să le facă la fel cu natura. Se opri. Acesta era felul lui. Ce-ți mai face soția, Rudolf? întrebă dintr-o dată. Reușea să treacă direct discuția pe un ton familiar. Când îl întrebă pe căpitan, nici măcar nu întoarse privirea. Se uita la sârmele. Acelea nesuferite, apoi în susul pârlului, la căsuțele din bârne, ori de zid. „Cu siguranță că m-ai trimis undeva fiindcă te-am întrebat ceva strict personal, pentru că aș vrea să te ajut, omule, însă nu știu cum.”

Căpitanul dădu tăcut din mână. Se aplecă, smulse o

tulpină lungă și uscată de arnică²⁹ și se lovi cu ea peste pulpă.

— Îmi dau seama. E o meserie afurisită. Să nu crezi că n-ar fi posibil un transfer în altă parte, unde să fie mai bine și pentru ea.

— Numai că eu n-o să plec de-aici.

— Încăpățânat?

— Nu de asta. Dar n-ar avea niciun sens. Acuma știu. E suficient o comparație. Cum de s-au mutat aici „unde și-a întărcat dracul copiii” atâtea soții de ofițeri? Dar n-are rost să mai conving pe cineva.

— Mare necaz, oftă locotenent-colonelul. Are și ea, în felul ei, dreptate, pentru că e vorba de egalitate în drepturi. Poate că-și spune: de ce să meargă ea după dumneata când tot așa de bine poți să te duci dumneata după ea? E greu de criticat asta, atâta timp cât oamenii nu vor gândi frumos.

Fața căpitanului era acum numai riduri. Nici nu vroia să mai vorbească despre lucrul acesta. Își aduse aminte de cei doi ostași și zâmbi.

— Îmi place cum m-ați luat, tovarășe locotenent-colonel. La fel trebuie să fac și eu cu Krátký și Kučera. Cearta dintre ei a izbucnit tot din cauza fetelor.

— Kučera acum e la spital, spuse locotenent-colonelul

²⁹ Plantă erbacee medicinală cu flori galben-portocalii și fructe achene negricioase, întrebuințată pentru vindecarea rănilor.

ridicând din sprâncene.

— Dar asta n-are nicio legătură.

Trecură pârâul. Săreau din piatră în piatră. Pietrele erau cenușii, iar umbrele pinilor desenau pe ele diferite imagini. Erau bolovani zdraveni pe care soarele îi bătuse toată vara, motiv pentru care nu erau acoperiți de mușchi. Trecerea a fost destul de ușoară, dar în apa de sub pietre, chiar dacă e limpede ca cristalul, nu te poți încrede. Putea să fie până la glezne, dar tot atât de bine și până la brâu. În pârâurile de munte e destul de greu să apreciezi adâncimea. Mai ales când apa se încrețește la suprafață.

Locotenent-colonelul se sprijinea în ciomag. Genunchiul îl durea continuu. Se așeză anevoie pe pământ. Gemu de câteva ori, dar imediat se supără pe el însuși pentru acest lucru. „Nu sunt chiar așa de bătrân la șaizeci de ani. În ziua când nu voi mai putea face nimic bun pentru oamenii aceștia minunați, care mereu și mereu sunt în stare să gândească frumos, voi îmbătrâni cu adevărat.”

Începu să curețe suprafața apei de ierburi și buruieni. Pistolul pe care-l avea în buzunar îl împiedica și-i îngreuna haina. Se descheie, lăsând-o puțin pe spate cu armă cu tot. Bău.

— După porcăria aia, e foarte bună, răsuflă ușurat.

Apa era rece ca gheața. Picăturile îi curgeau pe bărbie

și pe gâtul foarte bronzat. Nu le șterse.

Deodată rămase așa aplecat pe mal, cu mâinile sprijinite de pietre. Nu-i păsa că pantalonii se udaseră.

Pe fundul șanțului, în apa puțin adâncă, se vedea înfiptă între două pietre o rămurică de pin. Capătul ei rupt lumina alb-gălbui. Încercă să o apuce cu mâna, dar nu ajunse până la fundul apei. Luă ciomagul și scormoni.

Crenguța pluti, se răsuci în bulboană, dispărând grăbită. Nici nu încercă să o prindă.

„E ruptă de curând”, își spuse în sinea lui. Se uita în toate părțile să vadă dacă din întâmplare nu-i pe aici vreun vad prin care tăietorii trag legăturile de vreascuri. Dar nimic. Pe cele două maluri creștea numai rogoz.

Nu avea de unde să știe că e la un milimetru de marea descoperire.

Se gândea doar cum e posibil ca o rămurică sănătoasă, probabil ruptă proaspăt, să ajungă acolo, pe fundul apei. În creier simți un semnal pe care nu reuși să-l descifreze complet.

— Câte case sunt de-a lungul pârâului, dar exact? întrebă el.

— Hartmann, Grünfeld, mai sus Iovănescu, dar ăsta e mai departe, apoi Bouzek și Franěk.

Își notă toate cele patru nume. N-avea nicio importanță faptul că fuseseră verificați de câteva ori. De

data aceasta verificarea va fi foarte serioasă.

Un rând mai jos notă încă un nume: Görstner. Îl încercui îngândurat.

12

Franěk puse pe foc o buturugă mare, noduroasă și plină de rășină. Acolo unde o tăiasе securea, scânteiau lacrimi tulburi, având culoarea petrolului. Rășina începu imediat să se topească, răspândind un miros plăcut.

Văzu pe fereastră pe cei doi ofițeri urcând dealul spre casa lui. Cel mai în vârstă mergea mai greu, sprijinindu-se într-un ciomag. Pe căpitanul Hájek îl recunoscuse imediat.

Scrâșni răutăcios din dinții lui galbeni. Se repezi la masă, trase sertarul și scoase pușca. Crăpă geamul puțin și vârî țeava puștii.

Se gândi că mai are timp destul. Râse disprețuitor.

— Iscodesc, oricât de mult ar iscodi, n-o să mă descopere. Dacă vine aici bătrânul ăla se îngroașă gluma, dar nici el nu e atotștiutor.

Îi trecu prin gând că trebuie să mai facă ceva. Își aminti într-o clipă ce vroia de fapt. Se ridică, trecu pe lângă Lup care stătea culcat și îl lovi cu piciorul în șold, așa ca să se afle în treabă.

Lup se lipi de perete și ochii îi străluciră înveninat.

Franěk mergea prin odaie cu pași mari. Se aplecă puțin ca să nu dea cu creștetul de grinzile tavanului.

„Dacă l-aș fi trimis pe șchiopul ăsta pe lumea ailaltă, ar fi fost mai ușor. Însă n-am înnebunit”, mormăi el nemulțumit.

Toată dimineața îi urmărise din pădure pe cei doi ofițeri cum se îndreptau spre pârâu. La început se speriasse pentru că nu știa dacă nu cumva e vorba de el. Acum își recăpătase încrederea în sine. Intuia primejdia la fel ca un animal. Nu avea niciun motiv ca să se simtă aici în pericol. Auzise în pădure că au dat greș câinii. Se întâmplase exact așa cum calculase. Însă acum primejdia parcă venea de la acest locotenent-colonel.

Îl durea capul, pentru că nu era obișnuit să se gândească atât de mult. „Inge a vrut ceva de la mine, își spuse. Zicea că lucrul acela este foarte important pentru un om și că e ascuns undeva pe aici.” Privi îngândurat scândurile groase ale dușumelii. Unele erau mai tocite, însă cele de la perete destul de bine păstrate. Nu se observa nicăieri că ar fi fost smulse cu forța de către cineva.

Luă un târnăcop și se uită chiorâș la câine.

Lup scheună speriat, pentru că sclipirea fierului din mâna bărbatului putea să însemne moartea.

Dar Franěk, de data aceasta, nu avea de gând să

lovească și când în scheunatul câinelui sesiză clar frica, în inima lui barbară simți o bucurie.

— Încă nu ți-a venit rândul, mormăi spre el. Poate că odată și-odată o să-ți vină și ție. Depinde numai de tine.

Lup se liniști fiindcă înțelese că bărbatul nu jinduiește după sângele lui. Cel puțin deocamdată.

Franěk înfipse de probă toporul între două scânduri, care i se păruseră lui suspecte și începu să forțeze. Scândurile se crăpară, dar nu se mișcară din loc. Doar în raza de soare, care nu se știe prin ce minune răzbătuse prin geamul murdar al odăii, se ridică un grăunte de praf. Se auzi chițăitul disperat al șoarecilor care aveau sub scândură pui.

„Dacă a spus că este aici, aici trebuie să fie”. O cunoștea bine. Inge, totdeauna vorbea la obiect. Nu-i plăceau presupunerile.

Începu să umble nemulțumit prin încăpere. Își dădu seama că ar fi trebuit să dărâme casa de tot pentru ca să dea peste lucrul acela care era ascuns acolo. Și totuși prea bine nu știa despre ce este vorba și dacă este într-adevăr ascuns în casă.

Nu-și amintea ca tatăl său să fi tencuit pereții casei. Poate proprietarul care locuise aici mai-nainte. Știa că în spatele acelor scânduri este un spațiu gol, umplut cu mușchi, fân și rumeguș, iar în partea de jos, cu lut bătătorit, amestecat cu paie și de-abia după aceea

peretele din bârne groase, cioplite.

Se gândi la pivniță, dar nu avea chef deloc să se ducă până acolo. Nu mai coborâse în ea de câțiva ani. Cel mai rău era că de la o vreme nu mai suporta întunericul. Și în pivniță era întuneric beznă. În timpul nopților lungi i se părea că vede în fața ochilor pe Inge, căzută la pământ, cu părul răvășit pe mușchi și având o picătură de sânge în colțul gurii. „Nu te teme Inge, o să le plătesc eu la toți!”

Se scutură de această amintire și se întoarse înainte de a apuca să intre în pivniță. Își aduse aminte de podul casei. Nu se mai urcase acolo din '55, de când murise tatăl său. Pentru el, podul era tot un fel de pivniță. Trăia numai în odaia cea mare. Nu avea ce să depoziteze. Nu intra nici măcar în cămară. Aici, în afară de securi și ferăstraie, nu avea nimic altceva ce să pună. În pod țineau cândva fân, asta pe vremea când trăia tatăl lui și aveau în ogradă animale. Scara spre pod pornea direct din odaie, dar nu prea inspira încredere. Treptele se rupeau sub greutatea corpului său, mișcându-se periculos și stârnind nori de praf în toate direcțiile.

Când ajunse aproape de tavan se propti cu umerii în ușa grea, rabatabilă. Balamalele mâncate de rugină nu suportară o asemenea apăsare și se rupseră făcând un zgomot strident. Ușa zbură cât colo, ricoșă în peretele casei și se închise la loc. O împinse din nou și intră.

Uitase de fapt ce căuta aici și privea apatic în toate părțile. Podul era uscat pentru că acoperișul era bine smolit. Doar câteva scânduri se crăpaseră de bătrânețe, lăsând o fantă de lumină prin care intrau razele soarelui. De aceea în pod era mai lumină decât jos. Podeaua era prin unele locuri putrezită, dar ploaia tot n-ar fi putut pătrunde prin tavan din cauză că era lipit de jur-împrejur cu pământ amestecat cu țărâțe. Și chiar dacă apa ar fi pătruns, puțin i-ar fi păsat. Îi era de ajuns un ungher uscat, o pătură de postav și puțină căldură.

Se gândea întruna ce căuta aici în pod. „Am vrut să fac ceva, să gădesc ceva...” În fine, își aduse aminte.

Se scutură nervos de pânzele de păianjen care i se lipiseră de ochi și de gură. Păianjenii, pe care nimeni nu-i deranjase de foarte multă vreme, fugeau în toate părțile. Unul din ei îi căzu pe mână. Franěk îl strivi scârbit. Începu să cotrobăie printre vechiturile din pod care erau așezate într-un colț, după o grindă. Găsi niște hamuri uzate. Din căptușeala lor ieșeau fire de păr de cal, care, de vechi ce erau, se rupseseră. Când îl ridică de jos, hamul plesni. În pod mai erau și niște piese de la mașină, pe care probabil le lăsase aici fostul proprietar.

Alese o bucată de fier diformă. Îi amintea de copilărie. Când era mic puneă, împreună cu tatăl lui, capcane din acestea pentru vulpi. Erau însă cu mult mai mari. Vru să arunce din nou în ungherul întunecat, dar se răzgândi

și o scoase la lumină. Cursa era închisă și în bună stare, pentru că arcurile fuseseră unse cu un strat gros de vaselină, dar care se pietrificase, de atâta stat acolo. Se chinui cu lanțul capcanei, care era prins între două grinzi. În cele din urmă îl smulse.

Acum stătea în raza de soare care străpungea acoperișul ca o sabie. Lumina îi cădea pe coama roșiatică și nepieptănată, ca de leu. Amintirea copilăriei, provocată de cursa găsită, îl copleșise într-atât, încât se înfioră. Nimeni nu l-a alintat niciodată. Tatăl lui a fost țăran care nu știa altceva decât să muncească. Abia când a întâlnit-o pe Inge a putut să-și dea seama că pe lume mai există și puțină bucurie.

Cursa putea să aibă acum un rost. „E o idee bună”, mormăi Franěk. Ei își iubesc câinii.”

Încet-încet își dădu seama cam la ce o va folosi și începu să râdă. Nu era un râs bărbătesc, sănătos. Orice urmă de frumos îi dispăruse de pe chip.

Lup se lipi de perete și o bucată de tencuială căzu din nou. Privea cu frică la bărbatul care cobora din pod. Omul în sine nu-l interesa. Totdeauna îi era frică de obiectele pe care acesta le ținea în mână. Pentru că numai cu ajutorul unui obiect din acesta ar fi putut să-l omoare. De degetele lui care apucau ca un clește nu se mai temea, fiindcă observase că sunt momente când bărbatului îi era frică de el. Dacă nu ar fi fost așa, atunci

de ce l-ar fi legat de perete? Știa, de asemenea, că niciodată bărbatul nu va mai putea să-l apuce de gât și să-l învârtască, așa cum făcuse cândva.

De data aceasta ținea în mână un fier cu o formă ciudată, ca un fel de semicerc metalic, cu un lanț lung care se lovea de treptele scării.

Lup se liniști în momentul în care Franěk se așează la masă și începu să se ocupe de obiectul acela. Din timp în timp ridica privirea și izbucnea în hohote de râs demential. Era un râs răutăcios și nesuferit. Involuntar, Lup își arată colții.

— Vrei să fac probă cu tine? râse Franěk văzând cât de frică îi este câinelui.

Dar Lup nu mârâi. Știa că fiecare sunet pe care-l va scoate va fi semnalul pentru ca tiranul său să-și înceapă programul.

Franěk ieși și se întoarse cu un braț de ramuri de molid rupte proaspăt. Își șterse îndelung mâinile cu ele, apoi frecă obiectul acela ciudat din fier. Cunoștea multe despre animalele sălbatice. Și vulpea poate fi înșelată în felul acesta. Toate animalele pot fi păcălite.

Însă un câine grăniceresc, ajuns la maturitate, nu poate fi derutat.

— Aș putea totuși s-o încerc pe tine, spune Franěk aplecându-se gânditor spre Lup. În cel mai rău caz ți-ar rupe șira spinării, iar în cel mai fericit caz amândouă

labele.

Cățeii Lizei își însușiseră mult din ceea ce în termeni de serviciu se cheamă dresajul în primele patru luni de viață și acum totul era pentru ei un joc din ce în ce mai pasionant.

Roby știa să aporțeze splendid mingea și mușca foarte bine sacul înfășurat. Câteodată se mai întâmpla ca în joacă să înfigă dinții ascuțiți ca acele și în mâna dresorului său. Acesta trebuia să dea dovadă de multă răbdare că să nu-l bată, oricât de tare l-ar fi durut mâna. În rest, trăgea cu ochiul la mama lui și făcea exact mișcările ei. Dacă Liza se așeza, se așeza și el, dacă se scula, se scula și el. Mârâia în același timp cu ea. O dată a încercat chiar să prindă din zbor o viespe, așa cum numai mama știa. Numai că Liza prindea viespile de cap, în timp ce el a procedat invers și pe urmă trei zile n-a mai putut mânca nimic.

Racek nu știa să facă aport absolut deloc. Ce apuca o dată cu colții era bun apucat și nu se lăsa până nu făcea lucrul acela praf. În schimb sesiza bine urmele relativ recente. În ciuda tuturor pronosticurilor, învățase destul de repede și ducea cu mare ușurință mesaje de la un dresor la altul. Se părea că din el va ieși un bun curier. Știa să socotească până la patru. Era suficient să-i spui: al treilea turn de observație și să-i pui în zgărđiță

mesajul, că se și ducea glonț direct la al treilea turn de observație. Și dacă observatorul i-ar fi dat un nou mesaj și l-ar fi trimis la al patrulea turn, s-ar fi dus ca o vijelie la al patrulea turn de observație.

Randál știa să execute orice, însă avea gura mare. Asta nu era rău, pentru că lătratul reprezenta unul din aspectele de bază ale instruirii, dar se bătea cap în cap cu cerința absolut obligatorie de a se păstra liniște în timpul urmăririi. Lucrul acesta Randál nu putea să-l facă. Din contră, începea să țipe de cum dădea de primele semne ale urmei. După aceea începea să latre de bucurie în toate părțile, parcă lăudându-se cât este el de grozav. Era foarte ușor să-l provoci, pentru că avea o fire agresivă și neîncrezătoare. Greșeala a fost la începutul perioadei de dresaj când s-a speriat de zgomotul motorului unei motociclete și a fugit la mama lui și când dresorul a folosit atunci metode mai drastice decât era permis. Mai târziu, s-a obișnuit cu toate lucrurile acestea care trosnesc, pocnesc și miros urât. Însă frica de la început s-a transformat apoi în furie nepotolită față de tot ce îl irita. Era totuși pripit, însă specialiștii decretaseră că va fi foarte folositor pentru creșterea randamentului serviciului.

Toți cățeeii Lizei aveau inimi curajoase și cinstite, o privire sinceră. Știau să iubească și să urască pățimaș. Mai mult să iubească, decât să urască, pentru că

niciodată nu fuseseră loviți sau certați de către cineva. Lăsau rușinați ochii în jos dacă li se făcea morală, ori își ciuleau urechile și se gudurau dacă auzeau vorbe bune.

Roby avea de lucru cu zgarda care nu prea îi făcea plăcere. Când avea lesa și cureaua cu ghimpi la gât, nu mai era posibil să se repeadă la vreun bondar ori să sperie vreun vrăbțoi prost. Roby nu suporta limitarea libertății personale. Mușca lesa cu toți dinții, dar nu reușea decât să rămână pe limbă cu scame din frânghia de cânepă și cu un gust rău, de la uleiul cu care era unsă zgarda. Scuipa, sfornăia, scutura capul, dar nu se lăsa. Inimă de pui de leu.

Liza îl privi o clipă amuzată. Se gândea că și ea făcuse la fel când fusese mică. Durează un timp până când câinele se obișnuiește să aibă în jurul gâtului cureaua aceea. Își aminti că din cauza unei frânghii de cânepă, pe care tot așa o rosesese cândva, se îmbolnăvisese rău de stomac. „Termină, încăpățânatule”! mârâi spre el.

Scânci parcă spunând că nu-i place, dar pentru că mama cea înțeleaptă îi poruncise, lăsă zgarda, mai scuipe de câteva ori. („Uf! nu-i bună deloc, tot mai bună e o conservă”) și își puse capul pe labele din față. Se uita trist în jurul său, crezând că va putea înduioșa pe cineva. Ar fi vrut să fie soldatul acela gras și cumsecade care îi aducea mâncare.

Acum, Stogončík, instructorul batalionului, veni

pentru acordarea calificativelor.

Cu o zi în urmă, locotenentul-major Tomíček îi spuse fruntaşului Kučera la spital:

— Îmi pare foarte rău, prietene, de ce ți s-a-ntâmplat. Însă tu nu înțelegi de vorbă bună.

Kučera se ridică din pat. Rana nu-l mai durea.

— Aici nu sunt la război, răspunse răutăcios.

— Și aici ești la război. Să nu te-aștepți din partea mea la complimente. Poate ți se pare că sunt cam dur. Ei, bine, sunt. În noaptea aia te-ai dus iarăși să bei, nu?

— Da, încuviință fruntaşul.

— Ei, vezi, răspunse locotenentul-major. Pe lângă toate astea mai vrei să-i fie omului și milă de tine.

Kučera înghiți greu și se așeză în put cu fața în sus.

— Așa sunt oamenii care împușcă din dragoste, spuse el extenuat.

— Așa sunt. Niște tâmpiți, răspunse locotenentul-major. Dacă cineva mi-ar fi spus ce va izbucni dintr-o dragoste nefericită, cu mâna mea i-aș fi dat pistolul. Un om normal trebuie să se bucure de viață, chiar dacă mai sunt și lucruri neplăcute. Iar un bărbat normal nu s-apucă acum să bea din cauză că fata l-a părăsit. Cel puțin un ostaș din compania mea n-o să facă asta niciodată. Îți zic asta, pentru că ai scăpat acum de belea. N-o vei mai avea pe Liza în grijă. Voi tinerii, trebuie din când în când să mai primiți și câte una mai tare peste

nas, încheie ofițerul și plecă.

În ziua aceea îl chemară sus, în cancelaria batalionului, pe grăsunul Štencl. Militarul care era de serviciu de zi pe unitate îi și spusese imediat că e de rău. Dar nu se mulțumi numai cu atât, ci îl întrebă mai direct, militărește:

— Ai halit cumva mâncarea căpitanului?

— Zău că nu! se sperie Štencl, întrebându-și degeaba conștiința.

Căpitanul Hájek preferă să privească afară, pe fereastră decât să râdă, uitându-se la Štencl cum încearcă disperat să ia o poziție de drepti cât mai bună. Îi spuse, prefăcându-se foarte serios:

— Tovarășe soldat, ai făcut totul ca să strici cățeii Lizei!

— Am dat de dracu, izbucni Štencl care câteodată gândea cu glas tare. Însă eu pentru nimic...

— Ești vinovat de tot. Cățeii s-au îngrășat pentru că au primit mâncare de două ori. O dată oficial și a doua oară de la tine. Și nu sunt sigur dacă nu cumva nu i-ai hrănit și la miezul nopții. S-au îngrășat atât de mult, încât nu mai aleargă din vârful dealului, ci pur și simplu vin de-a dura.

— Cățeilor le era mereu foame, răspunse Štencl încăpățânat.

— Pur și simplu simpatizezi cu cel căruia i-e foame tot timpul, încuviință căpitanul.

Ștencl dădu din cap. De dragul cățeilor era dispus să-și întindă pielea pentru tobă. Glasul lui sună răutăcios și căpitanul ridică surprins ochii. Ștencl vorbea totdeauna foarte respectuos. Dacă își alesese tonul acesta, o făcuse din cauză că nu era vorba de el, ci de câini. În sensul acesta înțelese căpitanul atitudinea lui.

— Există totuși un regulament, ripostă el slab.

— Cățeii nu știu ce-i ăla regulament. Când cineva cere de mâncare întruna, înseamnă că i-e foame. Sunt în creștere și trebuie să mănânce.

— Tu, totuși, nu mai crești! se miră căpitanul. Și, scuză-mă, dar mănânci șaizeci de găluști și dacă nu te-ai oprit cineva, tu i-ai da înainte.

— Eu sunt alt caz, se înroși Ștencl. Apoi continuă jignit: La urma urmei, nu sunt cățel.

— Nu. Tu ești doar un mâncău. Dar acum nu-i vorba de tine. Prea l-ai indus în eroare pe veterinar. El a conceput un preparat nutritiv pentru căței și îngrășarea enormă a cățeilor Lizei o pune pe seama acestui preparat. Cățeii sunt gata să pleznească de grași ce sunt. Locotenent-colonelul se duce prin diferite unități și peste tot vorbește despre calitățile excepționale ale invenției sale. Consideră asta drept un succes al său, când de fapt totul nu este decât o farsă. Pur și simplu ai

luat în răs cunoștințele lui de specialitate. Dacă o să-i spun, o să te bage la arest, de-o să te sature!

— Poate – și grăsunul Štencl înghiți din nou cu greu – că n-o să-i spuneți, tovarășe căpitan. De ce să-i stricați plăcerea, nu? întrebă el încrezător.

Căpitanul Hájek preferă să se uite pe fereastră.

Soldatul Štencl se schimba încurcat de pe un picior pe altul. Arăta ca ursul care se-ntoarce de la zmeură așa cum s-a dus, fiindcă n-a mai găsit nimic.

Locotenentul-major Tomíček răcni:

— La dracu! Dac-ar fi voie, te-aș atinge!

Štencl intră într-o serie și mai tare. Pe nas îi apărură broboane de sudoare.

— Štencl, pentru Dumnezeu, te rog, spuse locotenentul-major schimbând topul, nu-i deloc de glumă. Ești un infractor imposibil. De fiecare dată, la antrenament, câinii se plictisesc imediat. Nici n-apucă să se mai repeadă, că te-au și recunoscut. Mai bine le-ar cădea dinții din gură, decât să te muște!

— De ce, mă rog, să mă muște? Doar nu le-am făcut niciun rău, se miră grăsunul Štencl.

— Extraordinar! Auzi! Tomíček se apucă cu mâinile de cap și se întoarce dezgustat spre căpitan. Cum e posibil ca Zmeu, cu mușcătura lui teribilă, să înceapă să se gudure când ia urma și când execută nenorocitul ăsta de exercițiu?

— Dacă permiteți... asta e din cauză că mă iubesc toți câinii, răspunse Štencl fericit.

— Aici e greșeala! răcni locotenentul-major. Câinii trebuie să-i iubească numai pe conductorii lor.

Štencl dădu din cap. Nu înțelegea nimic din toate acestea. „Nu puteți da ordin animalelor să nu iubească pe cineva. E un lucru imposibil, care nu poate fi prevăzut de niciun regulament. Cum tot așa, nimeni nu-mi poate ordona să le fac, intenționat, un rău câinilor. Iar dacă există un asemenea regulament, atunci este prost întocmit.”

Căpitanul se ridică. Mușchii feței încă îi mai zvâcneau, dar se abținu să nu râdă. Era ora șase dimineața și instructorul batalionului era de două ore la program. Acum venise în fața companiei, lăsând motorul motocicletei să meargă.

— Soldat Štencl, vei lua în primire pe Liza! se adresă ostașului pe un ton serios. Štencl tocmai număra pe degete dacă o să fie băgat sau nu la arest. Mereu îi ieșea că va fi pedepsit. „N-am nicio vină. Nimeni n-o să mă poată convinge să fac un rău câinilor.” Încremeni când auzi ordinul.

Locotenentul-major Tomíček ridică neîncrezător din cap. Ieri îi spusese fruntașului Kučera că nu va mai avea câinele, dar nu și-ar fi putut închipui că se va rezolva așa, chiar dacă mai fuseseră discuții despre asta, pe care

la timpul respectiv nu le luase în serios.

— Bineînțeles, spuse căpitanul întorcându-se spre amândoi. Conducătorul Lizei e în spital și noi nu ne putem permite să o scutim de program atâta timp. Am observat că îl suportă pe tovarășul Ștencl. Datorită felului cum o hrănește, e clar.

Ștencl mormăi greoi.

— Chiar direct în concurs?

— Direct în concurs!

Ștencl începu din nou să socotească pe degete, dar își spuse că nu are niciun rost. „S-au gândit la asta ca să mă poată băga mai ușor la arest. Drumul ăsta duce chiar acolo” își spuse categoric și ieși pe ușă.

— În afara concursului, îl liniști căpitanul pe locotenentul-major.

— Nici nu vreau să văd, decretă locotenentul-major.

Grăsunul Ștencl se duse direct la cușca Lizei. Ceilalți câini erau demult afară. Mergeau lângă piciorul conducătorilor spre locul de start. Liza stătea pe labele din spate, iar cu cele din față zgâria plasa de metal a ușii. Știa că afară se va petrece din nou ceva și nu înțelegea de ce conducătorul ei nu vine să o ia. Nu îl uitase, îi era dor de el, numai că nu putea pricepe ce s-a întâmplat că n-a mai venit pe la ea de-atâta timp. Ultima dată păruse alt om. Nu mai era conducătorul ei. Mergea de parcă n-

ar fi avut suflet în el. Nu vorbea deloc și nici nu o mângâiasă. Însă în ultima perioadă căței îi răpeau foarte mult timp, încât pentru dorul de stăpân aproape că nu mai avea loc în inimă.

Pe soldatul care deschise acum ușa cuștii, mormăind ceva, îl suporta, dar, categoric, nu-l aprecia. O surprinse faptul că îi prinse de gât cureaua și lesa. Scutură din cap.

— Noi doi o să ne facem acum de rușine, spuse soldatul autocritic. O să fim de râsul lumii. Bineînțeles, tu vei fi prima care vei găsi urma. După aceea o să începi să alergi cu limba scoasă și o să fii pe jumătate sugrumată, pentru că n-o să mă pot ține după tine. Doar nu sunt nevăstuică. Trebuiau să se gândească și la greutatea mea, ce naiba! La picior. Liza!

Noul conductor smuci lesa ca și cum și-ar fi luat rolul în serios. Liza îl privi atentă și îi arătă colții demonstrativ.

— Nu fi proastă! Îmi convine și mie, tot atât de mult ca și ție!

Pentru că lesa se smuci din nou, trebui să privească înainte. Reuși totuși să mârâie. „Tu nu ești conductor! De ce te bagi? Până acum ai jucat doar rolul infractorului!”. Își aminti că omul acesta mătăhălos și care mirosea a nădușeală e cu totul inofensiv și că în plus mai are și o inimă bună. Dacă execută ordinul, o făcu mai mult pentru ea, ca să se amuze, nicidecum spre

bucuria lui.

— Bine, tovarășe soldat, spuse în clipa aceea Stogončík, instructorul batalionului, care nu prea avea obiceiul să laude pe careva. Zâmbi și el pentru că știa despre ce e vorba. Cu toate că rămăsese plăcut impresionat de felul în care se comportase cu Liza, totuși nu-și făcu niciun fel de iluzii.

Ștencl se simți măgulit, dar imediat luă o mână nenorocită.

Azi urma să aibă loc concursul. Prinț, Paj, Zmeu, Dolina și, a cincea în rând, Liza. Se uită cu coada ochiului la Dolina și îi arată colții disprețuitoare. Nu pentru că ar fi fost geloasă, ci pentru că era femelă ca și ea. Or, între ele, acest fapt era suficient pentru a crea o stare de animozitate.

Pe Prinț aproape că nu-l băgă în seamă. Se comportă ca și cum din întâmplare l-ar fi tras pe noul ei conductor (pe care în niciun caz nu-l recunoștea drept conductor) cât mai aproape de el.

Prinț dădu imediat semne de nervozitate și începu să tragă de zgardă. Îl urmă imediat și Dolina, dar conductorul ei o struni.

Stogončík și colaboratorii lui pregătiseră urmele cu două ore mai înainte. Să mergi după niște urme proaspete nu-i mare scofală. Până și Roby ar fi fost în stare să o facă. Pentru niște câini ca ei, o urmă de felul

acesteia era ușor de identificat. Primele două erau clare. Se întindeau prin iarbă, continuau prin băltoacă în râpă, de acolo urcau dealul ca să se piardă, printr-o miriștea nearată, într-un teren pietros. Miriștea fusese aleasă special pentru ca Zmeu, care lua urma de la o anumită înălțime față de pământ, să se obișnuiască treptat cu înțepăturile paielor (fusese învățat rău, prima lui urmă pe care a trebuit s-o identifice ducea tot printr-o miriștea care-l înțepa în nas). Acum, pentru că nu mai era demult un cățelandru, încercau să-l dezvețe de acest prost obicei.

Cea de-a treia urmă, destinată lui Prinț, era mai dificilă, pentru că în trei porțiuni, late de peste o sută de metri, era nevoie de o cercetare amănunțită a terenului. Iar într-un tufiș, la cota șaptezeci și șase de metri, era aruncată o cartușieră pe care Zmeu trebuia să o aducă.

Urma pentru Dolina era combinată în trei puncte cu cea a unei alte persoane, însă Dolina știa să se descurce cu urme mult mai grele.

Cea mai derutantă era urma pregătită pentru Liza. Fusese imprimată chiar pe linia de plecare, în ideea că dimineață, din cauza forfotei de pe linia de start, va fi călcată în picioare de toți. Această presupunere se confirmă. Stogončík știa că dacă ar fi fost aici fruntașul Kučera, conductorul adevărat al Lizei, ea nu și-ar fi muncit prea mult capul căutând urma, pentru că era cea

mai inteligentă dintre toți câinii.

Instructorul dădu startul. De pe linia de plecare țâșniră patru câini. Liza rămase pe loc privind plictisită în toate părțile. Soldatul Ștencl stătea și el, așteptând să vadă ce-o să se mai întâmple.

— Trebuie să faci ceva, tovarășe soldat! îl îndemnă instructorul pe grăsunul Ștencl, dezorientat și necăjit. Doar ai început bine!

Ștencl clătina nemulțumit din cap.

— Liza, fii cuminte! Nu poți să-mi faci una ca asta! șopti trăgând-o ușor de zgardă. Caută urma!

„Ai impresia că nu știu de ea? scânci ea imperceptibil. De fapt tu nici nu ești conductor!”

— Caută urma! repetă Ștencl dezolat.

Lăsa de politețe botul în jos și mirosi. Nu o deranja absolut deloc faptul că urma era destul de neclară. Recunoscuse imediat că este a lui Petriček, un om pe care nu putea să-l sufere. Dacă n-ar fi fost acest conductor novice, demult s-ar fi repezit la el.

Ștencl era tot un lac de sudoare. Simțea că privirile tuturor ofițerilor, chiar și a celor de la eșalonul superior, sunt ațintite asupra lui. (Niciunul din ei n-avea cum să știe că era pentru prima dată în postura de conductor!). Din nou îl urmărea ghinionul, tocmai el trebuia să fie acela care să se încurce în fața lor. „De-ar da Domnul ca Liza s-o cotească după deal, ca ei să nu mai vadă nimic”.

Cea mai rea era privirea pătrunzătoare a locotenent-colonelului. „Omule, ți-am luat apărarea și tu mă dezamăgești în halul ăsta. Cel puțin dovedește că un soldat, oricât de neîndemânatic ar fi, tot se descurcă și el într-o anumită situație”. Ștencl se uita la ceilalți câini cum alergau îndârjiți. Zmeu începuse să se cațăre pe coasta dealului. La o anumită distanță în urma câinilor fugeau și conductorii care între timp derulaseră lesele mai mult. „Dacă prinde urma și-o să-nceapă să mă tragă în halul ăsta după ea, s-a zis cu mine, se gândi îngrozit Ștencl. O să mi se ducă buhul până la brigadă”.

— Ei, ce-i Liza? o întreabă căpitanul, jenat de întreaga situație.

Liza se gudură puțin. Luă din nou urma și se întoarse în direcție opusă.

— E cea mai bună, spuse căpitanul, plin de importanță, locotenent-colonelului.

— Văd! răspunse locotenent-colonelul fără să dea semne că ar fi entuziasmat.

— Timpul se cronometrează, îi atrase atenția instructorul Stogončik.

— Știu, oftă proaspătul conductor și o trase din nou de zgardă pe Liza, încercând s-o întoarcă.

— Las-o, merge corect! îl avertiză instructorul pe Ștencl. Nu trage, să nu-i sucești gâtul!

Liza nu se grăbea. O clipă făcu pe vedeta. Mirosea din

când în când urma care desena un semicerc în jurul turnului de observație.

Nimic altceva nu putea să o deruteze când lua urma cea adevărată, decât urmele pregătite pentru ceilalți câini. Se îndreptă chibzuit și fără grabă spre povârniș, scheunând supărată la o cârtiță care începuse să sape în mușuroiul ei de pământ.

Liza nu risca niciodată. Nu o interesa urma „la vedere”, totdeauna mergea numai după miros. Nu era ca Prinț care, dacă vedea în iarbă capătul urmei, se repezea direct acolo. A merge mereu după miros face parte din finețea jocului. Adevărat, se mai întâmpla să aibă câteodată mucoasele nasului suprasaturate de câte-un miros, motiv pentru care, la un moment dat, nu-l mai putea percepe. Dar și atunci știa să se descurce. Pufnea, fugea puțin mai departe, trăgea aer proaspăt în care pluteau alte mirosuri și, după ce își curăța astfel nasul, se întorcea din nou la urma inițială.

Totdeauna mergea liniștit. Chiar dacă avea ochi foarte buni, se baza mai mult pe miros. De-abia acolo unde mirosul ar fi putut s-o înșele, să spunem pe un teren cu pietre, se culca la pământ și privea în toate părțile. Știa că în natură și firul de păr are o umbră a lui și că numai piciorul omului lasă urme ale căror contururi sunt neregulate. Era suficient să se uite la o piatră și știa dacă era întoarsă de pasul omului. Față de celelalte, piatra

avea o culoare mai închisă, din cauză că partea care fusese în contact cu pământul era mai umedă.

Conducătorul Ștencl făcea pasul mare și avea ochii holbați. „Mi-au făcut-o intenționat, își spuse. Ei știu că nu-mi place să mă cațăr pe dealul ăsta.”

Dealul nu era o înălțime în sensul obișnuit al cuvântului. Aici se găseau o mulțime de instalații, care de care mai ingenioase. Era suficient o ușoară atingere că și țâșnea o rachetă de avertizare. Cea mai mare rușine pentru un grănicer este atunci când din neatenție declanșează singur instalațiile de avertizare.

Ștencl vedea acum stăruința pe care o depunea Liza.

— Bravo! o laudă el. Vezi, să plecăm cât mai repede de-aici. Asta mi-ar mai lipsi, că în rest am de toate!

Ajunseră acum sus pe deal. Locotenent-colonelul duse binoclul la ochi. Presupunea că Liza o va zbughi mai departe. Încercă o bucurie răutăcioasă imaginându-și pe soldatul acela mătăhălos alergând după Liza, abia trăgându-și sufletul. Acolo sus, urma era foarte clară, deoarece se continua pe marginea unei arături.

Însă Liza făcu ceva cu totul de neînțeles. Îi arată colții lui Ștencl, de parcă într-adevăr ar fi râs. Începu să alerge în semicerc, observându-l pe conducător tot timpul.

— Urma, Liza! Caut-o! Caut-o! izbucni Ștencl disperat.

— Nu striga la ea! se auzi mai de jos vocea căpitanului

Hájek, care începuse să râdă pentru că observase manevra câinelui.

Štencl, complet derutat, începu să șoptească:

— Hai, caută! Tu ești o fată bună, Lizinka! Ia uită-te să vezi ce urmă frumoasă e, așa ca pentru tine. Nu poți să-mi faci mie una ca asta, fetițo!

— Nu-i mai spune cântece de leagăn, e doar un câine militar! se auzi din nou vocea instructorului nesuferit. Câinele înțelege doar vocalele lungi! Nu așa, caută, ci caaută! Nu, ești o fată bună, ci ești o fată bună!

— Caaută! scânci Štencl complet zăpăcit.

Instructorul urca încet povârnișul în urma lui.

— Arestul, se văicărea Štencl. O să mă bage la arest și în gura oamenilor. Ești o nesuferită, Liza! Și eu care ți-am adus lapte în fiecare zi, și ție, și cățeilor! Ești nerecunoscătoare și îți mai bați și joc de mine. Nu-mi spune, știu că e așa. Intenționat faci asta. Ar trebui să-ți fie rușine!

Însă Lizei nu-i era deloc rușine. Se așezase la marginea urmei vizibile și se uita întrebător în ochii noului conductor. Râdea de el. „Tu vrei să fii conductorul meu? Chiar tu, măi omule? Cel care se va face de rușine vei fi tu, nu eu! Și nu mă mai linguși atâta!”

Când instructorul ajunsese în vârful dealului văzu o scenă interesantă. Bietul Štencl era aplecat în patru labe

și îi arăta Lizei care este urma. Ea stătea liniștită, privindu-l amuzată.

— Nu mai știu acum cine e câinele și cine conductorul, remarcă instructorul.

Ștencl se ridică rușinat, ștergându-și noroiul de pe pantaloni.

— Nu știu care pe cine respectă în clipa asta. Câinele pe om, sau omul pe câine. Numai că – acum instructorul ridică glasul – nici câinele ăsta nu mai știe. Amărâtule, animalul pur și simplu te ia peste picior!

— Știu. Se vede din ochii ei, șopti soldatul Ștencl distrus.

— Lasă asta și vino cu ea jos, la companie!

— Totuși ea o să găsească urma! se apăra disperat Ștencl.

— A găsit-o. Știe de ea, dar nu vrea să mai meargă pentru că nu te recunoaște. Asta e tot!

Ștencl coborî povârnișul încet și rușinat. Afurisita de Liza pășea acum lângă piciorul lui, ca la paradă. N-o învățase nimeni să meargă așa și nici un alt câine nu putea să-i imite pasul acesta. Ridica picioarele sus și părea că râde. La acest râs lipsea doar glasul adevărat.

Nu râdea numai Liza, râdeau și toți ceilalți ofițeri. Bietul Ștencl se înfuriase de-a binelea. Stătea în fața ofițerilor într-o poziție jalnică, privind rușinat și cu încăpățânare în pământ.

— Ei, ce zici, tovarășe Štencl? îl întrebă căpitanul Hájek. Tot mai vrei să fii conductor de câini?

Spre mirarea tuturor, Štencl răspunse:

— Vreau!

— Nu ți se pare că e cam greu?

Štencl ridică din umeri.

— Nici soldat să fii, nu-i chiar atât de ușor! râse locotenent-colonelul fără nicio urmă de răutate.

În sfârșit, Štencl prinse curaj și spuse:

— Poate că nici pentru asta nu sunt bun!

Toți tăcură dintr-o dată. Încetară și să mai râdă. Instructorul batalionului făcu câțiva pași spre Štencl și îl apucă prietenește de braț.

— Tovarășe, știi că te potrivești de minune pentru un conductor?

Štencl ridică privirea neîncrezător, așteptând ca toți să izbucnească din nou în hohote de râs. „Aici printre ofițeri, e mai suportabil. Mai bine fug, decât să mă întorc în companie unde băieții iar o să-nceapă.”

De data aceasta nu era glumă. Totul fusese spus serios.

— Iubești foarte mult câinii, continuă instructorul. Cred că întrunești toate condițiile de a deveni tuiul dintre cei mai buni conductori din companie. Să nu uiți un lucru, prietene! Câinele lucrează nu pentru că i s-a dat ordin, ci numai să facă o bucurie stăpânului său.

Atunci când Liza o să te iubească, va executa orice, înțelegând totul din privirea ta.

— Dar... dar eu cred că mă iubește, se bâlbâi Ștencl.

— Deocamdată nu. Doar te acceptă. Sau nu-și dă seama că te iubește. Iar ca să-și dea seama, trebuie să te respecte. Dacă nu respectăm pe cineva, nu-l putem iubi. Acest lucru e valabil și pentru oameni și pentru câini. Tu trebuie să-i câștigi respectul absolut printr-o atitudine ostășească, fiindcă a crescut în companie și știe cine e și cine nu e militar!

— Locotenent-colonelul îl privi cercetător pe Ștencl.

— Ai putea să stai în poziție de drepti! i se adresă, dar imediat își aduse aminte. Mai bine pe loc repaus! Din cauza ta, omului i-ar da lacrimile! Nu mă gândesc la nimic rău, ostaș! Poți pleca!

Grăsunul Ștencl o duse pe Liza la cușcă. Locotenentul-major îl certă că uitase să anunțe retragerea din concurs, dar locotenent-colonelul făcu un semn cu mâna, să-l lase în pace.

Ștencl era pur și simplu zăpăcit de toată această situație.

— Nu mă iubești, îi reproșă Lizei. Tare aș vrea să știu din ce cauză.

Liza nu-l mai auzea. Era timpul să se întoarcă la cățeei care se jucau singuri în cușcă.

— Nu mă iubești, repetă Ștencl în ușa cuștii.

Liza tocmai se pregătea să-l bată pe Racek pentru că o mușcase de nas, dar dintr-o dată se opri. Ostașul ăsta caraghios avea ceva în glas care-ți mergea la inimă.

— Da, oftă Ștencl. Tu ești doar un animal. Pe mine nu m-a iubit încă nicio femeie. Ce rost are să-ți spun ție toate astea? Acum trebuie să mă duc după lapte pentru tine și cățeii tăi.

Cât ai clipi din ochi, Ștencl se și întoarse cu laptele. Nu se supăraseră pe Liza. Se așeză pe vine și zâmbi fericit, văzând cu câtă poftă lipăiau cățeiii laptele.

Liza îl privi în ochi. Nemaисуportând blândețea acestor ochi, lăsă capul în jos, rușinată. În momentul când Ștencl se pregătea să închidă ușa cuștii, ea se ridică parcă aducându-și aminte de ceva. Se apropie de mâna lui cu care se sprijinea de canatul ușii și i-o linse în semn de recunoștință.

— Nu, nici chiar așa, șopti el impresionat. De ce-o interpretezi în felul ăsta? N-am spus-o cu răutate!

Se întoarse. În spatele lui stătea instructorul batalionului pe care îl știau de frică toți conductorii din companie. Mai ales cei care își neglijau câinii. Acesta râdea.

— Soldat Ștencl, o să fii un bun conductor de câini, îi spuse, dând din cap. Și totuși nu pricep un lucru: cum de te iubește, din moment ce nici nu o amăgești cu nimic și nici măcar nu-i impui acest lucru?! Înseamnă că pe

undeva teoria mea e greșită.

După o scurtă pauză continuă pe un alt ton:

— Mâine dimineață vei pleca în patrulă cu ea! Îl vei lua și pe Racek cu tine, ca să se obișnuiască. El liber și Liza în lesă!

13

Liza mergea lângă. Piciorul noului ei conductor cât putea ea de conștiincios. O cam necăjea Racek, care acum descoperea lumea și prea puțin îi păsa de disciplină. „Ar fi trebuit să iei două lese, îi reproșa ea conductorului. E timpul ca omul să înceapă să-l strunească!”

Dar Štencľ n-o înțelegea. Mergea mândru alături de fruntașul Krátký, care nu scotea nicio vorbă. Acesta privea spre frontieră și se întristase.

Deodată Liza tresări și începu să adulmece.

— Ce ai? o întreabă Štencľ.

Îl privi în ochi, mișcând ușor din coadă.

— Am crezut că s-a întâmplat ceva.

Se opri în loc, surprins că o înțelege. Simți nevoia să își descarce sufletul, dar renunță, gândindu-se că pușcașul poate o să-l ia în râs.

Cățelul nu era cuminte deloc. Liza tot mârâia la el pentru că vroia s-o ia la fugă pe cărare. Racek nu ascultă.

Se depărtă de ei, îndreptându-se spre sârme. Le mirosi curios și simți în nas o pișcătură din cauza curentului electric. Schelălăi și se retrase speriat, împleticindu-se. „Așa se întâmplă dacă nu asculți”, mârâi Liza spre el și îl săltă pe bot, așezându-l în picioare. Dintre toți frații, Racek era cel mai puțin agresiv. Privi sârmele pocăit și tot restul drumului nu se mai mișcă de lângă mama lui.

— Nu prea am încredere în cățeaua asta, zise fruntașul Krátký, supărat că acum trebuie să patruleze cu Štencl.

— Nu e adevărat, răspunse Štencl, întorcând repede capul. E un câine bun!

Fruntașul ridică nepăsător din umeri. „N-are niciun rost să-ți mai spun. O să te convingi singur de asta”. Totul era altfel când venea pe aici împreună cu prietenul lui. A intervenit apoi povestea cu Eva și prietenia lor s-a stricat. Acum se uita la Liza chiorâș. N-o mai putea suferi din noaptea aceea când îi dezamăgise pe toți și o considera vinovată de toate complicațiile ce au urmat.

Liza mergea liniștită. Din când în când prindea câte un miros, însă lipsit de importanță pentru a-l mai avertiza pe stăpânul ei.

Plouase. Aerul mirosea a proaspăt și a ciuperci de toamnă. Frunzele se desprindeau lin din copaci. Dincolo de sârme râul aproape că nu se mai mișca. Apa,

care își schimbase și ea culoarea, era acum rece și nu mai atrăgea pe nimeni. Pe mal stufărișul foșnea uscat, frângându-se sub apăsarea vântului, semn că vara se mutase de-aici pe alte meleaguri.

— De fapt ce se întâmplă cu câinele ăsta? întrebă dușmănos pușcașul.

Deodată Liza scoase un scâncet slab.

Se uită și el spre pădure, dar pentru început nu văzu nimic. Racek simți și el ceva. Mai întâi o privi pe mama lui, apoi se așează exact ca ea și începu să adulmece. Pe neașteptate scheună bucuros și o zbughi în pădure.

De-abia acum Ștencul văzu mișcându-se crengile unui tufiș.

— Ia te uită! izbucni el.

Pușcașul întoarse capul încet și privi absent spre mărăciniș, în direcția în care o tulise micul Racek, lătrând cu putere.

— N-am ce să văd, mormăi dezgustat. Ține-o bine să nu-ți fugă din nou!

Prin luminiș trecea în goană o umbră neagră. Era Lup. Îl trânti la pământ pe Racek, alergă apoi spre Liza, pe care o depăși, descriind un cerc mare în jurul lor.

Liza strâmbă din nas și redeveni autoritară. „Mă surprinde, îi reproșă supărată. Din nou te dai în spectacol. Știi bine că nu se poate să mă deranjezi când sunt în timpul serviciului!”

Ștencl nu știa ce să facă, însă Liza îl scoase din încurcătură. Pe scurt, nici nu-l băgă în seamă pe prietenul ei, mergând și mai țănoșă lângă piciorul noului conductor. Din cauză că era rouă, ridica labele sus, ca să nu se ude. Parcă era un pas de paradă.

Lup alerga prin pădure, iar cățelul se ținea după el, scheunând vesel. Era fericit că se joacă și că Liza e în preajma lor. Alerga mereu în jurul lor, neîndrăznind să se apropie mai mult. Veni fugind cam la douăzeci de metri de cei doi grăniceri.

— Marș de-aici! strigă la el conductorul Ștencl.

Lup se opri pentru că auzi glas omenesc. Își arată colții, așteptând să vadă ce se întâmplă. Ștencl nu se sperie și îl goni din nou.

— Confunzi porcii cu câinele, spuse supărat fruntașul.

— Fă ceva cu el! îi ceru dezorientat conductorul.

— Ar fi trebuit atunci când a trecut peste graniță, răspunse amar fruntașul. Acum nu mai are niciun rost.

Lup se apropia și se depărta mereu. Era întocmai ca un cățel. Făcea toate acestea pentru a-i atrage atenția Lizei. Însă ea, în timpul serviciului, era de neînduplecat. „Am dat de bucluc o dată din cauza ta”, mârâi spre Lup. Cățelul, obosit de atâta alergătură fără rost, de-abia se mai putea ține pe lăbuțele lui puternice și păroase. Veni spre Liza și o luă din nou la fugă. „Întoarce-te înapoi!”

scheună căteaua. Dar Racek nici nu se gândea s-a asculte pe mama lui, pentru că nu putea concepe să meargă atât de supus. Iuți pasul, ca nu cumva Liza să-l poată ajunge și să-l muște.

Totul se petrecu atunci.

Cu puțin timp înainte, Liza simțise un miros de pământ săpat proaspăt. Dacă ar fi fost în față, bineînțeles că s-ar fi oprit în locul acela, l-ar fi mirosit neîncrezătoare și ar fi întrebat din ochi pe conductor ce înseamnă asta. Aici la graniță fiecare lucru are rostul lui. Altminteri devine suspect. Pământ reavăn la marginea potecii nu ar fi însemnat cine știe ce, pentru că pe-aici mai vin geniștii care mereu au de lucru câte ceva. Și numai ea ar fi putut cunoaște dacă cineva a dat la o parte dalele de iarbă, a căutat ceva sub ele și dacă le-a pus la loc, la fel ca la început. Însă cel care umblase pe-aici nu prea lucrase cum trebuie, pentru că nici măcar nu măturase din drum bulgării mici de pământ jilav...

Se auzi un pocnet metalic, puternic. Nu era o împușcătură, ci mai degrabă zgomotul produs de lovirea a două bucăți de fier. În secunde imediat următoare, pline de așteptare încordată, răsună schelălăitul sfâșietor al cățelului. Liza sări speriată trăgând după ea pe conductor. Nu-i venea să-și creadă ochilor. Cățelul, prins de la jumătatea corpului în fălcile dințate ale capcanei, mai scânci o clipă, încercând să se

smulgă din groaznica strânsoare, apoi amuți. Avea șira spinării ruptă.

În primul moment Liza nu pricepu ce se întâmplase. Scoase un lătrat scurt, de avertizare, dar cățelul ei nu mai putea fi prevenit. La început se gândi că Racek făcuse din nou vreo prostie și că sărise drept pe un dispozitiv din acela pus de grăniceri, care are o detunătură puternică fără ca să producă vreo rănire. Dar își dădu seama imediat că este cu totul altceva. Schelălăia întrebător, întinzând gâtul spre cățel. Speriat, Ștencl dădu drumul lesei.

— Nu te apropia! spuse pe un ton aspru și se uită spre linia frontierei, de parcă ar fi așteptat să se întâmple ceva și mai rău.

Liza se aplecă deasupra lui Racek, încercând să-l ridice cu botul. Reuși doar ca din lăbuțele desfăcute deznădăjduit să se prelingă o șuviță de sânge. Începu să se tânguie neînțelegând cum de trupușorul acela, adineauri pulsând tot de viață, acum e atât de greu, cum de stă atât de moale, cu lăbuțele întinse și cu capul într-o parte. Își înfipse colții în fierul capcanei, dar fără niciun rezultat. Nu mai era nimic de făcut. Dinții capcanei mușcaseră cu sălbăticie trupușorul din care acum se stinse și ultima scânteie de viață. Tot nu putea să creadă. Mârâi spre Lup care stătea lângă ea adulmecând mirosurile străine. „Spune-mi... ce crezi că

e asta?” scânci rugătoare. „Moarte!” răspunse el aspru. Liza scoase un urlet de durere și se așeză astfel încât să poată ține trupușorul cățelului cu labelle din față. Plângea și lîngea ghemulețul acela mișos care arăta, acum groaznic de trist.

— Care e bestia asta...? strigă îngrozit Ștencl.

— Ai grijă! șuieră frunțașul. Asta nu-i decât începutul! Se uită atent spre graniță, dar peste tot era liniște. Ștencl se aplecase și el. Nu-și mai putea lua ochii de la cățelul care murise.

— Fii atent la Liza! strigă din nou frunțașul.

Liza de-abia acum își dădu seama de crudul adevăr, dar nu era în stare să facă nicio legătură. Pentru ea era clar că numai omul ar fi fost în stare de o asemenea faptă. Indiferent care om. Unul din ei era aici. Făcea parte din categoria acelor ființe crude, nemernice și perfide. Ținea lesa în mână. Orbită de durere, se întoarce și scoțând un urlet sălbatic se repezi asupra lui Ștencl.

Dar Lup era acolo. Simțind parcă ce are de gând să facă, sări în direcția Lizei, lovind-o în șold. Cățeaua încercă să se apere și poate l-ar fi mușcat pe Lup dacă acesta ar fi încercat să se dea la o parte. Dar rămase pe loc, mârâind și tremurând din tot trupul. Deveni înțeleaptă și se așeză la picioarele lui. Schelălăia încet, dar această durere înfrântă era cu mult mai mare decât dacă ar fi urlat cu putere.

Conducătorul Štenc1 se aplecă spre ea.

— Nu pune mâna pe ea! îl avertiză pușcașul.

Însă conducătorul înțelegea durerea ei. Poate că a înțeles și de ce. A vrut să sară tocmai la el.

— Liza, hai, fii cuminte! șopti el. Știu că acum nimeni nu poate să te facă să suferi mai puțin... Și pe mine mă doare... Štenc1 se ghemui și puse mâna, șovăitor, pe corpul cățelului.

Liza se ridicase în picioare parcă așteptând ca din podul palmei lui să audă scâncetul lui Racek.

— Nu te atinge de fier!

Štenc1 își ridică neîncrezător chipul scaldat în lacrimi.

— Înțelegi, Pepík? Dacă i-o faci omului... cu toate că și așa e o ticăloșie, totuși omul se poate feri... dar să i-o faci unui câine... Uită-te și tu! Ai putea jura că un om...

— Ia-o pe Liza și nu mai tot călca pe acolo. Capcana nu a fost pusă pentru cățel. Nimeni n-avea cum să știe c-o să-l iei după tine și pe Racek. Ar fi putut să-ți rupă piciorul, ori s-o omoare pe Liza. Eu nu mai înțeleg nimic. Mergi mai departe și ascunde-te cum trebuie. Nu știm ce mai au de gând să facă!

Dar granița tăcea. Nicăieri nici urmă de mișcare. Doar pe malul râului trosnea stufărișul uscat. Toată pădurea era cuprinsă de o liniște ciudată. Se auzea doar scheunatul Lizei. Păsările încetară să mai cânte și aerul

parcă rămase legat cu lanțuri de vârfurile molizilor³⁰.

În pădure, zilnic aveau loc tot felul de tragedii, și mai mari și mai mici. Instinctul de conservare dicta ca unul să omoare pe celălalt. Cel mai mult făceau prăpăd vulpile și nevăstuicile atrase de sânge, care săreau și în gâtul căprioarelor, însă nimeni în pădure nu omora atât de perfid, de crud și de gratuit, așa cum se întâmplase astăzi.

Lup se întoarse la urma pe care o găsi din nou și care îi părea foarte cunoscută. De-abia acum scoase un urlet. Nu era durerea din sufletul lui, ci strigătul animalului care se pregătește de luptă. O luptă pe viață și pe moarte.

Fruntașul Krátký se îndreptă spre locul unde era bine camuflat postul telefonic și anunță compania. Vorbea încet și calm, privind mereu spre frontieră. Se așezase în genunchi, cu automatul gata să tragă în orice clipă. Înainte de a încheia această comunicare lapidară își roti privirea în toate părțile și spuse îngândurat: „Diavolul ăla negru ne poartă numai ghinion...”

Lup alerga prin pădure ca o vijelie. Nu mai era nevoie să prindă urma. O cunoștea. Dacă cineva în această goană a lui i-ar fi văzut rânjetul, ar fi zis că e un câine

³⁰ Arbore din familia pinaceelor, înalt până la 50 de metri, cu coroana piramidală, tulpina dreaptă, frunzele în formă de ace, de un verde strălucitor.

turbat.

Mirosul urmei nu numai că era familiar pentru el, dar îl și ura grozav. Își aminti de bucata aceea ciudată de fier care încă atunci zornăia prevestitoare de rele în mâinile tăietorului de lemne.

Se opri când auzi glasurile muncitorilor forestieri. Ezită o clipă. Era totuși destul de inteligent ca să nu se îndrepte într-acolo. Știa că nu are ce căuta printre bărbații aceia aspri, pentru că toți au securi și l-ar fi omorât cu siguranță, dacă i-ar fi venit această idee vreunui din ei.

Alergă spre casă. Cu o lovitură puternică a trupului deschise ușa și intră. În odaie era puțin întuneric și pustiu. Se așeză pe prag și așteptă. Ar fi putut să se ascundă sub șopron, să atace pe la spate. Însă în inima lui nu era nici urmă de perfidie, pentru că totdeauna prefera lupta dreaptă.

Franěk se întorcea de la muncă. Văzu câinele de departe. Era bine că stătea acolo, pe pragul casei.

— Păzești averea stăpânului, râse el. Se cam clătina pentru că azi băuse două sticle de rachiu nou. Stai acolo și păzește! Noi doi o ducem greu. O să vezi că după un timp o să rămâi singur din toți câinii. Atât că trebuie să te educ. Fie în bine, fie în rău. Mai degrabă în rău. Într-o bună zi ai s-ajungi să sari în gâtul omului care mi-a omorât-o pe Inge. Bineînțeles că după aia ei o să te

omoare, dar tu ți-ai îndeplinit misiunea.

Ținea securea strâns în mână. N-avea de unde să știe că tocmai astăzi o să-i trebuiască.

Era bine dispus și din altă cauză. Se răspândise vestea că s-a întâmplat ceva la graniță. Bouzek venise cu amănunte. Cică un cățel de-al Lizei. „Păcat! se gândise Franěk. Ar fi trebuit să fie Liza. Dar și-așa e bine. E timp și pentru ea.” Nu se temea că va fi descoperit, pentru că lucrase bine. În apropiere era poteca pe care mergeau tăietorii de lemne. Chiar dacă vreunul din câini ar fi prins mirosul lui, mai departe de potecă tot n-ar fi mers, pentru că ei îi cunoșteau pe toți muncitorii de la pădure și în niciun caz nu s-ar fi apucat să caute insistent alte urme. Pe câini îi interesau totdeauna doar urmele oamenilor străini și nu cele ale localnicilor.

Franěk mergea fluierând. Se gândea cum să le facă de petrecanie și celorlalți câini. Deodată se opri surprins. Lup se ridicase în picioare arcuindu-și spinarea. Nu mârâia. Stătea doar în poziția asta ciudată.

— Ce te-a apucat? strigă Franěk la el. Marș de-aici, bestie!

Pentru siguranță trecu securea din mâna stângă în cea dreaptă. În atitudinea câinelui era ceva care îl făcea să fie atent. Și Brutus când a vrut să sară la el își arcuise spinarea ca o pisică. „L-am pus atunci pe fugă cu o mătură”, râse Franěk.

Nu-i era frică. De fapt lui nu i-a fost niciodată frică de animale. Acum era aproape de ușă. Lup aștepta în picioare. Unui alt om, această atitudine liniștită a câinelui nu i-ar fi spus nimic, însă Franěk avea foarte puternic dezvoltat instinctul de conservare.

— Va trebui să te omor ca în sfârșit să am și eu liniște! zise el fără nicio urmă de tulburare. Cântări securea în mână și privi în grabă tăișul, să vadă dacă nu cumva se tocise prea mult din cauza lucrului de azi.

Tot nu-i venea să creadă că Lup se pregătește să-l atace.

— O să te omor pentru că ești primul animal care mă face să-mi fie frică. Îi omor pe toți care vor să mă intimideze, mormăi el. Știa că singurul lucru care ațâța felinele, făcându-le să se repeadă, este evitarea și șovăiala omului. După asta animalul își dă seama dacă omului îi este frică de el.

Înaintă câțiva pași pregătindu-și securea pentru lovitură.

Acest animal îl deruta. Nici nu se mișcase din locul unde era. Stătea în pragul ușii ca o statuie. Nu scotea niciun sunet. Nu își arăta colții. Îl privea doar pe Franěk drept în ochi și acest lucru era insuportabil.

— Târâș! răcni turbat Franěk.

Se părea că acest lucru va avea efect. Câinele își lăsă urechile pe spate și se retrase puțin din pragul ușii. Atât

ca să nu-l atingă securea în caz că tăietorul de lemne ar fi aruncat cu ea.

Franěk mai făcu un pas. Se odihni o clipă.

— Vasăzică totuși mă respecti! spuse pe jumătate liniștit. Știi doar că eu nu prea te alint!

Lup țășni în clipa când Franěk, hotărât, se aștepta cel mai puțin. Nici nu mai apucă să ridice securea, pentru că Lup își și înfipsese colții adânc, atârând de pumnul mâinii drepte.

Franěk, luat prin surprindere, scoase un strigăt de uimire și de durere. Scăpă securea din mână.

În același timp, câinele dădu drumul mâinii drepte pentru că acum ar fi urmat acea lovitură îngrozitoare dată peste bot cu stânga. Sări într-o parte și se lipi de pământ, pregătindu-se pentru un nou salt. Cunoștea toate fentele pe care le folosea bărbatul. Trebuia să fie atent atât la mână, cât și la picioare. Dinții nu prezentau niciun pericol, bărbatul nu-i folosise niciodată.

Franěk privi o clipă consternat sângele care șiroia din mâna sfâșiată. Nu simțea încă nicio durere. Mai bine zis nu simțea încă nicio durere puternică. În schimb îl cuprinsese o furie aproape dementială. Cu asta câștigase în fața felinei, dar nu putea să câștige acum, în fața unui câine inteligent.

— Așa, deci! scrâșni printre dinți și se aplecă să ridice securea. În clipa aceea trupul câinelui plană prin aer,

căzându-i în spate. Lup își înfipse colții în ceafa bărbatului.

Franěk scutură din cap ca să se descotorosească de câine și cu iuțeala unui fulger se întoarse pe spate.

Lup făcu un salt și colții lui apărură drept deasupra gâtului lui Franěk. Era cât pe-acți să-l muște, dar bărbatul amenințat azvârli câinele cu o lovitură dată cu mâna stângă, încă nerănită.

Primise lovitura în piept, dar reuși totuși să-l muște pe neașteptate de pulpă.

Franěk se sculă clătinându-se. Cu toate că era plin până peste cap de o ură de moarte, ceea ce se întâmplase acum cu el îl zgudui puțin. Atac după atac, dezlănțuite cu furie și incapacitatea lui de a se apăra. Își dădea seama că este o luptă pe viață și pe moarte. Acest lucru nu îl speria. După toate regulile luptei, în urmă cu câteva clipe, normal era să fie omorât, dacă n-ar fi aplicat lovitura aceea cu mâna stângă. Dreapta sfâșiată îl durea acum îngrozitor și nu-i mai folosea la nimic. Nu înțelegea ce are de gând cu el acest animal blestemat. Cu felinele era altceva. Saltul lor însemna ori șansa de a mai scăpa, ori înmormântarea. Câinele acesta folosea o tactică bine gândită.

— Ți-arăt eu ție! horcăi furios și se retrase de-a-ndăratelea spre ușă. Se gândi la pușca pe care o pusese în sertarul mesei. Cel mai rău era că nu-și amintea dacă

ultima dată o încărcase. Câinele nu i-ar fi lăsat prea mult timp să se joace cu pușca. Mâna lui dreaptă, care sângera toată, atârna neputincioasă. „Mai am putere totuși să țin pușca în mână”, se încredința el.

Lup se năpusti din nou. Salturile lui nu mai puteau fi numărate. De data aceasta îl atacă pe Franěk prin spate, mușcându-l cu putere de picior. Se feri cu abilitate de lovitura mortală pe care bărbatul se pregătise să i-o dea, încât piciorul încălțat al acestuia nimeri în gol. Lup se furișă pe sub piciorul ridicat în aer și-l mai mușcă încă o dată de coapsă. Franěk se răsuci pe călcâie descumpănit. În scurt timp își pierdu echilibrul și căzu la pământ, rostogolindu-se câțiva metri mai departe. Pentru un alt tip de om, ar fi fost de neconceput să se apere în acest fel de un animal dezlănțuit. Dar Franěk se transformase treptat în fiară – inimă de fiară avea demult – uitând că astfel pierde toate atuurile omului într-o situație ca aceasta: amplitudinea mișcărilor, posibilitatea de a lovi și de a te eschiva din calea loviturilor. Își pregătea acum pentru luptă dinții lui puternici. Ochii îi erau injectați de sânge. Nu mai avea nicio speranță să se ajute cu securea. Văzu cum câinele nu-l slăbește o clipă din ochi. Se gândea mereu la pușcă, dar și la ușă era imposibil să mai ajungă.

Până astăzi nu i se întâmplase încă să aibă sentimentul că viața îi este în pericol. În timpul încleștării se gândise

numai și numai la luptă și nicidecum la posibilitatea că ar putea să fie omorât. Pentru creierul lui acest lucru ar fi fost prea complicat.

Acum îi era pentru prima dată frică. Nu putea înțelege cum de mai este încă în viață, când câinele avusese atâtea ocazii ca să termine cu el. Nici modul acesta tăcut în care lupta Lup, nici strălucirea ochilor lui care niciodată nu lăsau să se întrevadă posibilitatea unui nou atac. Își aminti din nou de clipa când Lup fusese deasupra gâtului absolut neprotejat. Sau când îl mușcase de ceafă. Ar fi fost suficient să-și fi înfipt colții mai adânc cu un milimetru...

Încercă din nou să ajungă la ușă. Își pusese toate speranțele în pușcă pentru că își dădea seama că puterile îl lasă. Dar imediat fu atacat și mușcat din nou dureros.

Lup se comportă de parcă ar fi urmărit un scop anume. În realitate el nu vroia să riște nimic în această luptă, pentru că știa de ce sunt în stare mâinile și picioarele bărbatului. Ataca imediat ori de câte ori bărbatul se târa spre ușă și îl lăsa în pace când revenea la poziția inițială.

Franěk se ridică din nou și o porni împleticindu-se spre pădure. Câinele se furișa și el la un pas în urma lui, gata să atace oricând. Ochit lui nu sticleau răutăcioși și nici mișcările lui nu aveau nimic prevestitor de rele.

Tocmai acest lucru era cel mai grav.

Franěk mai încercă încă o dată. Acum, când se retrăgea, observă că puțin mai departe zăcea o buturugă puternică. Folosea mâna stângă la fel de bine ca și dreapta. Ajunse în dreptul buturugii și se opri, urmărit de ochii atenți ai câinelui. Se aplecă puțin ca să poată ajunge cu mâna la buturugă.

Însă Lup știa prea bine ce înseamnă asta și ce e în stare să facă omul după aceea. Înțelese imediat intenția lui. Se repezi și-l mușcă de mâna care se pregătea să apuce buturuga. Sări apoi într-o parte, ca să nu poată fi lovit.

Franěk se întoarse deodată cu spatele spre el și începu să fugă. Știa că Lup aleargă pe urmele sale. Știa totul și despre câinii grănicerilor și despre faptul că nimeni nu le poate scăpa și că este foarte periculos să le întorci spatele. Dar acum nu putea să se gândească la toate acestea. Din cauza fricii nu mai era în stare să judece ca lumea.

Lup ar fi putut totuși de câteva ori să sară în gâtul lui absolut neprotejat, așa cum ar fi făcut oricare alt câine de grăniceri. Dar n-a sărit. Acest lucru nu numai că îl deruta, dar îl și îngrozea. Ce vroia câinele de la el? Nu semăna cu niciuna din felinele cu care avusese el de-a face. Felinele sunt consecvente. Când se înfurie, încetează să mai raționeze. Pur și simplu ele atacă având intenția de a ucide.

Franěk alerga urmărit de câine. Lup era destul de inteligent ca să nu-l mâne de la spate intenționat într-o anumită direcție. Și lui îi era frică, pentru că știa de ce e în stare acest om. Nu voia să riște nimic. Din când în când se repezea la pulpele picioarelor, sărind în lături imediat, ori de câte ori se întorcea bărbatul.

Franěk căzu, dar se ridică imediat și începu să alerge mai departe. Voia să ajungă la potecă, unde prietenii i-ar fi dat o mână de ajutor împotriva câinelui furios. Încercarea lui îl derută puțin pe Lup. Și el observase în depărtare siluetele tăietorilor de lemne. Văzu în mâinile lor securile și își dădu seama că pentru nimic în lume nu trebuie să-l scape acum. Schimbă direcția atacurilor sale. Nu-l mai mâna pe Franěk de la spate, ci dintr-o parte.

La urma urmei compania de grăniceri era mai aproape decât poteca. Dacă va ajunge acolo va fi apărat, pentru că știa de existența câinilor și că nu trebuie să se apropie de companie.

Îl mușcă din nou, dar de data aceasta zdravăn. Franěk auzi pârâind pantalonii și își dădu seama că a rămas aproape dezbrăcat.

Se dezmetici puțin. Își aminti de tigru care încercase să-l atace, însă fără succes. A fost suficient un scaun obișnuit, de lemn, întors cu picioarele spre tigrul. Îi veni în minte că până la urmă l-a pus la pământ cu mâinile

goale.

Se opri brusc și se întoarse. Își adună toate puterile.

Lup rămase la trei pași în urma lui.

De fapt acum nu mai stăteau față în față un om și un animal. Franěk arăta mai rău decât un animal. Își ștersese fața cu mâna sfâșiată de mușcături, întinzându-și sângele pe ea. Hainele îi erau rupte în bucăți. Sprâncenele lui stufoase și roșii erau strânse ca la un ucigaș și de sub ele priveau doi ochi ca de nebun. Mâinile îi atârnavă în jos. Piciorul drept îl durea, dar acum nu se mai gândea la durere. Încerca să deschidă și să închidă pumnii știind: că va trebui să-și adune toate forțele, dacă vrea să sugrume câinele cu aceste mâini. Îl privea pe Lup drept în ochi pentru că tot mai credea în vechea teorie naivă, că nicio felină nu suportă privirea omului.

Însă Lup era acum o felină rațională. Iar Franěk un om irațional. Lup se uita țintă la bărbat. Părea că. Îi spune din ochi: a sosit și timpul meu. Pentru toate loviturile pe care le-am primit, pentru toată umilința mea, pentru tot ce-am îndurat, pentru micul Racek, pe care îl recunoscusem ca fiu. Se apropie clipa când ai să plătești pentru tot, omule.

Lup era superb în această mânie a lui care nu-l făcea să-și piardă controlul. Nici nu-și zbârlise blana pe spinare și nici nu-și arăta colții. Stătea cu picioarele ușor

îndoite, sprijinindu-se de pământ doar atât cât să poată tâșni din nou, cu tot corpul, dacă va fi nevoie.

Bărbatul își mișca întruna mâinile lui mari ca două măciuci, mâini murdare și scârboase, pline de sânge, încât îți inspirau frică. Ochii îi scăpărau plini de ură. Aștepta atacul care întârzia să se producă.

— Am să te strâng de gât, bestie! horcăi el. Avea gâtul ars de băutură și se îneca din lipsă de aer, pentru că era răpus de-atâta alergătură. Dar mai întâi am să te înșfac și-am să te izbesc de copac să-ți fac praf toate oasele din corpul tău negru și nenorocit îl amenință el.

Franěk își recăpătase conștiința valorii proprii. Mai fusese o dată față în față cu acest animal și atunci îl biruise ușor. Își aminti că toți dresorii vorbeau, vorbeau întruna, iar felinele căpătau frică de glasul omului.

Însă Lup era o felină rațională. Știa tot ce poate acest om. Își dădea seama că încă nu sosise momentul pentru a-i da lovitura de grație, fiindcă în acest om mai rămăsese încă destul curaj. Din această cauză trebuia să fie prudent. Glasul acela sălbatic nu avea niciun efect asupra lui. Pur și simplu nu-l auzea pentru că în urechi mai avea încă scâncetul sfâșietor al cățelului și scheunatul și mai disperat al Lizei.

Acum se auzeau din nou sunete. Bărbatul vorbea mânios, închizând și deschizând pumnii care trosneau în încheieturi.

Lup își înfipse în pământ ghearele până simți sub ele că a dat de piatră. Începu să și le ascută. Își dădea seama că în această luptă nu dinții vor reprezenta totul. Dacă bărbatul va reuși să-l apuce de gât – așa cum mai făcuse o dată – atunci, cu labelle din spate, va trebui să-l atace la stomac.

Se priveau în ochi unul pe altul. Bărbatul își pierdu răbdarea. În sfârșit, făcu pasul pe care Lup îl aștepta demult. Se repezi primul și din acel moment pierdu toate avantajele, pentru că în natură câștigă cel care știe să aștepte.

Porni și făcu primul pas spre câine. Dar pentru că sărise de pe un povârniș, trebui să-și miște mâinile ca să-și păstreze echilibrul. Mâinile îi serveau acum pentru altceva și nu pentru apărare.

În natură este valabilă și o altă lege: va trăi mai mult cel care știe să sară exact când trebuie.

Lup se sprijini de pietre și își făcu vânt direct spre bărbat. Mai curând, puțin într-o parte, ca totuși să-l poată apuca de mână dreaptă. Să muște și să tragă cu dinții. Era necesar ca în primul rând mâinile să fie făcute inofensive.

O durere insuportabilă aproape că îi luă orice putere. Franěk căzu în patru labe. Gemu, ținându-și mână rănită cu cealaltă. Acum nu se mai gândea la câine. Lup nu profită de ezitarea lui, pentru că nu știa dacă nu este

făcută pentru a-l deruta.

Franěk încercă să-și miște degetele. Era posibil numai la mâna stângă. Tendoanele de la dreapta fuseseră smulse.

Nu renunță. Azvârli cu piciorul ca să-l izbească pe câine în burtă. Dar nu aprecie bine distanța și căzu pe spate.

Lup făcu din nou un salt înainte.

„S-a zis cu mine”, se gândi Franěk. Era prea uluit să se mai poată apăra cu mâna stângă, sănătoasă. Simți respirația câinelui. Văzu ochii câinelui foarte aproape de ai săi, închise pleoapele și...

Lup îl mușcă. Dar nu de gâtul acela puternic și murdar, umflat de sânge și plin de vene vineții, ci din nou de pulpă.

Franěk se răsuci ca un arici, ridicându-se de la pământ cu spatele spre Lup. Atacul nu se mai repetă. Mai. Stătu o clipă în picioare, apoi o luă la fugă ca un năuc. Spre companie.

Căpitanul Hájek telefona peste tot. Făcuse tot ceea ce se poate face și acum se rezema obosit de spătarul scaunului.

Locotenentul-major Tomíček stătea la fereastră și

controla încărcătorul automatului. Amândoi aveau buzele strânse de supărare și din timp în timp se uitau la telefon, așteptând vești noi. Telefonaseră nu numai turnurile de observație, ci toate posturile telefonice secrete din întreg sectorul de cincisprezece kilometri a cărui pază fusese încredințată tocmai acestei companii.

Ultimul comunicat avusese următorul conținut: „Zmeu a luat urma și merge după ea.”

Telefonul sună din nou.

— La frontieră e liniște. Ștencl se întoarce cu Liza pentru că acum nu mai poate fi folosită.

— Se întoarce cu Liza, spuse căpitanul, uitându-se la ceasul de mână. În cincisprezece minute ar putea fi aici.

Locotenentul-major, care se plimba cu pași rari prin încăpere, se opri la fereastră.

— Dacă am pune mâna pe ticălosul ăla, spuse supărat.

— Fără dacă, îl corectă sec căpitanul. Scoase pistolul și îl controlează. Era foarte bine uns. Dacă va fi nevoie, o să-l folosim. Îl puse pe masă.

Locotenentul-major zări pistolul și întreabă:

— Crezi că s-ar putea întâmpla ceva?

Amândoi știau același lucru. Frontiera are legile ei proprii. Câteodată e vorba de un lucru absolut banal, dar care până la urmă dă naștere unui întreg incident. E suficient ca o broască mai mare să sară pe sârma de jos

și în acel moment întregul sistem de alarmă începe să funcționeze. O biată broască declanșează alarma în tot sectorul. Iar în cazul acesta nu poate fi trecut cu vederea nici cel mai neînsemnat lucru.

— Omul care e în stare să facă una ca asta, răspunse dezgustat locotenentul-major, cu siguranță că știe să și tragă.

— Am atras atenția despre acest lucru tuturor conductorilor de câini și pușcașilor, încuviință căpitanul. Este vorba de un om deosebit de crud. Spusese răspicat fiecare cuvânt. Câinii vor merge liberi!

— Dar Prinț?

— Împreună cu Zmeu.

Privirea locotenentului-major era atrasă de ceva care se petrecea afară. O clipă nu-i veni să creadă ochilor.

— Te rog, privește! strigă, arătând spre marginea pădurii. Din desiș ieșea clătinându-se o siluetă ciudată. Acum venea spre companie, legănându-se.

— Omul ăsta e pur și simplu beat!

Necunoscutul căzu în patru labe înaintând cu greu. Se ridică și își continuă drumul.

Telefonul sună din nou. Era patrula din turnul de pază, care avertiza despre prezența acestui om.

— Îl văd! răspunse căpitanul în receptor. Căută binoclul. De fapt nici nu mai avea nevoie de el, pentru că omul acela, care până acum se tot împleticise, o luă

dintr-o dată la fugă. Era destul de aproape. Chiar și fără binoclu se putea vedea cât este de rupt și că are fața însângerată.

— Dumnezeu! exclamă locotenentul-major.

Căpitanul strânse din ochi.

— E Franěk! Cine îl gonește de la spate?

Locotenentul-major scoase automatul și îl sprijini cu țeava de tocul ferestrei. Îl îndreptă spre marginea desişului, pentru că numai din direcția aceea putea să apară agresorul. Deodată se auzi un urlet prelung, mânios. Tufişul se desfăcu în două și Lup țâşni în fugă.

Niciodată până acum nu avusese curajul să vină până în poiana aceasta, care era pe teritoriul companiei.

— Totdeauna am fost convins că acest câine o să turbeze, spuse locotenentul-major urmărind mişcările câinelui cu țeava automatului. Avea degetul pe trăgaci. Franěk a fost un nebun dacă a crezut că poate să-l îmblânzească.

— Aşteaptă! strigă căpitanul. Nu trage încă! și se aplecă în afara ferestrei ca să vadă mai bine.

Franěk alerga acum repede și mişcările lui erau mai legate. Nu, nu era beat; acest lucru era clar. Respira greu.

— Acolo trebuie că s-a întâmplat ceva groaznic, spuse locotenentul-major care urmărea în continuare câinele cu țeava armei.

Pe fața lui Franěk, plină de sânge, luceau ochii holbați, iar gura se căsca asemenea unei găuri negre. Avea un aspect înspăimântător.

Lup nu mai fugea. Mergea cam la treizeci de metri distanță de el. Nu se mai grăbea, cu toate că pentru cei doi ofițeri era clar că i-ar mai fi trebuit câteva salturi ca să-l ajungă.

— E turbat! repetă îndărătnic locotenentul-major punând degetul pe trăgaci.

— Nu trage! strigă căpitanul.

Franěk privi sălbatic în urmă și îl zări pe Lup. Îi văzu și pe cei doi ofițeri stând la fereastră.

— Omorâți-l! urlă el cu ultimele puteri și se aruncă spre poarta companiei.

Locotenentul-major ridică automatul pregătindu-se să tragă.

— Nu! șuieră căpitanul și îi puse mâna pe umăr. Câinele ăsta nu e turbat. Uită-te numai la el. Niciodată nu s-a apropiat atât de mult de noi ca acum.

— Tocmai pentru că e turbat.

— Tu poate că n-ai văzut încă un câine turbat. Acela fuge, se izbește de copaci, ține capul într-o parte și mușcă tot ce-i iese în cale, în timp ce acesta aleargă după tăietorul de lemne. Știe el ce vrea.

Se auzi o izbitură în ușa de la parterul clădirii urmată de un moment de liniște. Sergentul de zi pe companie

strigase el ceva, dar nu se înțelesese ce anume.

Lup venise până la clădirea companiei. Se opri o clipă, privind descumpănit în toate părțile. Apoi se așează pe pământ, ciulindu-și urechile. Deodată se ridică și se năpusti furios spre ușa care era închisă și care se cutremură sub greutatea celor patruzeci de kilograme ale corpului său.

— Acum ar fi cazul, spuse locotenentul-major luând mâna căpitanului de pe umărul său.

— Fugi jos și vezi ce se întâmplă acolo. Militarul care e de serviciu pe companie urcă să raporteze ceva!

Pe scări se auzi tropăit de pași. După zgomotul produs îți puteai da seama că militarii cară cu ei ceva greu. În ușă apăru sergentul de zi pe companie. Era complet dezorientat.

— Fără raport! spuse aspru căpitanul.

Ostașul gâfâia. Îl împingeau de la spate ceilalți soldați care îl țineau pe Franěk de subsuoară. În ochii lui se citea groaza. De-abia își mai trăgea sufletul.

— Câinele este afară, spuse militarul care era de serviciu.

— Lăsați câinele în pace! ordonă căpitanul.

— Îm-puș-cați bes-ti-a as-ta! spuse răgușit Franěk și se prăvăli pe un scaun.

Militarul de serviciu dădu din cap în semn că a înțeles ordinul. Și ceilalți soldați, care nu știau despre ce e

vorba, deveniră dintr-o dată mai destinși!

— Ai fost mult prea aspru cu acest animal, spuse militarul de serviciu pe companie. Ne puteam aștepta la asta.

Locotenentul-major Tomíček îl avea pe Lup în bătaia armei, așteptând doar ordinul să tragă. Ar fi fost suficient un singur glonte ca să-l omoare.

Însă căpitanul nu dădu acest ordin.

— Plecați, băieți! spuse el încet.

Jos, la intrare, Lup se năpustea asupra ușii care era închisă și care bubuia la fiecare lovitură. Nu lătra, nu mârâia, fiecare atac zadarnic de-al său era atât de tăcut, încât te îngrozea.

— A turbat! Dintr-o dată a turbat! șopti Franěk. Între timp îi spălară rănila și îl pansară provizoriu. Șuiera de durere, ferindu-și ochii. Ar fi trebuit să-l omor demult!

— De ce? îl întrebă căpitanul, privindu-l deloc prietenește.

— Nu poate fi îmblânzit.

— Cred că asta este metoda ta drastică de educație, Franěk!

Franěk dădu din cap.

— În ultimele zile nu i-am mai făcut nimic. Mă jur pe Dumnezeu că nici măcar nu l-am atins! Respira din nou liniștit ca să prindă mai multă siguranță. Auzea loviturile de jos și privea îngrijorat spre ușă. Nu cumva

o să vină după mine?

— Fii liniștit, Franěk. Aici n-o să-ți facă nimic.

— Nu-l cunoașteți. E un diavol!

— Ține bine mâna, măi omule! îl apostrofă caporalul.

O spuse pe un ton foarte dur. Niciodată nu vorbise așa cu un soldat rănit. Se uită apoi la căpitan. Trebuie să-l ducem la spital. Nu pentru că ar fi chiar așa de grav, dar are ceva cu tendoanele.

Căpitanul, care altădată ar fi sărit la telefon, spuse pe un ton surprinzător de liniștit:

— Poate să mai aștepte!

Locotenentul-major se întoarse surprins pentru că încă nu-l auzise pe căpitan vorbind astfel.

— Dacă nu-l omorâți dumneavoastră, atunci eu singur... Franěk se smulse de lângă caporal și încercă să ia pistolul care era pus pe masă.

— Nicio mișcare, răcni căpitanul.

Caporalul îl așează pe Franěk cu o mișcare bruscă, înapoi pe scaun.

— Ai înnebunit, omule! strigă la el. Ce, crezi că merge să împuști așa animalele? Câinele ăsta e la fel de sănătos ca și ceilalți pe care îi avem noi, dacă vrei să știi. Doar pentru asta am ochi!

Franěk vorbea atât de repede încât se înecă.

— Vă spun eu că e turbat! Credeți-mă!

— Nu știu care e mai turbat, intră în vorbă caporalul

care se înfuriase. Dumneata, sau bietul animal? Mi se pare mie că e ceva, de te milogești atâta de noi.

Căpitanul îl privi bănuitor pe Franěk drept în ochi.

— Ce are cu tine câinele ăsta?

Franěk își feri privirea.

— Totdeauna i-am dat mâncare...

— Și mereu a primit câte o buturugă, îl completă cu răutate caporalul.

— ...e turbat!

— Nu este. Caporalul are dreptate. Căpitanul dădu din cap și se apropie de fereastră. Un câine turbat nu se comportă așa.

Lup, într-adevăr, se purta absolut de neînțeles.

Din baraca de scândură situată mai sus de clădirea de cărămidă a companiei ieșea bucătarul, care se îndrepta spre bucătărie fără să bănuiască nimic.

Lup îl urmări o clipă cu privirea. Nu se mai izbea în ușă, pentru că înțelesese că în felul acesta nu va putea ajunge înăuntru. Alergă spre bucătar, care se opri în loc descumpănit. Niciodată nu avusese prea multă încredere în câini, pentru că nu avea de-a face cu ei. Auzise în schimb destule povești, care de care mai grozave, despre câini, încât avea față de ei un respect. E adevărat, încercase de câteva ori să cumpere câte un câine, aruncându-i o bucată de carne crudă, însă fără succes, deoarece niciunul din câini nu lua nimic de la el.

Despre acest diavol auzise atâtea, încât, atunci când își dădu seama că de fapt sta în fața lui, încremeni, nefiind în stare să mai schițeze nicio mișcare.

Lup se apropiase de el. Îl privea în față.

— Totuși e turbat, spuse în acel moment locotenentul-major. Ridică din nou țeava automatului. Acum era mai greu și mai periculos să tragă, pentru că în traiectoria glonțului stătea bucătarul.

— Nu trage! Uită-te mai atent! spuse căpitanul, într-adevăr, Lup nu avea de gând să atace. Spunea ceva din ochi, însă bucătarul nu era dintre aceia care l-ar fi înțeles din privire. Se întoarse brusc, strigă ceva și răsucindu-se pe călcâie se îndreptă din nou spre baracă.

Lup alergă după el. Îl apucă de turul pantalonilor ca și cum ar fi vrut să-l țină în loc. Dar bucătarul nu sesiză intenția câinelui și se smulse cu putere. Lup rămase în loc, ținând în dinți o bucată mare din stofa pantalonilor.

Bucătarul reuși în sfârșit să dispară, trântind ușa cu zgomot în urma lui. Râsetele soldaților se auzeau până afară.

Lup se așază o clipă în fața ușii, uitându-se la soldații care râdeau în spatele geamurilor. Scheună încet. Parcă ar fi rugat ceva. Nu-l înțelesesă, pentru că le era frică de el. Se întoarse din nou spre clădirea companiei, privind ferestrele de la etaj. Schelălăia rugător.

— Câinele ăsta... Ați avut dreptate, tovarășe căpitan,

spuse oficial locotenentul-major Tomíček. Câinele ăsta vrea ceva.

Telefonul sună din nou. Turnul de observație instalat pe clădirea companiei anunța că se întoarce a treia patrulă.

Cu puțin timp înainte de a se primi această comunicare, Lup adulmecă aerul și o porni spre povârniș.

Grănicerul Štencl râsufla din greu, coborând dealul încet și chinuit. Știa că acum este în focarul binocurilor. Îi era indiferent. Altădată ar fi făcut un semn cu mâna lui Jarda Pštros, de la postul nr. 2, ar fi strigat ceva militarului de la postul nr. 1, dar acum mergea abătut pentru că nimic nu ar fi putut să-i aline tristețea din suflet.

— Vezi, Liza, șopti el. Cum de mai rabdă pământul oameni ca ăștia! Vezi, mamă amărâtă ce ești!

Liza mergea strâns lipită de piciorul lui Štencl. Era prea mică pentru o durere atât de copleșitoare. Se întorcea, scheuna și se lipea de piciorul soldatului mătăhălos, care se împiedica și el din cauză că avea ochii plini de lacrimi.

— Se întorc, spuse căpitanul.

— Pușcașul a rămas, conform ordinului, la graniță, adăugă locotenentul-major Tomíček, absolut fără rost.

Potrivit informațiilor primite, nu a fost atac la frontieră. Tot sectorul este absolut intact. Urmărea mereu cu arma câinele care se depărta în fugă. Acum ar fi putut să tragă mult mai ușor pentru că Lup se opriase într-un loc deschis, întorcându-se într-o parte față de fereastra la care sta el.

În spatele lor, Franěk gemea și șuiera de durere, deoarece caporalul nu prea îl trata cu menajamente.

— Cine nu iubește câinii, domnule Franěk, e un ticălos. Noi aici la companie știm asta cel mai bine. Câinele îl iubește pe omul bun, domnule Franěk. Inițial se gândise să-i spună „tovarășe Franěk”, dar îi era greu să rostească această formulă apelativă, mult prea prietenoasă pentru tăietorul de lemne.

— E turbat, doar! se apără furios Franěk.

— Ar trebui să fie turbați toți câinii noștri, domnule Franěk. Niciunul din ei nu suportă mirosul urmei dumneavoastră. Omul mai că ar crede că s-a răspândit între ei vestea cum l-ați chinuit pe Lup. Nici nu mă miră că tânjește după sângele dumneavoastră, mormăi caporalul care îi tampona atât de tare rănila cu o vată muiată în apă oxigenată, încât Franěk se răsuci de durere. Vedeți, nu suportați nici cea mai mică durere! Pe câine îl loveați cu buturuga unde se nimerea. Mă miră că tovarășul căpitan venea la dumneavoastră în bârlogul acela! Se întoarse, uitându-se posomorât la

comandantul lui.

— Lasă, tovarășe caporal! spuse căpitanul fără nicio urmă de asprime în glas, ci mai curând pe un ton care însemna aprobare.

— Și eu, Rudolf, din ce în ce îmi dau seama că ai avut dreptate, spuse în clipa aceea locotenentul-major, rămânând în continuare cu degetul pe trăgaciul armei. Câinele acela, într-adevăr, vrea ceva. Te rog să te uiți!

Grăsunul Ștencl se opri un moment, în primul rând ca să mai răsuflă puțin, apoi și pentru că îl zărise pe Lup, îndreptându-se în goană spre el.

— Pleacă de aici! strigă ostașul și se dădu trei pași înapoi. Nu se speriasă, dar nu avea chef de câinele care probabil vroia să se joace așa cum făcuse de dimineață.

Lup alerga sălbatic. Se opri în fața lui Ștencl. Stătea fără ca să-și manifeste vreo intenție dușmănoasă ori de joacă.

— Ce vrei? îl întrebă conductorul.

Lup, ca și cum tocmai această întrebare ar fi așteptat-o, se ridică pe labelle din spate, sprijinindu-se cu cele din față de pieptul lui Ștencl.

— N-avem timp de joacă! încercă el să-l dea la o parte, dar câinele nu se lăsă înlăturat. Începu să-l scarpine între urechi. Tu ești un câine cumsecade! Numai unii oameni sunt porci! Știi doar că eu vă înțeleg pe amândoi.

Lup scutură din cap pentru că nu suporta amabilitățile oamenilor.

Căpitanul Hájek rămase cu gura căscată. Puse binoclul deoparte pentru că nu mai avea nevoie de el. Noul conductor, împreună cu cei doi câini, se apropia de companie.

— Ți-a venit și câinele turbat, îi spuse locotenentul-major. De când sunt, n-am pomenit una ca asta.

Grăsunul Štencl se împleticea pe povârniș. Din timp în timp îl zgâlțâia de spate pe Lup, fiindcă i se încurca în picioare. O dată chiar îl apuca de coadă pentru că alunecase și își pierduse echilibrul. Îi dădea voie ostașului să facă toate astea cu el. Dar inima lui Štencl era prea plină de tristețe ca să mai rămână loc în ea și pentru alte sentimente, fie ele chiar frică sau chiar bucurie.

Lup o lua înaintea conductorului, se oprea și îl privea în ochi.

— De-ai fi om. Cu siguranță că ne-am înțelege, mormăi Štencl. Însă tu taci și doar mă privești. Se îndreptă spre cuști, dar Lup se întoarse lovindu-l cu pieptul lui puternic în picior. Nu cunoștea prea bine mijloacele de comunicare, dar reuși să spună Lizei și acestui om ceea ce dorește.

Liza adulmecase și ea mirosul urmelor lui Franěk. Se zbârlise și trase zgarda în direcția în care mergea Lup.

— Știu că vrei, ezită Štencl și îl lovi ușor cu mâna. Mă gândesc dacă o să-ți folosească la ceva. Se îndreptă într-adevăr spre intrarea în clădirea companiei, acolo unde amândoi câinii îl trăgeau.

— Franěk, doi câini vor să-ți facă o vizită, spuse căpitanul Hájek pe un ton sec. Ia vino să-i vezi!

Franěk se apropie tremurând de fereastră. Căpitanul schimbă o privire cu caporalul care nu-l slăbea din ochi pe muncitorul forestier.

— De ce? întrebă încet caporalul.

Căpitanul ridică din umeri.

— Nu știu. Ceva plutește în aer. Poate am înțeles ceva.

Locotenentul-major Tomíček strânse automatul, dar nu cu intenția de a face un rău câinilor. Se retrase un pas de la fereastră, ca să-l poată vedea mai bine pe Franěk.

— Nu, doamne ferește, nu! strigă Franěk acoperindu-și îngrozit ochii cu mâinile.

Lup auzi strigătul lui, mârâi furios și din nou se năpusti cu toată puterea asupra ușii închise.

Liza stătu o clipă pe gânduri. Adulmeca întruna mirosul urmei lui Franěk. Își amintise poate că acest miros deosebit și murdar era întipărit pe fiarele care îi omorâseră cățelul. Deodată scoase un urlet și se repezi spre ușă odată cu Lup.

— Vino să vezi, Franěk. Liza e fără zgardă! îl chemă căpitanul aproape binevoitor.

Franěk deschise larg ochii. Nu încăpea nicio îndoială. Soldatul acela vroia să dea drumul la ușă.

— Nu des-chi-de! se văicări el.

Štencl tresări și privi cu atenție. Observase chipul lui Franěk îngrozit de moarte, alături de expresia calmă, imperturbabilă a căpitanului. Cei doi câini lătrau acum furioși. Štencl încercă să ia poziția de drepti și îl întrebă din ochi pe căpitan ce trebuie să facă.

— Deocamdată rămâi cu câinii jos în curte! spuse de la fereastră căpitanul.

— Cum, deocamdată? întrebă îngrozit Franěk.

— Poate că o să ne spui singur ce au câinii cu tine. Căpitanul vorbea calm. Îi era silă de acest bărbat care mirosea a alcool și murdărie, încât îi venea să dea drumul câinilor înăuntru. De ce ți-e așa de frică de ei?

— Mi-e fri... frică, recunoscui Franěk. Numai înăuntru să nu le dați drumul... Nu, nu... și din gură îi curgea saliva pe barba nerasă.

Stogončík, instructorul batalionului, venea de sus. Se opri atât de brusc, încât trebui să schițeze un gest cu mâna ca să-și recapete echilibrul.

Era în clipa când Lup, lătrând furios, se așezase din nou pe labele din spate, sprijinindu-se cu cele din față de pieptul lui Štencl. Instructorul batalionului scoase cu repeziciune pistolul din toc.

— Nu te mișca Ștencl! răzni el. Soldatul Ștencl îl privi uluit.

— Dar de ce, tovarășe adjutant? îl întrebă nedumerit. Observă pistolul în mâna lui Stogončík, își explică totul greșit, pâli și ridică mâinile în sus. Dar n-am făcut nimic!

Instructorului, care după atâția ani de serviciu avea o experiență bogată, începu să-i tremure mâna în care ținea pistolul. Pentru că Ștencl mângâia acum câinele pe cap.

— Doamne, omule! oftă instructorul.

Ștencl își înțelese greșeala și răsuflă ușurat.

— Ei vor înăuntru, tovarășe adjutant, dar n-am voie să-i las, spuse supărat și arătă cu mâna spre companie. Ordin de sus!

— Nu-l mai mângâia, țipă din nou Stogončík și coborî încet spre companie. Pleacă, omule, de aici!

— Dar e atât de blând, spuse Ștencl, scărpinându-i blana ușor. Ia uitați-vă!

— Vai de mine! se văicări instructorul, ștergându-și fruntea care îi nădușise de frică. Apoi veni și el mai aproape, însă fără a lua mâna de pe pistol.

Câinele îl privi întrebător.

— Vai de mine! izbucni din nou adjutantul. Oameni buni, câinele ăsta se gudură!

Iar Lup tot închipuindu-și că militarul acela nu înțelege rugămintea lui, veni lingușitor spre Stogončík,

îl apucă ușor de pantaloni și îl trase înspre ușă...

15

— Vorbește, Franěk! îi spuse căpitanul pe un ton sec.

— Eu... eu nu pot... dacă acolo jos sunt cei doi câini...

— Acum câinii nu-ți pot face niciun rău. Vorbește, Franěk! Dar repede!

Bărbatul pălise la față ca un mort. Auzea sub fereastră lătrăturile puternice ale câinilor. Înghiți istovit.

— Noi totuși... am băut de multe ori împreună... Acum de ce vă purtați așa cu mine?

Căpitanul îl privi pe caporalul care asculta atent.

— Am băut, încuviință el. Poate că am vrut să aflu ce e cu tine. Însă tu totdeauna ai fost abil. La urma urmelor știi să bei mai bine decât mine. Acum vorbește-mi despre câini. Asta mă interesează.

— Dar nu știu nimic.

— Aprinde-ți o țigară! și căpitanul îi întinse tabacherea. Se gândea că ar fi cel mai bine dacă ghemul ar începe să se descurce înainte de a veni locotenent-colonelul. Toată povestea începuse aici, în această cancelarie, și aici trebuia să se lămurească. „Garantez pentru acest sector. Băieții și-ar da viața fără șovăire, însă nu dispun de toate posibilitățile de investigare”.

Îl privea atent pe Franěk și văzu cât de tare îi tremura

mâna. Scoase o țigară din tabachere și i-o dădu caporalului. Acesta i-o vârî lui Franěk în gură.

— De ce ție frică, Franěk?

Tăietorul de lemne încercă să scapere un chibrit, dar nu reuși. Bețele se rupeau unul după altul. Căpitanul aprinse bricheta și Franěk tresări auzind păcănitul ei.

— De-ajuns cu izmenelile! spuse căpitanul ridicând glasul.

Caporalul încuviință din cap. Locotenentul-major Tomíček se așează astfel, încât să-l aibă pe Franěk în fața ochilor, iar țeava automatului să fie îndreptată spre el. Din nou se petrecea ceva la care nu se așteptase. Și când te gândești că ar fi fost gata-gata să împuște câinele. Trebui să se recunoască învins. „În caz că cineva m-ar întreba acum dacă pot prelua comanda companiei, ar trebui să-i răspund sincer că nu. Nu am încă experiența necesară”.

— De cum te-am privit mi-am dat seama că tu ești ticălosul, spuse supărat locotenentul-major, vărsându-și nervii pe Franěk.

— Mie... nu mi-e frică!

— Ba da, ți-e frică, răspunse înfuriat locotenentul-major, arătându-i genunchii care tremurau, cu toate că Franěk încerca zadarnic să se stăpânească. Numai cineva care n-a fost niciodată amenințat din toate părțile de primejdie poate să creadă că acest lucru e adevărat.

Aici la graniță, fuseseră prinși mulți oameni, care, în timpul interogatoriului, au reacționat la fel. Grănicerii și lucrătorii din securitate își pot da seama imediat de aceasta.

Telefonul sună.

— La dracu! tună căpitanul, pentru că știa că n-o să dureze mult și pușlamaua asta o să-și dea drumul la gură. Nu mai avea nicio îndoială că e un om negru la suflet. Chibzui serios înainte de a începe interogatoriul. Erau câteva realități concludente: un om crud, care chinuie nejustificat un animal; un însingurat cu care nimeni nu vrea să aibă de-a face; o brută cu un trecut întunecat. Era clar pentru el, așa cum unu și cu unu fac doi, că acest tip de om este în fond un laș. Nu se sfiește să omoare un om, pentru că nu-l interesează viața acestuia.

Ridică receptorul.

— O porțiune de două sute de metri după cotul râului, anunță caporalul Pașes. Zmeu și Prinț au luat urma falsă. Făptașul purta cizme de cauciuc. Călca mai apăsat cu piciorul drept. Înălțimea în jur de o sută nouăzeci de centimetri. Lungimea urmei este de treizeci, înmulțit cu șase fac o sută optzeci. Însă cizmele au fost mai mari.

— Exact! spuse căpitanul în receptor.

— După tipul urmei înclinăm să credem că este un

om care lucrează în picioare și prestează o muncă foarte grea.

— Cum de au luat câinii urma falsă? întrebă încet căpitanul.

— Pentru că mai întâi s-au îndreptat spre muncitorii forestieri. Cel puțin așa credem noi.

— Țsta e urma adevărată!

La celălalt capăt al firului nu se mai auzi nimic. După câteva momente de liniște apăsătoare, caporalul continuă șovăitor: Noi aici am avut impresia că au părăsit urma, pentru că în fața lor alerga Lup și câinii nu-l suportă.

— N-are nicio legătură cu asta.

— Ne-am gândit că fuge pur și simplu după dușmanul lui. Lup se îndrepta spre casa lui Franěk. Totuși...

— Percheziționați casa! șuieră căpitanul și puse receptorul în furcă. Se întoarse spre Franěk. Ce înălțime ai, omule? Ia, scoală-n picioare! Franěk se ridică nesigur. Se clătina.

— Pe puțin un metru nouăzeci, remarcă locotenentul-major.

— Și acum întoarce-te! Ridică piciorul stâng! Și acum pe dreptul! Bine, mulțumesc!

Franěk nu desluși nimic pe fața ofițerului. Tremura întruna. Genunchii nu-l mai ascultau. Se așeză și întinse

mâna după o țigară. Căpitanul se aplecă puțin și îi împinse tabacherea cu dosul palmei.

— Să zis cu prietenia, omule! Chiar acum – și se uită la ceasul de la mână – militarii noștri fac percheziție la tine acasă!

Fața respingătoare a lui Franěk se învineți. Pe nas îi apărură broboane de sudoare care la un moment dat începură să i se prelingă pe obraji. Nu mai avea putere nici măcar să se șteargă.

— Ai fost chiar așa sigur de tine că n-o să lași nicio urmă? îl întreabă căpitanul liniștit. Deodată îi apăru în minte locotenent-colonelul care se aplecase deasupra luciului apei și scoase de pe fundul pârâului rămurica aceea de pin. Din pârâul acela care curgea doar la două sute de metri de casa lui Franěk. Deocamdată era doar o prezumție, dar ceva îi spunea că are dreptate.

— Unde... urma? îngăimă Franěk.

— La cotul râului.

Franěk își aminti că se gândise și la asta și avea pregătit pentru toate cazurile câte o justificare.

— Acolo am tăiat noi lemne, răspunse el.

— Pe fundul apei? Nu minți!

— Nu mint! Creierul lui Franěk, e de mirare, dar începu să lucreze. Eu câteodată mai merg pe acolo... la stejarul ăla... să mai beau. E normal că acolo câinii să găsească urma mea.

— De când ai început să bei apă? îl întreabă râzând locotenentul-major.

Căpitanul ezită din nou. Ar fi putut să fie plauzibil ce spunea Franěk, însă ceva îl făcea pe căpitan să creadă că totuși este un adevăr fabricat. Întreabă pe neașteptate.

— De ce ai omorât cu atâta cruzime cățelul?

Franěk înghiți anevoie. Creierul lui care judeca intermitent, acum se opriase din nou.

— N-am omorât nimic!...

— De unde știi că am găsit urma lăsată de tine tocmai la stejarul acela?

— Nu știu... Nu știu nimic.

Franěk nu se descurajă. Se gândi că dacă va fi să piardă totul, aceasta se va întâmpla din cauza percheziției și nicidecum datorită faptului că se descoperiseră niște urme. S-ar fi descurcat el, e drept, ceva mai greu, pentru că, într-adevăr, acolo veneau din când în când muncitorii forestieri să ia apă. Nu-și putea totuși închipui ce vor găsi în casa lui. Urletele celor doi câini de sub fereastră îi tulburau mintea.

Căpitanul optă pentru o altă metodă. Aprinse din nou o țigară pe care o puse în gura lui Franěk. Urmă un moment de tăcere, pentru că toți vroiau ca tăietorul de lemne să se concentreze cât de cât, fiindcă în halul în care era, Franěk ar fi fost în stare să recunoască orice.

Caporalul terminase de spălat rănila și acum se uita la

căpitan.

— Arătau așa pentru că erau pline de sânge. Totuși, trebuie să-l ducem la spital. Nu-mi place deloc cum se prezintă tendonul. Se așează apoi la măsuta de scris și fără ca cineva să-i spună, începu să stenografieze declarația lui Franěk.

Franěk privea undeva departe, peste capul căpitanului. Țigara îi atârna în colțul gurii. Uitase de ea. La un moment dat se desprinsese din ea o bucată lungă de scrum.

— Țigara! îi atrase atenția calm locotenentul-major.

— Da... da, dădu el din cap. Trase un fum în piept și începu să tușească violent. N-aveți ceva de băut?

— Cățelul, repetă imperturbabil căpitanul.

Franěk își reveni puțin.

— N-am vrut să-l omor, oftă el.

— Eu știu că nu. Liza ori conductorul, răspunse căpitanul. Încetă să mai fie încruntat și atât de rece. Aș vrea doar să aflu care a fost motivul, Franěk!

Franěk apucă paharul pe care i-l dăduse caporalul și sorbi zgomotos toată apa. De-abia acum, într-adevăr, începuseră să-l usture rănilor.

— Nu mă puteți băga la închisoare pentru asta! spuse el aproape strigând.

— La închisoare nu. Încuviință căpitanul. Cel mult într-un ospiciu. Deocamdată pun totul pe seama

nebuniei tale.

Lui Franěk îi încolți în minte ceva.

— Nu iubesc câinii, mormăi el.

— Ai fi omorât așa toți câinii noștri? întrebă locotenentul-major.

— Pe toți, dădu din cap Franěk.

— Asta s-o spui lui mutu'! râse căpitanul. Nu câinii nu-i iubești – aceasta e pe ultimul plan – ci pe noi, pe grăniceri. Ai vrut să te răzbuni, dar n-ai știut cum s-o faci. Ți-ai dat seama cât ținem noi la câini și în felul acesta ai vrut să ne lovești. N-am dreptate?

Telefonul sună din nou.

— Ridică receptorul! se adresă căpitanul locotenentului-major.

Tomíček ascultă comunicarea scurtă, lapidară și după aceea puse receptorul în furcă. Mișcările lui erau încete, parcă s-ar fi gândit la ceva. Căpitanul ridică sprâncenele întrebător.

— De ce, Franěk – în sfârșit vorbea locotenentul-major, rupând cuvintele unul de altul – ai vrut să-l ucizi?...

— N-am vrut să ucid pe nimeni, izbucni el. Se moleși din nou. Puțină apă, vă rog!

Caporalul îi dădu din nou apă. Dinții lui Franěk clănțăneau pe buza paharului.

— ...pe fruntașul Kučera?

Căpitanul închise ochii. Omul acesta îi deveni dintr-o dată antipatic. „Noi n-am fi asmuțit câinele la nimeni, atâta timp cât agresorul n-ar fi fost înarmat și n-ar fi avut intenția să tragă.”

— De ce ai tras în frunțașul Kučera? repetă rece locotenentul-major Tomíček. Se gândea că omul trebuie să se abțină să apese pe trăgaci. „Noi nu ucidem”.

— Nu, nu! strigă Franěk, chircindu-se în scaun. Paharul îi scăpă din mână și căzu cu zgomot pe dușumea.

— S-a găsit la tine o pușcă „Long Rifle”, același calibru ca cea cu care s-a tras asupra frunțașului.

Căpitanul fluieră lung.

— Eu... eu nu știu! Eu niciodată... niciun fel de pușcă... Apoi tăcu. Dădea din cap în stânga și-n dreapta, de parcă n-ar fi fost în toate mințile. Ridică mâinile bandajate și începu să se văicărească: Mă doare!

— Fără figuri de-astea! se răsti locotenentul-major.

— Mă doare. Duceți-mă la spital, se ruga Franěk întruna. Nu mai vroia niciun fel de interogatoriu, pentru că își dădea seama că ar fi spus totul. Ochii îi scăpărau răutăcioși. Trebuie să mă duceți la spital! O să vă reclam!

Căpitanul se uită întrebător la caporal.

— Transportul e de prisos. Poate să meargă și pe jos. Și așa mașina este defectă.

- Bine, spuse căpitanul. Va merge cu escortă.
- Căinii nu! izbucni Franěk.
- Escortă fără câini nu se poate, îi răspunse locotenentul-major.

Telefonul sună din nou. De data asta ridică receptorul căpitanul. Recunoscă imediat vocea locotenent-colonelului.

— Într-o jumătate de oră suntem la voi, spuse locotenent-colonelul în receptor. Rețineți-l imediat pe tăietorul de lemne Antonin Franěk! Atenție, e înarmat!

— E reținut! răspunse căpitanul.

— Ce? Voi acolo nu știți nimic!

— Ceva poate că da. De aceea l-am reținut.

— Bine. Lucrați repede. Și noi, aici, la fel.

— Și câinii noștri lucrează repede, râse căpitanul.

16

Șoferul opri mașina militară la câteva sute de metri de companie. Locotenentul se aplecă înafară, căutând zadarnic vreun obstacol pe drum. Făcu semn cu mâna celor din spate ca să oprească și ei mașina.

— Nu văd nimic, mormăi supărat, trăgându-și capul înapoi. Mie nu mi-a plăcut asta de la-nceput.

Șoferul nu prea era vorbăreț. Îl ducea cu mașina pe locotenent-colonel de peste șase luni. Se obișnuiseră

unul cu altul. Era un șofer bun care știa ce om are cu el în mașină. Dacă erau mai mulți ofițeri, ca acum, niciunul din ei nu l-ar fi putut obliga să meargă cu o viteză mai mare de șaiszeci de kilometri pe oră, chiar dacă drumul ar fi fost neted ca-n palmă. Însă șoferul acesta de obicei nu prea mergea pe asemenea drumuri. Locotenent-colonelul își scoase cascheta din cap, trecându-și mâna pe frunte. Coborî din mașină.

— Nu v-aș sfătui, spuse șoferul puțin cam șuierat. În rest, pe fața lui nu se văzu nicio tresărire.

— Ți-e frică, Jiří? întrebă locotenent-colonelul. Stătea cu picioarele depărtate pe drumul plin de bolovani și dădea neîncrezător din cap. Se uita la cei doi câini. Unul avea la gât cureaua cu ghimpi, iar celălalt umbla liber.

Între timp se opri și cea de a doua mașină militară.

— Ce ziceți de asta, tovarășe maior? întrebă din spate locotenent-colonelul.

Maiorul care coborâse din cea de a doua mașină își duse mâna streășină la ochi și spuse:

— Dacă este câinele acela, atunci într-adevăr e periculos. Apoi dădu din cap. Dar acolo e și Stogončík. Nu mai înțeleg nimic.

— Da, este câinele acela.

Șoferul își aprinse o țigară. Motorul mașinii mergea. „În caz că se întâmplă ceva, amândoi ofițerii au destul timp să se refugieze în mașină. Dacă animalul ăsta îl va

ataca pe locotenent-colonelul meu, am destul timp să sar și să-l apăr.”

Cam la trei sute de metri depărtare de ei, Lup îl apucase pe instructorul batalionului de pantaloni, trăgându-l parcă înapoi spre companie. Stogončík dădea din mâini ca să nu cadă, înfuriindu-se degeaba pe câine. Stogončík, cel care totdeauna știa să se descurce cu câinii!

Puțin mai în vale îl văzură pe conductorul Štencl cu Liza, care era foarte nervoasă. Ceea ce se petrecea aici era pur și simplu de neînțeles.

— Problema e serioasă, mormăi supărat maiorul. Eu aș...

— Nu mai este chiar așa de urgent, zâmbi locotenent-colonelul. Individul e la companie.

Maiorul dădu din cap.

— Nu înțeleg cum l-au descoperit. Au totuși posibilități minime.

Štencl văzu ofițerii și se gândi să execute un salut de probă, de la distanță, chiar în clipa când îi desfăcu Lizei zgarda. Aceasta, nu știu cum se întâmplă, dar i se încurcă în picioare și Štencl căzu.

Lup îi dădu drumul lui Stogončík, supărat că nici instructorul nu înțelege ce vrea și se uită după altcineva care ar fi priceput.

Tocmai atunci maiorul făcuse un pas înapoi, iar

șoferul sări din mașină, postându-se în fața locotenent-colonelului cu cheia franceză în mână. Dar ofițerul îl împinse ușor într-o parte.

— Nu-ți fie frică, Jiři! Câinele ăsta nu arată că ar avea intenții rele, spuse coborând încet. Ajunse în dreptul lui Štencľ. Ascultă, soldat! începu locotenent-colonelul.

În clipa aceea Štencľ nu știa ce să facă: să se ridice, să salute, ori să o prindă pe Liza care înnebunise de-a binelea.

— Nu, dădu din cap locotenent-colonelul, mai bine stai jos.

Apoi se întoarse și îl privi pe instructorul batalionului care era într-o situație mai bună, fiindcă îl ținea pe Lup de ceafă, însă fără să-și dea seama de asta. Se temea ca nu cumva câinele să sară la locotenent-colonel.

— Asta e, înghiți Stogončĺk de nevoie, scuzați, tovarășe locotenent-colonel, nici nu știu ce să mai cred. Să știți că se gudura!

— Așa, deci. Și mai departe?

— Câinii noștri au descoperit licheaua asta, spuse Stogončĺk mândru.

Locotenent-colonelul zâmbi.

— Știam eu că n-ai să mi-o ierți! Da, au reușit. Și noi l-am descoperit în același timp cu voi. Azi, cel puțin știm totul despre el. Aproape totul, se corectă locotenent-colonelul.

— Deci, nu vrei să ne spui chiar nimic? tună locotenent-colonelul și dezgustat împinse la o parte pușca, o cutie cu cartușe și fiarele cursei. Se așeză la colțul mesei, față în față cu Franěk.

— La spi-tal, îngăimă Franěk îngrozit.

— Bineînțeles, încuviință locotenent-colonelul. Rănile nu sunt chiar atât de grave, încât să nu suporti interogatoriul.

— Nu face teatru cu noi aici! se răsti maiorul supărat.

— La spital! șopti Franěk înspăimântat.

Căpitanul se aplecă în afara ferestrei. Nu vroia să folosească metodele drastice. Jos, în curte, Ștencl îi pusese Lizei zgarda, iar lui Lup, cureaua cu ghimpi în jurul gâtului, ținându-l cu lesa scurtă.

— Nu duceți câinii! strigă răutăcios căpitanul.

Franěk se chirci din nou și îl privi rugător pe locotenent-colonel. Dar fața acestuia era împietrită și intransigentă.

— De ce câinii? gemu Franěk. Totuși n-aveți voie...

Locotenent-colonelul își aduse aminte de ceva și clătină din cap.

— Nu suntem naziști, spuse calm. Numai ăia făceau așa. Te vom trimite doar cu escortă.

Privi apoi obiectele împrăștiate pe masă.

— Sunt suficiente, nu?

— Bineînțeles, răspunse maiorul. Tentativă de crimă

premeditată. Gravă vătămare corporală.

Vorbeau amândoi de parcă cel interogat n-ar fi fost ide față.

— N-au mai găsit și altceva? se adresă locotenent-colonelul căpitanului Hájek.

— Nimic, tovarășe locotenent-colonel.

— Percheziționați casa încă o dată. Dacă e nevoie puteți să o și dărâmați și să arați grădina, spuse rar locotenent-colonelul.

Maiorul se întoarse spre Franěk.

— Unde ai ascuns lucrul acela?

Franěk tresări. Tot timpul cât ofițerii discutaseră între ei, privise ușa și își spusese că de n-ar fi fost afară câinii, un singur salt și... Arăta ca un urs greoi, dar în stare să fie surprinzător de agil în caz de nevoie. Însă caporalul îi urmărea orice mișcare, iar în curte erau câinii. Îi auzea cum urlau. Își întoarse privirea de la ușă, uitându-se prostit la maior.

— Care lucru? întrebă el surprins. Mirarea lui era sinceră. Locotenent-colonelul sesiză imediat acest lucru și îi puse încet maiorului mâna pe umăr. Însă maiorul avea un fel al lui de a lua interogatoriul.

— Lucrul acela pentru care în ziua de 2 august a venit la tine o femeie!

Ochii lui Franěk se întunecară, căpătând din nou un aspect animalic.

— Ați omorât-o! răspunse precipitat. Își dădu seama imediat că a făcut o mare greșeală, dar era prea târziu.

— Îți spun că e un psihopat! comenta calm locotenent-colonelul.

— Ai cunoscut-o? De unde? îl întrebă aspru maiorul.

— Nu am cunoscut-o.

Mayorul dădu din mână.

— N-are niciun rost să mai negi. Nu faci decât să-ți îngreunezi situația. Avea o mulțime de nume, nu-i așa? O chema și Cicchi. Artiștii de circ își schimbă numele. La Gestapo avea chiar cifrul ei.

— Nu știi nimic despre asta, șopti Franěk livid la față.

— Asta s-o spui cui vrei tu! Pe noi nu ne poți duce! Luați-l!

În încăpere se făcu liniște. Mayorul spuse râzând căpitanului:

— A mers repede, nu?

— Da, repede, încuviință căpitanul. Însă câinii noștri au fost și mai rapizi.

— Iarăși! și locotenent-colonelul pufni în răs. Mereu numai câinii și câinii voștri. Atât doar că n-au mai putut să miroasă și cum se leagă faptele între ele.

— Și care a fost legătura dintre ele?

— A trebuit să ne întoarcem mult înapoi, în trecut, începu locotenent-colonelul. Inge Tiefbach a fost doar punctul de plecare. Au făcut o greșeală, pentru că

adevăr rata Inge Tiefbach trăiește la München. Din fericire oamenii cumsecade țin unii cu alții, iar în Apus sunt și acolo oameni cumsecade. Gândiți-vă la procuratura din Frankfurt și la întregul ei aparat. Chiar dacă ei nu sunt de acord cu sistemul nostru politic, ne înțelegem totuși în privința urmăririi criminalilor de război. Am primit semnalmente, asta e totul. Inge Nentwich. Fostă artistă de circ. Prin ea am ajuns la numele Görstner. Acesta ocupă o poziție influentă în cadrul organizației ilegale „ODESSA”, care înseamnă *Organisation der ehemaligen SS Angehörigen*. Este una și aceeași organizație cu cea care a pus la cale evadarea, din închisoarea Brunswick, la 23 aprilie, a lui Hans-Walter Zech-Nenntwich, fost SS Obersturmführer. Acela și cu Inge sunt probabil rude, chiar dacă numele ei se scrie cu o literă mai puțin. Organizație puternică. Printre altele, acest Görstner e cooptat în activitatea îndreptată împotriva noastră, ceea ce e și normal. Clica lui Seeböhm. La fel și „HIAG”. La Nürnberg a fost condamnat zece ani, reușindu-se mușamalizarea celor mai mari crime. În timpul războiului a fost adjutantul lui Christian Wirth, SS-ist și fost comisar al serviciului închisori, care a organizat în Polonia lagăre de exterminare în masă. La trei ani de la pronunțarea sentinței Tribunalului din Nürnberg a fost grațiat. Pe vremea aceea era ceva frecvent în Germania

Occidentală.

— E din familia Görstner, care au locuit aici? Întrebă căpitanul.

— Exact. Au locuit în casa lui Franěk. Când a fugit din calea trupelor sovietice, predându-se prizonier la americani, s-a oprit și pe la părinții lui. Aici a ascuns niște lucruri pe care le furase, ori niște documente compromițătoare, de n-a vrut ca ele să cadă în mâna americanilor. Nu se gândise nici că va fi judecat și condamnat la închisoare, nici că părinții lui vor fi evacuați și că amândoi vor muri, înainte ca el să afle ce-au făcut cu acele lucruri. Iar după aceea, în 1949, era prea târziu. Nu se mai putea întoarce. Oamenii pe care i-a trimis, în baza noii lui funcții, au fost toți prinși.

— Dar cum au descoperit-o pe acea Inge Nentwich?

— Ei au listele foștilor membri ai Gestapoului și ale tuturor celor care au colaborat cu ei. Despre această femeie știau că are un protector în persoana lui Franěk. N-au vrut să scrie logodnic. Aceasta ar fi însemnat o jignire adusă rasei, iar femeia era pentru ei foarte prețioasă. ODESSA a aflat unde se găsește acum Franěk și s-a folosit de faptul că locuiește în fosta casă a familiei Görstner. Acesta poate că doar bâjbâie, sau documentele pe care le-a ascuns aici sunt atât de importante, încât și azi mulți funcționari importanți îl ajută să le caute, deoarece se simt amenințați de aceste

hârtii. După părerea mea... mai exact spus, după părerea noastră, toți sunt acum la strâmtoare. Situația se schimbă și în Germania Occidentală. Sunt mulți care nu vor să aibă – fie aparent, fie într-adevăr – în guvern și în funcții de răspundere oameni cu un trecut nazist. De exemplu, acum știm că după această Inge Nentwich mergea împuternicitul unui procuror german. N-are importanță că îl chema Berger sau Gönner și că la noi, de exemplu, cumpăra ceramică populară. Prezența lui a făcut-o să se îndrepte spre zona frontierei.

Locotenentul-major Tomíček, căruia îi încredințaseră percheziționarea din nou a casei lui Franěk, intră și puse pe masă un mic pachetel legat cu grijă și sigilat.

— L-am găsit tocmai sus, în scândurile acoperișului. Poate că e chiar ceea ce căutăm.

Maiorul rupse sigiliul. Tabele, liste, date exacte ale SS-iștilor din diferite localități, ale medicilor SS-iști, ale membrilor unităților „speciale”. Fluieră uimit și arată la întâmplare un nume.

— Îl știu. Astăzi este procuror de stat în Regensburg... Și aici Fritz Schackert, Gruppenführer, azi judecător în Berlinul Occidental. Și Klausen, da, da, Fritz Klausen, ziaristul acela care... O să le studiez eu la Praga. Görstner! Cum a știut el să prezică viitorul! Practic, îi avea în mână pe toți oamenii aceștia.

— Au fost în criză de timp, spuse căpitanul. Probabil

că știau de aceste liste ascunse undeva de el. Și-acum au pus totul în joc.

17

Liza strâmbă puțin din nas când Lup se apropie de ea. „Sunt sătulă de tine”, îi spuse. Lup rămase în loc dezorientat. Nu putea să se ducă la ea, cu toate că Stogončík slăbise lesa. Lup simțea că Liza l-ar fi mușcat. Nu înțelegea însă ce motiv ar avea să o facă. Dacă în locul ei ar fi fost o altă cățea, al cărei caracter să nu fie stricat de oameni, ar fi mârâit simplu: „Ești a mea!” Și oricărei alte cățele asta i-ar fi ajuns. Apoi observă și alte lucruri. Dinspre vale venea Prinț împreună cu conductorul lui. Liza începu să tragă cu coada ochiului spre el. Dacă n-ar fi avut cureaua aceea la gât, Lup s-ar fi repezit la Prinț și i-ar fi tras o mamă de bătaie. Conducătorii Lizei și al lui Prinț vorbeau amândoi. Din curtea companiei porniră cele două mașini militare. În prima îl duceau pe criminal. Sus, pe dealul întunecat, trecu o vulpe. Ridică labele ca să nu se ude. De aici putea să vadă foarte bine. Deodată simți miros de om și sări sprintenă în tufiș.

Pe cer se iviră primele stele. Fiecare din ele avea o altă culoare. Una era roz, alta roșie, apoi albastru-închis, violet, portocaliu, într-un cuvânt, stele de toate culorile.

Adjutantul Stogončík trase ușor de zgardă.

— Mergem, Lup! îi veni în minte ceva. Schimbă cureaua cu ghimpi de la gât, cu una obișnuită, din piele. Ca să nu te-nțepe, prietene!

Porniră. Lup nu prea voia să meargă după el. Întoarse capul spre Liza, care acum se lipise de pieptul lui Prinț. Stogončík înțelese.

— Lup, așa-s și femeile! Vin din motive inexplicabile și pleacă din motive și mai greu de explicat. Hai, Lup! Omul trebuie să repare ceea ce tot el a stricat. De-acum la mine va fi noua ta casă.

În vale, în lumina amurgului, bunul Ștencl clipea din ochii lui albaștri și se uita în sus, spre povârniș, la instructorul batalionului care se depărta împreună cu Lup. Se întoarse apoi spre Liza și o smuci de zgardă cu putere.

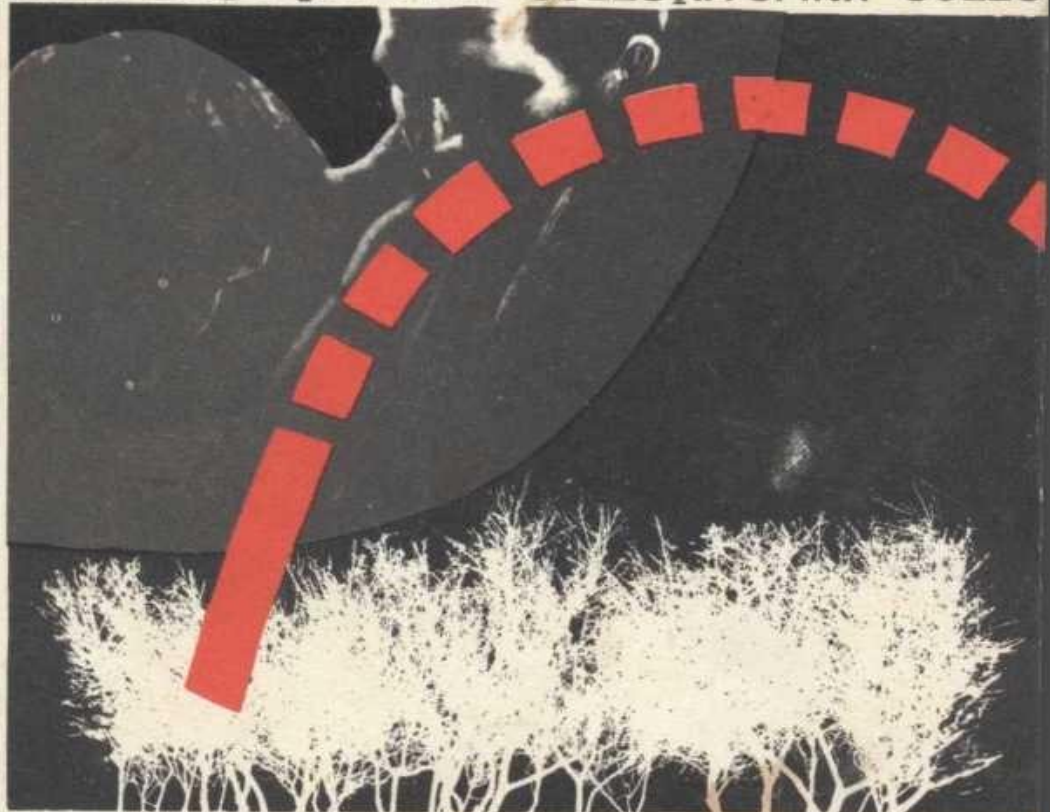
— Pfu! Nesuferito! îi spuse el. Liza ridică ochii spre Ștencl și își arată colții. Nu suporta ca cineva să-i vorbească de dragostea lor. Ți-am spus că ești o nesuferită, se necăji într-adevăr Ștencl. Și nu mă supăra, că-ți dau o palmă, chiar dacă nu e voie.

Liza își băgă înfricoșată coada între picioare, pentru că începuse să-l respecte pe noul ei conductor...

== sfârșit ==

Lei 7,50

SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX

SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX COLECȚIA SFINX

Căpitanul strinse puțin din ochi.

La început nici nu-i veni să creadă că animalul acela înalt și puternic, ce se profila la orizont, este un ciine, din cauza soarelui care începea să răsară. Impropriu zis să răsară, pentru că de fapt el apare brusc de după munți și tot așa de repede apune. Acum, din cauza iluziei optice, silueta ciinelui părea și mai mare. Și tocmai acolo sus stătea Liza, culcată pe burtă, riciind pământul cu labele din față.